

Svet

1/97

KOMPJUTERA

CENA 10 DINARA

Microsoft i Netscape

Bitka za Internet

Francuska

Kako protiv piratstva

Nova Amiga

Cenzura Interneta

CeDeTEKA

Grolier Encyclopedia 1997

Interactive Skeleton

Svet Ekslibrisa

YU ISSN 0352-5031

150 DEN, 300 SIT, 6.80 DEM
4.50 USD, 56 ATS,
6.80 CHF, 35 SEK

Svim čitaocima Sveta kompjutera i
poslovnim saradnicima želimo
ostvarenje svih želja, planova i snova
u nastupajućoj godini!
Srećni Novogodišnji praznici!

Here Inspiration

Computer Dream

SHOP: Nemanjina 4, Beograd,
OFFICE: Đorđa Jovanovića 9/III
Tel/Fax: 011/3224-221, 3226-303,
3226-323

Uređuje TIHOMIR STANČEVIĆ

Sony CPI-PC200E

LCD projektor za multimedijalne prezentacije na terenu priključuje se na prenosivi PC. Sliku sa komputera prikazuje na LCD projekcijskom ekranu, koja se sistemom sočiva i filtera projektuje na bilo koju belu površinu na udaljenosti od jedan do dva metra. Sliku projektuje halogena lampa snage 55 W. Dimenzije ovog LCD projektoru su minijature: 13 x 16 x 17 cm a težina samo četiri kilograma. Uz projektor se dobija konverter sa video ulazom (PAL i NTSC) i VGA izlazom, kao i softver za prezentacije sa par lepih efekata. (ns)

samo četiri kilograma. Uz projektor se dobija konverter sa video ulazom (PAL i NTSC) i VGA izlazom, kao i softver za prezentacije sa par lepih efekata. (ns)

Računari „unazadili” muziku 400 godina

Profesionalni kompozitor **Tomas Dolbi** napravio je zanimljivo poređenje načina pravljenja i distribucije muzike od XVI veka do danas. „Pre četiri veka”, kaže on, „muzičari bi svoje pesme izvodili javno, na trgovima, pa bi svako izvedenje zavisilo od raspoloženja publike. Ako bi ga zasipali ružama i zlatnicima, verovatno bi uvek

pevao istu pesmu; ako bi pak koristili paradajz ili jaja, na licu mesta bi izmenio reči ili melodiju u nastojanju da im se dopadne. Ovo se ne može nazvati probojem na globalno muzičko tržište, ali postoji

Sony PCV-90 i Toshiba Infinia 7200

Pokušajući da se PC učini delom normalne kućne aparature postali su intenzivniji u poslednje vreme. Sony PCV-90 je „normalna” P5/200 mašina sa osmobarbnim CD-ROM diskom, brzim 28 800 DSVS modemom koji omogućava prenos podataka i razgovor u isto vreme i odličnim 15-inčnim CPD-100VS monitorom koji koristi Trinitron katodnu cev ravnog ekrana. Tu je i ATI Mech 64 grafički procesor pojačan ATI 3D Rage akceleratorom, kao i softver koji dekoduje MPEG video sekvence bezinženjerskim hardverskim dekodera. Korisnički interfejs nazvan VAIO Space simulira prostoriju u 3D, a sve što je korisniku potrebno nalazi se na njenim zidovima. Naročita pažnja posvećena je tehničkoj podršci, pa se uz PCV-90 dobija i specijalni softver kojim

službenici „Sonyja” mogu, uz korisnikovu dozvolu, da skidaju konfiguracione fajlove sa njegovog računara i samo vrše neophodne izmene ne bi li sve proradilo kako valja.

Fantastično dizajnirana Toshiba Infinia 7200 je takođe P5/200 računari, sličnih karakteristika kao i PCV-90, ali u sebi sadrži i TV karticu, FM radio prijemnik i telefonsku sekretaricu, a svim ovim dodacima može se upravljati i specijalnim InTouch daljinskim upravljačem, kao i preko malog LCD ekrana na monitoru. Zvučnici se, kao kod PCV-a, nalaze ugrađeni u monitor (dva srednjetonca i jedan bas), a kvalitet TV slike je mnogo bolji od većine TV kartica koje se mogu naći na tržištu.

Detalji, kao i obično, na Internetu: www.sony.com i www.toshiba.com. (sp)

Oil Change

Kad vaš PC „pređe 10 000 km” potreban mu je tehnički pregled: treba instalirati nove drajvere, dodatke za ispravljanje bagova u programima, nove verzije softvera itd. Da ne biste sami morali da pratite LCD sa šta pojavljuje, *Oil Change* je softver koji to radi za vas. Čim utvrdi da je vaš softver zastareo, sam predlaže promenu i, ukoliko imate pristup na Internet, dodvači i instalira nove verzije. U slučaju da nešto ne pođe kako treba, postoji i opcija *Undo* koja vraća situaciju pre izmena. Više informacija naći ćete na www.cybermedia.com. (sp)

značajna interakcija između publike i autora.”

U dvadesetom veku muzičari su svoja dela snimali na ploče, što je omogućilo globalno tržište, pojednostavilo i pojeftinilo distribuciju muzike i stvorilo internacionalne muzičke zvezde, ali interakcija je nestala. Internet će i to izmeniti: muzičari će svoje pesme distribuirati preko mreže, slušaocićima će se ostavljati mogućnost da po izlasku specijalnog softvera donekle prilagodavaju muziku sopstvenom ukusu, a biće moguće organizovati i virtualne koncerte bez potrebe da se muzičari i slušaoci nalaze na istom mestu. (sp)

Napravi svoju antenu

Ovaj CD daje odgovor na svako vaše pitanje o antenama. Tu se nalaze tehničke specifikacije i opisi bilo koje antene koju možete da zamislite. Preko 2000 fajlova o 50 različitih tipova antena uključujući sve uobičajene dipolne, vertikalne, „jagi”, varijacije četvorougaočnih, kao i neke ređe poput parabola.

Mnogi od tekstova i programa su originalni tj. mogu se naći

samo na ovom CD-u. Uz pomoć *Antennas* CD-ROM-a možete postati stručnjak za antene, jer se na disku nalaze programi koji vam pomažu da sa svojom antenom postignete željene performanse na željenim frekvencijama. Za analizu antena postoje tri programa: *NEC (Numerical Electromagnetic Code)*, *MiniNec* i *ThinWire*.

Takođe na ovom disku dobijate i preko sto ilustracija o dizajniranju i korišćenju antena, ali i veliku kolekciju public domain programa vezanih za antene sa izvornim kodovima na Bejziku i Fortranu.

Ako vam ovaj CD ne pomogne da nameristite sliku na svom televizoru onda vam stvarno nema pomoći. Cena diska je 30 dolara, a više detalja može se naći na Internet adresi <http://www.cdrom.com>. (dd)

Broj 148, januar 1997.

Cena 10 dinara

Glavni i odgovorni urednik

Zoran Mošorinski

Generalni direktor „Politike“ A.D.

Hadži Dragan Antić

Izdaje i štampa „Politika“ A.D.

11000 Beograd, Makedonska 99

Uređuje redakcijski kolegijum:

Timor Stancević

Nenad Vasović

Erin Šmajčić

Redakcija:

Gradimir Joksimović

Goran Krstanović

Slobodan Mucedonić

Vojislav Mihailović

Slobodan Popović

Nikola Stojanović

Likovno-grafička oprema:

Rina Marjanović

Brankica Rakić

Marketing, sekretar redakcije:

Nataša Uškoković

Ilustracije:

Predrag Milčević

Dopisnici:

Branislav Andelić (SAD)

Miomir Besarabić (Svajcarska)

Aleksandar Petrović (Kanada)

Saradnici:

Branislav Belović, Aleksandar Veljković,

Dorđe Vuković, Ilić Gašić, Dušan Dingarac,

Branko Jeković, Reja Jović, Dragan

Kosovac, Božo Krstajić, Miloš Krstajić,

Dalibor Lanik, Marko Milivojević, Jostip

Močil, Ivan Obrovacki, Nenad Orlic,

Vladimir Orović, Vladimir Pisorodov,

Momir Radoić, Samir Ribić, Duško Savić,

Aleksandar Svanović, Dejan

Stepanović, Dušan Stojčević, Viktor

Todorović, Branislav Tomić, Nikola

Ćosić, Damir Čolak

Technički saradnja:

Srdan Bulvić, Dejan Filipović

Telefoni redakcije:

011/ 329 0552 (direktno)

329 4191, lokal 369

fax: 329 0552

e-mail: editors@sk.co.yu

http://www.beograd.com.sk

BBS: 329 9148 (14.4 Kbps, V42bis)

(SysOp: Vojislav Mihailović)

Pretplata za našu zemlju: tromesečno

27,00 din, šestomesečno 54,00 din.

Uplatila se vrši na žiro-račun broj

40801-603-9-47280, uz obaveznu

naznaku: „Politika“ A.D., pretplata na list

„Svet kompjutera“. Poslati uplatnicu i

čunu adresu.

Pretplata za inostranstvo:

polugodišnja - vozom 20 DEM

ili protivvrednost ostalih valuta.

polugodišnja - avionom:

1 grupa - Evropa 36 DEM

2 grupa - Bliski istok 37 DEM

3 grupa - Afrika-Azija 39 DEM

IV grupa - Amerika-Kanada 41 DEM

V grupa - Daleki istok 42 DEM

VI grupa - Južna Amerika 45 DEM

VII grupa - Australija 46 DEM

ili protivvrednost ostalih valuta.

Uplatila se vrši preko Deutsche Bank AG

Frankfurt/Na račun Komercijalne banke

AD, Beograd broj 9350669, u protiv-

vrednosti valuta USD ili DEM u korist

„Politika“ A.D. - Beograd, devizni račun

broj: 70400-07021747 koji se vodi

kod Komercijalne banke AD - Beograd.

Kod uplate obavezno navesti: Svrha

plaćanja - Pretplata na list „Svet ko-

mpjutera“. Kopiju uplate obavezno po-

slati na tel./fax pretplatne službe: +381

11 329 8776 ili na adresu „Politika“

A.D. - pretplata, 29. novembra 24/1,

11000 Beograd.

Rukopise, crteže i fotografije ne

vraćamo

Alpine Navigator

O d poznatog proizvođača hi-fi sistema za automobile dolazi nam novotarija koju smo nekada davno mogli da vidimo u seriji „Pose 2000-ite“ i u naučno-fantastičnim filmovima starije generacije. Reč je o sistemu navigacije za automobile koji koristi usluge GPS (Ground Positioning System) mreže satelitskih predajnika. Sistem čine GPS antena, LCD prikaz u boji, daljinski upravljač, CD-ROM dražaj, žiroskop i mini-kompjuter. Uređaj se povezuje i na pokazivač brzine u automobilu, te tako čini jedan pametan sistem sa auto-mapom i interaktivnim vidicem. Kompjuter prima podatke o konfiguraciji terena i globalnoj poziciji vozila preko GPS-a, podatke o kretanju vozila preko žiroskopa i brzinu kretanja preko signala brzinomera. Sve rele-

vanthe podatke o konfiguraciji terena crpi iz baze podataka na CD-u.

Prikaz mape terena sa ucrtanim vozilom, koja se interaktivno menja sa kretanjem, može se pregledati u željenoj razmeri, a da utisak bude bolji, glasovna poruka će vas blagovremeno upozoravati na skretanja koja treba izvršiti u skladu sa programiranim šemom kretanja. Među prvim programima je tura kroz centar Londona, ali se slični programi spremaju i za druge evropske gradove. Kompletna baza podataka za Navigator očekuje se do oktobra 1998. godine. (ns)

Polaroid PhotoPad

Portabl skener za kancelarijsku i kućnu upotrebu dolazi iz firme „Polaroid“. Na stolu zauzima manje prostora od podloge za miša, a sposoban je da skenira fotografije u boji standardne veličine 10 x 15 cm (4 x 6 inča). Priključuje se na paralelni port kroz jedan prolaznik konektora. Fotografije se uvlače za prednje strane, skeniraju i izlaze kroz prorez na zadnjoj strani. Cena uređaja je 250 dolara. (ns)

nemate tri ruke), a i slova na ekranu su dosta nečitka ako je prostorija dobro osvetljena. „Casio“ tvrdi da će ispraviti nedostatke, a

doкле je stigao pogledajte na www.casio.com. (sp)

Jeftiniji Amiga proizvodi

Beogradska firma „Meridian“ u svom prodajnom asortimanu, pored ostalog, raspolaže priličnim izborom Amiga računara i dodataka. U toku je novogodišnja akcija (koja, dakle, zahvata i dobar deo ove godine) u kojoj se kupcima odobrava specijalni popust. Inače, pored saradnje sa „Phase 5“ i drugim firmama sa Amiga tržišta, iz „Meridiana“ najavljuju i početak distribucije proizvoda firme „miro“, koja je poznatija vlasnicima PC računara. (ts)

Informacije za rubriku „Hard/Soft scena“ dobili smo od proizvođača i njihovih zastupnika ili su prenesene iz strane štampe. Objavljeni podaci najčešće nisu pod našeg iskustva. Ukoliko nisu navedeni adresa i telefon za dodatne informacije znači da njima ne raspolazemo. Spremi smo da objavimo informacije i o vašem proizvodu. Pošaljite nam kompletne podatke (tehničke informacije, cena i uslovi prodaje) i adresu, fax i telefon na kojem se može dobiti više informacija. Naša adresa: Svet kompjutera, Hard/Soft scena, Makedonska 31, Beograd.

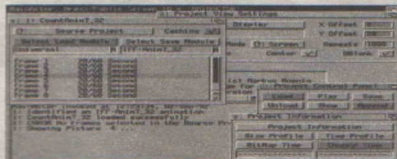
Main Actor

Nemačka kompanija „MainConcept“ koja proizvodi softver za OS/2, Windows i Amigu, predstavila je svoje programe za Amigu koji se bave animacijom.

Prvi od njih je *MainActor* i omogućava učitavanje, editovanje, kreiranje i prikazivanje preko dvadeset formata animacija. Program je shareware i moguće ga je skinuti sa URL-a <http://www.mainconcept.de/products/mashare.htm>. Cena za *Light* verziju je 40 DEM, dok kompletna verzija uz koju se, za razliku od *Light* verzije, dobija knjiga i dve diskete košta 85 DEM.

Drugi program je *MainActor Pro* koji ima podršku i za nekoliko specijalnih formata koji omogućavaju brzo prikazivanje animacija na *Merlin*, *Picasso*, *Retina III/III* i *EGS* grafičkim karticama. Cena je 99 DEM.

Treći program je *MainActor Broadcast* namenjen za profesionalnu upotrebu. On prepoznaje preko dvadeset različitih formata uključujući *AVI*, *Quicktime* i *JPEG* dok se *MPEG* očekuje u sledećoj verziji. *Broadcast* verzija poseduje i module za pravljenje efekata poput teksta na odjavnim špicama. Takođe podržano je preko dvadeset muzičkih modula i zvučnih zapisa. Moguće je koristiti gotovo bilo koji zvučni format sa svakim frejmom animacije. *Dithering* algoritmi omogućuju najbolji mo-

gući kvalitet u bilo kojem grafičkom modu. Uz potpunu podršku za *AVI* i *Quicktime* 8/16/24 bita ugrađen je i *sound ripper* za *AVI* animacije. Posebno je urađena podrška za razne grafičke kartice preko specijalnih animacionih formata koji obezbeđuju maksimalnu brzinu prikazivanja na datoj kartici. Podržane kartice su *CyberVision*, *Merlin*, *Picasso*, *Piccolo*, *Retina III/III*, *Spectrum*. Takođe postoji podrška za *CyberGraphics* i *multipic.library*. Sa URL-a <http://www.mainconcept.de/products/mactr.htm> moguće je skinuti demo verziju ovog programa. *MainActor Broadcast* košta 249 DEM, dok prelaz sa *MainActor (Pro)* košta 199 DEM.

Četvrti program je *MainView Broadcast* koji je public domain, a predstavlja oslabljenu verziju istoimenog programa iz *MainActor Broadcast* paketa. *PD* verzija nema podršku za *AVI* i *Quicktime* format animacija i prepoznaje samo nekoliko zvučnih formata. I ovaj program je moguće skinuti sa prethodno navedenog URL-a.

MainActor programi predstavljaju neophodan alat svima koji se bave animacijama i TV efektima, dok *MainView* može poslužiti kao sjajan dodatak vašem Internet pretraživaču. (dd)

Internet sake

U poslednjih godinu dana sa eksplozijom Interneta došlo je do otvaranja velikog broja Internet kafea širom sveta. Već smo čuli za veći broj kafea u Londonu, Njujorku, pa i za SezamPro, kafe u Skadariji. Međutim jedan je otvoren u dalekom Tokiju.

Zanimljivje su cene u ovom Inter-Net-Cafeu. Za trideset minuta surfovanja, uz jedno besplatno piće, treba izdvojiti 500 jena (što je oko 5 dolara), za dodatnih petnaest minuta treba dodati 250 jena, piće pride košta 300 jena. Ako nameravate da putujete u Tokio, a želite da posetite ovaj kafe (i znate japanski), onda adresu i mapu sa ucrtanom pozicijom kafea pogledajte sa slike. (dd)

HP OmniBook 800CT

Ne odustajući od svog idealnog koncepta malog (28 x 18,4 x 4 cm), ali funkcionalnog prenosivog računara, „Hewlett-Packard“ je predstavio novi Pentium notebook sa kolornim prikazom, mišem i eksternim flopijem. U mališi se nalazi Pentium na 133 MHz, 16 MB RAM-a, EIDE disk od 1,44 GB, TFT ekran u boji dijagonale 10,4 inča i rezolucijom od 800 x 600 sa 256 boja i osvežavanjem od 85 Hz. Može mu se dodati ROM od 48 MB, CD-ROM na jednom od dva *PC-Card* slotova, modem

na 9-pinskom serijskom portu, a može biti domaćin VGA monitoru i štampaču. Ne zaboravimo, sada već neizostavni, *IRDA* port sa propusnom moći od četiri Mbit/s. Cena je 3600 dolara. (ns)

Kodak DC20

Ovaj digitalni fotoaparati posebno je prilagođen Internetu. Sa njim se dobija softver za kreiranje specijalnih On-line razglednica od snimaka koje korisnik napravi, kao i *Net-scape Navigator Gold* za lako i brzo kreiranje sopstvenih WWW stranica. Detalje vidite na www.kodak.com. (sp)

U OVOM BROJU

PRST NA ČELO	9
Lutajući paketi	
AKTUELNOSTI	9
Bitka za Internet	14
Phase 5: nova Amiga?	15
FRANCUŠKA	
Kako protiv piratstva	19
PRIMENA	
CIBIF Medicinskog fakulteta	21
MUZIKA	
TS Electronics	23
CEDETEKA	
1997 Grolier Multimedia	
Encyclopedija	10
Castle Explorer	10
Corel World's Greatest	
Classic Book	11
Interactive Skeleton	11
Svet ekslibrisa	11
WWW VODIČ	12
TEST DRUČE	
ADOpen AP5K	24
Amiga M1764 LR	25
Teac CD-512 E	25
ZyXEL Omni288S	26
Spex V7 Mercury P64 V	26
ACER CD-910 E	27
HD Rack	27
ProMIDI Interface	28
Držaci za tastaturu i monitor	28
Agiler Auto Switch	28
Panasonic KX-P6100 GDI	29
TEST RUK	
Recognita Plus 3.2	30
Gold Disk VideoDirector Suite 31	31
World Construction Set	32
WinStar	33
NetTerm 3.2.3a	34
Print Master Gold	
for Windows	35
MS Publisher 97	36
Listen for Windows V2.0v	37
IZLOG	
„Yu Info vodič“	37
INTERNET	
Cenzura Interneta	38
Telefoniranje preko mreže	39
VO PORT	40
PD KUTAK	
Web Image	42
GIF Toolkit	42
FilePack Informer	42
FetchIt	42
SVET IGARA	67

SC4133pci

RAM 8Mb - 60ns
 FD 1.44 Mb, HARD DISK 1.3 Gb
 KONTROLER PCI IDE
 VIDEO PCI SVGA 1Mb
 14" SVGA KOLOR LOW RAD.
 MINI TOWER, TASTATURA, MIŠ

486DX5
 133 MHz **1290**

SC5133pci

RAM 16Mb - 60ns EDO
 FD 1.44 Mb, HARD DISK 1.6 Gb
 KONTROLER PCI IDE
 VIDEO PCI SVGA 1Mb
 14" SVGA KOLOR LOW RAD.
 MINI TOWER, TASTATURA, MIŠ

Pentium
 133 MHz **1890**

SC5166pci

RAM 16Mb - 60ns EDO
 FD 1.44 Mb, HARD DISK 1.6 Gb
 KONTROLER PCI IDE
 VIDEO PCI SVGA 1Mb
 14" SVGA KOLOR LOW RAD.
 MINI TOWER, TASTATURA, MIŠ

Pentium
 166 MHz **2140**

SC6200pci

RAM 16Mb - 60ns EDO
 FD 1.44 Mb, HARD DISK 2.1 Gb
 KONTROLER PCI IDE
 VIDEO PCI S3 V+ 1Mb
 14" SVGA KOLOR LOW RAD.
 MINI TOWER, TASTATURA, MIŠ

Pentium Pro
 200 MHz **3470**

SPECIJALNA PONUDA
 za čitaoce „Sveta kompjutera“

**5%
 POPUSTA**

za donosioca kupona iz broja 1/97
 (ili čitavog primerka časopisa)

GENIUS SUTLIĆ & Mikrodizajn

DISKOVİ	HARD DISK IDE 1.3 Gb / 1.6 Gb / 2.1 Gb	370 / 420 / 480
	HARD DISK SCSI 2.1Gb / 2.1 Gb WIDE SCSI	740 / 860
	CD 6x SPEED / 8x SPEED IDE	170 / 200
	FD 1.44Mb	50

PLOČE	PCI 486 DX5-133MHz, 256Kb, EIDE+I/O	250
	PCI 586 PENTIUM TRITON, INTEL 133MHz, 256Kb, EIDE+I/O	650
	PCI 586 PENTIUM TRITON, INTEL 166MHz, 256Kb, EIDE+I/O	910
	PCI 586p PENTIUM PRO, INTEL 200MHz, 512Kb, EIDE+I/O	2140

Distributer Genius proizvoda

KARTICE	PCI SCSI adaptec 2940 / 2940 ULTRA WIDE SCSI	390 / 590
	ETHERNET NE2000 / PCI NE2000 / PRINT SERVER	50 / 60 / 270
	Robotics Sportster Vi 144 / 336 EXTERN	180 / 400
	Robotics Sportster Win 336 / DSV2 336	280 / 350
	INT. FAX MODEM 14400 / 28800 MNP5	90 / 180
	SOUND BLASTER 16bit / 44kHz stereo	75
AKTIVNI ZVUČNICI 60W / 100W	65 / 85	

**CENE SU U
 STALNOM PADU.
 PROVERITE!**

SVGA	VIDEO PCI TRIDENT 9440 / S3 TRIO 64+ (1Mb)	60 / 70
	DIAMOND STEALTH 2001 / 3D (2Mb)	220 / 250
	DIAMOND VIPER (2Mb) / VIRGE (4Mb)	280 / 300

Garancija dve godine

KOLOR MONITORI	14" PHILIPS 14C	440	
	14" PHILIPS 143	480	
	15" DAEWOO	690	
	15" PHILIPS 15B	740	
	15" PHILIPS 15A	790	
	17" DAEWOO	1220	
	17" PHILIPS 17B	1490	
	17" PHILIPS 17A	1790	
	21" DAEWOO	3150	
	21" PHILIPS 21B	3800	
	21" PHILIPS 21A	5400	
	ŠTAMPAČI	hp HEWLETT PACKARD LaserJet 5L / 5 / 5M	910 / 2870 / 3990
		LaserJet 6P / 6MP	1680 / 1950
		LaserJet 4V / 4MV (A3)	4170 / 5990
EPSON Stylus 820 / Color Pro A4		380 / 750	
LX-300 / LQ-100		280 / 320	
LQ-300 / LQ-570	390 / 690		
FX-1170 / 2170 (9p A3)	830 / 1050		
LQ-2070 / 2170 (24p A3)	1010 / 1380		

Deset godina iskustva

RAZNO	MEMORIJE SIMM 8Mb / 16Mb EDO	80 / 190
	MINI TOWER 200W / TASTATURA YU,US	70 / 30
	GRAFIČKI TABLET 12x12 / 12x18	440 / 640
	Genius MIŠEVI (modeli: šareni, optički, bežični, scroll)	20 do 100
	Genius SKENER ScanMate Color / Mono256	290 / 170
	SKENER ColorPage SP-2 2400 / HR 4800	1090 / 1390
	hp HEWLETT PACKARD SKENER HP 4p / 4c	990 / 1690

Kosovska 32/1, 11000 Beograd

Tel: 011/3232-607, fax: 011/3245-126

Radno vreme: od 9 do 17h

JAN. '97

Page Stream 3.2 za Macintosh

Kompanija „SoftLogik“ objavila je 17. decembra da počinje isporuku nove verzije *Page Streama* za *Macintosh* sa oznakom 3.2. Svi koji su kupili verziju 3.1 imaju pravo na besplatan apgrejd a na „SoftLogikovom“ sajtu (<http://www.softlogik.com>) mogu i sami da nabave patch.

Naime verzija 3.1 je prodavana po veoma popularnoj ceni od 50 USD, ali bez pratećih knjiga, pa i nova verzija ima istu cenu. Ovakvo niska cena za ovaj DTP paket je i deo reklamne kampanje, jer „SoftLogik“ je davne 1986. godine započeo izradu DTP programa na Atariju pod nazivom *Publishing Partner*, 1989. godine nastavio sa *Page Streamom* na Amigi. Tek 1996. godine krenuo je na *Macintosh* tržište. Zbog toga je i cena ove *pre-released* verzije ovako popularna iako je program funkcionalan i u potpunosti. „SoftLogik“ planira za 1997. godinu i verziju ovog paketa za *Windows*, a kompletna verzija sa priručnicima će imati preporučenu cenu od 595 USD. Za vlasnike *Macintosh* koji nabave *pre-released* verziju, apgrejd na kompletnu će koštati 125 USD, a za vlasnike *Amiga* 40 USD, dok će vlasnici starijih *Amiga* i *Atari* verzija trebati da doplate 50 USD.

Sam paket je u klasi *QuarkXPress* i *Adobe PageMaker* a na sajtu smo imali prilike da vidimo dugaćuku tabelu sa uporednim karakteristikama. Naravno ni u jednoj kategoriji *Page Stream* nije zaostajao za konkurentima. Ljudi iz „SoftLogika“ priznaju da njihov program nema

neke mogućnosti koje konkurencija poseduje, ali takođe kažu da je ista situacija kada se konkurentski programi poredbe sa njihovim DTP favoritom. Uz to, „SoftLogik“ ima dužu tradiciju u pravljenju DTP paketa od drugih kompanija, a svi koji su ranije koristili *Page Stream* na drugim platformama se vrlo lepo snalaze i na *Macintoshu*.

Što se tiče verzije 3.2 za *Amigu* ona je najavljena u najskorije vreme. Time „SoftLogik“ demantuje glasine da je sa verzijom 3.1 završio sa *Amiga* tržištem. **Deron Kazmaier** iz „SoftLogika“ se zahvaljuje svima koji su u vreme najtežeg perioda za *Amigu* bili uz ovu kompaniju. Zbog svih njih *Page Stream* će se i dalje praviti za *Amigu*.

Za detalje u vezi noviteta koje donosi verzija 3.2 bilo bi najbolje da se informišete na „SoftLogikovom“ sajtu. *Page Stream 3.2* za *Macintosh* zahteva bar *Motorola 68030* procesor ili bilo koji iz *PowerPC* serije, *MacOS 7.1* ili noviji, 6 MB memorije, najmanje 640 x 480 displej i 6 MB prostora na disku. Preporučuje se *PowerMac* sa *MacOs 7.5* i 8 MB memorije. Minimalna *Amiga* konfiguracija je bazirana na procesoru *Motorola 68000*, *AmigaOS 2.04* ili noviji, 4 MB memorije i 6 MB prostora na disku. Preporučuje se procesor 68060 (!) sa *AmigaOS 3.1* i 8 MB memorije. (dd)

Sony DSC-P1

Već smo pisali o digitalnim foto-kamerama kao ezoteričnim i skupim uređajima. Bilo je samo pitanje vremena kada će giganti dovoljno spustiti cenu ovim uređajima i učiniti ih dostupnim širem krugu korisnika. *DSC-P1* (*Digital Still Camera*) pruža najveću rezoluciju od 640 x 480 piksela, digitalne fotografije kompresuje na tri načina i time omogućava skladište-

nje 30, 58 ili 108 slika u *flash* memoriju od 4 MB. Pored pojedinačnih snimaka, omogućava i brzo fotografisanje serije do 6 slika, što je zgodno za fotografisanje dinamičnih kadrova. Slike se mogu pregledati na malom LCD ekranu u boji, smeštenom na zadnjoj strani kamere, te prebaciti na PC preko ugrađenog infra-crvenog ili serijskog interfejsa. Prodaja se očekuje na proleće, po ceni od oko 800 USD. (ns)

Diktator

Za sve koji ne vole da kucaju, nemaju skriptore i trebaju da pišu tekstove na engleskom sada postoji rešenje. IBM-ov program *Voice Type Simply Speaking* „razume“ 30 000 reči i može da se proširi do 64000. Program služi za diktiranje tekstova i može da prima čak 70 do 100 reči u minutu. Košta 200 DM i zahteva *Windows 95*, *Pentium* na 100 MHz, 16 MB RAM-a, i naravno, mikrofon (dk)

TV kviz na PC-u

Program „On the Air“ je kviz u stilu američkih TV kvizova iz 60-ih godina u kome se takmičite sa još pet igrača. Kompjuter postavlja pitanja iz 1500 priloženih tekstova, a teža pitanja prate video iseći ili muzički odlomci. Kviz radi na 486-icama pod *Windows 3.x* i 95, a košta 110 DEM. (dk)

Compaq Fortune 500

Ovaj računar neobičnog izgleda, poznat i kao *Presario 6000*, u sebi ima 33 600 b/s modem sposoban da u isto vreme šalje podatke i dozvoljava razgovor dva korisnika. Tu je i skener ugrađen u tastaturu, odličan „ušati“ monitor sa ugrađenim zvučnicima firme „JBL“, kao i video karta sa MPEG dekompresijom. Ako vas zanima više o ovoj seriji, konsultujte www.compaq.com. (sp)

Kontrola E-maila

„Siemens“ je razvijeni sistem *TEKLIS* koji je sposoban da sortira e-mail ili faksove po stepenu važnosti. *TEKLIS* radi na principu traženja konstrukcija sa većim prioritetom u rečenicama i baziran je na *Fuzzy Logic* tehnologiji. *TEKLIS* je sposoban da uči, tako da sa vremenom postaje sve specijalizovaniji za potrebe korisnika. „Siemens“ još ne pominje cenu i datum izlaska na tržište. (dk)

Chessmaster 5000

Pošlo je više godina od pojave poslednje verzije, ako ne najboljeg, onda bar najluksuznijeg šahovskog programa današnjice, „Mindscapeovog“ Chessmastera 4000. Upravo se pojavila nova verzija koja nosi oznaku 5000. Reč je o CD izdanju koje se može naći i na našim prostorima. Sem dobre intera-

ktivne škole šaha, na njemu ćete naći izuzetno detaljnu biblioteku otvaranja, kao i bazu od 27000 partija sa vrhunskih turnira održavanih tokom proteklih decenija. Još uvek postoje igrački profili prilavjeni po uzoru na velike igrače iz istorije, a da li je došlo do nekih poboljšanja u njihovom konfigurisanju, kao i do generalnog poboljšanja u logičkom algoritmu programa, moraćemo tek da proverimo. Jedan od noviteta je i mogućnost igranja preko mreže. U svakom slučaju, ovo je grafički najatraktivniji šahovski program. (av)

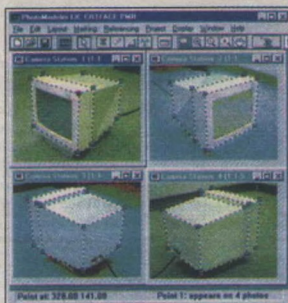
Nomai 540

Utrci za brži, kapacitetniji i jeftiniji uređaj za masovno skladištenje podataka sada se uključuju i novi igrači. „Nomai USA“ nastupa sa atraktivnom ponudom - Nomai 540 je tri puta brži kako po vremenenu pristupa tako i po transferu, jeftiniji (11 centi po megabajtu) i fleksibilniji (jer koristi 3.5-inčne diskete od 270 MB (SyQuest kompatibilne) i od 540 MB. Dolazi u dve varijante - jeftinijoj internoj SCSI i eksternoj verziji za paralelni port. Uređaj je, naravno, kompatibilan sa Windowsom i Mac OS-om. Interna varijanta uređaja sa jednim praznim diskom košta 300 USD. (ms)

PhotoModeler LX 3.0

Program firme „Eos Systems“ služi za izradu trodimenzionalnih objekata na osnovu fotografija realnog objekta snimljenih iz nekoliko različitih uglova. PhotoModeler dolazi na samo dve diskete i radi pod Windowsom 3.11, 95 i NT 3.5. Na osnovu dve fotografije objekta (bolji rezultati se postizu sa četiri ili više fotografija), program izradu model koji se može snimiti u DXF formatu (što je dovoljno za većinu primena) ili kao VRML fajl za trodimenzionalne Internet prezentacije. Jedina mana čitavog postupka je što fotografije moraju biti zaista kvalitetne, a potrebno je uneti i podatke o kameri i objektivu koji su korišćeni prilikom snimanja. (ts)

HP LaserJet 5Si Mopier

Kopir-aparate uskoro će zameniti mopir-aparati. Zaposleni u mnogim velikim kancelarijama shvatili su da je mnogo jednostavnije štampati dokument na štampaču u potrebnom broju primeraka, nego koristiti aparat za fotokopiranje. Odatle i naziv „mopier“ - multiple original printing. Kada se uzme u obzir da je niža cena od-štampavanog nego fotokopiranog primerka, može se reći da je starij „Xerox“ tehnologiji i definitivno otvoren put ka otpadu. Ali zato se zagušuju kancelarijske mreže, a štampači dovode do usijanja.

Jedna grosija od štampača iz „Hewlett-Packarda“ mogla bi da reši ovaj problem. Sa brzinom od 24 stranice u minutu, rezolucijom od 600 tpi i memorijom od 12 MB (maks. 76 MB) HP LaserJet 5Si Mopier je, zapravo, model 5Si, ali dodatno osposobljen za „udarnički“ rad.

Pre svega, štampač ima svoj hard disk od 420 MB na koji smešta kompletan materijal koji dobije na štampanje i time oslobađa mrežu za prenos drugih podataka. Mopier prima ogromnu količinu papira jer poseduje glavno spremište za još 100 listova, dve kasete za po 500 lista i višenamensko ležište za još 100 papira, koverata ili čega već. Pored toga, tu je i dupleks uređaj za okretanje papira, tj. obostrano štampanje. Uz odgovarajuće programe omogućena je potpuna softverska kontrola svih funkcija ovog zaista moćnog i skupog (8900 USD) štampača. (ts)

Belgrade Webcity

Na Internet adresi webcity.yu.net od nedavno se nalazi probna verzija zajedničkog projekta firme „BK MR Systems“ („EU.net Jugoslavija“) i advertizing agencije „Ultima“.

U pitanju je WWW server preko kojeg će korisnici Interneta sa ove i one strane granice moći da se upoznaju sa Beogradom - počev od podataka iz prošlosti i sadašnjosti našeg gla-

acceleration extractions
going out taking
navigation navigation

INVEST
in
BELGRADE

vnog grada, mapa objekta i značajnih objekata, do raznih znamenitosti, kao i kulturnih, sportskih, poslovnih i drugih sadržaja. Sudeći po probnoj verziji, ovaj ambiciozno zamišljeni projekat mogao bi da nas (uz postojeće Internet lokacije koje sadrže podatke sa ovih prostora), dostojno predstavi i poveže sa svetom. (ts)

Peter Gabriel: „Eve“

Novi CD-ROM Pitera Gejbrijela (Petera Gabriel), „Eve“ bavi se međuljudskim odnosima, Piterovom omiljenom temom. Uvod prikazuje izgovor Adama i Eve iz raja. Nakon što ste odvojeni od Eve, krećete u potragu koja vas vodi kroz svetove „Mud“, „The Garden“, „Profit“, „Ruin“, „Paradise“ u kojima sakupljate predmete koji sviraju delove pesama Pitera Gejbrijela: „Come Talk to Me“, „Shaking the Tree“, „In Your Eyes“ i „Passion“. Delove pesama možete da slažete u IMX sobama (Interactive Music Experience) i svoje varijacije možete da razmenjujete sa drugim ljudima na www.evcd.com stranici. Brojne tajne sobe, gegovi i dizajn karaktrističan za brojne Gejbrijelove spotove obećavaju da je Piter Gejbrijel stavio svoje ime na dobar CD-ROM. (dk)

Novi MacOS - tuđi kernel

Nedavno je „Apple“ objavio da traži novi kernel (programsko „jezgro“) za novi operativni sistem za Macintosh računare. U ubi izbor su ušli UNIX, Windows NT i BeOS ime „BeINC“ koga mnogi stavljaju na mesto favorita. Da li će se „Apple“ odlučiti za BeOS još nije poznato, ali se zna da „BeINC“ za razvoj novog kernela traži 150 miliona USD. Razlozi zašto su u „Appleu“ obustavili sopstveni razvoj novog MacOS-a sa litrom Copland nisu iznenađeni. Ime proizvođača novog kernela će biti objavljeno krajem januara. (dk)

Kompjuter suvozač

U „Daimler-Benz“ je razvijena nova generacija sistema za navigaciju automobila. Na retrovizore automobila su montirane kamere koje snimaju pogled povod osobe, kada primeti karakterističan okrugli, trokutasti ili kvadratni oblik saobraćajnih znakova, kamerna zamera, prepoznata znak i obavestava o njemu vozača. Ovakv i satelitski ili radio navigacioni sistem pomaže da u bliskoj budućnosti svedu čoveka na „stvar koji okreće volan“. (dk)

Junk E-mail

Na zapadu odavno već prava industrija, junk-mail, tj reklamiranje putem pošte se kod nas još uvek svodi na ubacivanje papirića na telefonima picerija i prodavnica nekretnina u poštanske sandučice. Korak dalje su reklame koje razne kompanije šalju svima na Internetu putem e-mala. AOL („Americas Online“) je uveo sistem e-mail-filter koji automatski briše sve poruke koje su stigle od kompanija koje se bave ovakvom reklamom. Program sadrži opsežan spisak ovih kompanija, a spisak neželjenih pošiljalaca svaki korisnik može povećati ili smanjiti po želji. (dk)

US Robotics na 56Kbit/s

Američki proizvođač poznat po kvalitetnim modelima brendirano testira i najavljuje skoro prodaju novih modema koji će biti u stanju da prenose podatke većom brzinom. USR garantuje transfer od 53 Kbit/s na većini postojećih američkih telefonskih linija, a maksimalno od 56 Kbit/s mogao bi se postići ako iz američka Savezna komisija za komunikacije dozvoli brzo povećanje nivoa električnog signala. Naravno, novi modemi rade i na manjim brzinama od 28.8 i 33.6 Kbit/s. (tk)

JavaOS na IBM-u

Čuveni IBM otkupio je prava na JavaOS. Proizvođač Internet-operativnog sistema „SunSoft“ i IBM ubuduće će zajedno raditi na pisanju Java, naročito za potrebe velikih kompanija. Tako će od sada IBM koristiti JavaOS na svojim mrežnim, intranet-orientisanim modelima koji se u paketima prodaju korporacijama. IBM privodi kraju testiranje i optimizaciju hardvera. (dk)

Internet Explorer uz Mekove

Prema sporazumu „Microsoft“ i „Apples“, novi Macintosh računari kupcima će se isporučivati sa instaliranim Mac verzijom Internet Explorera 3.0. Predstavljen je i Microsoft Office za Macintosh. (ts)

Lutajući paketi

Prema istraživanjima jedne od službi američkog Senata, tokom 1995. godine aktivnosti hakera širom sveta nanelo su štetu od 800 miliona dolara bankama, bolnicama, preduzećima i drugim organizacijama, od čega je polovina u SAD. Ovih meseci zabrinutost izaziva SYN-flood („SYN-poplava“), nedavno (zlo)upotrebljena tehnika kojom se može „zaglaviti“ bilo koji server u mreži. Inače, „SYN“ je jedan od signala mrežnog protokola i koristi se pri uspostavljanju veze dva računara.

Konkretno, haker nalaže svom računaru da sa neprestano obraca udaljenom serveru sa zahtevom za pristup, ali da se ne odaziva na poziv. Šta time postiže? Problem je u tome što je protokol napravljen tako da prozvani računar ne ignoriše neuspeli poziv, već dobar deo svog procesorskog vremena troši na čekanje ponovnog, „ispravnog“ paketa podataka.

Svi podaci u mreži se dele na pakete koji se jedan za drugim šalju na određenu destinaciju. Pritomen SYN-flood tehnika, paketi podataka koji sadrže zahtev za pristup dotičnom serveru imaju promenljivu, lažnu povratnu adresu, tako da ne može da se utvrdi odakle potiče primljeni zahtev za pristup i napadačima nije moguće ići u trag. Moguće je jedino postepeno izlozovati delove mreže sa koje takvi paketi pristižu.

Napadači koriste slabosti komunikacionog protokola, a to znači da je SYN-flood tehnika efikasna na svim računarima i operativnim sistemima. Na žalost,

Zanimljivo je da je teorijska postavka ove tehnike iznesena u jednom hakerskom časopisu nekoliko meseci pre nego što je izveden prvi napad. Prošlog septembra „dublji kraj“ izvukao je sistem časopisa „New York Times“ i još jedan veliki njujorski web server. Najsvetiji primer je server www.webcom.com koji je 14. i 15.

decembra, tokom vikenda, bio zaglavljen 40 časova. To se, naravno, nikako nije dopalo vlasnicima preko 3000 prezentacija koje se nalaze na tom računaru, kao ni onima koji su pokušali da im pristupe. Tu se inače nalazi i www.kamenko.com/Serbiaflow.

Takozvani „hakeri“ pojavili su se zajedno sa kompjuterima. Međutim, kompjuteri koji su međusobno povezani u taj famozni Internet, pružaju nove mogućnosti za razne „mutne radnje“

Potpuno eliminisanje SYN-flood napada moguće je promenom protokola na čitavom Internetu, a to će potrajati godinama. U međuvremenu, vlasnici servera se snalaze kako mogu. Način zaštite jeste vrlo brzo otkriven, ali ga još uvek svi ne primenjuju.

Kao kod svakog kriminala, „Igra mačke i miša“ se i ovde nastavlja - hakeri će nalaziti nove i nove načine, a neko drugi će se baviti „spravljanjem protivotrova“. Kako nam bude postajao sve bliži, Internet će nam pružati nove i nove pogodnosti koje sada i ne slutimo.

Ma koliko tehnički zanimljiva, ova priča skrće pažnju i na neke manje ružičaste stvari. Dovoljna je samo pomisao da vam neko može naneti štetu ležerno sedeći u svom stanu. Neprijatno može biti i samo to da ne možete pristupiti podacima na koje ste navikli... O nečemu većem i da ne govorim.

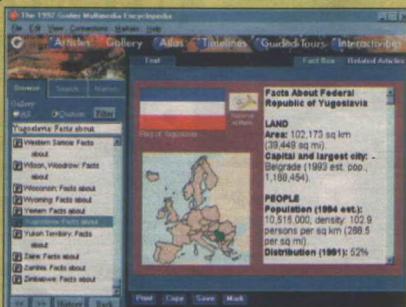
Timothy STANČIĆ

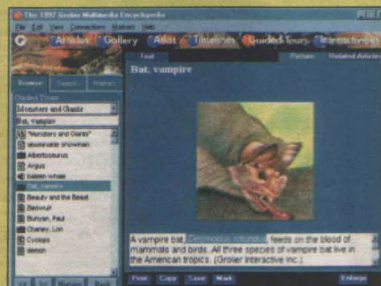
Pripremio
GRADIMIR
JOKSIMOVIĆ

Kako su se otprilike u isto vreme na tržištu zatekle revizija *Grolier Multimedia Encyclopedia* i *Encarta 97*, "Grolierovo" izdanje se silom prilika našlo u debeloj hladovini

"Microsoftovog" remek-dela. No, kvaliteta ove enciklopedije, o kome svedoči solidan uspeh prethodnog izdanja, nije za zanemarivanje. Slobodno se može reći da je estetski naprednija, vizuelno privlačnija, ali, nažalost, tehnički znatno slabija od *Encarta* u odnosu na koju površ svega ima nesrazmerno velike hardverske apetite (što se pre svega odnosi na memoriju - drastična je sponos za manje od 16 MB). *Multimedia Encyclopedia* sadrži nešto više od 34.000 članaka u hyper-text obliku, 15 sati MIDI audio zapisa, 10.000 slika, desetine video klipova, stotine tabela. Tu su i 1200 prilično tačnih i detaljnih mapa različitog tipa (geopolitičke, istorijske i tematske karte), i nekolicina interaktivno-edukativnih prezentacija (interactivi-

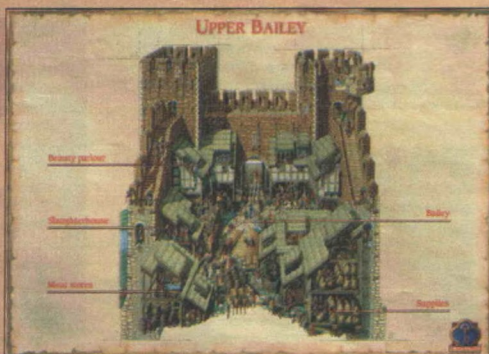

1997 GROLIER MULTIMEDIA ENCYCLOPEDIA

es) i par tematskih vodiča (guided tours). Preko pull-down menija moguće je promeniti fontove i izgled desktopa. Krajnji utisak je da, pored svega šarenila, *1997 Grolier Multimedia Encyclopedia* ne može ozbiljnije da parira *Encarti*, čija brzina i hardverska fleksibilnost i dalje ostaju neprevaziđeni.

CASTLE EXPLORER

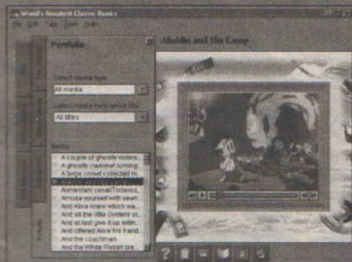

Firma "Dorling Kindersley" spada među najrespektabilnije izdavače multimedijalnih izdanja za PC računare. Njihovi produkti po pravilu dobijaju najviše ocene kako na estetskom, tako i na funkcionalnom planu. Narči uspeh postuže sa edukativnim softverom za mlade narastaje, kategorijom u koju spada i *Castle Explorer*. Program je zamišljen kao jednostavna srednjovekovna avantura koja za cilj ima upoznavanje sa životom ljudi u 14. veku. Setnjom kroz jedan karakterističan zamak iz tog doba upoznajete se sa ljudima, njihovim zanimanjima, navikama, međusobnim odnosima, oružju, ratovanju, religijom, sudstvima, jednom rečju, čitavom srednjovekovnom kulturom. U zapletu igre stoji tajna mislija u okviru zidina zamka izvesnog Barona Mortimera, gde ćete se sretati sa "živim" glumcima, tumačari predivnim renderovanim lavirintom, a sve sa ciljem da pobegnute iz taminice. Ukratko, CD omogućava učenje konkretnih istorijskih činjenica na najlepší moguću način, a vizuelno je atraktivan i zaslužuje naše preporuke.

COREL WORLD'S GREATEST CLASSIC BOOK

edan od atraktivnijih naslova iz „Corelove“ CD Home serije bavi se najpopularnijim naslovima iz celokupne istorije klasične svetske literature, od grčkih tragika, pa sve do ovovekovnih nobelovaca. Radi se o unikatnoj kolekciji od preko 3500 naslova iz oblasti beletristike (romani, kratke priče, drame) i naučne literature (istorijski, politički, verski, medicinski i drugi dokumenti). Mahom su zastupljeni pisci engleskog govornog područja, čija su dela izneta u originalu, dok su za neengleske autore korišćeni najpopularniji prevodi. Pretraživanje se obavlja preko naslova dela, imena autora ili pomoću specifičnih reči i izraza. Pisci su posebno predstavljeni kratkim biografijama i portretima, ukoliko se do njih može doći. Ostatak diska popunjen je sa više stotina ilustracija i oko 15-minutna video materijala (inseti iz nekih crtanih i igranih fil-
 mova baziranih na klasičima književnosti). Tekst svakog dela se može štampati ili importovati u neki tekst procesor. Kao korisno pomagalo ubačen je i dosta kvalitetan rečnik sinonima, koji će značajno olakšati prevodenje arhaičnih pisaca. Ako ste propustili neko od velikih dela istorije književnosti, ili vam se jednostavno dopada ideja da umesto trokrišnog omana tesno zaidanog teškim knjižurinama imate jedan jedini CD, *World's Greatest Classic Book* će biti idealno rešenje.

INTERACTIVE SKELETON

roblemi u edukaciji studenata na praktičnoj, pa i teoretskoj nastavi anatomije više nisu vezani samo za naše univerzitete. Zahvaljujući tome, švedski smo izradili sve kvalitetnijih anatomskih CD publikacija koje imaju jasnu nameru da olakšaju i ubrzaju savladavanje zaista preobimnog gradiva. Ovog puta smo pregledali CD iz oblasti osteologije, anatomske subdiscipline koja se bavi kostima. Program je proizvela firma „Mosby Multimedia“ u saradnji sa Medicinskim fakultetom u Kembridžu. Prvo što pada u oči je potpuno novi, 3D orijentisan pristup u prezentaciji materijala. Naime, sve kosti čovečijeg organizma predstavljane su trodimenzionalnim objektima dobijenim softverskom rekonstrukcijom iz brojnih CT snimaka (komputerska tomografija - usavrsnen princip rendgenskog snimanja). To je, sem neosporno atraktivnijeg izgleda, doprinelo i visokoj detaljnosti i reljefnim strukturama koje su u klasičnom 2D prikazu teško uočljive (to se naročito odnosi na neke „zabačene“ elemente na lobanji, poput infratemporalne i pterigopalatinske jame). Svaki objekat,

ili bolje reći kost, može se rotirati u bilo kojoj od tri osnovne ravnine. Region tela se bira klikanjem na željeni deo kostura s desne strane, dok je prostor sa leve strane ekrana predviđen za tekst. Sem prirodnog (natural) prikaza postoje još dva. Prvi prikazuje pripe mišića, gde se klikanjem na osenčena polja dobijaju informacije o mišiću koji se tu pripaja. Drugi se odnosi na regione i elemente od topografskog i praktičnog značaja, što doprinosi sagledavanju celine. Neke kosti su praćene fotografijama sa diske. Kao manu moramo istaći škrtost tekstualnih informacija i nedosataak oznaka na samom modelu, pa bi stoga idealna primena ovog diska bila u samom programu teoretske nastave, gde i profesorima može uštedeti dosta truda oko crtanja.

SVET EKSLIBRISA

domaćim CD-ROM izdanjima na ovim stranicama jedva da je napisana po koja reč, te smo se potrudili da nepravdu ispravimo. Za ovu priliku vam skrećemo pažnju na *Svet Ekslibrisa*, zanimljivu publikaciju o likovnim minijaturama, popularnim ekslibrisima (grafike malog formata) u periodu od 15. veka do danas. CD sadrži materijal sa pet izložbi ekslibrisa održanih u Beogradu oktobra 1995. godine, pod pokroviteljstvom Švajcarske ambasade. Tekst je izložen paralelno na srpskom i engleskom jeziku, broji preko 1200 strana, a ilustrovani je pristojnom cifrom od oko 1500 sličica, kao i sa nekoliko video inserata zadovoljavajućeg kvaliteta. Fajl u klasičnom .pdf formatu koga čitate iz *Adobe Acrobat Readera* (instalacija se nalazi na disku). Ovu iscrpnu enciklopediju ekslibrisa možete pokrenuti na Windows, Mac, DOS i Unix platformama.

Sva CD-ROM izdanja za realizaciju rubrike ustupio „Espro“

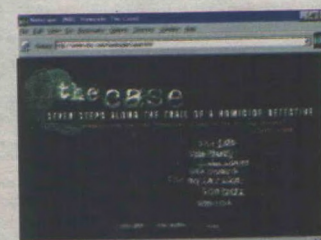
Ako smatrate da autor ove izjave preteruje, probajte random.yahoo.com/bin/ryl ili altavista.digital.com/cgi-bin/query?pg=s i uverićete se da niste u pravu. (sp)

Najnovije vesti

Ako vas zanima šta se dešava u svetu, ima smisla konsultovati prezentacije velikih novinskih i drugih medijskih kuća. Seriju zaista profesionalno urađenih stranica atraktivnog izgleda

da i aktuelnog sadržaja počecemo od famoznog CNN-a (www.cnn.com). Jedan od razloga što nam je on zanimljiv je činjenica da, u okviru vesti iz sveta, njihovi novinari redovno donose i vesti vezane za našu zemlju, ali posmatrane iz ugla koji je objektivniji nego

što smo navikli. Reuters (www.reuters.com), jedna od elitnih svetskih novinskih kuća, takođe donosi sveže vesti prapraćene dobrim, jasnim fotografijama, a ponekad i zvučnim zapisom ili video sekvencama.

Od većih svetskih TV kompanije nikako ne smemo preskočiti britansko medijskog giganta BBC (*British Broadcasting Corporation*) čija je prezentacija uredna, ali pomalo prazna na prvi pogled, na adresi www.bbc.co.uk. Interesantnu mogućnost našli smo na serveru popularne američke TV stanice NBC (*National Broadcasting Company*, www.nbc.com): možete se igrati detetiva istražujući slučajeve iz njihove popularne emisije *Homicide*. (sp)

Popularni časopisi

Hiljade ljudi širom sveta do sada je prokstrarilo zemaljsku kuglu uzduž i popreko, posetilo prašume Amazonije, ledene predele Sibira, pustinje severne Afrike i ko zna šta sve ne, a sve uz pomoć čuvenog časopisa *National Geographic*, vodeće svetske publikacije koja se bavi putopisima. Kao korisnik Interneta, ovaj časopis možete

razgledati i preko www.nationalgeographic.com, gde ćete naći sadržaj novijih izdanja, kao i simpatične igre u *Shockwave* formatu.

Ako vas više interesuje svet nauke, tu je *Nature* (www.nature.com), gde ćete pronaći vesti o najnovijim naučnim dostignućima, projeklima od svetskog značaja, naučnim skupovima i sli-

čnim stvarima. Časopis se bavi većinom nauka, tako da profesionalnim naučnim istraživačima možda neće pružiti onoliko informacija koliko pružaju usko specijalizovane publikacije, ali će široj javnosti svakako biti veoma interesantan.

Ukoliko ste neko i nešto na ovom svetu, svakako ćete biti zastupljeni u *Timeu* (www.time.com), čuvenom časopisu koji se bavi događajima u našem društvu. Komentari dešavanja, poznate ličnosti i važni skupovi nalaze mesto na stranicama ovog magazina.

Za ljubitelje statistike

Ako ste od onih koji za filmove i pesme saznaju preko top-lista, onda vas verovatno zanima i 5% najposećenijih prezentacija na Webu. Ništa lakše, pogledajte point.lycos.com/categories - stranice koje posećuje ogroman broj ljudi verovatno će biti zanimljive i vama. Ako vas zanima na koje stranice postoji najveći broj linkova, tu je *Top 25 Most Linked to Sites* na webcrawler.com/WebCrawler/Top25.html. Ako pak želite da znate koliko često se pristupa određenoj stranici (što je posebno zanimljivo ljudima koji imaju sopstvene prezentacije), pomoći će vam *Internet Audit Bureau* (www.internet-audit.com).

još jedan dobar pokazatelj kvaliteta stranica je i *Magellan* (www.mckinley.com), a tu su i legendarne "Netscapeov" *What's New i What's Cool* (home.netscape.com/home/whats-net.html) odnosno *.../whats-cool.html*). Zajedljivo i ljubitelji *Internet Explorera* rekli bi da su popularne samo zato što u *Navigatoru* postoje tasteri koji vode direktno na njih, ali ne dozvolite da vas to zavarava - zaista su sjajan vodič za one koji se interesuju šta je novo a šta "kul" na Mreži.

Kada biste WWW-u posvetili deset sati dnevno i kada biste svaku stranicu gledali tačno po minut, trebalo bi vam četiri i po godine da pogledate milion stranica, a za čitav Internet ne bi bio dovoljan ni jedan prosečan ljudski vek.

Svakako treba pomenuti i jedinstveni *Reader's Digest* (www.readersdigest.com), mesečnik neuobičajeno malog formata koji donosi probne tekstove iz svetske štampe, kao i razne anegdote i šale koje čitaoči šaljku. Po koncepciji je donekle sličan „Politikonom zabavniku“, ali čitaoču nudi daleko više materijala. (sp)

CD-ROM

Kod domaćih CD-ROM klubova možete snimiti razne naslove. Međutim, rezan CD je znatno skuplji od od štampanih CD-ova, posebno ako su u pitanju veći tiraži. Tako se dešava da je za cenu jednog rezanog CD-a moguće dobiti i do pet štampanih, koji uz to imaju i odštampan sadržaj

na površini kao i omot različit od drugih diskova. Jedini je problem što štampane diskove kod nas ne možete naći. Ako zanemarimo piratska izdanja (u kojima prednjače Kinezi, mada su nama nekako bliža ruska izdanja; na pijaci u Sofiji komad košta dva dolara), onda možete opise i cene većine njih naći na Internetu.

Jedan od najpoznatijih URL-ova za CD-ove je <http://www.cdrom.com>. Ovaj server drži kompanija „Walnut Creek“ koja nudi mnoštvo CD-ova iz sledećih oblasti: operativni sistemi, shareware, igre i zabava, edukacija, programiranje i dizajn. Na ovom serveru moguće je naći sliku i opis svakog CD-a koji ova kompanija prodaje. Ima vrlo zanimljivih naslova sa shareware i PD softve-

rom za različite platforme, kolekcija raznih fontova i slika, dodatka za popularne igre i raznih drugih sadržaja. CD-ove možete naručiti preko WWW-a ili e-maila (orders@cdrom.com).

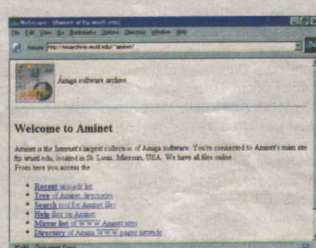
I dok je gornji server jedan od mnogih koji podržava Unix, Windows i Macintosh, <http://www.schatztruhe.de> koji drži Stefan Ossowski jedan je od retkih koji nudi CD-ove za Amigu. U ponudi ćete naći sve *Aminet* arhive, razne diskove sa demoiima, modulima i animacijama, ali i neke komercijalne diskove koji se distribuiraju ovim putem. (dd)

Još malo Amige...

Čim instalira *IBrowse* (prema preporuci) ili neki drugi WWW klijent, svaki korisnik Amiga računara odmah poželi da malo pretraži sve što ga

može zanimati. Za početak, tu je svakako *AmiNet*, najveća baza Public Domain i Shareware softvera za Amigu na Internetu, na koju svakodnevno stižu kilobajti i kilobajti korisnog softvera iz čitavog sveta. Organizovana je po „mirror“ principu, o čemu smo pisali u prethodnim brojevima, pa tako svaki od nekoliko servera poseduje i odabrani dio fajlova koji se nalazi na *AmiNetu*. Naravno, za preporuku je glavni od svih mirror sistema na adresi <http://tp.wustl.edu/~aminet>. Tu se možete opskrbiti svime što se nalazi na *AmiNetu*, a možete i pristupiti nekom od ostalih mirror sistema; kao i vrlo korisnom pretraživaču.

Uz to, odlično mesto za početak surfovanja po Internetu je *Amiga Web Directory*, prezentacija koja se nalazi na adresi <http://www.cucug.org> i na kojoj možete naći stotine i stotine linkova ka drugim prezentacijama koje se tiču Amige. Međutim, nje čine naći i prezentacije stvaralaca većine TCP/IP softvera, softvera za Off-Line čitanje poruka sa BBS-ova, grupa programera koje razvijaju najaktuelnije igre, pa možete direktno kontaktirati sa njima i upoznati se sa razvojem programa koji vas zanimaju. Preporučujemo i *Cronus* prezentaciju na adresi <http://www.ninemoons.com> gde se takođe nalaze neki zanimljivi linkovi.

Kada vam zatreba nešto od Amiginog hardvera, adresa na koju bi trebalo da se obratite je <http://www.phase5.de> na kojoj se nalazi verovatno najveći evropski diler Amigine opreme. Uz detaljne spisake distributera, tu je i kompletan spisak opreme koju „Phase-5“ nudi.

Kao ste ljubitelji časopisa i magazina koji se bave računarima, <http://www.futurenet.co.uk> je pravo mesto za vas. Tu ćete naći *FutureNet*, evropski najpopularniji elektronski magazin. Registracija je besplatna, a biće vam dostupne informacije iz svih oblasti vezane bilo za Amigu, PC ja ili Mac. Uz sve to, na toj adresi možete naći i prezentacije nekih od najpopularnijih časopisa kao što su *Amiga Format* i *PC Plus*. (msm)

Dva puta do slave

Na vrhu ima mesta samo za jednog. I „Microsoft“ i „Netscape“ misle da su oni na tom putu. Jedan od rivala dobio je milijarde komercijalizacijom softvera, drugi deleći ga besplatno. Hoće li pobediti iskustvo ili sveže ideje?

Internet je okončao anarhični i kreativni zlatni period. Mreža je postala bojno polje na kome je sve dozvoljeno - baš kao u svakom ratu. Odbranu organizuju ratnici oficiri Džim Klark (Jim Clark) i Mark Andresen (Marc Andreessen), autori *Netscape Navigator*, najpoznatijeg programa za pretraživanje Interneta. Na drugoj strani je dobro poznati protivnik - Bil Gejts (Bill Gates) i „Microsoft“ sa vojskom od dve milijarde dolara. U pozadini, u stanju pripravnosti su svi giganti informatike, telekomunikacija i medija. Protiv „Microsoft“ su, između ostalih, „Sun“ - lider među proizvođačima velikih kompjuterskih sistema koji su na čvorovima Mreže; „Oracle“ - pronalazač novog *Network Computer*, aganac i ekonomičniji Gejtsovi saveznici su „Intel“ - lider mikroprocesora, ali i TV mreža NBC i „Wall Street Journal“.

„To je glupi rat“, komentariše Skor MekNili (Scott McNealy), lider „Sun Microsystems“. Da li je to rat koga nema? U svakom slučaju po značaju protagonista i enormnih cifara koje se ulažu, Mreže više nije šala. Danas je Internet teritorija na kojoj se odvija sudbina sutrašnjih informatike, a po mnogima i telekomunikacija i medija. To je nova komunikacija, življa od kompjutera, bogatija od telefona,

popularnija od televizije, ekonomičnija od faksa i pošte. To je novo sredstvo, koje staje uz televiziju i novine i stvara novu dimenziju informacija, koje se preporučuje i u novim oblicima prodaje, obrazovanja, finansija.

Zašto je izbio rat na Internetu? Kako će se okončati? Kako će se Mreža transformisati? Kakvu će korist imati mediji?

Bum elektronske mreže

Sve je počelo suludom „zlatnom groznicom“ koja je poremetila mir naučničke grupacije. Prvo su istraživači iz Silicijske doline uzburkali tržište: izmislili su nova softverska rešenja i poklanjali ih Mreži. Neki su se uzdali u budući profit, dok je drugima to bila samo zabava, na primer Džeriju Jangu (Jerry Yang) i Dejvidu Fajlu (David Filo), kalifornijskim studentima koji su izmislili YAHOO!, sistem za pretraživanje WEB stranica, najpopularniji na svetu. Postali su milioeneri ponudivši berzi svoj izum. Isto važi i za Marka Andresena, tvorca *Mosaica*, kasnije i *Netscapea*, pretraživača koji koristi bar 75 posto Internet-lutalica. Među entuzijastima je i Džim Klark, koji je otkrio Andresena i u njegovu ideju investirao 12 miliona dolara: doneo ih je u torbi i tako postao prvi milijarder Mreže.

U prvaj polovini 1995. godine Bil Gejts je u propagandu *Windowsa*

95, angažovao multimilijarderski budžet. Nije da nije video ono što se dešavalo na Internetu, već je nastojao da se pozabavi time: kakav profit može doneti „Microsoftu“ jedna kompjuterska mreža koja je svetu poklanjala softver? Jednom saradniku koji ga je savetovao da ne gubi vreme stavljajući na mrežu gratis programe, Gejts odgovara: „Jesi li komunist?“ Šta više, Gejts drži na oku sistem „America Online“, jedan od najpopularnijih američkih provajdera. Kao pandan ovom sistemu smislio je „Microsoft Network“. Ko je kupio *Windows 95*, mogao je lako da se priključi na mrežu Bila Gejtsa.

Ali njegov plan bio je gotovo perfektan. I sam je to uočio. Dok je on napredovao u svetu PC-a, svet je napredovao u univerzumu Mreže. „Wall Street“ je lansirao sve jasnije signale u tom smislu. I „America Online“ se transformisala, otvarajući vrata Internetu: odluka koju je za nekoliko meseci odobrilo preko šest miliona korisnika - nedostižno za „Microsoft Network“. Za svega nekoliko nedelja Gates menja strategiju: ne više PC, već Internet.

Kupljanje se medijski giganti

Tokom 1996. godine „zlatna groznica“ zahvatila je sve. „Wall Street“ nastavlja da tipuje na Internet. U to veruju veliki izdavači, najveće kinematografske kuće, propagandne agencije, giganti telekomunikacija: „Universal“, AT&T, „British Telecom“, „Deutsche Telekom“, „Telecom Italia“ i drugi. Iz „Motorole“ i „Nokia“ stižu telefoni koji šalju i primaju elektronsku poštu. „Sanyo“, „Toshiba“, „Philips“, „Sony“, „Sega“, „Sharp“ proizvode televizore i konzole za video igre pomoću kojih se može putovati Internetom.

Fenomen je nezaustavljiv. Internetovci su već nacija od barem pedeset miliona osoba - ima ih onoliko koliko i gledala-

Mark Andreessen, autor programa Netscape Navigator

ca satelitske televizije u svetu. „Internetovci“ imaju u proseku 32 godine i godišnji prihod od 59.000 dolara. Po „Nilsenu“, 64 posto ljudstva ima barem srednjoškolsko obrazovanje. Uglavnom govore engleski, mada raste broj Nemaca, Italijana. Kineza... Vrtoglava demografska progresija: prema „Cyber Atlasu“ svake godine broj se povećava za barem 10 miliona. U poslednjoj godini u Americi su poruke poslate elektronskom poštom (e-mail) nadmašile one poslate tradicionalnom poštom (populamo „snail-mail“).

Revolucija: pretraživači i Internet

Interneti bum započeo je sa dolaskom takozvanih *browsersa*, programa koji omogućavaju lakše nalaženje podataka na Mreži. Korišćenje je tako lako kao i gledanje kroz prozor. Omogućavaju čitanje teksta, prijem fotografija, zvuka, video sekvenci, slika.

Najupadljivija strana aktuelnog rata na Internetu je ona koja se tiče upravo *browsersa*. *Netscape Navigator* uspeo je da osvoji gotovo sve kompjutere povezane na Mrežu, postajući pretinja za Gejtsa, čiji se uticaj bazira na monopolu, koji se sastoji u programima kojima čovek upravlja mašinom - operativnim sistemima. Gejtsove operativne sisteme koristi 80 odsto PC-ja. I aplikacija

Džim Klark, „Netscape“

cije za proračune, video, baze podataka u najvećem delu bazirane su na „Microsoftovim“ proizvodima.

Do dolaska browsera činilo se da je to nedodirljiva firma. Međutim, ovi programi su smišljeni za mreže, a ne za pojedinačne mikroprocesore, stoga se mogu prilagoditi svakom tipu kompjutera i utoliko mogu menjati pravila igre: ako postanu standard za interakciju sa Internetom, sa mrežama preduzeća i pojedinačnim kompjuterima, mogu okrniti strateško mesto koje zauzimaju Gejtsovi operativni sistemi. Pored toga, „Sun“ je direktno ugrozio „Microsoft“ svojim Java jezikom (na koji „Microsoft“ već ima odgovor), *Microsoft Office* upravo je napadnut od softvera koji liste stvarici (proračune, pisanje, baze podataka) radi na bilo kojem operativnom sistemu: pišu ga, ili su već završili „Core!“ i „Oracle“. Čitava Gejtsova konstrukcija je u opasnosti zbog same logike Interneta i zato što je tržište mreža preduzeća bogatije,

brže se kreće, primenom logike Interneta - ponovo se pišu informativni sistemi i interne komunikacije da bi se stvorile takozvane Intranet mreže. „Bez elektronske pošte ne bih više mogao da vodim preduzeće“, tvrdi MekNilili. Gotovo sva vodeća preduzeća u svetu prihvatila su Intranet princip.

Od decembra prošle godine Gejts se odlučno bacio na novo tržište. Poklanja programe, osniva novine, osvaja preduzeća: izgleda da se tridesetogodišnjak vratio. Novi *Microsoft Internet Explorer 3.0*, osvaja tržište i dostiže kvotu od 18 odsto, udvostručivši je za nekoliko nedelja. To je utakmica između „Microsofta“ i „Netscapea“, koja u svetu informatike izaziva navijanje, poput onog od pre dvanaest godina između „Applea“ i IBM-a.

Prema mnogim posmatračima, ishod je očekivan: dve milijarde dolara koje je Gejts investirao za osvajanje Interneta, vrede šest pu-

ta više od onoga što je fakturisao Netscape. Sem toga, „Microsoft“ besplatno distribuira svoj proizvod na Mrežu i komputere svih konstruktora koji koriste njegove operativne sisteme Windows 95 i Windows NT. Njegova logika je: apsorbovati u svoje proizvode sve inovacije realizovane na tržištu i proširiti ih inovativnim softverom u sopstvenom vlasništvu.

U „Netscapeu“ kažu: „Predočili smo AntiTrustu (organizaciji za borbu protiv monopola - prim. prev.) ono što pričaju naši klijenti. 'Microsoft' nameće to da se naš softver ne koristi i koristi svoju dominantnu poziciju na polju operativnih sistema da bi favorizovao sopstveni browser. Vlada je pokrenula istragu“.

U „Microsoftu“ odgovaraju kao što su odgovorili svojevarano na optužbe „Applea“, koji je čak pokušao da stvar reši sudskim putem: „Imamo dobar proizvod, a tržište je to koje će odlučiti ko će da pobjedi“.

Prema rečima bivšeg lidera „Applea“, **Stiva Džobsa** (Steve Jobs), „Microsoftov“ marš može zaustaviti samo sudstvo. Ali to ne znači da će za „Netscapeu“ igra biti završena. „Može ostati na stazi, ako bude trčao brže“ - kaže Džobs.

Klark se sa tim slaže: „Nećemo čekati odluku vlade, koja je spora“! Ustvari, nisu svi ubeđena da je Internet samo ekspanzija kompjutera. „Internet je kao telefon“, kaže Klark. „Naš biznis nije ograničen na browsere. Prodajemo softver za 35 svetskih telefonskih kompanija kao i preduzećima koja stvaraju sopstvene Intranet mreže“, saglasan je Skot MekNilili, lider „Suna“.

Tržište Interneta nije ekstenzija PC-a: 80 odsto „Netscapeovih“ poslova vezano je za softver za servere, komputere koji su na čvorovima mreže i pružanje usluga preduzećima koja modernizuju svoje informacione sisteme. To je ogromno potencijalno tržište, na kome se neki odlučujući protagonisti, poput

Bil Gejts

„Mi se kladimo na Internet jer će postajati sve popularniji. U budućnosti biće rasprostranjen poput telefona“, kaže Bil Gejts. Tačku po tačku, ovako objašnjava svoju tvrdnju

Koliko je važan Internet?

Gejts: Mreža predstavlja pravu prevratnu revoluciju, u komunikacijama, koje će promeniti svet. Omogućava novu razmenu informacija i podataka, na planetarnom nivou.

Barksdejl: Internet je štampa tehnološke ere. Jedan podatak za sve: 40 miliona korisnika našeg browsera Netscape Navigatora, za manje od dve godine - više korisnika nego na bilo kojoj drugoj aplikaciji za PC, u istoriji kompjutera, dovoljan je da objasni značaj ove tehnologije.

Da li Internet utiče na izbor pri kupovini kompjutera?

Gejts: „Microsoft“ pruža mogućnost izbora među mnogobrojnim odličnim proizvodima hardvera, ne ograničavajući izbor softvera, dakle postoji neverovatna broj dobrih mašina među kojima se može birati. Mi podržavamo i računar Macintosh, ne samo PC, našim proizvodima Office i Internet Explorer.

Barksdejl: Internet je baziran na otvorenim standardima koji na svoj način omogućavaju korisnicima da biraju. Svet se ne sme osećati obavezanim da koristi specifičnu platformu „Netscapeov“ softver funkcioniše na 17 različitih platformi, stoga korisnici mogu birati kompjuter, bilo Mac ili PC, ili neki drugi elektronski aparat koji se razlikuje od kompjutera. Koristi se samo instrument koji ih povezuje na Internet.

Kada ćemo svi ploviti Internetom?

Gejts: Korišćenje Interneta povećava se iz godine u godinu. Glavni korisnici, u početku, bili su preduzeća i univerziteti, zato što su lakše mogli dobiti moćne veze. Verujem da svet

pretruje kada procenjuje tržište Interneta u dve prethodne godine, ali i da potencijal razvojni koji predstoji u sledećih 10 godina.

Barksdejl: Pre dve godine svet nije predviđao da će na Internet biti povezano 40 miliona korisnika i da će Netscape Navigator postati aplikacija za najpopularniji PC. Nećemo smo lansirali NAVIO, da bismo tehnologiju Navigatora stavili na raspolaganje potrošačima koji koriste druge aparate, koji se razlikuju od PC (pre svih Network Computer). Na ovaj način, Navigator će odmah funkcionisati na 500 miliona aparata u narednih 5 godina.

Koliko je, po vama, važan Internet?

Gejts: Internet je postao centrala za sve ono što radimo. Preduzeća, naši klijenti, od nas zahtevaju da proširimo kapacitete Windowsa 95, da bi mogli da efikasnije koriste Internet i opslužuju svoje klijente. Korisnici traže PC baziran na Windowsu da bi pristup Internetu bio lakši nego što je danas.

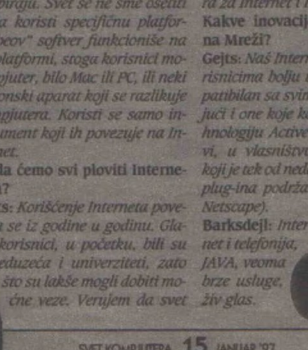
Barksdejl: Internet i Netscape su gotovo sinonimi, naš biznis se sastoji samo od softvera za Internet i Intranet. Kakve inovacije predstoje navigatorima na Mreži?

Gejts: Naš Internet Explorer omogućava korisnicima bolju upotrebu Mreže, jer je kompatibilan sa svim Web stranicama, uključujući i one koje koriste našu novu tehnologiju Active-X (konkurent Java, u vlasništvu „Microsofta“, koji je tek od nedavno putem plug-ina podržan i za Netscape).

Barksdejl: Internet i telefonija, Java, veoma brze usluge, živ glas.

Džejms Barksdejl

„Internet i Netscape su sinonimi za najveći broj navigatora na Mreži. Drugim se ne bavimo“, objašnjava Džejms Barksdejl, predsednik „Netscapea“, većiti Gejtsov rival, odgovarajući na ista pitanja

Novi HP LaserJet 6P. Sa 8 strana u minutu, stvarno je brz.

Da postoji ograničenje brzine za štampače, HP LaserJet 6P bi sigurno već bio privotren. Sa brzinom štampanja od 8 strana u minutu, zaista je brz. Prva strana se pojavljuje za manje od 20 sekundi. Ima ne jedan već dva paralelna

IEEE priključka i jedan LocalTalk priključak. Infracrveni (IR) priključak je...uzmite vazduh...10 puta brži od svog prethodnika, pa je bežično „naciľjaj i pucaj“ štampanje još brže. Što je štampač brži, to je njegov korisnik produktivniji. Povećana produktivnost rezultat je i nove HP tehnologije. HP LaserJet 6P, na primer, koristi naš novi PCL6 jezik. To mu omogućava da i složenu grafiku obradi i odštampa brzo, obezbeđujući time i brži povratak na aplikaciju.

HP LaserJet 6P zna za još tri ključne reči: kvalitet, svestranost i proširivost. *Resolution Enhancement Technology* omogućava vrhunski kvalitet štampe. Svestranost potiče od veštine rukovanja papirom i ukupnog kapaciteta od 350 listova. Donja kasetna sa 250 listova i

ulazna višenamenska kasetna sa 100 listova omogućavaju da pri štampanju jednostavno predate sa običnog papira na druge materijale: memorandume, puniji papir i folije. Standardni konektori za SIMM module omogućavaju proširivanje radne memorije. Za otiske koji oduzimaju dah, predložimo naš potrošni materijal - papir, folije, filmove i tonere. Zato, šta čekate? Reagujte brzo kao mačka i odmah kupite jedan HP LaserJet 6P.

Za detaljnija obaveštenja pozovite autorizovane HP distributere:

CHS,
Vladimira Popovića 6,
Genex Apartmani, Novi Beograd,
tel/fax 2222 060.

OnLine Computers,
Bulevar Nikole Tesle 42a,
Novi Beograd,
tel/fax: 692 493, 694 498, 696 417.

HP servisni centar:

S&T Yugo,
Knez Mihailova 30/V, Beograd,
tel: 181-636, fax: 633 060

HP ŠTAMPAČI. DA PAPIR RADI ZA VAS.

telefonskih kompanija, sigurno neće prepuštiti prihvatnju logike „Microsofta“. Sem toga, pored „Netscapea“, postoji i „Oracle“ koji je lansirao ideju o *Network Computeru*: aparatu koji se jednostavno koristi, snažnom i prve svage jeftinom (500 dolara). Funkcioniraju pomoću softvera koji preuzima sa mreže. „Mreža je kompjuter“, tvrde oni koji veruju u ovu postavku.

„Rat browsera nije mnogo važan. Nikada neće biti samo jedan browser“, kaže MekNili. „Prava polarizacija je između onih koji se koncentrišu na PC i onih koji se koncentrišu na mreže; između onoga ko hoće u svojstvu informatiku i onoga ko hoće slobodu izbora“. Modernizacija po MekNiliju je na dohvat ruke. „Držati sve podatke u PC-u na svom pisaaćem stolu, isto je što i držati novac u siamarcima. Danas je bolje nositi ih u banku“. Odnosno, bolje je koristiti mrežu. Sve to pre-dimenzionirao što „Microsofta“: „U svetu mreža mnogi računaju; ne samo informatičari već i giganti telekomunikacija i proizvođači sadržaja“. Vlasnici kablova (linija) su ti koji utvrđuju koliko je brza komunikacija. Autori su ti koji određuju koliko je ona interesantna.

Ove procene su plod scenarija zasnovanih na današnjoj situaciji. Ali brzina inovacija je par meseci učini za stareloom svaku tvrdnju. Internet nije Eldorado kraja milenijuma. On je nužnost. kako za informatičare tako i za izdavače, proizvođače elektronike i njene korisnike, za telekomunikacije. Danas je biznis koncentrisan na isporuku putem pristupa mreži i taj sektor već vredi dve milijarde dolara. Za preduzeća koja se time bave cilj je jasan: cene adekvatne usluzi. Prema svim prognozama, za nekoliko godina sadržaji će dostići bar 40 odsto vrednosti tržišta.

„Problem je ući u biznis bez baccanja novca kroz prozor i bez propustanja tehnološkog voza“, kaže Debra Vilijamson iz „Advertising Age Interactive“. Internet ogranak američkog periodičnog časopisa, takozvana biblije propagandista i zaposlenih u marketingu širom sveta. „Ima onih koji ostanu u ubedljivoj da će pre ili kasnije na njih doći red, ne opažajući da je već došlo. Ima i onih koji ulažu mnogo i mnogo unapred, rizikujući da izgube bez mogućnosti da povrate uloženo“.

U mnoštvu noviteta koji svakodneвно pristižu na tržište, za sve je važno

da pravilno odrede svoju ulogu. U ovom sektoru svi veliki teže da prevaziđu granicu pospovnog biznisa. „Time Warner“ proširujući sadržaje prenosima sa TV mreža putem kablova, koje se velikom brzinom transformišu za Internet.

Bitka telefona i TV

„Microsoft“ proširuje bazični softver i ulazi u sadržaje, na primer, uzimajući novinara kakav je Majkl Kinzli za „Slejtn“, njegov on-line nedeljnik i udružujući se sa NBC-jem u realizaciji jednog od najbogatijih servisa vesti na Internetu. Evropske satelitske TV kompanije, italijanski „TELEPIU“ pre svih, najavljuju ulazak u biznis pristupa-njem Internetu. Sve ove grupacije smatraju da je ono što se danas može raditi sa Internetom suviše ograničeno, ali ne mogu zameriti strategiju: potreba za uslugama Interneta danas je presudna za svaku digitalnu službu jer se tu definiše bazna tehnološka arhitektura, kao i ekonomski model.

Kako ubediti one koji plaćaju propagandne oglase? „Oglašivači moraju o Internetu razmišljati kao o telefonu“, objašnjava

Klark. „Mehanizam koji se nudi sličan je prodaji putem dogovora za koju se koriste telefoni za kontakt sa javnošću.“ Investicije mogu biti više ili manje isplative. Može se koristiti relativno malo - kratke on-line WEB prezentacije, ili se može napraviti veoma uspešna propaganda, kao što su je napravili „Ferari“ i „Pireli“.

„Nikada nisam video velike uspehe u pokušajima tradicionalnih medija da se predstavljaju na Internetu“, podseća guru Endi Grouv, lider „Intela“. Najbolje rezultate postižu časopisi osmišljeni za mrežu. Primer za sve je „Hot Wired“ (digitalna verzija mesečnika „Wired“) koji izdaje nedeljnik „newsletter“, sa vestima i zanimljivostima.

Na kraju usledile i konkretne usluge. Nakon ugovora koje su sklopile „Visa“ i „MasterCard“. On-line plaćanje ubrzo će postati stvarnost.

Za kraj, pogledajte mini-intervju sa ljudima iz rivalskih tabora. Bila Gejtisa („Microsoft“) i Džejmisa Barksdeja („Netscape“), koji će vam, možda, pomoći da predvidite šta se u budućnosti može očekivati na mreži, ili da odabere-te svoju klub za koji ćete vatro no-vijati.

Priradio Momir RADIĆ

Nova Amiga ili nešto drugo?

Ne čekajući na spore poteze „VISCORPA“, poznata firma „Phase 5“ uzima stvari u svoje ruke

Problemi s kojima se susreću Amiga entuzijasti proteklih nekoliko godina umnogom su zavisili od raznih menjanja proizvođača Amiga računara. Razorni „VISCORP“ očigledno namerala da od računara koji je napravio revoluciju početkom devedesetih godina napravi konzolu kojom će američke domaćice bolje kupovati proizvode preko Interneta. Većina ozbiljnih svetskih časopisa je budno pratila razne odluke menadžera „VISCORPA“ očekujući nastavak proizvodnje računara i povratka Amiga računara, ali...

Za razliku od pomenute firme, najveći proizvođač Amiginih periferija „Phase 5“ u saradnji sa „Motorolom“ će sredinom ove godine na tržište lansirati novi „AmigaOS“ kompatibilni računar. Generalni direktor Wolf Dietrich (Wolf Dietrich) i tehnički direktor Džerald Karda (Gerald Carda) tvrde da će koncepti računarske arhitekture novog računara biti dosta izmenjeni. Novi kompjuter imaće procesor baziran na PowerPC procesoru i zahvaljujući njemu hardversku podršku za multimediju (MPEG) i 3D funkcije, gde će čak i osnovni sistem pružati rezoluciju od 1600 x 1200 piksela u 24-bitnom modu i stopom osvežavanja od 72 Hz. Samim tim biće ugrađene i specijalne funkcije za obradu slika i videa. Ulaz i izlaz CD kvaliteta, video i 24-bitni džekov video izlaz i kompozitni/SVHS video ulaz su implementirani u mašini. Sa regularnim interfejsima sistem je opremljen i Fast SCSI-II kontrolerom, mrežnim i ISDN interfejsom. Najveće iznenađenje „Phase 5“ priprema po pitanju cene. Prvi računar, koji će se krajem juna pojaviti na tržištu, nosiće u sebi 120 MHz PowerPC 603e procesor, 16 MB memorije, SCSI hard-disk kapaciteta 1 GB i 4x CD-ROM i cena će mu biti oko 3000 DM. Do kraja godine planiraju se ponuda sa procesorima na 150 i 166 MHz i drugim nadgradnjama za oko 4000 DM.

Novi računar će biti sadneven potpuno novim operativnim sistemom napisanim u Native PowerPC kodu, ali sa binarnom kompatibilnošću sa Amiga-OSom 3.x. Time se pruža mogućnost korisniku da nastavi upotrebu postojećeg softvera koji podržava CyberGraphX standard, dok se softverskim kućama omogućava razvijanje i objavljivanje na tržištu novih softverskih paketa. U budućnosti „Phase 5“ planira poboljšanja u internoj strukturi i još jaču nadgradnju. Pored 24-bitne kompatibilnosti koja je postala standard zahvaljujući CyberGraphX, Džerald Karda najavljuje i CyberGraphX 3D i Multimedia interfejs. Reprogramiranje Amiginog OS-a će rezultovati modernim i snažnim operativnim sistemom koji je jednako primerniji u domenu umetnosti i biznisa, zabave i profesionalne opređenosti. Naravno, sistem će biti otvoren i prema drugim operativnim sistemima ili emulacijama kao npr. MacOS ili X-Windows.

Realizacija kompletnog projekta podržana je od strane „Motorole“. Evropski direktor za marketing, Džon Litem (Letham) tvrdi da je „Motorola“ od početka uz viziju koja je baza budućeg računarskog sistema. Burni pregovori koji su vođeni sa nekadašnjim rukovodiocima „Amiga Technologies“ prekinuti su kupovinom firme od strane „VISCORPA“. Većina zaposlenih nastupila je „Amiga Technologies“, a čekaće na odluku „VISCORPA“ kako će i zašto proizvoditi Amiga računare, koštalo bi „Phase 5“ i „Motorolu“ previše vremena i novca.

Branislav BABOVIĆ

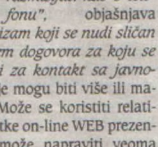
Skot MekNili, „Sun Microsystems“

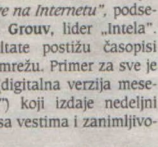
Klark

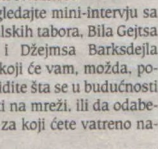
Džerald Karda

Endi Grouv

Džejmisa Barksdeja

Džona Litema

Nova serija HP profesionalnih štampača daje vašem poslovanju otmen izgled

hp HEWLETT
PACKARD

Da ste lisac, prednjačili biste u biznisu, obdareni inteligencijom, hitrinom i stilom, kvalitetima koji privlače pažnju stručne javnosti. Upravo te kvalitete poseduje i nova HP serija profesionalnih štampača.

HP DeskJet 820Cxi i HP DeskJet 870Cxi raspolažu tehnologijom za dobijanje savršeno vernih slika i besprekorno jasnog teksta. Boje su sjajne i živopisne i podešavaju se automatski. Uz to, oba štampača su brza od lisca na usijanom limenom krovu.

HP DeskJet 820Cxi, prilagođen sistemu Windows 95, štampa 6,5 crno-belih ili 4 kolor strane u minutu.

HP DeskJet 870Cxi, namenjen radu u mreži, štampa 8 crno-belih ili

4 strane u boji za jedan minut. Oba pružaju maksimum kada se koristi HP potrošni materijal: papir, folije i mastila.

Dakle, da bi vaše prezentacije, ponude i dokumenti izgledali inteligentno i šik, koristite novu HP profesionalnu seriju štampača koji na papiru prave otisak koji ostavlja utisak.

Za detaljnija obaveštenja pozovite autorizovane distributere HP:

OnLine Computers,

Bulevar Nikole Tesle 42a, Novi Beograd,
tel/fax: 692 493, 694 498, 696 417.

CHS, Vladimira Popovića 6,

Genex Apartmani,

Novi Beograd,

tel/fax: 2222 060.

HP ŠTAMPAČI. DA PAPIR RADI ZA VAS.

Kako protiv piratstva

Udruženje proizvođača poslovnog softvera je u nekoliko razvijenih zemalja pokrenulo kampanje protiv piratovanja softvera njihovih članica - pokušaj sa Francuskim tržištem ne donosi naročite rezultate

Specijalno za „Svet kompjutera“
Pariz, decembra 1996.

Mnoge firme u Francuskoj sve do polovine oktobra 1996. nisu čule za BSA (Business Software Association). Tada je ova organizacija, sačinjena od firmi „Apple“, „Microsoft“, „Adobe“, „Autodesk“, „Lotus Development“, „Symantec“ i mnogih drugih, krenula u napad protiv piratstva softvera. Oko 50.000 kompanija je pismom obavješteno o predstojećoj kontroli legalno i nelegalno instaliranih programa, o novim zakonima protiv piratstva i o mogućim načinima legalizacije (makar i zakasnele) kopiranih programa.

Akciju organizacije BSA podstakao je podatak da softverske kompanije svake godine izgube oko 800 miliona dolara zbog krađe programa. Procenat kradenog softvera u okviru malih i velikih firmi dostigao je čak 64 posto. BSA kampanja se nije završila samo na pismima. U kompjuterskim časopisima su se pojavili oglasi koji navode zaposlene da prijave krađu softvera u okviru svoje (ili tuđe) firme. „Tužibaba“ nije bilo previše: najveći broj prijava (1764) je iz Francuske, zatim iz Španije i Belgije. Procenat kradenog softvera u Evropi je 58,6 posto (BSA se ne izjašnjava o ko-

jim se državama radi). Naglasak u borbi protiv piratstva trenutno je na sprečavanju kopiranja na CD-ROM i krađe preko Interneta. Policija je nedavno u Litu zaplenila nekoliko hiljada diskova sa ilegalno kopiranim programima kompanija „Microsoft“, „Symantec“ i „Lotus“, a uhapšeno je oko dvadeset osoba.

Sve informacije o piratstvu i borbi protiv njega, kao i program za proveru legalnosti instaliranog softvera, mogu se naći naravno i na Internetu. BSA sajt je www.pictime.fr/BSA.

Kontranapad

Ova „prijateljska“ pisma izazvala su vrlo burne reakcije koje idu od osporavanja prava organizacije BSA da preti policijom, preko sumnji u njenu legalnost, sve do tužbe sudu. Laurent Santoni, advokat udruženja CLUSIF (Club de la Securite Informatique Francaise) tvrdi da BSA pravno ne postoji u Francuskoj i da portparol po zakonu nije legalni predstavnik firme (pisma je potpisao Philippe Maros, portparol BSA). Isti advokat tvrdi još i da zakon ne daje pravo organizacijama tipa BSA da kontrolišu ilegalno kopiranje. To pravo ima samo proizvođač. Zanimljivo je da niko nijednog trenutka ne negira postojanje ilegalno kopiranog softvera.

Pecanje čipova

Pored softvera, sve češće se falsifikuju i čipovi. U novembru je izvedena operacija „Crvena riba“ (naziv kao da je potekao od Nušića) čiji je cilj bio razbijanje međunarodne mreže za rasturanje falsifikovanih „Intelovih“ čipova (kupljeni u Aziji, preprodavani širom Evrope). Dve hiljade policajaca pretražilo je preko četiristo kompanija, od toga trideset bilo francuskih. Lov je bio uspešan: dvadeset direktora je privreno, a nekoliko miliona čipova u vrednosti od pet miliona franka konfiskovano. Trgovina čipovima postala je toliko unosna da po nekim mišljenjima uskoro može zameniti trgovinu drogom. Zbog toga je velika, a opasnost minimalna.

Mr Zorica JELIĆ

Elektronska trgovina konačno u Francuskoj

Prvu elektronski tržišni centar u Francuskoj, „Globe Online“ upravo je otvoren ovih dana (adresa: <http://www.globeonline.fr>). Organizovala ga je firma „Globe Online“ u saradnji sa kompanijama „GC Tech“ i „Kjeline“. Sponzori su, između ostalih, kompanije LVMH i „Paribas“. Vrednost kupljene robe može biti do nekoliko hiljada franka. Glavni problem sigurnosti plaćanja rešen je asimetričnim sistemom kodiranja koji zahteva poseban program instaliran na kompjuterima i klijenta i servera.

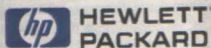
Očekuje se da će se elektronskom trgovinom do 2000. godine obrnuti oko sto milijardi dolara, od toga svega tri milijarde u Francuskoj. „Globe Online“ već ima trideset „radnji“, a do januara će ih biti oko sto. Za otvaranje „radnje“ potrebno je odmah uplatiti između dvadeset i pedeset hiljada franka, a potom godišnje još između deset i trideset hiljada franka. „Globe Online“ dobija i proviziju od svake transakcije. U zamenu, „Globe Online“ radi marketing, reklame, pomaže pri organizaciji sajta svake „radnje“, pruža tehničku pomoć kupcima (hotline), vodi celokupno računovodstvo i brine oko isporuke kupljene robe.

Bezbednost plaćanja

Sigurnost podataka „Globe Online“ obezbeđuje program *Globe ID* koji je razvila firma „GC Tech“. Sastoji se od dva programska modula: *Klebar*, plug-in za web navigator (instalira se na kompjuteri klijenta), i *Kit-Commercant* (instalira se na serveru). *Klebar* uspostavlja vezu sa serverom (identifikuje kupca i njegovo sredstvo plaćanja) a *Kit-Commercant* kontroliše celu proceduru oko kupovine, menja devize, pregovara sa bankarskim svetom.

Konkurencija

Glavni konkurenti „Globe Online“ su „IBM World Avenue“, „Time Warner PathFinder“, „MCI Commerce“, „ATT SecureBy“ i „New-Bury“. Kupovina preko Interneta nije samo vezana za „tržne centre“ ovog tipa. Svako ko ima svoj web sajt, a želi da izloži i prodaje svoje proizvode, može to da uradi zahvaljujući programima koji „uređuju“ izlog. Među njima su „Open Market“, „Microsoft Merchant Server“, „IBM Net Commerce“, „Netscape Commerce Server“ i „Lotus Domine Merchant“.

Nova serija štampača HP DeskJet 690 sa PhotoRet tehnologijom.
To će biti pravi doživljaj za čitavu porodicu.

Postoji mit o tome da se štampačem ne može dobiti potpuno verna slika. Zahvaljujući spoju novih tehnologija, HP DeskJet 690 zauvek ruši taj mit. HP PhotoRet - Photo Resolution Enhancement Technology, omogućava štampu na nivou fotografije. Reallife Imaging System obezbeđuje najživlje boje i najoštrije crne otiske u svetu inkjet štampača. ColorSmart tehnika automatski podešava odnose boja. Najvernije boje dobijate jednostavno ubacivanjem našeg foto-kertridža sa tri komore. Foto-kertridž, koji radi u sprezi sa standardnim kolor kertridžom, sadrži crno mastilo na bazi boje, svetlu nijansu magenta i cijan mastila. Rezultat su štampane slike sjajnih preliva, na nivou fotografije. Ali to nije sve! Serija HP DeskJet 690 može se pohvaliti listom dodatnih pogodnosti dužom od brontocefaloihtiosaurusa od glave do

pete. Možete štampati na različitim materijalima, od običnog i recikliranog papira do razglednica i koverata, a mogućnost štampanja banera je jedinstvena u ovoj klasi. Sa 5 crno-belih i 2 kolor strane u minutu, brzi je od udara zmajevog repa. Da bi slike bile oštrije od zmajevih zuba, najbolje je koristiti HP potrošni materijal: papir, foto-papir, folije i mastila. Zato, zaboravimo mitove. HP DeskJet 690 će zaista papiru udahnuti nov život. Za detaljnija obaveštenja pozovite autorizovane distributere HP:

CHS.

Vladimira Popovića 6,
Genex Apartmani,
Novi Beograd,
tel/fax 2222 060.

OnLine Computers.

Bulevar Nikole Tesle 42a,
Novi Beograd, tel/fax: 692 493, 694 498,
696 417.

HP ŠTAMPAČI. DA PAPIR RADI ZA VAS.

Sve za zdravlje

Povezivanje CIBIF-a Medicinskog fakulteta na Internet omogućuje hiljadama studenata, postdiplomaca, specijalizanata i profesora kvalitetno uključnje u svetske tokove

Ukoliko niste osoba koja se kreće u krugu ljudi koji se bave kompjuterima i nije vam se desilo da prisustvujete debati među pripadnicima takvih „klanova“ o tome koja profesija najmanje voli kompjutere, onda sigurno ne znate da se „kompjuteriši“ najčešće „okomljuju“ na medicinare kao primer profesije koja se najmanje zanima za računare. Koliko se istine u takvim tvrdnjama moglo naći, stvar je rasprava koje nisu predmet ovog članka, ali je sigurno da od sada takvim opaskama nema mesta.

Gospodin Dragan Pantelić, direktor Centra za bibliotečku, izdavačku i foto-filmsku delatnost (CIBIF) Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu upoznao nas je sa ambicioznim projektom priključenja Medicinskog fakulteta na Internet, ali i sa svim delatnostima koje se obavljaju u toj ustanovi.

CIBIF, koji pri Medicinskom fakultetu postoji već pet godina, pruža veliku podršku svim studentima, postdiplomcima, specijalizantima i nastavnima ovog fakulteta. Pored standardne stručne biblioteke koja poseduje preko 4.000 naslova i preko 100 stručnih časopisa čiji novi brojevi redovno stižu, ovaj centar omogućuje svojim korisnicima praćenje elektronskih medija - CD-ROM izdanja udžbenika, knjiga i časopisa; Interneta i drugih magnetnih optičkih medija.

Uz to korisnicima je na raspolaganju *MedLine* baza podataka, koja prati 3600 stručnih časopisa. Podaci su pohranjeni na CD-ROM-ove. Korisniku je dovoljno da operateru da zahtev u obliku par ključnih reči, i pretraživanje unazad četrnaest godina može da otpočne. Rezultati pretra-

ge dobijaju se ili u papirnom obliku ili u vidu fajla. U CIBIF-u od januara 1997. godine planiraju da na deset terminala koji će biti priključeni na CD-server, omoguće svojim klijentima da sami pretražuju ovu bazu. Uz ovu opciju, u terminal-sali, korisnicima će na raspolaganju biti i druga CD izdanja poznatih medicinskih udžbenika i časopisa.

U centru se vrši kompletna priprema za štampu i štampanje knjiga, časopisa i slajdova vrhunskog kvaliteta za potrebe Medicinskog fakulteta. Za ovu svrhu CIBIF je opremljen sa osam Pentium PC računara sa 17-inčnim monitorima. Prateću opremu čine kvalitetni kolor skener i nekoliko laserskih štampača.

Ono što nam je zapalo za oko je „Polaroidov“ slajd-mejker izuzetno visoke rezolucije - 4000 linija koji omogućuje izradu veoma „oštrih“ slajdova. Slajd-mejker je uređaj koji se priključuje na računar i koji omogućuje „štampanje“ slajda. U CIBIF-u se pokazalo da se najbolji kvalitet slajdova dobija korišćenjem *PowerPointa*, međutim nikakve zamerke se ne nalaze ni na slajdovima rađenim u *Photoshopu*, *CoreDRAW-u* i ostalim Windows aplikacijama. Interesantno je da uslugu izrade slajdova ova ustanova radi i za građanstvo po izuzetno povoljnim cenama.

Uvođenju Interneta na Medicinski fakultet posvećuje se izuzetna pažnja. Server mreže biće baziran na „Silicon Graphics“ *02 WebFORCE* računaru koji predstavlja moćnu UNIX stanicu. Računar poseduje R5000 MIPS RISC procesor na 180 MHz. Opremljen je sa 4 GB *Ultra SCSI* disko-va čiji je transfer 40 MB u sekundi. Sa 64 MB RAM memorije ovaj računar predstavlja izuzetno kvalitetnu podlogu Internet mreži. Veza sa provajderom biće ostvarena putem radio-linka čiji je kapacitet do 2 MBit/s, ali u početnoj fazi link će raditi na 64 KB u sekundi.

Internet „čitaonica“ smešta se u izuzetno moderno opremljen prostor. U početnoj fazi rada ova sala biće opremljena sa deset jakih multimedijalnih konfiguracija na kojima će studenti, postdiplomci, specijalizanti, saradnici fakulteta i nastavnici, dvadeset četiri časa dnevno moći da se upoznaju sa „mrežom svih mreža“. Korišćenje svih resursa u početku će biti potpuno besplatno. Vremenom, planirano je i povećanje broja radnih stanica.

Uz to, planira se postavljanje VR kacige na neku od stanica čime će se omogućiti da se korisnici još detaljnije upoznaju sa problematikom koju proučavaju. VR tehnologija je izuzetno primenljiva u edukaciji lekara jer im omogućuje da, na primer, iz svih aspekata posmatraju neki deo ljudskog tela, i da u tri dimenzije sagledaju patološke promene, koje u klasičnim uslovima veoma teško mogu učiti u toj meri.

SPECTRUM

Niš, ul. 7. Juli br. 3

tel. 018/ 24-027
fax 018/ 46-520

PC RAČUNARI INTEL PENTIUM 133/150/166/200 MHz
PC RAČUNARI CYRIX PENTIUM 133/150/166/200
PC RAČUNARI AMD PENTIUM 100/133MHz
PC RAČUNARI AMD 486DX5 / 133 MHz

COLOR MONITORI SAMSUNG 14"/15"/17"/20"
COLOR MONITORI DAEWOO 14"/15"/17"
COLOR MONITORI PHILIPS 14"/15"/17"

MATRIČNI PRINTERI A4 EPSON LX300/LQ300/LQ570
MATRIČNI PRINTERI A3 EPSON FX1170/2170/LQ1070/2170
INK JET PRINTERI EPSON COLOR 500/PRO/1000/XL PRO
LASER PRINTERI HP 5L/5P/5MP/5/4V

RUČNI SKENERI GENIUS 256GRAY/COLOR
A4 SKENERI GENIUS SP2-2400DPI/HR2-4800DPI
GRAFIČKE TABLE GENIUS HR1212/1812/1812D

KUĆIŠTA MINI/MIDI/BIG TOWER
TASTATURE KLIK/WINDOWS95
MIŠEVI GENIUS EASY/3/COLOR/OPTICAL

CPU PENTIUM INTEL/CYRIX/AMD
MB PENTIUM INTEL TRITON FX/VX/HX
RAM SIMM 4MB/8MB/16MB/32MB EDO
HDD 1.3/1.7/2.1/2.5 GB
CD ROM 8X/10X/12X

SVGA S3 TRIO 64/V+ / D. STEALTH VIDEO 2001/3D
SOUND BLASTER 16/VIBRA+FM/AWE32
FAXMODEM 14400/28800/33600/UMC/TI/US ROBOTICS
ZVUČNICI 2X5/2X10/2X30/2X100W
DŽOJSTICI QUICKJOY

NEPREKIDNA NAPAJANJA UPS 400/800/1250VA

CD CLUB tel.018/46-520

NAJNOVIJI PROGRAMI I IGRE
SNIMANJE NA CD I DISKETAMA
IZNAJMLJIVANJE I PRODAJA CD-a
KONFIGURISANJE RAČUNARA

RADNO VREME: PONEDELJAK-PETAK: 09-17, SUBOTA: 09-14

Muzičarski raj

Suviše dugo su naši muzičari trpeli od nedostatka informacija vezanih za svetska dešavanja - došlo je vreme da se to promeni

Telekonferencije će takođe funkcionirati i ove prostorije, pošto će se instalirati i kamera potrebna za ove svrhe. Za manje upućene, telekonferencija predstavlja poseban vid direktne komunikacije, pri čemu se pored glasa prenosi i slika sagovornika sa kojime razgovarate. U svetu su veoma česti mini-seminari organizovani na ovom principu.

Očekivani promet kroz ovakvu "čitaonicu" je izuzetno veliki pošto na Medicinskom fakultetu trenutno ima oko 3.500 redovnih studenata, 1.000 postdiplomaca, 1.500 specijalizanata i 700 nastavnika i saradnika.

Sledeći korak u razvoju Interneta biće povezivanje svih ustanova na centralni server. Medicinski fakultet je izuzetno razdužen - pored Kliničkog centra, studenti vezuju na Bežanijskoj Kosi, Banjici i na još nekoliko punktova u gradu. Ilustracije radi, u krugu kliničkog centra postoji oko 500 zasebnih PC računara koji rade individualno ili u malim lokalnim mrežama, i cilj je njihova integracija u centralni informacioni sistem.

Ni tu neće biti kraj. Postoji ideja da se u sve amfiteatre na Medicinskom fakultetu postavi video-beam (video projektor) povezan na PC računar koji će opet biti priključen na centralnu mrežu i sa koga će nastavnik moći da poziva slajdove, iz neke aplikacije kao što je PowerPoint, izvede multimedijalnu prezentaciju sa nekog CD-a i konačno "konsultuje" Internet za najnovije podatke iz te oblasti. Ovakvim potezom bi se, pored podizanja vizuelnog kvaliteta nastave, napravila i novčana ušteda. Primera radi, godišnje se u CIBIF-u izradi od 20.000 do 30.000 slajdova za potrebe nastave što, ako se ima u vidu da je cena slajda oko 15 dinara, nije mala svota novca. Upotrebom sredstava koja se samo u toku jedne godine utroše na slajdove, moglo bi se izvršiti opremanje nekoliko amfiteatara modernom opremom.

Globalni projekat centralnog uvođenja Interneta na Medicinski fakultet, pored prvenstvenog priključivanja na jedan neiscrpan fond znanja, ima za cilj i upoznavanje medicinskog kadra sa savremenom upotrebom računara u njihovoj struci. Sigurno je da ovakav potez itekako zavređuje veliku pažnju i podršku nadležnih ustanova.

Tekst i fotografije
Retlja JOVIĆ
rjovic@afrodita.rcub.bg.ac.yu

Obaveštenje

Seriju tekstova o računarima u avijaciji nastavljeno od sledećeg broja.

Svake subote, tačno u podne, u prijatnoj atmosferi prvog sprata tržnog centra u Skadarskoj 40, tonski studio „Gavrilović“ i „TS Electronics“ održavaju besplatnu prezentaciju najnovijih muzičkih instrumenata i uređaja, kao i kataloga velikih firmi koje se bave muzikom. Posetili smo jednu od prezentacija i porazgovarali sa vlasnikom ove firme, g. Miroslavom Gavrilovićem, koji nam je objasnio svrhu i cilj događaja.

Na dan naše posete prvo su prikazane odlične GBL Eon zvucne kutije (prikazane na fotografiji). Zvučnici su aktivni, odnosno sami se napajaju, i tako se osiguravaju od preopterećenja i eventualnih kvarova usled upotrebe neodgovarajućeg pojačala. Par ovakvih zvučnika daje oko 500 W zvučne snage (autor ovog teksta je pri demonstraciji nesvesno treptao u ritmu bas-bubnjeva), a mogu se i slagati jedna na drugu dok se ne dobije odgovarajuće ozvučenje.

Pored ovoga čuli smo i testni CD sa redovnog godišnjeg sajma u Frankfurtu koji naš sagovornik poseduje svake godine, pa smo se upoznali i sa zvukom nove Ibanez S470 električne gitare, kao i sa QS6 Alesis i Korg 131+ klavijaturama.

Po rečima naseg sagovornika, njegov cilj je da informiše naše muzičare o svetskim dostignućima i ponudi im besplatne informacije, uvid u kataloge i mogućnost kupovine opreme koja bi zadovoljila njihove profesionalne potrebe. Potvrdiće se, kaže, da na sastanke subotom dovede i poznate muzičare, pevače i kompozitore koji bi demonstrirali instrumente i opremu i odgovarali na pitanja prisutnih. Cilj je, kako ističe, da poznati muzičari pomognu svojim mladim kolegama u usavršavanju kako bi se stvorila kvalitetnija muzička scena i podigao kvalitet svirke.

Na kraju je g. Vedran Vučić predstavio *Samplitude*, profesionalni

softver za obradu zvuka koji je za klasu bolji od bilo čega što smo do sada imali prilike da vidimo na PC računaru. Demonstrirana verzija podržava do 16 kanala, 24-bitni zvuk i semplove frekvencije do 48 kHz, što je kvalitet bolji od CD zvuka, ravan profesionalnim digitalnim audio trakama (DAT). Osnovna karakteristika programa su odlični algoritmi za zvučne transformacije, tako da efekti generišu dobar zvuk, a ne uništavaju polaznu informaciju. Od osnovnih efekata poput ehoa, reverba i ekvilajzera, pa do pomeranja fraza i „šiftovanja“ zvuka za željeni broj polutonova, sve radi odlično, brzo i mahom u realnom vremenu. Pritom, program ne zahteva enormne količine memorije jer semplove ne učitava bez potrebe: ako korisnik koristi samo dve sekunde sempla koji traje dvadeset sekundi, samo te dve sekunde će biti prisutne u memoriji, a *Samplitude* će po potrebi učitavati i ostatak.

Jedna od praktičnih primena programa je slučaj kada je pesma snimana u jednom tonalitetu, a pevač opeva svoj deo u drugom. *Samplitude* će bez problema „pomeriti“ glas pevača u željeni tonalitet bez ga-

bitaka na kvalitetu koje naš uho može da oseti i time znatno olakšati posao i muzičarima i producentu. Preciznost je još jedna bitna osobina ovog programa. Zvučni zapis moguće je razložiti na delove duge samo 1/48000 sekunde i njima manipulirati.

Korisnički interfejs je moderan i objektivno orijentisan. Svaki sempl se tretira kao nezavistan objekat, pa se sve promene vrše pomeranjem miša i „povlačenjem niti“ (*Drag & Drop*) delo va zvučnih zapisa. Dve su dobre strane ovog pristupa: korisnici ne moraju da uče komplikovane procedure i vrlo brzo postaju kreativni u programu, a ne dešava im se da rade nešto što ne razumeju i time postignu neželjene efekte.

Samplitude je pisalo nekoliko softverskih kuća, ali se zvanično podvodi pod firmu „Evolution“. Naravno, kod nas ga nudi „TS Electronics“ koji planira da uspostavi saradnju i sa drugim softverskim firmama.

Dakle, ako se želite baviti muzikom ili prosto volite da čujete i vidite sveže instrumente i pogledate kataloge najnovijih dostignuća, dođite subotom u Skadarsku.

Slobodan POPOVIĆ

Snimio SLOBODAN POTIĆ

AOpen AP5K

Ima li uopšte velikih i malih na tržištu hardvera?

Konačno nam se pružila prilika da probamo jednu od matičnih ploča proizvođača za koga se bez dvoumljenja može reći da je veliki, kako po ugledu koji uživa u svetu, tako i po meteorskom usponu koji firma doživljava od osnivanja 1992. godine.

Njihove ploče su u više navrata od strane svjetskih časopisa proglašavane za najbolje u svojoj klasi, tako da smo s razlogom bili jako zadovoljni da vidimo kako radi to „čudo“.

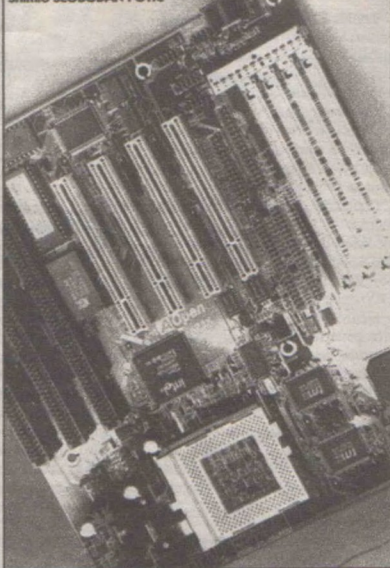
Ploča koju smo dobili na test nosi oznaku AP5K i predstavlja klasičnu Pentium ploču sa Intelovim najskupljim (a neki smatraju i najkvalitetnijim), HX čipsetom. Na prvi pogled, jedina razlika koju primećujemo u odnosu na ploče manje poznatih konkurenata bila je u izuzetno opremljenoj knjižici, prepunoj teksta, tabela i ilustracija za što lakše podešavanje. Prvi put u istoriji smo imali prilike da vidimo da je neko u knjižici barem pokušao da objasni funkcije pojedinih parametara BIOS-a, a ne samo da ispiše rečenicu tipa: „Gate A20 Option služi za podešavanje parametra Gate A20, i ima dve moguće vrednosti“. Morfološki gledano, ploča je prilično kompaktnih dimenzija i ni po čemu se ne razlikuje od sličnih. Čak ni veliki „Acer“ nije našao za shodno da IDE konektore opremi plastičnim vodičima za lakše ubadanje kablova, a i sistem džampovanja za željeni procesor je prilično komplikovan, gotovo arhaičan, nimalo u skladu sa opštim trendom pojednostavljivanja Pentium ploča. Još jedan detalj koji nas je iznenadio jeste nedostatak podnožja za dodatni keš, tako da se pri kupovini morate odlučiti da li želite ploču sa 256 ili 512 k keša zalemljenog na ploči. Zgledavši integrirane komponente, sve je prilično ličilo i na ostale HX ploče, sem jednog neobičnog detalja: umesto danas najpopularnijih UMC i Winbond kontrolera, na ploči smo našli izvesni Hotek, koji prvi put vidimo. Logično je bilo pretpostaviti da čuveni Acer zna šta radi, i da je to verovatno pokušaj da se iz hard diska izvuce vi-

še nego kod konfekcijskih ploča. Ali, ono što deluje logično, često je u kontradikciji sa stvarnošću, pa se tako pokazalo i ovog puta.

Ploču smo testirali sa procesorima Intel Pentium 133 MHz i Cyrix 6x86 150+, sa 2 x 8 MB NEC memorije od 60 ns (ista memorija koju smo koristili i za prethodnu seriju ploča na testu). Pitanje memorije naglašavamo iz vrlo konkretnog razloga: vrlo Acer po pravilu nakon nekih 60-90 minuta rada sa ovom memorijom pri bootovanju počinje da izbacuje poruke „Memory test fail“, koja se može pritisnuti na F1 zamenariti, pri čemu se učitavanje sistema normalno nastavlja. Ne znamo koliko je ovo imalo uticaja na ostala diskretna nesnalazjenja koja je ova ploča pokazala, ali memorija je sigurno ispravna i dobrog kvaliteta, što je normalan rad sa brojnim pločama dokazao. Pri testiranju, sistem je normalno radio, ali si se u više navrata dogodila neobjašnjiva pucanja pojedinih programa - jednom baš u trenutku kada je rezultate Winbena trebalo snimiti, pa je čitav postupak od nekih sat vremena morao da bude ponovljen. Pošto su ova merjenja, ne samo iz ovog razloga, više puta ponavljana, ustanovili smo da postoje značajne varijacije u performansama ploče u zavisnosti od zagrevanja (a nismo pogrešili u podešavanju voltaga procesora), odnosno što duže radi, to joj performanse više opadaju (najviše za 2-3%). Da ne bi sve u vezi kvalitete ploče velikog Acera izgledalo tako crno, moramo priznati jednu notornu istinu: sa grafičkim podsistemom je zaista pokazala odličan rezultat, i nadmašuje ploče u istoj klasi za par procenata.

I tako, stigismo mi do postla koji obavlja misteriozni Hotek. Nažalost, ne samo da nije brži

Snimio SLOBODAN POTIĆ

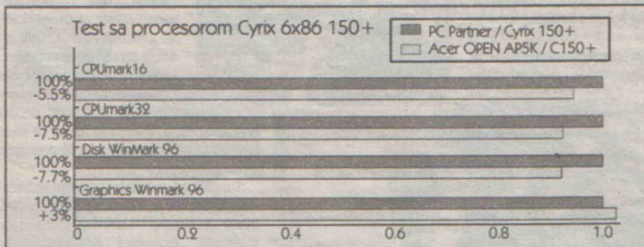

od UMC-a ili Winbonda, već je nekih 7% sporiji, i to ako imate sreće da niste „pogrešili“ u izboru hard diska. Pomenuti rezultat odnosi se na testiranje sa Quantum Fireballom 1.7 GB, koji umesto očekivanog Winbena koeficijenta od oko 1080 pod Windows-om 95 v1.1.11 (24-08-96), jedva da dostiže 1000. Pomenuta „greška“ odnosi se na jedan trenutno najboljeg hard diska na našem tržištu, WD 32500 (2.5 GB), koji Hotek nikako ne podnosi. Mislili smo da je opet neki od problema koji su WD-i imali običaj da prave sa starijim verzijama W95, uradili smo kompletnu reinstalaciju sistema od nule, a simptom je ostao: umesto normalnog rezultata od 1090 za ovaj disk, Hotek ga je non-stop tako radikalno gladio, da mu je „dodelio“ rezultat od 305!

Ukupan skor ove ploče, koji je na nivou prosečnih VX ploča sa Intelovim procesorima, a bitno ispod toga sa Cyrixom, ostavlja brojne znake pitanja, i čuđenje koje onemogućava svaki zaključak. Da li je ovo samo crna ovca u tako hvaljenom Acer asortimanu? Možda odgovor treba tražiti i u činjenici da Intel u prvom kvartalu naredne godine neopravdano skupi HX namerava da zameni LX čipsetom, dok će proizvodnja jeftinog, ali fenomenalno pouzdanog VX čipseta biti nastavljena punom parom? Da li je slučajno što se po domaćim firmama VX ploče razgrabe istog časa kada stignu, a zalihе HX ploča čekaju kupce, koji ih zaobilaze u širokom luku? Nadajmo se da će neki novi Acer, možda neki projektovan po ATX konceptu, sačuvati renome Acera u nekom od narednih brojeva. Dotle možemo samo da konstatujemo da na tržištu matičnih ploča nema velikih i malih proizvođača, već samo dobro i loše projektovanih ploča.

Aleksandar VELIKOVIĆ

Proizvod ustupio „BM“

U rubrici TEST DRIVE predstavljamo opremu koja je dostupna na domaćem računarskom tržištu. Ako smatrate da I VI u svojoj ponudi imate zanimljiv proizvod, javite se (telefon/fax: 011/329-0552, T. Stanićević, E. Smajić). Opremu ćemo uzeti na nekoliko dana i to je sve što se tiče usluge.

Računarske komponente koje prikazujemo u rubrici TEST DRIVE instaliramo i testiramo na osnovnoj konfiguraciji firme „ŠUTLIK GENIUS“ (Pentium, 133 MHz, 16 MB RAM, Philips 14-inčni kolor monitor...). Zahvaljujemo se firmi „ŠUTLIK GENIUS“ na sponzorstvu ove rubrike.

Pošto smo videli i isprobali sedamnaestoinčni monitor koji sa ponosom nosi Amiga logo i oznaku M1764, možemo sa olakšanjem konstatovati da jaz između mogućnosti monitora i Amige nestao.

Ovaj savremeni monitor sa digitalnim OSD (On Screen Display) komandama, sposoban je da prikaže sve Amigine i većinu PC rezolucija do 1600 x 1200 u neprepletnom režimu sa vertikalnom frekvencijom osvežavanja slike od 60 Hz. U našoj omiljenoj rezoluciji 1024 x 768 daje optimalnu sliku sa aspekta kvaliteta slike (jasnoća i kontrastnost) i fizičkih karakteristika ekrana. U ovoj ergonomskoj rezoluciji (80 Hz bez preplitanja) slika je prilično čista, apsolutno ravna po ivicama i preko celog ekrana. Prikaz ne pati od izobličenja karakterističnih za jeftinije monitore, koji se preko mere trude da postignu veću rezoluciju od one koju fizički poseduju (kao npr. Essex 14"). U višim rezolucijama (1152 x 864 i 1280 x 1024) slika gubi na preciznosti, ali se deo toga može popraviti smanjivanjem kontrasta i povećavanjem osvetljenosti slike. Čak je slika u najvišoj rezoluciji (1280 x 1024, 60Hz) bolja ili

Amiga M1764 LR

Autoscan monitor dijagonal 17 inča

barem jednako dobra onoj koja se može videti na standardnim 14-inčnim monitorima koji rade u srednjoj rezoluciji (800 x 600, 60 Hz).

Monitor je DPMS kompatibilan, a opcije vezane za štednju energije se mogu podešavati iz je-

dnog podmenija u okviru Special OSD menija koji se aktivira jednim dugmetom na prednjoj maski. S leve strane tog dugmeta nalaze se dva para dugmića koji služe za podešavanje nivoa kontrasta i osvetljenja, ali i za navigaciju kroz OSD menije. Desno od OSD tastera nalazi se statusna lampica koja, ako je sve u redu, daje narandžastu svetlost. Dalje se na desnoj strani monitora nalaze taster za razmaganje ekrana i Stand-by taster sa LED indikatorom.

Kacijom. Na zadnjoj strani se nalaze kablovi sa standardnim konektorima za PC monitore - muškim tropinskim „D“ konektorom za napajanje i petnaestogličnim VGA konektorom. Uz monitor stiže i originalni adapter koji prilagođava VGA Amiginom RGB konektoru, dok se za napajanje morate snaći ukoliko ne posedujete Amigu u tower kućištu ili PC svičar napajanje. Zato od prodavca tražite i dodatni kabl za napajanje koji se koristi za kućište PC-a i poseduje standardni utikač. Na kraju, možete izaići na kraj sa tim tako što ćete iseći kabl i ugraditi običan „domaći“ utikač za napajanje.

Nikola STOJANOVIĆ

Proizvod ustupio „Meridijan“

Kada neko tako dosledno održava tradiciju kvaliteta kao Teac, teško je o novom modelu napisati nešto što vam već nismo rekli o prethodnom. Teac je jedino veliko ime u industriji CD ROM-ova koje nije imalo padova, čiji uređaji iz serije u seriju održavaju jednu konstantu vrhunske izrade (za razliku od, recimo, Sony-a, čiji je svaki model izvanredan samo u prvih mesec, dva, nakon izlaska na tržište) i beleže vanserijske rezultate na brzinskim testovima.

Utrkivanju u brzina CD ROM-ova izgleda da se ne vidi kraj: tek što su počeli da stižu 12-brzinci, već čujemo najavu čak 16-brzina. Zapravo, sve ostaje isto, samo se stavljaju brži elektromotori i na tome vam se uzme više para. Međutim, već kod 12-brzinaca postavlja se pitanje svršishodnosti. U čemu je stvar? Sa postojecem tehnologijom CD ROM-ova teško da se može učiniti još nešto u poboljšanju vremena pristupa, koje je dostiglo maksimum efikasnosti kod 8-brzinaca približavajući se cifri od 100 ms. Kod 12-brzinaca, iako je brzina transfera nesumnjivo povećana, može se primetiti blagi pad u vremenu pristupa. To konkretno znači da u realnom radu nećete primetiti nikakvu razliku između 8 i 12-brzinca, sem kada kopirate velike fajlove, na primer, veće od 1 MB - bržem CD ROM-u treba vremena i da dostigne svoju maksimalnu brzinu. Stiće se utisak da su CD ROM-ovi sa 8 brzina dostigli optimum, a da je svako dalje ubrzanje silovanje koje malo koristi.

Sve načelno izrečeno odnosi se i na Teacov model CD-512 E, koji nije ništa

Teac CD-512 E

I dalje bez zamerki

slabiji od prethodnog, CD-58 E, ali se ne može uočiti ni značajniji pomak napred. U kućište koje je identično sa prethodna dva modela istog proizvođača smešten je brži elektromotor, čime je brzina transfera povećana od nekih 1790 KB/s, što već dostiže brzine hard diskova u realnom radu. Međutim, srednje vreme pristupa od oko 140 ms je nešto slabije nego kod modela 58 E, što taman anulira efekat brzog transfera. Pomenutih 1790 pada na jedva oko 400 KB/s kada manipuliše gomilom sitnih fajlova, i taj podatak teško da će se popraviti sa daljim povećavanjem brzina. Što se mogućnosti čitanja izgrebanih diskova, tolerisanja zapisa različitih snimača, kao i multisession sni-

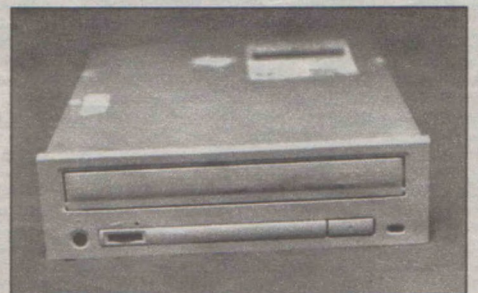
maka tiče, Teac još uvek ostaje jedan od najfleksibilnijih čitača.

Postoji, međutim, jedna prednost modela 512 koja će obradovati audiofile i vlasnike CD snimača, ne samo u odnosu na prethodni Teac, nego i u odnosu na većinu modela drugih firmi - to je izuzetna brzina digitalne ekstrakcije audio zapisa. Dok većina osmibrzina ovaj posao obavlja jedva dvostrukom brzinom, uključujući i Teac 58 koji daje jedva nekih 250 KB/s, Teac 512 ovo radi brzinom koja je otprilike ravna polovini svoje maksimalne brzine transfera, što znači gotovo 1 MB u sekundi. Iz toga sledi da ćete, recimo, pesmu od 5 minuta skiniti u WAV za manje od minut! Sem ovog podatka, treba ponovo naglasiti da Teac ima najkvalitetniji zvučni izlaz koji smo do sada čuli na nekom CD ROM-u, što ostaje karakteristika i modela 512. Sem toga poseduje i digitalni izlaz zvuka, što većina proizvođača CD ROM-ova „zaboravlja“ da montira na svoje proizvode. Ukoliko imate Sound Blaster 32 ili neku drugu profesionalnu muzičku karticu sa digitalnim ulazom, ovo će za vas biti jedna od bitnijih stavki.

Šta drugo reći za Teac CD-512 E nego - toplo preporučujemo. Ovakav uređaj vrhunske pedantne izrade i performansi koje nadmašuju samo Plectrovi SCSI čitači koji su u nekoj sopstvenoj, kosmičkoj kategoriji (naravno, i po ceni), nešto je što svaka konfiguracija poželeli može. Koliko ima rezona da za njega odvojite više novca nego za CD-58 E koji smo jednako ocenili, zaključite sami.

Aleksandar VELJKOVIĆ

Proizvod ustupio „Rebel Soft“.

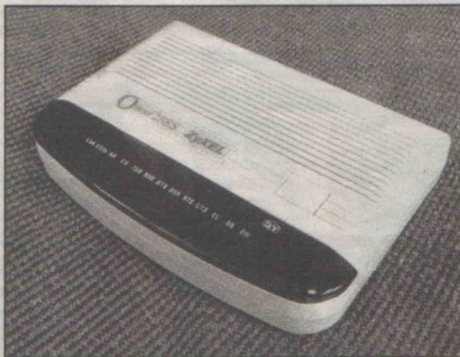
ZyXEL Omni288S

Čudan model poznate marke

Eksterni **Omni288S** je 28 800 b/s (v.34) voice/fax/modem nenametljivog dizajna koji dolazi u paketu sa obimnim uputstvom i odličnim referentnim priručnikom u kome je spisak AT komandi. Sa modемом se dobija i **ZyXEL-ov** program za korišćenje voice i fax mogućnosti ali se, začudo, ne dobija disketa sa drajverima za Windows 95, iako se u uputstvu pominje. Njen nedostatak čini postojecu Plug'n'Play karakteristiku modema beskorisnom, jer ga Windows odmah prepoznaje ali nema odgovarajućih drajvera, pa se naknadno moraju izabrati generički.

Korisnicima koji bi ovakav modem upotrebljavali kod kuće najbitnije su njegove karakteristike pri zvanju i uspostavljanju veze. Na taj segment nemamo većih zamerki, sem što nismo uspjeli da nateramo modem da trajno zapamti **ATX3** komandu, nego smo morali da je ugrađujemo u inicijalizacioni string. Uspostavljali smo dobru vezu sa drugim V.34 modemima i, ukoliko su centrale to dozvoljavale, prenos je tekao odlično.

Primerak koji smo dobili je namenjen nemačkom tržištu, pošto komande **ATH1** i **ATA** ne rade, kao ni pritisak tastera na gornjoj strani kada bi modemu trebalo da digne slušalicu i odgovori na po-

ziv. **Omni288S** je na našem BBS-u, koji intenzivno koristi upravo **ATA** komandu, radio bez

problema. Izgleda da **ATA** komanda radi ukoliko modem detektuje da neko zove ali i dalje stoji naš savet da nikako ne kupujete modeme prilagođene nemačkim propisima, jer oni kod nas ne važe i samo smetaju.

Najveće razočarenje modemu nam je priredilo upravo u ovom segmentu za koji smo očekivali najbolje rezultate: rad na **BBS-u**. Ne samo da je s vremena na vreme zaglavljivao čitav sistem, nego je i odbijao da primi korisnike koji zovu 2400 b/s modemima, iako je inicijalno bio podešen da sam prepoznaje brzinu s druge strane. Zvanje i razmenu pošite je korektno vršio.

Ono što vredi pomenuti u prilog ovom modemu su neke zaista napredne komande poput zaštite modema od neovlašćene konfiguracije šifrom, konfigurisanje preko veze i gomila registara kojima se njegovo ponašanje može definisati do tačnice. Nažalost, čak ni takvo obilje nije nam pomoglo da otklonimo neke od pomenutih anomalija, pa moramo konstatovati da nas je **ZyXEL**, za koga smo smatrali da može stajati rame uz rame sa **USR Robotics**om, ovim modedom prilično razočarao. Nadamo se da će nedavno izasla **Elite** serija popraviti utisak.

Slobodan POPOVIĆ

Proizvod ustupio „Technicom“

Spea V7 Mercury P64 V

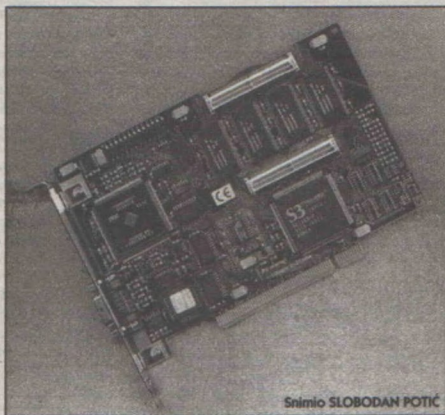
Jaka grafička karta za vrhunske monitore i puno para

Proizvod nemačke firme **Spea** važe za najjače izdanke **Diamond**ove korporacije na polju grafičkih karata, i spadaju, barem po ceni, u klasu iznad **Diamond**ove serije **200X**. Modeli iz serije **Mirage** bili su bazirani na grafičkom procesoru **Trio 64**, dok su se inženjeri u **Spea** za seriju **Mercury** opredelili za čip koji još uvek zvanično važi za najjači **S3** čip, **968**. Kažem „zvanično“, s obzirom da je **Virge** doneo jedan potpuno novi koncept po značajno nižoj ceni, a dalji razvoj **Virge** porodice koji se najavljuje, preti da prevaziđe performanse **968-ice** u svakom pogledu.

968 je „mladi brat“ čipa **868**, jedno vreme vrlo popularnog pre aktuelne poplave jeftinih karata baziranih na **Trio 64 V+**, a onda, zbog više cene i performansi koje su tek za nijansu iznad **Trio** serije, napuštenog od strane proizvođača kartica. **968** je još uvek ostao prisutan (što znači da je i on već čip sa jako dugim stažom), ali rezervisan strogo za vrhunske kartice i iste takve cene. **Spea Mercury P64 V** sem njega na

sebi ima **IBM-ov DAC**, **2 MB** osnovnog **EDO VRAM-a**, i podnožja za još **2 MB** na specijalnim pločicama (kakve se kod nas teško mogu naći).

Softver, kao što već postaje običaj kod kartica visoke klase, stiže na **CD-u**. Na istom disku nalaze se drajveri za sve modele **Spea** i **Diamond** proizvoda, čak i za arhaične **Viper** karte o kojima smo nedavno pisali, u varijantama za **DOS**,

Snimio SLOBODAN POTIĆ

Windows 3.1x i **Windows 95**, kao i za **AutoCAD**, **3D Studio** i još par aplikacija. Tu su i pomoćni programi za podešavanje rezolucija i frekvencija osvežavanja. Njima će se verovatno mnogo više obradovati korisnici **Windows 3.11**, s obzirom da dobijaju mogućnosti koje su u **95-ici** standardne za sve kartice, tj. promenu parametara ekrana „u letu“, bez restartovanja sistema. U **Windows-u 3.11** dobijate još jednu mogućnost, rektu na **PC-u**, a poznatu odranije sa **Amige**, tzv. virtualni desktop - radnu površinu veću od rezolucije ekrana, koja se glatko skroloje u svim smerovima kako pomerate miša.

Instalacija drajvera za **95-icu** (a pogotovu njihova eventualna deinstalacija) nije tako glatka kako bi se očekivalo, i bolje funkcioniše ukoliko **P&P** nije aktivan. Naime, kartica će uvek biti prepoznavana kao **S3 Vision 968** i automatski instaliran dotični drajver, što naknadno morate ručno menjati ulaskom u **Display properties** i traženjem željenog drajvera na instalacionom **CD-u**. Ako niste uspjeli korektno da ga instalirate iz prve, može se desiti da dobijete aktivan neki „hibridni“ drajver, koji će vam ukinuti miša. Jednom korektno instaliran drajver za **Spea Mercury** biće vrlo neprijateljski raspložen prema bilo kojoj drugoj kartici nabodenoj umesto nje, tako da u procesu deinstalacije nema ništa od **P&P-a** - ukoliko ručno iz **DOS-a** ne obrišete glavni fajl drajvera, nećete uspeti ni da podignete sistem, i ništa vam **Safe Mode** neće pomoći. Naravno, pretpostavljamo da ovih problema nećete imati, pošto ćete biti zadovoljni karticom, i nećete je skoro menjati.

Kada su brzinski testovi u pitanju, prava snaga kartice vidi se tek u hi i true color modovima. Poredili smo je sa **S3 Vision 868** (čiji su rezulta-

ti za nijansu bolji od Trio 64 V+ anonimnih proizvođača), koja je u modu sa 256 boja pokazala identične rezultate. Međutim, već u hi coloru Spea Mercury se pokazala 20% brža, a u true coloru (32-bitnom) čak duplo brža. Cifre u Wintach-u od 361 za prosek, a 683 za CAD trebalo bi dovoljno da govore (mereno na Pentium ploči sa Cyrix 6x86 166+ procesorom) o izvanrednim performansama kartice u true color modu (mereno u 800x600). Ovi rezultati potvrđeni su i u Ziff Davis Graphics Winnmarku, kao i ostalim testovima: Subjektivni utisak o ponašanju pod Windowsom je odličan, najbolji upravo u CAD i grafičkim aplikacijama, što je tradicionalno najjača strana S3 čipova. Kada su 3D igre u pitanju,

takođe se uočava brzinski dobitak u odnosu na jeftinije kartice, mada nam se čini da se u tom domenu više dobija sa nekom od modernijih kartica baziranih na čipovima sa 3D akceleratorskim funkcijama.

Jednu stvar u vezi Spea Mercury definitivno moramo naglasiti: zahteva vrhunske monitora. Raspon frekvencija osvežavanja monitora je impresivan, dostižući čak i vrednosti od 160 Hz, što teško da neki monitor danas može da izdrži. S druge strane, apsolutno ne postoji nijedan interlaced mod, tako da ova kartica definitivno nije namenjena vlašnicima interlaced monitora, kao ni onima čiji monitori ne mogu da podnesu barem 75 Hz ili bilo kojoj rezoluciji (mada je teo-

retski minimum 60). Kao optimum za većinu modova test softver priložen sa karticom određuje nekih 90-100 Hz, a to je opseg koji najčešće pokrivaju tek 17 inčni monitori.

Opšti utisak je da je u pitanju odlična kartica opšte namene, prilično ujednačenih performansi u svim oblastima primene, ali brzinski testovi ipak ne opravdavaju sasvim njenu cenu. Možda se za čip 968 u ovom trenutku već može reći da polako zastareva, i da neće još dugo moći da se smatra najjačim S3 čipom. Ipak, u pitanju je dobra kupovina za srenderaše, a igrači bi možda trebalo da razmisle o nekoj Diamond 3D kartici.

Aleksandar VELJKOVIĆ
Proizvod ustupio „Rebel Soft“.

Ovaj privotd svetski renomirane firme „Acer“, obećavao je mnogo s obzirom na ime koje nosi, prijatan spoljašnji izgled i 10x oznaku na kutiji. Na (njegovu) žalost, testovi su pokazali da je ovaj uređaj verovatno „skrpljen“ u žurbi da se na tržište što pre izbaci desetobrzinski model.

Prvi problemi su iskrslili već pri instalaciji. Naime, priključen kao slave na primary IDE kontroleru dolazi u konflikt sa hard diskom, pa se mora prebaciti na secondary IDE. Ostatak instalacije se svodi na kopiranje potrebnih drajvera za DOS dok za 95-ticu to nije potrebno. Prvo smo isprobali par muzičkih diskova i kvalitet reprodukovano zvuka je bio na sasvim zadovoljavajućem nivou, a i posedovanje PLAY/SKIP dugmeta je svakako dodatni plus. No, kako će se kasnije pokazati, ovo je bilo jedino mesto na kojem je ovaj CD-Rom ispunio očekivanja. Naime, pri testiranju CDBench-om pokazao je katastrofalno loše rezultate što se tiče vremena pristupa (videti tabelu). Ovo je kasnije potvrđeno i u realnom radu (pri čitanju velikih direktorijuma i kopiranje ma-

ACER CD-910E

Što je brzo to je kuso

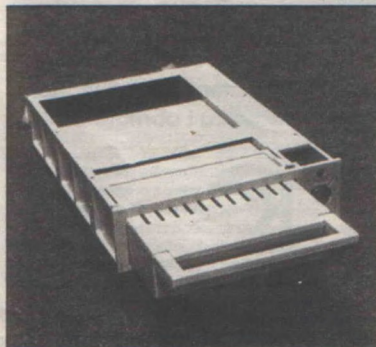
lu). Ovo je kasnije potvrđeno i u realnom radu (pri čitanju velikih direktorijuma i kopiranje ma-

lih fajlova). Što se čistog transfera tiče, daleko je od deklariranih 1500KB/s i u realnom radu ne prelazi 1000KB/s. Praktično, testiranje je pokazalo da je pravo mesto ovom modelu negde između šestobrzinskih i osmobarzinskih uređaja. Na žalost, bilo je problema i sa čitanjem diskova slabijeg kvaliteta. Na neki način, stiče se utisak da trenutno najpovoljniju kupovinu predstavljaju provereno dobri osmobarzinski uređaji (kavki su npr. „Teac“ ili „GoldStar“) jer i dalje najveći problem kod CD-Rom drajvera ostaje relativno veliko vreme pristupa koje se značajnije ne smanjuje i kod najbržih modela (12x, 14x). Ono nema velikog značaja pri puštanju animacija i MPEG filmova (zbog čega je malo ko kod nas kupio CD) ali ima pri kopiranju recimo arhiva od 1.44 MB (zbog čega je većina naših ljudi kupila CD). Osmobarzinci tu predstavljaju najpovoljniji izbor za one kojima se ne čeka popularizacija novog DVD standarda.

Vladimir PRELOVAC
Proizvod ustupio „BM“

HD Rack

Fioke za IDE i SCSI hard diskove

Često smo u prilici da sa nekim razmjenjujemo velike količine podataka, pri čemu se u nedostatku savremenih floppy diskova (ZipDrive i sl.), strimera (SyQuest i sl.) ili CD-Rom-ova, ali i iz praktičnih razloga, koristimo hard diskove. Jednostavno povežemo hard disk na prvi slobodni IDE port i rešimo problem. Elegantrije rešenje postoji u vidu fioke za hard disk, koja eliminiše sve probleme oko povezivanja i fizičkog smeštaja diska unutar kompjutera.

Princip ugrađivanja je isti kod svih modela. Plastično ležište za fioku ugrađuje se u slobodni 5,25-inčni prorez na kompjuteru. Ležište se spolja standardnim kablovima povezuje sa IDE ili SCSI kontrolerom (zavisno od modela) i napajanjem. Sa unutrašnje strane ležišta na bokovima nalaze se dve šine-vodice koje služe da fioku dovedu u pravilan položaj za spajanje. Hard disk se na konzervativan način montira unutar fioke.

Kada se sve montira, ostaje da se uz pomoć ključića fioke zaključa i tako

uključuje napajanje hard diska. Korisniku ostaje da kompjuter uključi, priključi disk iz CMOS-a ili omogući BIOS-u automatsku detekciju.

Pomenuti ključić pruža dodatne mere sigurnosti - sprečava neovlašćeno vadenje fioke, zamenu i pristup kompjuteru, kao i nasilno otvaranje fioke u toku rada koje bi se završilo resetovanjem sa mogućim gubitkom podataka.

U dosadašnjoj praksi susretali smo se sa nekoliko modela različitih fioka i utvrdili da su međusobno nekompatibilne. Razlike u spoljnjem izgledu i dizajnu vratanaca ne bi predstavljale problem da su jedine. Ali nekompatibilnost ležišta, različite dužine fioke i dr., sprečavaju korisnike da razmenjuju fioke. Ostaje jedino rešenje da se korisnici zainteresovani za intenzivniju razmenu podataka opreme istim tipom fioke ili da sve zaborave i sačekaju da se jednog dana pojavi standard.

Nikola STOJANOVIĆ
Proizvod ustupio „Computer Dream“

ProMIDI Interface

MIDI rešenje za Amigu

Produkcija kuće „HiSoft“ za proizvodnju hardverskih dodataka za Amigu, engleski „Microdeal“, proizvođač je *ProMIDI Interfacea* za Amigu. Uređaj predstavlja rešenje za priključivanje svih MIDI uređaja na Amigu, na elegantan i funkcionalan način.

Mala kutija se dugačkim trakastim kablom priključuje na serijski port na Amigi. Na kutiji se nalaze četiri okrugla „DIN 5“ konektora za priključivanje MIDI ulaza, prolaza i dva izlaza. Ako posedujete neki MIDI kompatibilni instru-

ment onda imate i odgovarajuće MIDI kablove za povezivanje sa Amigom koja igra ulogu sekvencera. Povezivanje ide po sledećoj šemi: MIDI klavijatura ulazi u MIDI kutiju, Amiga sa odgovarajućim programom snima odsviranu deciju, izlaz iz Amigine MIDI kutije ide na sinti-

sajzer a drugi izlaz na drugi uređaj (ritam mašinu npr.). Kroz prolaz se može izvršiti dalje uličavanje sa drugim MIDI uređajima. Da bi smo testirali uređaj, bio nam je potreban i odgovarajući MIDI set kablova za PC pomoću kojeg smo povezali PC i Amigu. U toj kombinaciji koristili smo sintisajzer sa PC zvučne kartice a umesto klavijature smo koristili tastaturu sa PC-a. U ovoj kombinaciji MIDI sa *Oxatemed Sound Studium* radi kako treba. Međutim, iole produktivnija konfiguracija bi podrazumevala Amigu, sintisajzer koji bi poslužio i kao klavijatura i kao sintetizator zvuka i kao ritam-mašina.

Softver koji se dobija na disketama ne zavređuje da bude instaliran, a uputstvo je krajnje neinformativno. Ako imate nameru da se za svoje potrebe bavite muziciranjem na Amigi, a od-skora su se stekli svi uslovi za to (kvalitetan softver prvenstveno), onda će vam *ProMIDI* poslužiti da to činite najbezbolnije.

Nikola STOJANOVIĆ

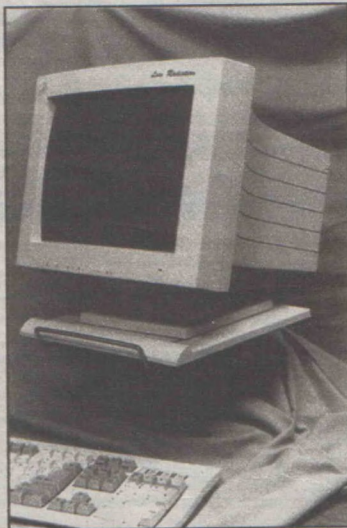
Proizvod ustupio „Amiga Center“

Držaci za tastaturu i monitor

Komfor, ergonomija i estetika

Stalna želja korisnika je da što komfornije rade za računarom. U tu svrhu napravljeni su npr. razni „kompiuterski“ stolovi i stolice, ergonomske tastature i miševi (čak i ergonomske podloge za miševe) a od firme „Aidata“ stiže i niz sitnih dodataka čiji je jedini zadatak da vaš boravak za računarom učini što prijatnijim.

Imena ovih proizvoda je prilično nezahvalno prevoditi te ćemo ih dati u originalu. „Adjustable Keyboard Station“ je komplet koji će vašoj tastaturi dodati podlogu za dlanove i deo predviđen za držanje disketa, olovaka i ostalih sitnica koje svakodnevno koristite u radu. Podloga za dlanove je meka, udobna a jedino joj se može zameriti što je, kad se postavi kod nekih tastatura, malo previsoka u odnosu na samu tastaturu. Drugi proizvod vezan za tastature je „Keyboard Underdesk Drawer“. Vrlo je koristan u dva slučaja - ako osećate da vam je sto previsok dok kucate ili ako želite da oslobodite malo mesta na njemu. Naime, reč je podlozi za tastaturu koje se pričvrsti za sto odozdo i na nju onda možete staviti svoju tastaturu (ili možda kafu i sendvič). Posle popriličnog truda da sve sastavite i pričvrstite, ovaj proizvod će vam se ipak sviđati. Kad već pomenusmo dva proizvoda vezana za tastature ređe da i predstavimo jednu. Reč je proizvodu nama dobro poznate firme „Chicony“ a model nosi oznaku KB-5911. Prilično je „mekana“ na dodir i onima koji vole klik koje imaju npr. FOCUSove ili IBM-ove tastature ova se neće sviđati. Moderna je, u smislu posedovanja Win95 tastera pomoću kojih ćete moći lakše i brže obavljati neke jednostavne stvari. Pored pozivanja „Start“ menija, sa Win+F možete pozvati dijalog za traženje datoteke na disku, Win+R poziva Run dia-

log dok će Win+E startovati Windows Explorer. Dodatak ovih tastera je prilično smanjio razmaknicu što će nekima smetati. Lepo je što ćete sa tastaturom dobiti i foliju kojom je možete prekriti dok je ne koristite.

„Copy Desktop Holder“ je stvarčica koja vam omogućava da dokument koji prekucavate držite na podesnom mestu (npr. odmah od monitora) kako biste smanjili iritiranje očiju prilikom čitanja. O korisnosti ovoga (i za zdravlje očiju i na produktivnost pri kucanju) je već pisano i tu nema mnogo da se doda.

„Ergo Lift Monitor Arm“ je interesantan proizvod. Teško ga je opisati (vidite sliku) i primarna funkcija mu je oslobađanje prostora na stolu. Uglavnom, na pokretnu ruku sa držačem možete postaviti monitor, a zatim i tastaturu na dve šipke koje se izvlače ispod monitora. Tako postavljeno, sve deluje prilično nestabilno, ali se drži (dogle?) Na kutiji piše da će izdržati monitor težine do 18 kg no mi se nismo usudili da to isprobavamo, sa većim monitorima od prosečnih 14" modela kojih je puna redakcija. Pošto će ova mala platforma podignuti tastaturu za nekih petnaestak centimetara iznad razine stola, dolazimo do zaključka da je ceo sistem upotrebljiv ako je vaš sto niži od prosečnih, odnosno ako se radi o privremenom smeštaju tastature, zbog haosa (kreativnog - naravno) na stolu. Prilikom malo žustrijeg kucanja, sve počne da vibrira. Na vama je da odlučite da li vam je ovakvo nešto potrebno.

Vladimir PRELOVAČ

Proizvod ustupio „Computer Dream“

Agiler Auto Switch

Više štampača na jednom računaru i obrnuto

Raznovrsni uređaji za raspodelu printerskih resursa u osnovi mogu imati dvojak ulogu - da na jednom printer portu obezbede koegzistenciju dva štampača, ili da jednom štampaču obezbede komunikaciju sa dva ili više printer portova. U suštini, radi se o inteligentnim prekidačkim kutijama koje uz pomoć malo elektronske logike rešavaju problem raspodele printerskih resursa. Kao takvi, ovi uređaji mogu

Panasonic KX-P6100 GDI

Jeftin štampač, pravi laser, a za male pare

Za razliku od nekih drugih jeftinih štampača koji su se pojavljivali u poslednje vreme, „Panasonicov“ model zaista koristi normalnu lasersku tehnologiju štampaanja kakvu znamo iz, na primer, modela *HP LaserJet* serije, ali po znatno nižoj ceni. Razliku objašnjava činjenica da je *KX-P6100* prilično „glup“, utoliko što nema svoj procesor, memoriju i ostalu elektroniku klasičnih laserskih štampača, već kreiranje stranice obavlja program (tj. drajver) u računaru, a štampaču se, red po red tačaka, šalje gotova slika stranice.

U vreme kada se pojavio, pre oko godinu ipo, *KX-P6100* se predstavio i prilično revolucionarnim vertikalnim dizajnom. Time je postignuto da štampač ionako malih dimenzija (13 x 28 x 38 cm) zauzima vrlo malo prostora na stolu. U pogonu se razmahne nešto više, kada se sa desne strane otvori ležište za papir i otvori sa gornje strane gde odštampani papiri izlaze. Kablovi za napajanje i vezu sa računarem se priključuju sa desne strane, ispod ležišta za papir. Na prednjoj strani nalaze se samo signalne diode „Error“ i „Ready“ (na našoj slici štampač je sa reklamnom naplenticom).

Uz *KX-P6100* se dobija potreban softver za Windows 3.1x i Windows 95. Koristeći prednosti dvosmerne komunikacije sa štampačem, drajver u svakom trenutku zna njegov status. Nakon instalacije softvera, glavna stavka je printer drajver koji se pojavljuje kada iz bilo kojeg programa startujete komandu *Print*. Drajver postoji u dve verzije - jedna sa sufixom GDI koja funkcioniše u svim Windows programima, a druga sa sufixom PCL, koja obavlja emulaciju ovog jezika za opis stranice, a neophodna je za štampanje iz programa koji rade pod DOS-om.

Štampanje teksta iz Windows programa teče vrlo glatko i brzo. Kod štampanja više stranica, vreme koje je potrebno sačekati da se pojavi pr-

va od njih je vrlo kratko. Zahvaljujući brzini mehanike štampača od 6 str/min, ni na sledeće stranice nećete dugo čekati. Kod štampanja grafike stvarni stoji nešto nepovoljnije za *KX-P6100*, ali nije strašno. Kod običnih štampača je, kada se sabere vreme koje je potrebno da program pošalje dokument i vreme koje je štampaču potrebno da ga procesira, nešto kraće nego što je to slučaj kod GDI štampača, kao što je ovaj.

Realna brzina kod ovakvog štampača veoma zavisi od brzine procesora i količine memorije. Formiranje stranice, kao pomeusmo, obavlja procesor računara smeštajući je u RAM kojim raspolazete. To donosi dve posledice. Prvo, nije moguće poslati gomilu stranica štampaču i za to vreme raditi nešto drugo (jer za to drugo ostaje malo procesorskog vremena, pa je bolje sačekati nego se paralelnim radom mučiti). Druga posledica je potreba za memorijom: iako će print drajveri raditi i na mašini sa 4 MB, čini se da je duplo više memorije donja granica, a da je 16 MB realna potreba. Sa današnjim programima (i operativnim sistemima) i ne treba imati mane RAM-a, ali ne treba zaboraviti da je printer drajver program koji funkcioniše zajedno sa programom iz kojeg štampate.

Panasonic KX-P6100 ima mehaniku koja je sposobna da štampa u rezoluciji od 300 tpi i koristi se tehnika slična HP-ovoj *RET* (*Resolution Enhancement Technology*) koja „peglanjem ivica“ poboljšava kvalitet odštampanog materijala. Upređujući otisak *KX-P6100* sa rezultatima rada redakcijskog *HP LaserJet III*, mogli bismo reći da je ovde prikazani model u određenoj prednosti. Doduše to nije ono što možete dobiti sa nekog štampača rezolucije 600 tpi, ali zato i košta mnogo manje. Uostalom, završi šta se odštampanim primerkom nameravate da učinite.

Snimio SLOBODAN POTIĆ

U dosta dugom periodu koliko je ovaj štampač dostupan na svetskom tržištu, *KX-P6100* gotovo da nije prodavan na našim prostorima, što je zaista šteta. Standardan problem domaćih prodavaca je sigurno i to što se za većinu kupaca matični štampač zove samo „Epson“, a laserski samo „Hewlett-Packard“. Pored ove zablude, ono što zaista stoji kao činjenica jeste da nabavka tonera i rezervnih delova za modele koji su manje zastupljeni na tržištu može predstavljati problem. Verujemo da je uvoznik ovih štampača (ili neka od firmi koje se generalno bave laserskim štampačima) vodio računa o tome. U takvom slučaju, *KX-P6100* zaista može da se smatra dobrim izborom štampača za kućnu upotrebu, „porodične biznise“ i manje kancelarije.

Tihomir STANČEVIĆ

Proizvod je iz firme „Computer Dream“

poslužiti u kućnim uslovima kada se ne želi ili se ne može koristiti drugi printerski port poznat kao LPT2. Mogu se koristiti i u kancelarijama sa četiri samostalna komputera koji treba da dele jedan štampač kada deljenje drugih resursa (modema, diskova, strimer a sl.) nije potrebno.

Prvi od tri modela koja smo testirali nosi oznaku *AGX-211P*. Omogućava deljenje štampača između dva računara, po logici „ko pre devojci“. Ovakvo jednostavan protokol može biti efikasan samo kada se dva korisnika naizmenično štampaju i ne upuštaju u avanturu istovremenog štampanja. U tom slučaju drugi korisnik mora da sačekava da prvi završi sa korišćenjem štampača. Postoji i dugme kojim se može izmeniti stanje na prekiđajkoj kutiji, dati prednost jednom kori-

Snimio SLOBODAN POTIĆ

sniku (A ili B) ili ostaviti prekiđajkoj kutiji u automatskom režimu koji ravnopravno tretira oba korisnika. Drugi uređaj nosi oznaku *AGX-221BD* i može se povezati tako da se pomoću jednog printerskog porta na kompjuteru koriste dva štampača.

Treći uređaj je nešto složeniji, jer omogućava povezivanje četiri komputera na jedan štampač i

kao takav je u stanju da zameni LAN mrežu, barem kada je deljenje štampača u pitanju. Opet se prilikom istovremenog štampanja uređaj ponaša neinteligentno. Nedostaje komfor koji pruža LAN mreža sa posvećenim print serverom i mogućnostima raspodeljenog štampanja sa korisničkim nivoima.

Ako vaše potrebe zadovoljava najjednostavniji od testiranih modela, onda nema svrhe trošiti ni dinar više za nešto bolje. Ako pak mislite da biste umrežavanjem uz minimalna ulaganja dobili mnogo više, onda bismo vas i mi u tome podržali. Ako ni zbog čega drugog, onda zbog mrežnih aplikacija (igara?).

Nikola STOJANOVIĆ

Proizvod ustupio „Computer Dream“

Recognita Plus 3.2

Odličan OCR program za Windows95/NT 4.0

Programi za OCR (Optical Character Recognition), kao što im ime kaže, služe za prepoznavanje teksta sa skeniranog materijala i prebacivanje istog u elektronski oblik (fajl). U davna pradavna vremena ovi programi su mamilili smešak na licima skeptika, a entuzijastima otvarali neslućene mogućnosti, ali uz dosta muke i dovijanja. OCR programi novije generacije svoj posao obavljaju odlično i brzo. Svetao primer je paket *Recognita* istoimene mađarske firme.

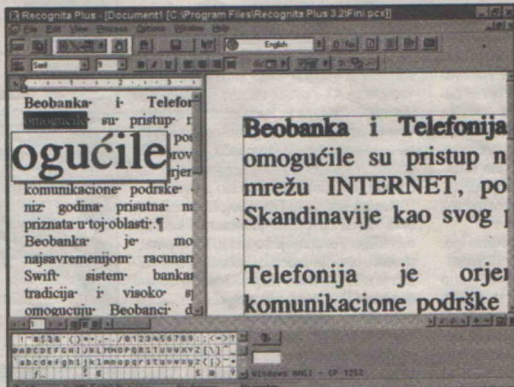
Verziju paketa *Recognita Plus 3.2* smo testirali u broju 5/96. Međutim momci (i devojke) iz firme „*Recognita Corp.*“ ne sede skrštenih ruku i čim su završili novu verziju bili su ljubazni da nam jave i pošaljnu test kopiju. A mi ćemo sa vama podeliti utiske koje je na nas ostavila *Recognita Plus 3.2*.

Verzija 3.2 namenjena je za rad pod Windowsom 95 i NT 4.0. To je potpuna tridesetdvoletna aplikacija i na papiru i u realnom radu. Instalacija je kod verzije 3.2 unapređena u odnosu na verziju 3.0 i prošla je glatko, a ukoliko niste sigurni da li vam ovaj program treba, postoji i opcija *Uninstall*. Po instalaciji dobijete u grupi *Programs* podgrupu *Recognita Plus 3.2*, a u njoj program, *Setup*, *Help* i *Uninstall* program.

Recognita Plus 3.2 podržava 107 jezika među kojima se nalaze i poljski, češki, slovački, litvanski, latvanski, mađarski, slovenački, hrvatski, rumunski, turski, malteški i grčki. Primenite da je pokrivena centralna, istočna i južna Evropa, ali isto tako je primetno da je podrška našem jeziku izostavljena. Nadamo se da će to u narednim verzijama biti ispravljeno. Za petnaest od 107 podržanih jezika postoje i rečnici, koji obezbeđuju *on-line* proveru teksta, a za ostale (ne baš sve) jezike, rečnici će se pojaviti naknadno. Podržano je i više kodnih strana među kojima i *Unicode*. To omogućava kombinovanje kodnih rasporeda i fontova.

U osnovnoj verziji izvršena je podrška za 15 jezika. Podrška dodatnim jezicima, uglavnom onima koji se koriste u zemljama centralne i istočne Evrope, nalazi se u *Language Enhancement Package (LEP)*. LEP omogućuje korišćenje dodatnih 52 jezika i standardno se isporučuje uz osnovni paket u tim zemljama.

Pečet od materijala za prepoznavanje dolazi putem skenera, podrška ovim uređajima je više nego dovoljna. Na listi podržanih skenera nalazi se 140 imena. Ali ako ime vašeg skenera nije na listi, nema brige - podržan je TWAIN standard za komunikaciju sa skenerom.

Sem potpune povezanosti sa programima na nivou Windowsa (OLE), u program je uvršćen i veliki broj izlaznih filtera, tako da nije potrebno da imate instaliran program da bi rezultate snimili u željenom formatu za kasniju upotrebu.

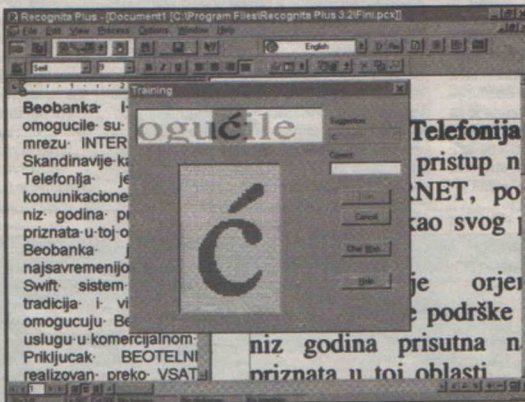
Za razliku od tradicionalnih OCR programa, *Recognita Plus 3.2* prepoznaje i rukom pisane brojeve, bar-kodove, stiklirana polja, faksove i

sa skeniranog materijala pozicioniran na pokazano mesto. Na vama je da vidite šta tu, u stvari, piše da to unesete i program će to zamptirati za drugi put. Učenje na greškama je jedna od jačih strana *Recognite* - sve što program sam ne zna, možete ga naučiti. Takođe možete oformiti svoj rečnik i koristiti fontove po želji. Izgled i funkcionisanje programa su potpuno

u duhu Windowsa 95/NT 4.0. To obojke možete slobodno razmestiti po ekranu. Dokumente možete deliti sa svim programima. Moguće je iz određenih programa direktno pozivati *Recognitu*, klikom na njenu ikonu u okviru statusnog polja *taskbara*. *Recognita Plus 3.2* uvukla se pod kožu operativnog sistema i programa koji tu obitavaju i svakog trenutka spremna je da ispuni vaše zahteve.

Generalno, *Recognita Plus 3.2* je odličan OCR program kome se nema šta zameriti, jer uključuje sve u vezi OCR-a. Sa naše tačke gledišta, postoji i vrlo opravdana zamerka, jer pored jezika plemena Sijuksa moglo je da se nađe mesta i za naš jezik.

Emin SMAJIC

tekst štampan na matricnom štampaču u *draft* modu.

Og svesga navedenog najinteresantnija je mogućnost prepoznavanja obeleženih polja što nalazi primenu u unošenju podataka sa anketnih listića i raznih formulara, na brz i efikasan način.

Po startovanju *Recognite* možete početi sa radom. Stranicu preuzimate direktno sa skenera ili iz fajla. Procedura je ista. Tekst može biti prepoznavan paralelno sa učitavanjem (skeneranjem) ili po učitavanju u program. Prepoznavanje

RECOGNITA

Originalni softver dobili smo od proizvođača „*Recognita Corp.*“ iz Mađarske

TIP: Opciočno prepoznavanje teksta i OCR

PLATFORMA: PC, Windows 95 i NT 4.0

MEĐU: 8 disketa

Prepoznati

Brzina; preciznost; može da uč; podržan je veliki broj jezika.

Nema podrške za naš jezik.

Gold Disk VideoDirector Suite

Jednostavan hardverski dodatak, uz pomoć pravog softvera, može pojednostaviti izradu i sređivanje porodičnih video snimaka

U ovom broju predstavljamo jedan ne tako nov proizvod, ali i pored toga veoma interesantan, pre svega zbog svoje odlične ideje. Radi se o jednostavnom hardverskom dodatku koji vam uz pomoć pravog softvera može pojednostaviti izradu i sređivanje porodičnih video snimaka.

Ako ste ikada pokušali da nekoliko snimaka sa različitih video kasete smestite na jednu, onda znate koliko je to maltretiranje. A da li vam je ikada trebalo da jedan snimak ponovite nekoliko puta zaredom na istoj kaseti?!

Za one čitaoca koji nisu imali slična iskustva, pokušaću da u kratkim crtama opišem taj problem. Pre svega cela priča, kao i sam proizvod koji vam predstavljamo dolaze iz kućnih, amaterskih voda. Dakle, bili ste na odmoru ili putu po inostranstvu, snimili ste sedam, osam video kasetu na raznim mestima i sada ih pregledate. Među stvarno interesantnim mestima i događajima koje ste snimili na kasetama nalazi se barem polovina potpuno nepotrebnog materijala. Njega biste se najradije rešili, jer je prilično zamorno premotavati i tražiti po kasetama ona lepa mesta koja biste toliko želeli da pokažete prijateljima.

Ovaj posao je poprilično naporan i dosadan. Pre svega morate popisati сва mesta, koja želite da snimate na novu kasetu. Zatim, kada ste našli prvi takav momenat, pritisnete *Record* na vašem video rekorderu sa pauzom, zarolate (najčešće) kamkorder, a onda u zgodnom trenutku ponovo pritisnete pauzu na rekorderu da započne sa snimanjem. Kada interesantni materijal prođe, trebalo bi pritisnuti pauzu na pravom mestu, kako bi se izbeglo vraćanje unazad i ponovno štelovanje frejm po frejm (ako ga vaš rekorder poseduje). Ako još pri tome vaš kamkorder ne poseduje timer ili counter, ceo ovaj posao može biti gotovo nemoguć. Tome treba dodati još nekoliko problema koji će vas snaći pre ili kasnije bez obzira koliko vam je kvalitetna mašina za snimanje.

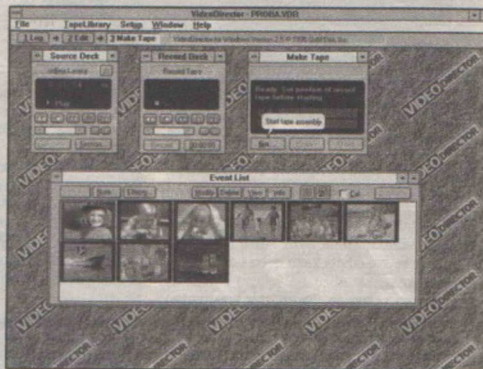
Pripenstveno, rezovi će biti neprecizni i ružni, jer ako dugo držite pauzu sa snimanjem na je-

dnom mestu, to mesto na kaseti će biti oštećeno. Još ako je video kasetu sumnjivo kvaliteta ili je više puta presnimavana, rezovi će bezuslovno biti skokoviti, bez boje i sa dosta snega, što priznaćete nije ono što smo želeli da postignemo. Na stranu to što će vam to potpuno uništiti snimke u kojima nameravate da uživate.

Sve vaše probleme rešice ovaj mali uređaj i softver koji uz njega dobijate. U stvari, pitanje je koliko se taj mali uređaj može nazvati tako. To je pre kabla, ali ne sasvim običan, već kako mu i zvanično ime kaže, *SmartCable*. Na jednom kraju kabla nalazi se neobičan konektor futurističkog dizajna (da li je baš to?!), a na drugom kraju (odnosno trećem jer se račva na dva dela) su dva nova, običnija ko-

nectora. Prvi od njih je konektor za LANC kontrolu, koji veoma liči na stereo čič slušalica za vokmen, dok se na drugom kraju nalaze dva serijska konektora. Hardversko-sofverska instalacija je relativno komplikovana, jer zahteva od korisnika prilično poznavanje video tehnike i odgovarajućih termina. Dakle instalacija počinje tako što kamkorder vezujete preko video ulaza na video rekorder.

der. Pretpostavljate već da se *SmartCable* za računar vezuje preko serijskog porta (bez obzira kakav je). Konektor za LANC kontrolu se priključuje na kamkorder, dok se pomenuti futuristički konektor samo okreće prema video rekorderu. Kada shvatite da je reč o veoma posebnom da ljinskom upravljaču. Zašto je toliko poseban? Jednostavno zato što sa njim možete kontrolisati sve vrste video rekordera koji imaju daljinske upravljače. U kalibraciji ovog uređaja, postoji opcija *Train*, sa kojom možete naučiti vaš računar kakav signal treba da pošalje vašem rekorderu za koju funkciju i to je sve. LANC kontrola je „Sonyjeva“ „izmišljotina“ koja je sasvim standardizovana pa na tom polju nismo očekivali probleme. Međutim, sasvim kontroverzno, sa uterenjavanjem *SmartCablea* i računara nismo imali nikakve probleme, dok se LANC kontrola na „Sonyjevom“ (!?) kamkorderu prestano gonjula. *VideoDirector* nudi i opciju da *SmartCable* kontroliše oba uređaja (i *Source* i *Destination*) preko infracrvene kontrole, ali je ovakva kontrola *Source* uređaja donekle otežana, jer za nju, ko zna iz kog razloga, ne postoji opcija za uterenjavanje. Ovo je stvarno neshvatljivo, ali je činjenica. Da stvar bude neverovatnija, u uputstvu se tvorcima hvale kako je ta opcija od ove verzije izbačena (zašto zaboga?!). Umesto nje sada postoji opcija da odaberete svoj uređaj sa liste od petnaest ponuđenih uređaja. I mada piše da se dražveri za sve uređaje mogu naći, zar nije jednostavnije koristiti već postojeću tehnologiju i softver. No bilo, kako bilo, kada doterete uređaje možete krenuti u interesantnijih deo posla.

Procedura izrade novih kaseti je sasvim automatizovana. Praktično jedina stvar koju morate sami da uradite, a to računari neće moći da rade još dosta dugo, jeste da identifikujete željena mesta na kasetama i da ih poredate u željeni redosled. Sve ostalo, sem ubacivanja i izbacivanja kasete radi vaš PC. Uz sasvim standardan Windows korisnički interfejs, vaš deo posla je sasvim

Snimio Slobodan POTIC

pojednostavljen. Shodno pomenutoj proceduri i korisnički interfejs je podeljen u tri sekcije. Prva je takozvani *Log* u kome se identifikuju željeni kadrovi pritiskom na *Start* i *End* dugmad u *Log* prozoru. *VideoDirector* pamti njihovu poziciju u odnosu na početak kasete i trajanje. Napominjemo da svaku novu kasetu kada ubacujete morate i kalibrirati, tj. postaviti je na početak i resetovati *Counter*. Druga sekcija je editovanje. U njoj birate i raspoređujete svoje omiljene video snimke za konačnu treću fazu. Ova faza je vrlo jednostavna. Dovoljno je pritisnuti na dugme *Go u Make* prozoru, a onda samo menjati kasete.

Daćemo vam i nekoliko saveta, koji vam mogu značajno olakšati život u ovom poslu. Pre svega, bilo bi dobro da vaše kasete imaju jasna opisna imena, tako da ne možete da pogrešite. Sem toga, iako je bežična kontrola vrlo zgodna, ona ima i svoje mane. Tako recimo, računar nikad neće tačno znati šta radi rekorder, jer nema povratne veze. Računar može samo da pretpostavlja da se sve odvija kako treba i da njegove odaslate komande stižu na željeno odredište. Zato je jako važno da *SmartCable* konstantno bude okrenut ka rekorderu i da između njih nema nikakvih drugih objekata.

Poznata je stvar da pauze na video rekorderima kao i vreme odziva na komandu nisu trenutni i da imaju određena kašnjenja. Ovo zna da bude vrlo neprijatno naročito ako se bavite preciznom montažom sitnijih kadrova. I ovde je *VideoDirector* iskazao svoj kvalitet, time što vam

je omogućio da unesete ta zakašnjenja. Naravno u uputstvu se predlaže i najbolji način za merenje ovih zakašnjenja. Uopšte kada smo već kod uputstva, ono je jako dobro, kako štampano, tako i uputstvo u elektronskom obliku iz koga možete dosta saznati.

Šta reći na kraju? U današnje vreme kada se uglavnom priča o nelinearnoj video montaži i sličnim stvarima, *VideoDirector* nije baš u vrhu popularnosti. Međutim, veoma je interesantan za ljude koji se video montažom bave amaterski kod svojih kuća. Jednostavnost upotrebe i cena samog uređaja, te hardverski zahtevi, koji su smešni, mogu jako da opredelje porodične videofile, kao i umetnike amaterne.

U ovom paketu postoji još jedan softverski deo o kome nismo ništa rekli. To je deo sa kojim možete na jednostavan način dodavati uvodne animacione špice, zvučne efekte i tople. Naravno, preduslov za ovo je da imate *video overlay* karticu ili bar karticu sa video izlazom, a za zvuk, naravno, zvučnu karticu. Ovaj softver je

VideoDirector firme „Gold Disk“ u Evropi distribuira:
Pinnacle Systems Ltd.
Pinnacle Systems House,
The Grand Union Office Park,
Pocket Boat Lane, Uxbridge,
Middlesex, UB8 9GH,
United Kingdom (V. Britanija)
Tel: 9944 1189 814230, fax 814222.

daleko od atraktivnosti, pogotovo ako se ima u vidu na kakve snagatore iz ove oblasti je naše tržište naviknuto. Zato na njih nismo trošili reči, misleći da su sam *VideoDirector* i *SmartCable* daleko interesantniji od nekog treće-razrednog softvera. Ruku na srce, na CD-u na kome se nalazi ovaj softver, postoji i gomila jako lepih slika, ali to svakako ne može uticati na stav o kvalitetu softvera.

Uz glavnu zamerku za nedoradenost LANC kontrole i nemogućnosti utreniravanja *source* uređaja za *remote* kontrolu, te relativno komplikovane hardversko-softverske instalacije, sve ostalo ima svoju svrhu i vredno je pažnje. Vrlo pohvalno je i to da *VideoDirector* ne „zaboravlja“ gde je šta snimio, tako da veoma jednostavno, iz minijature baze snimaka možete pronaći onaj koji vam treba. Sve u svemu, *VideoDirector* je vrlo interesantan proizvod koji treba imati u vidu za kućnu upotrebu. Sem toga, ovaj proizvod može da bude motiv da porodična sa kamkorderom kupi 386 računar sa 4

MB RAM memorije i na mnogostruko jednostavniji način održava svoju biblioteku video snimaka.

Stevan JOSIMOVIC

Originalni proizvod dobili smo od proizvođača „Gold Disk Inc.“

World Construction Set v2.04

Najbolji program za generisanje terena

Kada su se pojavili *Vista*, *Scenery Animator* i još nekoliko sličnih programa, predstavljali su malu revoluciju, a slike dobivene pomoću njih izazivale divljenje na svakom koraku. No, po svemu sudeći, vreme *Viste* je prošlo pojavom nove generacije programa za generisanje pejzaža, među kojima prednjači *WCS*. Program je daleko moćniji, ali i zahtevniji od svih dosadašnjih programa te vrste.

Za instalaciju je potrebno minimalno 8 MB FAST RAM-a, desetak MB prostora na disku i što brži procesor (dovoljan je 68030, ali praktično, tek sa 68040 i matematičkim koprocetorom, se može očekivati neki rezultat).

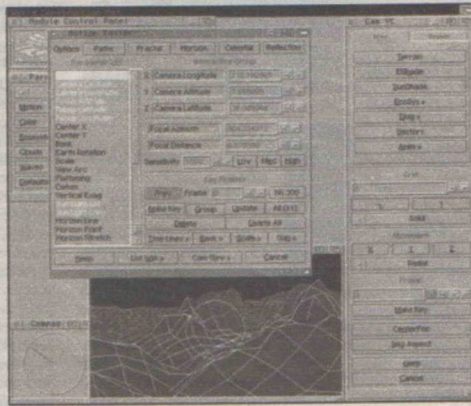
Instalacija je krajnje jednostavna. Potrebno je samo slediti uputstva u standardnom „*Commodoreovom*“ instaleru i odgovoriti na pitanja koja vam postavlja (koji direktorijum, verzija programa itd.). Matematički koprocetor je poželjan, ali nije neophodan tako da pri instalaciji možete izabrati odgovarajuću verziju programa. Za rad je neophodan i MUL interfejs, pa ukoliko ga nemate, instalirajte i njega (doduše malo stariju verziju od trenutno aktuelne).

Upravljanje programom se vrši preko navigacionih gerdžeta i kontrolnih prozora koji dalje otvaraju panele sa mnoštvom opcija. Program je modularan tako da se učitava samo modul koji trenutno koristite, čime se štidi memorija. Shodno MUI standardu, konfiguracija i položaji svih prozora se automatski pamte.

S obzirom na važnost, posebna pažnja posvećena je učitavanju i kreiranju mapa. Za to postoje dva modula DEM konvertor i DEM dizajner. Program učitava i konvertuje sledeće formate terena: *Vista* DEM, *DLG* (*U.S. Geological Survey Digital Line Graphs*), *AutoCAD DXF*, *LightWave*, *NATO* i *CIA DTED* (*Digital Elevation Data*). Samo iz formata koje podržava vidi se koliko je program ozbiljan. Možete, dakle učitati vaše omiljene mape iz *Viste*, neki od navedenih formata koji se mogu naći u izobilju (skoro cela zemljina kugla) ili pak, napraviti sopstvenu kreaciju (iz neke bitmap slike ili obične spreadsheet tabele).

Program se zasniva na fraktalnom generisanju terena, oblaka i vegetacije. Poseduje opcije dosad nevidene u programima te vrste, kao što su talasi sa refleksijom, fraktalni oblaci koji predstavljaju puni 3D prostor, generisanje magle ili teren koji se može prostrirati u nedogled. Mogućnost generisanja vegetacije zaista je impresivna i ide od takvih detalja da se i u krupnom planu mogu razaznati latice na cveću ili kora na drvetu.

Fraktalni oblaci predstavljaju novinu u ovakvim programima. Moguće je izabrati više tipova oblaka, od kumu-

lusa, preko cirusa do nimbusa. Glavna odlika ovih oblaka je što više nisu samo statična pozadina, već realni objekti na sceni koji su u interakciji sa ostalim objektima (bacaju senke i sl.). Sem toga, oni mogu da evoluiraju tokom vremena i u zavisnosti od zadatih parametara.

Stene su uz pomoć tekstura dobile novu dimenziju, pa je sad moguće istaći višegodišnje slojeve i neravnine na kamenu. Tvrice su veoma oštre i u piksel precizne, a takođe i sneg na planinama.

Voda koja je do sada u najboljem slučaju imala neku teksturu, konačno zaista liči na vodu. Može da se reflektuje u mirnim jutarnjim časovima ili da ima beličaste talase na uzburkanom moru. Na vama je da odlučite. Talasima se mogu odrediti svi važniji parametri uključujući veličinu, oblik, pravac i smer. Ako želite, sam će se pobrinuti za plaže i uvale vodeći računa o plimi i oseki zavisno od zadatog doba dana.

Vegetacija za razliku od dosadašnjih programa, nudi mogućnost generisanja ne samo drveća, već i ostalih biljki (čak i cveća) koje i izbliza imaju veliku preciznost. Uz sve to, moguće je definisati i sopstveno drveće koje ne postoji u samom programu.

Terenu se može „prilepiti“ tekstura po izboru što može biti korisno kod izrade neke vrste reljefne karte sa oznakama ili neke prezentacije.

Pored pravog koordinatnog sistema, sa geografskom širinom i dužinom i tačnim orbitama planeta, Sunca i Meseca, poseduje i simulaciju vremena, čime se sa odgovarajućim reljefom može postići realna simulacija nekog terena u prirodi. Na taj način, lako možemo videti kako teren izgleda u proleće ili zimu, u nekom prošlom, sadašnjem ili budućem trenutku. Takođe, WCS uzima u obzir i zakrivljenost Zemlje, pa se daleke planine realno pojavljuju kako se krećete prema njima.

Teren može biti beskonačan, što daje utisak stvarnog prostora, ali prilično povećava vreme renderinga. Poseduje inteligentnu metodu iscrtaavanja kojom prepoznaje gde je potrebno da slika bude detaljnija, što donekle skraćuje vreme potrebno za sliku.

Kada je scena postavljena, položaj kamere i objekata se može lako promeniti. Interaktivno, uz *preview* prikaz u prozoru (žičani model terena ili osenčen) se brzo dobija željeni rezultat.

Pored svega opisanog, WCS ide i korak dalje, pa je svaki od ovih elemenata moguće i animirati. Tako se postižu sjajni efekti, kao što su talasanje vode pri čemu talasi mogu da menjaju pravac, svitanje i

prelaz boja ili neka slika, a nije izostao ni već standardni *antialiasing*, kao ni *motion blur* pri animaciji.

Program predstavlja revolucionarni korak među programima te vrste, sa zaista fantastičnim slikama. Imajući u vidu njegove mogućnosti i zaista fotorealistične slike koje pravi, nije ni čudo što se na sliku može čekati i satima, pa čak i na Amigi sa 68060 procesorom. Ali kad konačno slika od koje zastaje dah bude gotova, uverićete se da se čekanje isplatilo.

Dejan STEPANOVIĆ

dexter@efrodota.rcub.bg.ac.yu

sumrak, pomeranje oblaka i njihovih senki preko planina i sl. Moguće je menjati preko 100 parametara uključujući boju, kretanje, animirati čitav eko sistem i tako simulirati nedelju ili čak godinu u jednoj animaciji (sa promenama godišnjeg doba). Kontrola animacije i putanje objekata se vrši preko tzv. *splajnova*, što je veoma korisno i olakšava posao.

Takođe, u scenu je moguće ubaciti i bilo kakav vektorski objekat (na primer iz *Light Waves*), tako da on postaje deo scene (na njega utiču senke, refleksija i sl.). Tako putevi, mostovi, zgrade i čitavi gradovi, postaju sastavni deo scene. Mogućnosti su ograničene samo vašom maštom i memorijom i brzinom kompjutera. Teren se isto tako može eksportovati kao scena za *Light Wave*. Kao pozadina se može staviti običan

TIP: Program za generisanje pejzaza

PLATFORMA: Amiga, PC, Alpha (iskor. PowerPC, UNIX)

MEDIJ: 7 disketa

Prednosti:

Realne slike;
mogućnost
animacije.

Nedostaci:

Relativno spor.

Izneviran lošim astrološkim programima, autor teksta došao je na očajničku ideju da, iako je za ceo život uspeo da isprogramira samo tri ili četiri linije na Spektromu, napiše upotrebljiv program. Od čitanja debele knjižurne pod nazivom „C++ za početnike“ i daljeg gubljenja vremena i nerava odvratila ga je poseta komisiji kod koga je video program kakav je oduvek želeo.

Svi oni čije interesovanje za astrologiju prevazišla izračunavanje podznaka za prijatelje brzo će zaboraviti druge programe. Nažalost, sve lepe stvari dosta traze pa ni *WinStar* nije izuzetak. Naviknuti na male DOS programčiće bićete vrlo iznenađeni kad vidite kako ova Windows aplikacija guta resurse vašeg ljubimca. Program dolazi na devet plus tri diskete koje na disku uzi-

WinStar

Program koji svakom astrologu može da potpuno zameni papir, olovku i mukotran račun

maju između 25 i 35 megabajta. Pod Window-
som 95 program će raditi i sa 4 MB RAM-a, ali se stiže utisak da su tada olovka i papir efikasnije (i brže) rešenje. Realni minimum je 8 MB, a sve mnogo lepše izgleda na 16 ili više megabajta. Sa najčešće korišćenim opcijama i 386 DX 40 bez matematičkog koprocesora će izaći na kraj,

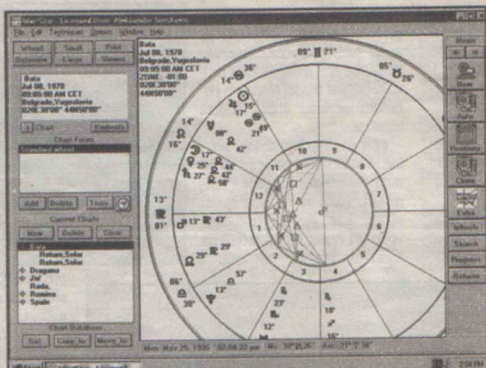
ali egzotičnije naredbe kao na primer izračunavanje svih tranzija, direkcija i progresija jedne osobe u toku godine trajanje na takvoj mašini oko dva sata. Koprocesor će to vreme skratiti 7-8 puta dok će sa brzom 486 ili Pentium mašinom neravnine biti svedeno na minimum. U *Control panelu* je neophodno instalirati štampač bez obzira da li ga posedujete, inače program neće prikazivati zodijski krug već samo podatke.

Program je modularan tako da se mnoge opcije mogu pokretati samostalno što će vlasnik mašina sa malo memorije znati da cene.

WinStar je, pre svih, namenjen profesionalnim astrologima i ne sadrži obimna tumačenja natalnih i ostalih karata. U okviru *Helpa* kao i nekih drugih opcija postoje objašnjenja planetarnih aspekata, ali su ona prilično štura i mo-

gu, izuzev vrlo korisnog tumačenja tranzita, poslužiti samo kao priručni podsetnik. Ovo ne treba uzimati kao nedostatak jer upotrebljivo tumačenje horoskopa predstavlja pretežak zadatak za današnji softver. Tek sa razvojem ekspertnih sistema i veštačke inteligencije može se očekivati da kompjuter počne da konkurira živom astrologu. Posao kompjutera je da računa, a u *WinStar* blista. Količina informacija koje *WinStar* pruža je zaista ogromna. Za razliku od drugih programa teško je naći vrstu horoskopa koja nije zastupljena, a posebno impresivnira raznovrsnost astroloških tehnika koje se mogu koristiti za svaku pojedinu vrstu horoskopa. Na primer, slaganje sa izabranicom vašeg srca može proveriti na desetak načina. Tačnost proračuna se podrazumeva. Ako uspete da instalirate eksterni atlas koji dolazi na tri diskete, ni računanje horoskopa za žitelje Male Krse ili Žitišta neće vam predstavljati nikakav problem.

Stilove zodijskih krugova koje *WinStar* može iscrtati (i odštampati) teško je i prebrojati. Među stotinak tipova karti sigurno ćete naći neku po vašem ukusu. Mogu se formirati i setovi stilova tako da se za svaki horoskop može upotrebiti najbolja kombinacija. Na primer, za natalni horoskop odgovaraće jedan, a za solarne povratke ili sinastriju sasvim drugi stil zodijskog kruga ili mreže.

Aspekti koje izračunava takođe su podeljeni na setove (standardni, pitomejev, samo konjukcije i opozicije, itd), koji su, kao većina stvari u *WinStaru*, podložni vašem editovanju pa sami možete odrediti za koje će se planete i asteride izračunavati pozicija, kao i tip i orbis aspekata.

Karta se, sem iz glavnog menija, može posmatrati i iz *viewer* koji nudi pregršt mogućnosti. Zanimljiva je opcija tumačenja sabjanskih simbola.

Iz *Search* menija najpraktičnije je raditi sa tranzitima, direkcijama i progresijama. Kad ga bolje upoznate zaboravićete papirne efemeride,

naročito ako na stolu imate Pentium sa površe memorije...

Sve navedeno predstavlja samo delić *WinStar*ovih mogućnosti. Kad zaglavite u istraživanju istih pomoći će zaista obiman *Help* u čijem se okviru nalazi i *Astro Tutor*, pravi elektronski udžbenik astrologije, iz kog i iskusni astrologi mogu dosta naučiti. Naravno, samo ako odlično govore engleski.

Program poseduje data bazu u koju je, sem iz *WinStar*a, unositi podatke i iz drugih ozbiljnih astroloških programa.

Teško je pronaći šta nedostaje ovako kompleksnoj aplikaciji. Profesionalne cepilake će ipak primetiti da nije podržano automatsko izračunavanje pozicija fiksnih zvezda i njihovih aspektovanje sa planetama, iako su u *Astro Tutoru* date pozicije svih astrološki značajnih zvezda stajaćica.

Iz svega iznetog sledi neminovno zaključak: ako imate računar, volite astrologiju, a pogled na zvezde želite da bacite kroz prozore na ekranu - morate nabaviti *WinStar*.

Ennad RONDVIĆ

TIP: Astrološki program
PLATFORMA: PC, Windows 95
MEDU: 9 + 3 diskete

Preporučilo:
Daleko najbolji program iz ove oblasti.

Preporučilo:
Zvezde su najbolje poznate vlasnicima Pentiuma.

NetTerm 3.2.3a

Windows komunikacioni program sa Telnet i FTP opcijama

Da bi se ovaj program koristio, na sistemu mora postojati instalirana *winsoc* podrška. Možete je naći unutar samog Windowsa 95 kao *DialUp Networking* ili *Trumpet Winsock* paketa koji se nalazi na većini lokalnih BBS-ova. Postoje verzije za Windows 3.11 i Windows 95. U zavisnosti od instaliranog *Winsocka*, koristite ili 16-bitnu ili 32-bitnu verziju *NetTerma*.

Instaliranje se svodi na kopiranje odgovarajućih .EXE fajlova u željeni direktorijum. Program nije zahtevan po pitanju memorije i prostora na disku, na žalost, na uštrb korisničkog interfejsa. U njemu nećete naći opcije specifične za Windows 95, a uz to prvo podešavanje je prilično komplikovano pa je poželjno pročitati *Help* i FAQ fajlove koji dolaze uz paket.

Nakon instaliranja aktiviraće preko *toolbar* ili *File* menija *Phone directory* i unesite potrebne izmene. *Host Name* je proizvoljno ime sistema kojem pristupate modemom (*Connection-Modem*) -

unesite željeni broj telefona. Ako čekirate *connection-TCPIP* umesto broja telefona, unesite ime sistema ili njegov IP.

Na raspolaganju su vam ANSI, ANSI_BBS, BA-80, FITTERM, SCO-ANSI, VT-100, 102, 220, 320 I VT52 terminal emulacije, pa je mala verovatnoća da ćete naići na sistem kome ne možete

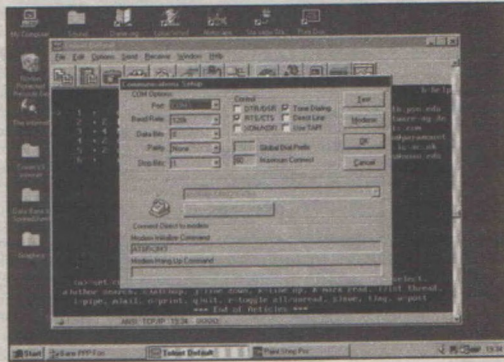
pristupiti. Veliku pomoć predstavlja *login script* koji automatizuje posao oko logovanja. Jugoslovenski korisnici mogu iskoristiti *International Mapping* opciju da podese kodni i rasped naših slova na tastaturi.

Uz sam *NetTerm* dolazi nekoliko specijalno pravljenih fontova sa svim potrebnim karakteristikama za postojeće terminal emulacije, to znači da je podržan i rad sa 132 karaktera u redu pri 800 x 600 rezoluciji uz zadržavanje čitljivosti. Poželjno je za boju pozadine odabrati crnu, a ne plavu kako je po defaultu, tako ćete izbeći „ružan“ prikaz tekstualnih aplikacija koje budete koristili na sistemima.

Pre korišćenja modema, podesite ga preko *Modem Settings* opcije. Poželjno je koristiti TAPI interfejs, no ukoliko primetite probleme u radu, isključite ga i ručno podesite RTS/CTS, brzinu porta i ostale podatke specifične za BBS.

Obratite pažnju da načinjene izmene mogu biti zapamćene na dva načina: dugmetom *Add* za dodavanje novog reda ili sa *Change* čime se trenutno odabran red zamenjuje upravo ukucanim. Kliknite dva puta na željeni sistem ili na dugme *Connect* i proces povezivanja će početi.

Dialup deo NetTerma nije ugodan za rad. Program će ispisivati redom koje komande šalje modemu i da li su one uspele, ali ne postoji način da

povećate ili smanjite dužinu čekanja na *Cornect*, dodate novi sistem za zvanje i slično. Pretpostavljamo da je autor program navikao na zapadne standarde i nove telefonske linije koje se dobijaju u roku od 48 časova.

Nakon konektovanja modemom ili startovanja *telnet*a prikaz je isti kao i u drugim tekstualnim komunikacionim programima. Mišeni se označava prikazani tekst radi kopiranja i slanja na sistem. Za korisnike *Chatta* zanimljive su opcije *Floating Input* i dodatak iznad statusne linije (podešavaju se unutar *Options*, *Setup*, *Desktop* menija). U njih, ukucani tekst se šalje na sistem tek nakon pritiska na 'enter' ili dugme *Send* u *Floating Input* prozoru.

Unutar istog menija (*Options*, *Setup*) nalaze se sve opcije za podešavanje prikaza i rada programa. Opcije su logično opisane i poznate iz drugih programa: 80 ili 132 karaktera u redu, CR/LF prikaz, *Local Echo* itd. *FTP Command*

opcijom odaberite FTP klijent aplikaciju, a unutar *Global Settings* istog menija unesite direktorije za *download* i *upload*, putanju do web browsera (Netscape, MSIE itd.), program za puštanje .WAV fajlova, način štampanja (na klijent i server strani), precizirajte ponašanje *ZModem* protokola (*Crash recovery* uključuje) i ako je potrebno ukucajte potrebne podatke o *Firewall*.

Primitićete da se na mnogim mestima pri konfigurisanju pominje FTP i kao server i kao klijent. Zanimljivost je u tome da uz *NetTerm* dobijate i FTP server, pa nakon podešavanja kontrole pristupa, svoje fajlove možete staviti na raspolaganje svakome ko je TCP/IP-om povezan u mrežu. Kliknite na *Start FTP Server* tular dugme i server je na raspolaganju željenoj populaciji.

Od dodatata treba pomenuti *Finger*, *Resolve* i *This Host* opcije koje često dobro dođu pri korišćenju Interneta. Iako mnogi sistemi nemaju do-

bro implementiran *ZModem* protokol, *NetTerm* se dobro slaže sa većinom njih, uz maksimalnu moguću brzinu prenosa podataka.

Za svaki *Telnet* klijent otvara se nova instanca *NetTerm*a, a prekid rada je praćen odgovarajućim upozorenjem da je veza još uvek uključena. Program je na tržištu relativno kratko vreme, pa boluje od nekoliko manje opasnih bagova - rad sa TAPI interfejsom i zaglupljivanje ka da se pokuša startovanje *Telnet*a bez prethodnog uspostavljanja TCP/IP veze.

Damir ČOLAK
dcolak@fon.fon.bg.ac.yu

TIP: Komunikacioni program
PLATFORMA: PC (Windows 3.11 ili Windows 95)
MEĐU: 1 disketa

PROBNO: Pozvican rad; izbor opcija FTP server.
NAJBOLE: Nekoliko manje neugodnih bagova; nezgrapen korisnički interfejs.

Print Master Gold for Windows

Legendarna „štampanica“

Stariji vlasnici kompjutera, koji još pamte vremena 286-ica, Hercules monitora i matičnih štampača, sigurno će već iz samog naziva programa zaključiti da se radi o najnovijoj verziji starog dobrog *Print Master*a, koji je naravno prilagođen novim operativnim sistemima (čitaj Windows) i vremenu u kojem se nalazimo. Naime, za one koji ne znaju, *Print Master* je jedan od legendarnih programa sa 286 računara, a glavna oblast primene bila mu je štampanje kojekakvih pozivnica za rođendane, manjih kataloga, kalendara i naravno neizbežnih banera (koje ste pre par godina mogli da vidite u svakom izlogu, u vidu reklama ili poziva

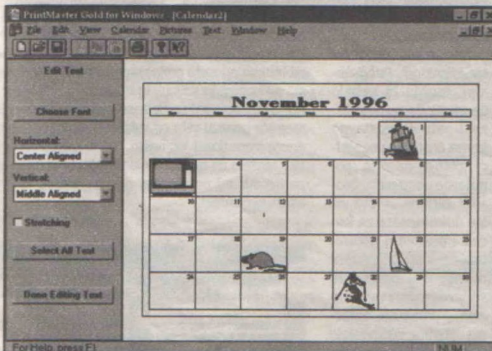
na sniženje). Sama verzija programa doživela je mnoge prepravke tako da se i Amigisti sećaju *Print Master Plus* verzije koja je krasila njihove mezmice sa početka devedesetih godina. Nova verzija, kao što smo već rekli, zahteva Windows radno okruženje (3.11 ili 95), dolazi na jednom CD-u i zahteva minimalno 386 računar i 4 MB RAM-a.

Vizuelni pomak na bolje je lako primetljiv pošto sve radi u „prozorima“, tako da nećete imati nikakvih problema sa upravljanjem komandi, a na prvi pogled sve izgleda lako za rad. Glavni meni nudi četiri bitne opcije koje se tiču kreiranja postera, pozivnica, banera i kalendara. No da podemo redom.

Poster - Možete ubacivati tekstualne poruke, stavljati slike, okretati slike u ogledalu, povećavati ih i smanjivati itd. Rezultat svega toga je remek-delo na papiru formata A4 koje uz to može biti ispravno ili vodovono (*stall* ili *wide*).

Card - U suštini i ovde možete umetati koje-kakve slike, tekst i slično, s tim što treba voditi računa da pozivnice (ili čestitke ako vam se tako više sviđa) sadrže i unutrašnje stranice, tako da postoji opcija kojom možete to regulisati. Naravno, nakon štampanja hartiju treba pravilno presaviti da bi se efekti zalista i vide-li.

Banner - Za razliku od starih verzija programa gde se slika mogla umetati samo na početku i kraju teksta ovde je moguće postaviti nekoliko sli-

Zašto kažeš internet kad misliš na

EUnet
YUGOSLAVIA

Obilic venac 4, Beograd, Tel: 3282 608, fax: 3282 750
E-mail: office@EUnet.yu
http://www.EUnet.yu

BK MR SYSTEMS

ka i to na mesta koja vam najviše odgovaraju, a veličina (dužina) samog banera zavisiće od dužine teksta, veličine slova i broja postavljених slika.

Calendar - Kalendari su sada mnogo fleksibilniji tako da se može napraviti nedeljni, mesečni ili već po izboru (što znači da sami određujete veličinu polja i sam izgled kalendara). U svako polje koje predstavlja dan može se postaviti slika koja će označiti neki značajan događaj ili se može upisati i tekst koji će služiti kao neka vrsta podsetnika. Naravno, možete menjati veliči-

nu i oblik fonta tako da su kombinacije zaista neograničene.

E, sad se sigurno pitate šta je sa formatima (bilo slika ili slova) koje program podržava i kako se snalazi sa YU slovima. Format slika su manje-više standardni (BMP, CGM, GIF, PCX, TIFF, WMF, WPG), dok je stanje sa fontovima još povoljnije, jer koristi TTF format, a upotreba YU slova predstavlja pravu pesmu. Sem glavnog programa i nekoliko primera, na CD-u se nalaze i gomila fontova i tipskih slika (životinje, igra-

čke, pokloni...) koje slobodno možete koristiti u svojim творечина tako da za početak ni sa ove strane nećete biti razočarani.

Vladimir PISODOROV

TIP: Grafički program

PLATFORMA: PC, Windows

MEDIJ: 1 CD

Предост

Laka upotreba; bogata biblioteka slika i fontova.

Напомена

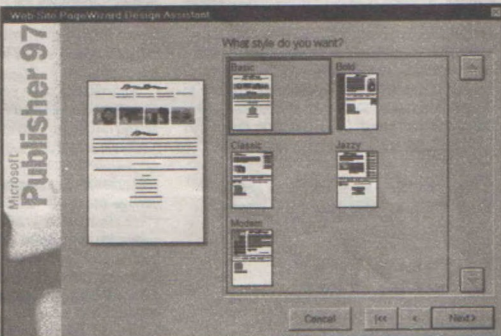
Skoro da ih nema.

MS Publisher 97

Stono izdavaštvo za „obične smrtnike“

Treba mi hitno!, rekao je nedavno jedan moj drugar. „Možeš li mi brzo napraviti trostranu brošuru za sutrašnji sastanak?“ „Nema problema“, odgovorio sam samouvereno. On je privukao stolicu računaru dok sam ja učitavao CorelVenturu, jedan od najjačih programa za stono izdavaštvo. Posle 45 minuta poravnavanja kolonni i podešavanja četvorbojne separacije, bili smo spremni za unos teksta. „Obrovački“, rekao je. „Trebalo bi ovo danas da odštampam.“ Kad god me zovu po prezimenu znači da nešto nije u redu.

Kako se njegov **deadline** približavao, shvatio sam da moram reagovati brzo – iskopao sam odnekud **Microsoft Publisher**, DTP program koji inače košta oko 80 USD i koji zbog svojeg kompjuterskog elitizma nisam ni sanjao da ću koristiti.

Zaista, ima li smisla pejtati se sa programima koji ne mogu rotirati sliku za deseti deo stepena?

Instalirao sam **Publisher**, kliknuo na **Page Wizard** ikonu, izabrao **Two-Panel Brochure** i odgovorio na niz jednostavnih pitanja. Onda sam gledao kako program sam pravi dokument! Dodali smo grafiku, tekst, malo šašavog dizajna i sve je bilo tu – za najviše 20 minuta. Drugar je prestao da me zove po prezimenu, a ja sam povratio svoj status dobrog poznavaoča računara.

Ako niste upoznati sa **Microsoft Publisher**om, možda bi trebalo da znate da on vrlo brzo i vrlo jednostavno kreira čestitke, pozivnice, pisma, natpise (popularne „banere“), brošure, bilten... – sve vrste dokumenata za kućnu i poslovnu upotrebu. Ono što **Publisher** najviše čini posebnim, su izvanredni **Page Wizard** – pametne, automatizovane rutine koje postavljaju pitanja i, na

osnovni odgovora, prave stranice profesionalnog izgleda. Nikako ne bi trebalo smetnuti s uma da je **Publisher 97** namenjen početnicima u oblasti grafičkog dizajna i preloma; na svakom koraku pojavljuju se „baloni“ sa dodatnim uputstvima. Po svojim mogućnostima **Publisher** se nikako ne može upoređivati sa programima kakav je, na primer, **CorelDRAW** – **Publisher** poseduje vrlo skromni ili nikakav broj iole naprednijih opcija, ali zato dosta korisnih „čarobnjaka“ i jednostavni način rada. U odnosu na prethodnu verziju, značajna novina je **Wizard** koji može da pravi zaista interesantne Web prezentacije (ili konvertuje postojeće dokumente u HTML format), kao i šaljivi **Wizard** koji pomaže u pravljenju papirnih aviona! Dobija se i obimna biblioteka primenljivih **clip-art** slika iz različitih oblasti. Iz svega navedenog, rad sa ovim programom je nesvakidašnje zabavan i zarazan!

Uz Publisher sleduje **spell-checker**, kontinualno povećanje proreda i kerning, što se obično dobija uz skuplje programe. Razmišljam da neke od biltena od sada prelamam u **Publisheru** umesto u **Venturi**, kako sam to inače radio. Ima i malih stvari koje mi uvek zasmetaju: recimo, nije moguće otvoriti više od jednog dokumenta u jednom trenutku. I još nešto – vi iz „Microsofta“, ako možete da me čujete, ne zanima me kako to radite, ali mi omogućite više od jednog nivoa **Undo** komande!

Ivan OBROVAČKI

TIP: Stono izdavaštvo

PLATFORMA: PC, Windows 95

MEDIJ: 1 CD (ili min. 42 diskete)

Предост

Jednostavan rad; Wizardi brzo se dolazi do rezultata

Напомена

Ipak ograničenih mogućnosti; nema višestruki Undo.

Срећан

1997 ОТИСАК

Надамо се да је ова година Вама и Вашем штампачу донела доста лепих послова, добрих припрема за штампу.

Ваш пословни партнер "Перихард-инженеринг" и даље прати сваки Ваш отисак и припрема лепе новости:

Нове НИЖЕ ЦЕНЕ тонер касета.

Сигуран и професионалан превентивни и корективни СЕРВИС ласерских штампача.

БОГАТИЈИ асортман паус папира, фолија и налепница за ласерске штампаче и фотокопир апарате.

Поздравља Вас
НАЈБОЉИ ПРИЈАТЕЉ ВАШИХ ШТАМПАЧА

Београд, Илан Матушићева 24, 011403-303, 432-319, 436-019, факс: 435-513

Нова Сад, "Лазер студио", Дрзе Смићки 10, 021/530-544, радни данови 8-20, суботама 8-15

Беола Лука, АВАСУС, Булевар Војводе Мишковића 25, 079/34-081, факс 39-544

Listen for Windows V2.0v

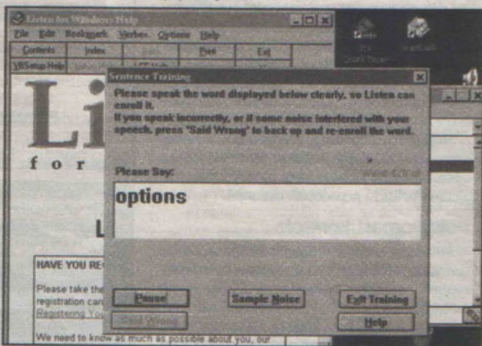
Prelazno rešenje ka upravljanju kompjuterom posredstvom glasa

U poslednje vreme sve više razmišljamo o tome kako bi bilo lepo da možemo da upravljamo kompjuterom posredstvom glasa, da zavaljeni duboko u fotelji naređujemo kompjuteru, "ajde uradi ono ili kompjuteru, ajde uradi ovo. Međutim, tačno je da su nam mezmici znatno napredovali: imaju više memorije, brži su, hardovi su postali ogromni, tu su i CD-ROM-ovi, ali po rečima ljudi koji se bave ovom problematikom to još nije ni izbliza ono što je potrebno da bi se dobio jedan komfor pri glasovnoj kontroli, kakav recimo postoji u nekim SF filmovima („Star Trek“, na primer). Kada će tako nešto uopšte i biti moguće? Odgovor se, nažalost, još ne nazire, ali do pojave novih kompjutera i novih rešenja, svi mi entuzijasti, možemo se baviti prelaznim rešenjima kakvo je i ovo.

Po instalaciji, Listen zauzme oko 20 MB i ubaci se u Startup, na taj način obezbeđujući samouchitavanje svaki put kada se kompjuter butuje u Windows modu, pa tako ne morate da se derete u mikrofoni dok ne izgubite glasne žice i shvatite da kompjuter nije bio aktivan. Druga stvar koja je veoma bitna je da se na početku treba odrediti jačinu ulaznog signala, tako da možete podestiti onu vrednost koja odgovara vašem glasu i koja vam bez napora omogućava da jasno (za kompjuter) izgovarate naredbe. Naravno, neki opšti savet bi glasio da svaku naredbu izgovarate (prilikom njenog pamćenja) mirnim, normalnim glasom kako ne bi došlo do zbrke, jer moguće je da se jedanput proderete, a drugi put tiho izgovorite naredbu, što će naravno izazvati zabunu kod programa, a to automatski izaziva kašnjenje i razne druge neugodnosti pri radu. Uopšteno govoreći, proces pamćenja naredbi se sledeći: odaberete sa

spiska klasičnih Windows 95 komandi (Maximize, Minimize, Properties, Shut Down, Open, Close...) onu za koju ćete pridružiti glas i tri puta izgovorite traženu reč (ili reči, što naravno zavisi od naredbe) kako bi kompjuter snimio neku srednju vrednost po kojoj će kasnije prepoznati o kojoj je funkciji reč. Snimljeni podatak ne sadrži sirov materijal (semp), kakav je recimo kod WAV ili VOC fajlova, već se samo snimaju kontrolne vrednosti za jačinu, dužinu i naravno oblik samog zvuka, tako da nema bojazni da ćete posle pedesetak naredbi disk duplke napuniti i tako onemogućiti dalje snimanje. Ovo jednostavno znači da pri prepoznavanju kompjuter obavlja teži posao jer napamet upoređuje stotine različitih „snimljenih“ naredbi sa onom koju ste momentalno izgovorili, a to dalje znači da je posao vra-

ški težak i relativno nepouzdan, pa se često dešava da umesto „JEDAN“ on „čuje“ „ČETIRI“, ili nešto slično. Ali to neka vas ne brine, jer ako imate dovoljno osetljiv mikrofoni (poslušite i oni sa pijsace) nikada nećete čekati duže od pola sekunde da se zadata naredba i izvrši. E, sad najlepša stvar je u tome što sem standardnih naredbi Windowsa možete „ozvučiti“ i ostale programe koje koristite, jer je program zaista inventivan i predstavlja, pa zamislite kako to izgleda raditi u „Corelu“, „Wordu“ ili šta već koristite. Međutim, ova opcija je dostupna samo registrovanim korisnicima, a u uputstvu koje dolazi sa ovom shareware verzijom detaljno je objašnjeno kako se registrovati. Nadalje, nije neophodno da naredbe izgovarate na engleskom već to možete činiti na bilo kom jeziku jer, kako smo već rekli, kompjuter uopšte i ne zna koju naredbu izvršava dok ne uporedi sve snimljene i ne nade pravi tako da to omogućava multi jezičko korišćenje. Na kraju treba još napomenuti da je proizvođač ovog softverskog paketa najavio da će registrovani korisnici besplatno moći da pokupe uradene kompletne naredbe za gore navedene programe (CorelDRAW, Word...), pa jedini posao koji vama ostaje je da pročitate u mikrofoni.

Realno gledajući, Listen for Windows je ostraženje koje će vas zabaviti jedno vreme i doprineti da pred drugovima i rodbinom izgledate kao neko ko poseduje svemirski brod. Međutim, jasno je da on ne zadovoljava sve apetite i želje korisnika pa je i neko duže korišćenje isključeno. Ipak, može se reći da je ovaj program veliki korak ka popularizaciji i sve većoj težnji ka korišćenju glasovne kontrole kompjutera.

Vladimir PISODOROV

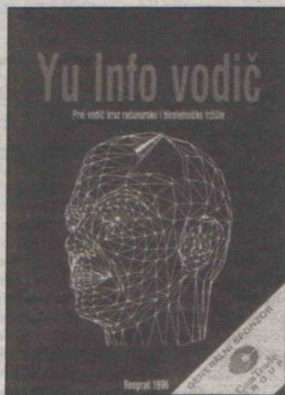
TIP: Kontrola glasom
 PLATFORMA: PC, Windows 95
 MEDIJ: 5 disketa

Preporučiti: Mala zahtevnost za disk prostorom; prilagodljivost komandi.

Neposredni: Ponekad ne prepoznaje reči; sporo radi.

YU info vodič

Izdavač: „Poslovni vodič“,
 Beograd, obim: 222 stranice,
 cena: 90 dinara

Knjiga predstavlja prošireni imenik/adresar firmi koje se bave delatnošću vezanim za jugoslovensko kompjutersko tržište. Ovakvih knjiga kod nas je bilo, ali ova je specifična, i to ne samo po tematici.

Data su zapravo tri adresara. Prvi i najobimniji sadrži abecedno složene podatke o firmama. Svaki sloj sastoji se od imena, adrese, telefona, broja žiro računa; slede godina osnivanja, broj zaposlenih, imena vlasnika, direktora i osobe zadužene za kontakt; na kraju je opis delatnosti firme. Svaki sloj je na srpskom i engleskom jeziku.

Drugi deo knjige nastao je iz iste baze podataka kao prvi, ali je drukčije sruđen. Sadržaj samo imena firmi, sortirana prema delatnosti kojima se bave, recimo Accesories (prateći proizvodi), Bar-Code Equipment (uređaji za bar-kod), Cables & Connectors (kablovi i konektori). Uz ime svake firme stoje broj stranice iz prvog dela knjige na kojoj su detaljnije informacije o toj firmi.

U trećem delu knjige dati je spisak inostranih firmi, sa spiskom jugoslovenskih ovlašćenih zastupnika i dilera svake od njih. Kao i u drugom delu, i ovdje su dati brojevi stranica na kojima čitalac može naći detaljnije informacije o svakoj od ovih firmi.

Ako se ne varamo, ovo je prva detaljna knjiga tog tipa kod nas. Uzevši u obzir koliko je trud morao biti uložan u izradu ovakvog adresara, cena od 90 dinara čini se savim solidnom.

Najavljen je i verzija na CD-u. Planira se i postavljanje odgovarajuće baze podataka i programa za pretraživanje na neki od Internet WWW servera, čime bi podaci postali dostupni celom svetu.

V. MIHAJLOVIĆ

Televizija, radio, novine - bilo koji medij ima svog vlasnika, novinare i publiku.

I svaki od ovih medija se kontrolišu. Internet pak nema prvog vlasnika, tu može pisati svako i čitaju ga svi. Što je nalepše, ne može se cenzurisati. Da li je stvarno tako?

Do pre nekoliko godina na računarskim mrežama nije bilo toliko mnogo ljudi i organizacija kao danas, pa se nije marilo za njihove aktivnosti. Sada se itekako zainteresovano posmatra. Od Amerike, preko Evrope, pa do Azije, države se svuda trude da razumeju novi medij i - regulišu ga. Neke imaju nameru da ljudima ograniče pristup Mreži, videvši je kao pretnju kulturnoj i nacionalnoj bezbednosti. Druge prihvataju novu tehnologiju, ali brinu zbog loših pojava koje dolaze sa njom: pornografije, kriminala, političkih sloboda, čak i kulturnog imperijalizma. Stvoreni su *Cyber-space*, elektronski prostor bez granica, bez zgrada, bez opipljivih ljudi, naizgled bez pravila i sa apsolutnom slobodom delovanja za svakog pojedinca. Elektronski raj? Počela je da vlada sve veća groznica u cilju kontrole i upravljanja Mrežom: tužbe pojedinaca protiv države, lokalnih vlasti protiv nacionalne uprave, zemalja protiv drugih zemalja.

Ko poseduje Internet?

Svako i niko konkretno, ali je borba za dominaciju njime počela. Internet niko ne može da kontrolišu, jer je on tvorevina nastala dogovorom. Nije definisano nikakvo upravljačko telo - postoji grupa stručnjaka koja donosi preporuke, a svi ostali te preporuke prihvataju ili odbijaju. Internet niko ne poseduje jer ga poseduju svi oni koji su na njega priključeni. U jednom od sledećih brojeva pokušaćemo da odgovorimo na pitanje ko zaista kontrolišu Internet, a sada se osvrnimo na nekoliko „vručih“ dešavanja u poslednjih nekoliko meseci.

Pokušaji kontrole

Kina pokušava da iznađe način iskoristišćenja ekonomskog potencijala Interneta, ali bez žrtvovanja kontrole nad informacijama. Njihovo „rešenje“ je postalo jasno: kineske vlasti su počele da sprovođe akciju prema kojoj oko 50 000 korisnika Mreže mora da preusmeri komunikaciju kroz posebne „filtre“ formirane i nadgledane od Ministarstva komunikacija. Svim tamošnjim korisnicima naredeno je da se moraju registrovati kod policije! Kompanijama i pojedincima koji koriste ili pružaju usluge na Mreži zabranjuje se dalji prenos informacija do kojih su došli putem Mreže. Kinezi nastoje da uvedu nacionalni „Intranet“ (i sve su bliži tome), koji bi bio po-

Cenzura Interneta

vezan sa Internetom, ali i cenzurisati i kontrolisati. Prava zaštita nacionalnog identiteta!

Nemački sudski izvršilac otkrio je da više od 200 konferencija (*Newsgroups*) sadrži materijal sa seksualnim temama, što je u suprotnosti sa nemačkim zakonom. Žalili su se „CompuServeu“, najvećem američkom on-line servisu u Nemačkoj, koji je, izašavši im u susret, za 100 000 Nemaca „isekao“ veze sa svetom. Nemačka pošta je blokirala izlaz na Web server u Kanadi zbog elektronskih publikacija koje proriču Holokaust, što je takođe prekršaj nemačkog zakona. Ovaj server držala je firma „Webcom“ koja je odbila da ukloni inkriminirani materijal pozivajući se na slobodu govora, te su Nemci, zbog stranice nedopustivog teksta, ovim blokirali izlaz i na 1 500 drugih „Webcomovih“ servera. Na jednom nemačkom univerzitetu kreiran je poseban elektronski bilten za homoseksualce, koji je ubrzo uklonjen kao „pornografski“.

Japanska policija nedavno je uhapsila dvadeset šestogodišnjaka koji je na sopstveni Home Page postavio slike sa „provokativnom golotinjom“. Ako bude bio osuđen, oduzede dve godine u zatvoru i platiću oko 250 000 USD. Singapur je prošlog meseca naložio svim Internet provajderima da se registruju kod nacionalne pošte sa napomenom šta je od sadržaja poželjno a šta ne; slično nama, gde se ovakve aktivnosti moraju prijaviti i odobriti od strane PTT-a (*nadležno je Savezno ministarstvo za saobraćaj i veze, koje obavezno traži i tehničko mišljenje PTT-a pre davanja dozvole, prim. ur*). Komunistički Vijećnam dozvolilo je korišćenje Interneta samo akademcima i vrhunskim naučnicima. Saudijska Arabija, Iran i neke druge zemlje razvili su poseban sistem filtriranja kojim se proverava svaka e-mail poruka i uklanja svaki pornografski, religiozni i politički nepodoban materijal.

Delotvornost kontrole

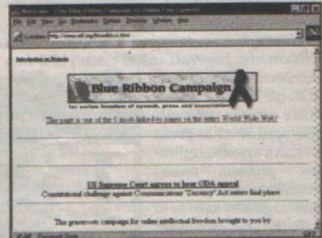
Prikazane mere represije i kontrole od strane ne malog broja država na prvom mestu su administrativne (dakle zakonske) a daleko manje praktično delotvorne. Svima je poznato da je Internet tako izrađen da korisnik, koše provajder zabranjuje pristup određenim adresama, uvek može otići na neku od podobnih lokacija, odakle će mu verovatno biti dopušteno potpuno slobodno korišćenje.

Veći problem su korisničke konferencije (*User-net*). Možda se neke neke od njih ne dopadaju, možda ih neko smatra uvredljivim i grubim, ali napad na pravo poštovanja pojedinih alternativnih (alt) grupa je napad na upravo onu slobodu govora koja je omogućila Internetu da bude ovakav kakvog ga poznajemo i volimo. U mnogim zemljama postoji spreza između policije i Internet provajdera, gde je rezultat jasan: zabrana „šakaljivih“ konferencija. Ali i pored svega, zabranjene konferencije se pojavljuju na drugom mestu pod novim imenom. Mreža, ustalom, ne bi bila ono što je danas, da je bila unapred planirana kao „sigurno“ mesto za korisni-

ka, na kojem ne bi moglo da se nađe nasilje, prostra reč ili provokativan sadržaj.

Nije tajna da postoji dosta „moralno neispravnog“ materijala na Mreži: Usenet konferencije sadrže i „nesvakidašnji“ tekst i „slobodne“ slike. Isto tako je poznato da se „pikanterije“ te vrste mogu naći u mnogo prihvatljivijem obliku. Sarenilu WWW-a, što omogućava da se prevaziđe složena procedura skidanja Usenet poruka i dekodovanja binarnih datoteka iz više delova. Zbilja, mnogo je laše otići na www.pornorama.com nego slične sadržaje tražiti po Usnetu.

U razvijenom svetu vode se ozbiljne rasprave između države, policije i provajdera, kako bi se pojedine konferencije i Web lokacije učinile nedostupne korisnicima, a sve u cilju očuvanja njihovog „duhovnog zdravlja“. Mnogi predlagači ove prakse, međutim, slučajno li namerno zaboravljaju sledeće: niko nikada neće dobiti na ekranu sadržaj koji nije eksplicitno tražio, te ga Mreža ni na koji način neće primorati da takav materijal čita ili posmatra. Ovakve neodumice zabilježu su brojne budne korisnike Interneta, kojima su Mrežu unapred opisivali kao „mesto

razvrata kojem se obični poštini građanin ne može odupreti"; valjda zbog slika obnaštenih lepotica koje se same od sebe pojavljuju na monitoru... Šalu na stranu, da li su to pokušaji raznih vlada da nas zaštite od nas samih?

U Britaniji je „The Observer“ objavio tekst koji podržava cenzuru, u kojem se navodi: „Mi znamo ko su oni (ljudi koji pišu i čitaju „zabranjene“ konferencije, prim. aut). Niko ih u tome ne sprečava“, dok se na istoj stranici nalazi slika direktora jednog britanskog provajdera koji je opisan kao „direktor škole koji oko prodaje slike silovanja dece“.

Ako bi od strane provajdera i vlasti došlo do masovnog ograničavanja samo na „ispravne“ sadržaje, vrlo brzo bi se pokazale posledice. Prvo, manji provajderi bi iskoristili situaciju i ponudili necenzurisani pristup Mreži. Trebalo bi uvek imati u vidu da je cena i za korisnika i za provajdera ista, bez obzira da li pristupa serveru sa konferencijama koji se nalazi u Timbuktu ili Beogradu. Drugo, desiće se da oni koji su popularizovali zabranjene konferencije jednostavno osnuju nove konferencije nevinih i neprovokativnih naziva ili, ako su već na to prinuđeni, predu u neke druge. Treba znati da svako može da osnuje konferenciju unutar ili hijerarhije.

Navedeni pokušaji cenzure jednostavno ne mogu biti delotvorni. *Usenet* će već na isti način kako da se izbori s tim. Ne postoji način da zakon uspe da cenzuriše News, Web i FTP servere ili da ima uvida u privatne distribucione liste elektronske pošte. Povrh svega, ne može se primenjavati i nametati lokalni zakon na globalna izdanja. Postoji isušve „škakljivi“ tema u politici, religiji, seksualnosti i drugim oblastima da bi se mogla povući linija koja bi razdvajala dopušteno od progonojnog. A rezultat je poznat – ono što je zabranjeno, mnogo je slađe!

Kod nas i u svetu postoje zakoni koji tretiraju posedovanje i distribuciju kažnjivog materijala, bez obzira na to da li on stize avionom iz Amsterdama, u poštanskoj koverti, optičkim kablom ili bakarnim vodom. Ljudima nisu potrebni novi zakoni i čini se da nam ne bi bili po volji nikakvi „džentlmenški sporazumi“ vlade, pošte i provajdera. Strefa je da se mi nalazimo relativno daleko od pokretanja takvog pitanja koje je trenutno vrlo živo u razvijenim zemljama Zapada. Ipak, nijedan od domaćih provajdera ne prenosi, niti je to ikada činio, bilo koju od „nepodobnih“ konferencija (što, naravno, ne sprečava korisnike da ih čitaju direktno sa inostranih News servera, prim. ur).

Nije zgoreg prisettiti se šta se desilo kada su Francuzi početkom godine kod velikog broja provajdera širom zemlje isključili Usenet: organizovan je „štrajk“ korisnika, Internet je u Francuzik bio nekoliko sati van pogona, te je vlada odustala od svoje namere, shvativši da se Mreža, bar na taj način, ne može cenzurisati.

Cela ideja oko cenzurisanja je zbudjujuća jer uopšte nije i neće biti efikasna – svako sa punim Internet pristupom može se prijaviti na drugi (strani) News server i pročitati ono što zaista želi i u tome ga neće sprečiti bilo kakva zabrana niti zakon.

Ivan OBROVAČIĆ
lobr@beotel.yu

Telefoniranje preko Mreže

Verovatno niste baš zadovoljni kvalitetom telefonskih veza koje vam PTT obezbeđuje. Uz to vam verovatno smeta visoka cena međunarodnih razgovora. Na Internetu i za to postoji rešenje

Kompanija „IDT“ nudi uslugu telefoniranja preko Mreže. Moguće je ostvariti telefonski razgovor samo uz pomoć telefonskog aparata, ali i uz pomoć komputera. Za ovu drugu mogućnost potreban vam je specijalan softver za Windows koji možete skinuti sa <http://www.net2phone.com>, zvučna kartica (poželjno duplex, tj. sa mogućnošću istovremenog smeplovanja i reprodukcije zvuka) sa mikrofonom, 28800 (može i 14400) b/s modem i makar 486 računar. Kako cela stvar funkcioniše?

Korisnik uspostavlja vezu sa serverom putem lokalnog telefonskog poziva (ako u njegovom gradu postoji pristupni „IDT“ server) ili besplatnog pristupnog broja. Server je zadužen za konverziju poziva u oblik pogodan za prenos kroz Internet, a korisnik mu šalje broj svog računara kod „IDT-a“ i telefonski broj koji zo-

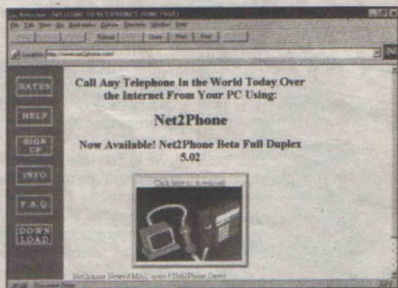

ve. Server kroz mrežu prenosi poruku do servera koji je geografski najbliži traženom broju. Taj udaljeni server ponovo pretvara poziv u zvučni signal i ostvaruje telefonsku vezu sa željenim brojem. Ceo ovaj proces je za korisnika nevidljiv; on se oseća kao da koristi

običan telefon, samo što sve ide preko Interneta.

Dakle, moguće je ostvariti telefonski poziv čak i ako ne posedujete računar ili pristup Internetu. Da biste ovu uslugu, koju „IDT“ najavljuje za januar 1997, koristili i u njenu pomoć zaista jeftino razgovarali, potrebno je da postoji server za konverziju poziva u vašem gradu. Pošto je to za sada malo verovatno, ostaje mogućnost da uz pomoć računara i Internet pristupa sami konvertujete svoj poziv, a da se za drugu stranu pobrine neki „IDT-ov“ server. Bez preplate kod „IDT-a“ moguće je zvati sve besplatne telefone u Sjedinjenim Državama, a sa pretplatom – bilo koji broj u svetu. Sve što plaćate jeste lokalni telefonski poziv i račun sopstvenom Internet provajderu, što na kraju iziđe daleko jeftinije nego cena međunarodnog telefonskog poziva. Samo zapamtite: govorite razgovetno i polako.

D. DINGARAC

Objašnjenje

U broju 11/96 „Sveta kompjutera“ (novembar 1996. godine) objavljeni su netačni podaci o servisu *slk.game* za pretraživanje podataka o igrama objavljenim u našem časopisu.

1. Pogrešno piše da je taj servis otvoren na SETNetu. U stvari, otvoren je na „Oresku“ BBS-u, koji jeste član SETNeta, ali to u ovom slučaju nije bitno.

2. Na isti način, vest je objavljena u okviru teksta „Novosti na SETNetu“, iako servis nije realizovan kao usluga ove (niti bilo koje druge) mreže.

3. Nije objavljeno ime autora programa za podršku ovog servisa. Autor celokupne programske podrške za pretraživanje baze je Predrag Supunović, dok se sam servis realizuje uz pomoć SISP protokola za mrežne servise čiji su autori Predrag Supunović i Ivan Stamenković.

Izvinjavamo se autoru programa i autorima protokola zbog ovih grešaka, kao i zbog izjavi koje smo ispravka, iz tehničkih razloga, nije objavljena u prvom sledećem broju časopisa (19/96).

V. M.

Konstruktivni predlozi

 Koristim ovu priliku da se javim u vašu rubriku „I/O port“ koja je po meni najinteresantnija, jer može dosta toga da se sazna, što je eventualno propušteno da se pročita ili čuje, a što nije tema broja vašeg lista.

Takode, tu mogu da se nađu i korisni saveti za onu grupu čitalaca koji nisu baš „informatički potkovani“ i koji ne mogu da prate složene i pomalo nerazumljive promocije novih uređaja i softverskih paketa.

Bez namere da menjam uređivačku politiku vašeg (i našeg) lista, imam neke predloge koji možda mogu da pomognu boljoj čitavanosti:

1. „I/O port“ proširiti na više stranica ili otvoriti novu rubriku poput one koju ima emisija Trećeg kanala „Polarator“ (koju takođe redovno pratim) koja bi se zvala „Mala škola...“.

2. Potpuno razumem razloge za rubrike kao što su „Opisi igara“ i „Šta dalje“, ali da li bi moglo da umesto 10-15 stranica tih takođe korisnih saveta ovde bude zamenjeno na primer informacijama o domaćim proizvođačima softverskih paketa i njihovom asortimanu.

3. Da se napiše i po koji red o našim školama koje stvaraju kadrove, koji će danas-sutra biti predavači, rukovodioci rač. centara svojih preduzeća, administratori mreža, projektantni ili što da ne, dileri poznatih proizvođača računarske opreme i softvera.

4. Podržavam ideju (kao u broju SK/XI/96) da se obrati pažnja i na literaturu tj. knjige koje nam svima pomažu da bolje razumemo i u praksi primenimo kompjutere i prateći softver?

5. Ne bi bilo loše organizovati i nagradnu igru (pa to danas rade skoro svi časopisi)?!

6. Pošto radim u administraciji, malo više o programskim paketima koji se tiču te tematike, ne bi bilo na odmet.

Kako nameravam da u skorijoj budućnosti kupim kompjuter, šta je sve potrebno (i po kojim cenama) nabaviti (konfiguracija) i instalirati (softver) da bi imao mogućnosti priključenja na Internet vođenja poslovnih knjiga dr. a da odnos cena/kvalitet bude najidealniji?

Kako studiram na višoj školi u kojoj je na smeru informatike osnovni predmet „Projektovanje i izrada softverskih paketa“ i „Informacioni sistemi organizacije“ (preduzeća), to za mene i sve moje kolege (i sa FON-a) možda bi bilo interesantno čuti, šta je novo na tom polju.

Unapred zahvalan!

Zoran Erić
Nildinci

Zorane, nema primedbe ni na jedan od tvojih predloga, ali (uvek ima neko ali) mesta u broju nema dovoljno, a eventualno odobrenje za povećanje broja stranica, mora da stigne „odozgo“. Mnogi čitaoci su razlili da se nade mesta i za njihova pisma sa predlozima i kritikama i za to nema dodatnog mesta, ali moramo se snaći sa onim što imamo tako da će izvestan deo I/O porta biti posvećen vašim pismima a drugi deo tehničkim problemima. Ovo nije serženje, međutim to je najbolje što se može uraditi.

Riknula boranija

 Već mesec dana se spremam da vam napišem pismo, ali mi je štampač „riknuo“, pa sam pismo do sada odložio. Ali pošto sam kupio Blizzard 1260 ostao sam bez para za novi štampač. Međutim, materijala je sve više, pa sam odlučio da pismo napišem ručno, pa vas molim da izvinite za „rukopis“.

Kao prv predložio bih vam da povećate broj stranica u časopisu. Kada biste ubacili makar još dva lista, to se na troškovima štampanja ne bi primetilo, a za nas „željne“ informacija mnogo bi značilo. Te četiri novodobijene stranice bi bile dovoljne (nisam neskroman) da se opisu još neki Amiginih programi, dodati uređaji, pa i igre. Primetio sam da ste u septembarskom i oktobarskom broju testirali malo više Amiginih periferija nego ranije (za pohvalu), ali treba još više.

Dugogodišnji čitalac.

*Nikola Marković
Nikola, kada bismo od svakog predloga o povećanju stranica dobili jedan posto, do sada bismo imali barem dvesta stranica. Za sada imamo samo vašu i našu želju. Što se Amige tiče, stvari se kreću blagom uzlaznom linijom, ali da ne baksuziramo.*

Zvuk

 Redovno čitam „Svet kompjutera“ i nemam neke veće primedbe na časopis, sem preterano puno oglasa (1/3 S.K.I.). Ujedno, delim mišljenje M. Aleksandra (S.K. 11/96: I/O Port - „No Comment“).

Pre nekoliko meseci sam nabavio četvorobrazinski CDROM, sa Play gmetom firme Aztech. Pošto se bavim muzikom, interesuje me za šta služi digitalni izlaz zvuka, kako i čime mogu da ga povežem. Muči me još jedno pitanje. Imam SB16 kompatibilnu zvučnu karticu i midi Key-

board. Koji kablovi i koji softver su mi potrebni da pomoću Keyboarda koristim muzičku i zvučne kartice (ako je to moguće).
S poštovanjem,

Š. Žoitan
iz Bečeja

Digitalni izlaz ima svoju upotrebnost vrednost ako poseduješ neku ozbiljnu ju (npr. AWE 32) zvučnu karticu sa digitalnim ulazom, a ono što dobijaš je kvalitet. Kablove možeš kupiti u prodavnicama, prodaju se kao PC midi Kit, za softver ćeš morati da se odlučiš sam jer ima ga dosta, a pitanje je šta tebi najviše odgovara (Cubase, Cakewalk ...).

Prvi kompjuter

 Hoću da kupim svoj prvi kompjuter i treba mi savet koji da odaberem. Obračam se vama zato što mišlim da ste najbolje obavestili i što sam ubeđen da ćete mi sigurno pomoći. Prvo sam hteo da uzmem PC pošto se o njemu trenutno kod nas najviše piše. Međutim, vidевši koliko brzo zastarevaju, plašim se da će mi investicija brzo propasti i da će mi za godinu dana trebati 32 Mb da instaliram operativni sistem. Zbog toga sam odlučio da uzmem Amigu. Da li mi savetujete da uzmem Amigu 1200 sa turbo karticom (kojom?), hard diskom i CD-ROM-om ili da sačekam da izade neki novi model? Kompjuter nameravam da koristim i za igranje i za neke „ozbiljnije“ poslove. Redovno čit-

DEŽURNI TELEFON

SREDOM

od 11 do 15 sati.

Kraj telefona

011/322 05 52 (direktan) i

011/322 41 91 (lokal 369)

dežuraju naši

stručni saradnici.

Pitanja možete ostaviti

i na BBS-u Politika.

Svet kompjutera

(I/O PORT)

Makedonska 31

11000 Beograd

tam „Svet kompjutera” i „Svet igara” i nadam se da ću ubuduće čitati sve vaše tekstove o Amigi.

Nikola Ristić

Ukoliko ti računar treba odmah, onda ne oklevaj. Svida nam se navedena konfiguracija, a preporučili bismo turbo karticu Blizzard 1240-40MHz. Uz sve ovo ne mogu štedeti na memoriji.

Ako se odlučiš za čekanje, pitanje je koliko će to trajati.

Komponente

Javljam se prvi put i nadam se da će objaviti ovo pismo. Naime, uskoro ću kupiti PC486-133MHz, pa imam neka pitanja:

1. Da li da kupim 8xCD-ROM, pošto sam pročitao tekst u Hard/Soft sceni da je prebrz za 486 računare, ili da se zadovoljim 6x?

2. Koji monitor od 14" da izaberem („Samsung”, „Daewoo”, „Philips”)?

3. Za koju grafičku karticu da se odlučim: S3 TRIO 64, ili S3 TRIO V64+?

Toliko za sada.

Sasa

Beograd

1. Slobodno uzmi osmobrziński CD.

2. Od navedenih monitora to bi svakako bio „Samsung”.

3. Preporuka je čip Trio 64V+, a odlično bi bilo da ga uzmeš u Diamond pakovanju (Diamond Stealth 2001).

P.S. Štampač nije uračunat u cenu od 1600-1700 DEM.

Bolji a sporiji

Ovo mi je prvo pismo koje pišem I/O Port-u i, s obzirom da vas čitam već jako dugo, mislim

da bi bilo fer da ga i objavite (milim, pismo). Mene bi za ovaj put zanimalo nekoliko stvari u vezi sa famoznim Windowsom 95. Uzgred rečeno, ne shvatam što ga ljudi toliko mrze, meni do sada nije pravio probleme (verovatno je cool bit protiv Bilija Gejtisa). Pa, da počnem:

1) Na svoj kompjuter sam instalirao Windows 95 Pan European Edition. Kakva je razlika između ovog i „normalno” WIN-a 95?

2) Imam Pentium/100 MHz, 16 MB RAM-a sa hardom od 1.26 GB, ali mi WIN 95 i pored toga radi sporije nego kod druga koji ima 486/8 MB RAM/100 MHz. U čemu je štos?

3) Pošto bih da se povežem sa Internetom, koji mi modem predlažete? A koji program za „surfovanje”: Internet Explorer ili Netscape?

4) Želeo bih i da kupim neki dobar laserski štampač. Koji mi preporučujete?

5) Koja je vaša preporuka za neki monitor do 15 inča sa etiketom „Low Radiation” i finom rezolucijom?

Unapred sam vam zahvalan zbog odgovora. Srećno, i neka svi dočkamo još mnogo. mnogo godina sa „Svetom kompjutera”.

Laki

1. Razlika je u broju podržanih jezika i lokalnih karakteristika. Naime „običan” Windows 95 namenjen je američkom a Pan European evropskom tržištu.

2. Štos je u tome da tvoj računar nije dobro podešen na nivou BIOS-a, a može biti da postoji i neki propusti na nivou operativnog sistema i drugjvera. Sve u svemu treba mu jedan Fine Tuning.

3. Modem US Robotic Sportser 33600, a što se softvera tiče tu su mišljenja podeljena, neki vole Netscape a neki Explorer. Meni lično Explorer više odgovara a od najnovije verzije Windowsa 95 on je integrisan u osnovni paket, pa se nameće kao najjednostavnije rešenje.

4. Iskustvo je pokazalo da ne treba ići mnogo mimo standarda ako baš nisi načisto zašto ti treba štampač (ili bar nama nisi precizirao), dable neki HP koji se uklapa u tvoj budžet.

5. Mislim da bi u ovom momentu to bio DTK 15" monitor.

Veza kablom

Biću kratak (ajde da se lažem!). Imam Pentium i DX4. Napravio sam serijski kabl sa 25-pinskiim džekovima i spojio pino-

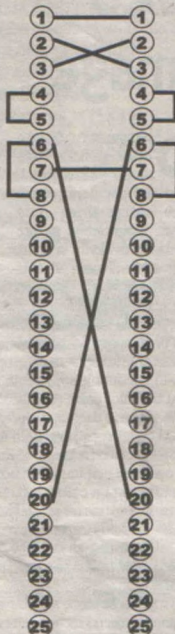
ve na sledeći način:
2 - 3, 3 - 2, 4 - 5, 5 - 4, 6 - 20, 7 - 7, 20 - 6, Masa - Masa.

Kako radi besprekorno u Norton Linku, LapLinku, InterLinku na oba PC-a. Međutim, kada sam pokušao da povežem dve iste igre koje podržavaju serijski link (Duke Nukem 3D, Commander & Conquer...) dva PC-a, jednostavno kompjuteri ne mogu da „nadu” jedan drugoga preko kabla. Pokušao sam da portove menjam u SPP, EPP, ECP, probao sve moguće kombinacije COM portova i podešavanja u igrama, ali „nema leba”. Sve veze na kابلu sam proverio barem 150 puta (+/- 3%). Da li je ova veza uopšte moguća u igrama i u kojim igrama, ili je to, u stvari, direktna veza dva modema. Na jednom PC-u imam i modem pa ako je neka kombinacija modem - serijski port moguća, objavite šemu da se ne patim više. Možda sam i u gore navedenoj šemi prevideo neku vezu.

Igor Precep

Indija

Igranje igara na dva računara povezana serijskim kablom je moguće. U tu svrhu koristi se kabl koji može napraviti prema priloženoj šemi. Stvar provereno funkcioniše na svim popularnim platformama (PC, Amiga, Atari), a i među njima.

radio emisija

svakog utorka
od 21 do 24 časa

Rom & Ram

Sve o Svemu!
(bar kada se radi o kompjuterima)

u svakoj emisiji
nagrade za slušaocel!

glavna nagrada
CD

telefon: 346-084
JU RADIO
100.4 MHz FM STEREO

3229-148
non-stop

BBS

Web Image

Preuzimanje velike količine grafičkih fajlova sa Mreže postalo je popularan sport Web servera širom sveta. Među programima za pregledanje ovakvih sadržaja koji su u javnom vlasništvu, mogu se naći ambiciozni projekti malih softverskih radionica. Takav je *Web Image* kuće „Group 42“, koji se slobodno distribuira na Mreži. Program se šire bavi problemom pregledanja i editovanja slika u popularnim formatima.

Pored lepog i funkcionalnog interfejsa sa toolbarom sa najvažnijim opcijama, u menijima se krije kompletan skup opcija. Tu su opcije za pregledanje slika preko kataloga (thumbnail) i stvaranje sopstvenih kataloga, prikazivanje i pripremanje slika koje Mrežom putuju u obliku pošte (UUEncoded). Elegantan je rešeno prikazivanje slika koje su veće od vidljivog dela desktopa, opcijama za prikazivanje umanjene verzije slike.

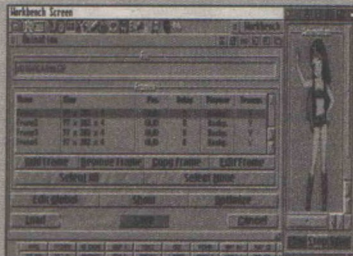
Od ostalih opcija vezanih direktno za Internet, značajna je opcija namenjena Web izdavaštvu, a služi za kreiranje imidž mapa (NCSA, CERN i Client Side format). Kada se pokrene opcija za mapiranje, na učitanoj slici se mišom definišu polja (kružnog, pravougaonog, nepravilnog i u obliku tačke). Svako polje ima podatke o adresi na koju treba skočiti kada se klikne unutar polja, kao i podatka o komentaru koji se pojavi u statusnoj liniji pretraživača kada se miš dovede unutar polja. Snimljena mapa se lako integriše unutar HTML izvornog koda i tako čini jednu celinu sa telom slike. Ostale opcije se tiču obrade slike i efekata koji se mogu izvesti nad celim slikama, te nema govora o ozbiljnom image processingu.

Program se može registrovati da prikazuje željene formate slika, što je daleko pristojnije ponašanje, od recimo „ULEadogov“ *Media Studio Image Editora*, koji se nasilno proglašava nadležnim za sve moguće formate. Bez registracije odlično će poslužiti za gledanje slika, ali će opcija za snimanje biti dostupna tek po registraciji.

GIF Toolkit

Najnoviji program za manipulaciju sa GIF grafičkim fajlovima (slikama i animacijama) poznaje standarde v87a i v89a. Program može da promeni gotovo svaki parametar GIF fajla i odradi optimizaciju istog. Ako je za vas GIF format samo nužno zlo koje ima podršku na Mreži, slike i animacije u IFF formatu je moguće konvertovati u GIF format. Ni vlasnici CyberGraphX kompatibilnih kartica nisu uskraćeni za podršku specijalizovanom 8-bitnim ekranima. Koristi MUI okruženje, ali komandna verzija programa ne poseduje grafički interfejs te radi na svim Amiga platformama.

Kada se otvori GIF animacija u prozoru se izlistaju svi frejmovi, a svi relevantni podaci o svakom frejmu se nalaze u odgovarajućim kolonama. Dostupne su standardne manipulacije frejmovima (kopiranje, dodavanje, brisanje, premeštanje i editovanje). Animacija se pušta u posebnom prozoru, sa dodatnim dugmičima za kontrolu reprodukcije. Istini za volju, program ne generiše kod za kreiranje image mapa za prezentacije, ali je po opcijama blizak programu *GIF Construction Set*. Ne-registrovana verzija ne poseduje opciju za snimanje, te se može koristiti samo za pregledanje GIF fajlova.

TIP: Obrada GIF slika i animacija

INFO: Workbench 2.1, MUI 3.x (GIFTOOL.LHA, 128 KB)

VER: 1.5.2 REGISTRACIJA: 35 DEM

FetchIt

Reč je o izuzetno jednostavnom programu koji je uz to kratak i funkcionalan, a radi u atraktivnom MUI okruženju. Služi kao pristanište za ikone (image dock), ali je daleko jednostavniji od popularnog Tool-Managera ali ništa manje atraktivan.

Instalacija ne postoji jer je program od 8,7 KB jedini izvršni fajl koji se koristi MUI bibliotekama. Kada se pokrene, korisniku ostaje da u otvoreni MUI prozor spusti ikone koje želi da ugneždi u zajednički prozor za pokretanje aplikacija. Ikone se slažu onim redosledom kojim se spuštaju u prozor, te nije potrebno posebno aktivirati opciju za dodavanje novih ikonika. Sličice se slažu u jedan red, a za navigaciju unutar prozora zadužen je jedan horizontalni ključ. Ispod svake ikonice nalazi se ime preuzeto od aplikacije i sve to na koloritnoj podlozi koja se određuje unutar MUI Preferences programa.

TIP: ImageDock za pokretanje aplikacija

INFO: Workbench 3.x, MUI 3.x (FETCHIT.LHA, 6 KB)

VER: 0.1 REGISTRACIJA: e-mail autoru

FilePack Informer

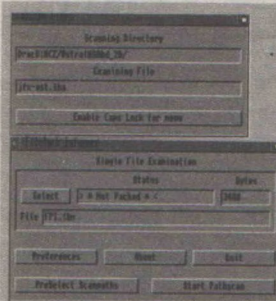
Pod ovim nazivom stoji program čija je osnovna namena skeniranje direktorijuma u potrazi za nekompresovanim fajlovima. Program generiše izveštaj koji se može

preusmeriti na štampač u Amiga Guide dokument ili običan ASCII. Prepoznaju se gotovo svi formati kompresije (uključujući i XPK kompresiju). Program je izuzetno koristan kada želite da prijateljima pošaljete spisak svih fajlova u nekom direktorijumu ili divjaju, koji nije samo puki listing, već Amiga Guide dokument sa linkovima za laku navigaciju kroz direktorijume. Zgodan je i za različite katalogizacije prilikom kreiranja sopstvenih CD-ROM-ova, te za pronalaženje novih fajlova u mnogobrojnim direktorijumima koji se često ažuriraju.

TIP: File skener sa detaljnim izveštavanjem

INFO: Workbench 2.x (FILEPACK.LHA, 106 KB)

VER: 1.0 REGISTR: Nije neophodna, mail

Amiga

AMIGA 500, Commodore 64 - monitori, diskovi, štampači i oprema prodaja - servisiranje - otkup. Tel: 011/55-22-27.

SUPERPOVOLJNO prodaje Amigu 600 (2Mb ram) i HD 520Mb; monitor 1084S; spoljni floppy; sampler; VTS, sa preko 300 igara! Tel: 011/820-414; 966-597.

PRODAJEM Amigu 500 (1Mb) sa dodatnim diskom, programima i literaturom. Tel: 021/741-585.

ARISE soft. Igre i programi. Disketa + igra = 3 din. Tel: 013/817-540.

AMIGA Power - disketne igre i programi. Smanjena disketa 4 din. Brzo, kvalitetno, povoljno. Balzakova 38, Novi Sad, tel: 021/371-999.

ASTROSOFT - snimanje igra i programa na disketu, hard disk, CD. Najpovoljnije. Tel: 021/314-994.

PRODAJEM Amigu 500 i Amigu 1200 sa pratećom opremom. Tel: 392-998.

AGNUS SOFTI igre i programi za Amigu 500. Snimanje 1 din. Katalog besplatni! Tel: 026/314-051 i 026/316-636.

AMIGA 500/600/1200/CD 32, monitori... Prodaja. Otkup. Snimanje igara. Tel: 011/512-366.

NIŠ & Surdulica hard, CD 32, A 500, VBS, Video komponenti, jeftino. Tel: 018/23-261, 017/84-280.

AMIGA PANŠER
snimanje programa i igara na

naručite detaljan katalog
(011) 17 60 180

AMIGA 500 1200 CD32
MALTER
Snimanje na disketama, hard disku i CD-ovima.
ŠALJEMO POUZEĆEM!!!
igre **0.80 din**
programi **1.50 din**
CD kompleti za A1200 - 75 DEM
CD32 - veliki izbor igara, otkup i prodaja konzola
 011/577-991

COPY CLUB amiga
Isporučka poštom
10 disketa + 1 besplatna
SNIMANJE I DIN.
OD 11 - 18 CAS.
011/32 47 288

CENE OGLASA

Tekst malog oglasa koji nam šaljete treba da bude čitko otiskan, sa prebrojanim rečima (računaju se i adresa i telefon) i naznakom rubrike (Amiga, PC i Razno). Uz tekst treba priložiti jedan primerak uplatnice (original, ne kopiju) uplaćene na odgovarajući iznos.

Adresa: **Svet kompjutera (mali oglasi), Makedonska 31, 11000 Beograd**
Novac treba uplatiti na **NOVI ŽIRO RAČUN: 40801-603-2-47280**

sa naznakom: Kompanija Politika, mali oglas za „Sveta kompjutera“ Cena običnog malog oglasa do 10 reči - 15,0 DIN., svaka sledeća reč - 1,5 DIN. Na ukupnu sumu dodati 10% poreza + 3% taksa. Za informacije o oglasima većim od navedenih, obratite se redakciji na tel/fax: 011/322-0552.

Oglase za 02/97 primamo do 22.01.1997.

VEĆI OGLASI			
1/2 (V) (95x275mm) 1100 N.DIN	1/4 (95x135mm) 700 N.DIN	1/2 (H) (195x135mm) 1100 N.DIN	
1/8 (95x65mm) 350 N.DIN	1/16 (V) (46x55mm) 175 N.DIN	1/16 (H) (95x60mm) 175 N.DIN	1/32 (46x30mm) 85 N.DIN
Iznos oglasa u redakciji naplaćuje se posebnici			

TRIM COMPUTERS

AMIGA &

1. AMIGA (500/600/1200)
 2. COMMODORE 64/128
 3. DISK 1541/1541 II/1571
 4. DISK ZA AMIGU
 5. MONITORI COLOR/MONO
 6. STAMPACI
 7. KASETOFONI
- DODATNA OPREMA**
1. FILTERI STAKLENI I MREZASTI
 2. DISKETE 3,5" & 5,25" HD I DD
 3. KUTIJE ZA DISKETE 3,5" I 5,25"
 4. PODLOGE ZA MISA
 5. RF MODULATORI
 6. PROSIRENJA 512KB
 7. JOYSTIK (VELIKI IZBOR)
 8. MODULI (1,2,3 I 4)

KABLOVI
IZRADA I PRODAJA
ZA
COMMODORE I AMIGU

SVU OBUKU SALJEMO POSTOM

BEOGRAD
Kajmakalanska 42
 421-203
155-294

- * **PRODAJA**
- * **SERVIS**
- * **OTKUP**

COMMODORE

SOFTWARE

VELIKI IZBOR
KASETNIH I DISKETNIH IGARA
C64/128 AMIGA

1. BORILAČKI
2. SIMULACIJE
3. SPORTSKI
4. PLATFORME
5. STRATEŠKI

SVI HITOVI

SERVIS & OTKUP
AMIGA 500, 500+, 600 I 1200
COMMODORE 64/128
MONITORA ZA AMIGU I C64
ŠTAMPAČA I DODATNE OPREME

AMIGA CENTAR

software & hardware

AMIGA diler No 1

☎ 011 / 628-648

SOFTWARE

Posedujemo najveći izbor programa preko 10.000 naslova, igara, uslužnih.

Stigle su najnovije igre i uslužni programi. Pozovite nas ili dođite da preuzmete katalog. U toku decembra svakom kupcu prigodan poklon.

**SREĆAN BOŽIĆ
I SREĆNU I USPEŠNU
NOVU GODINU
ŽELI VAM VAŠ
AMIGA CENTAR!**

- 5000 modula - 10000 slika (pgg, gtt, ham)
Programne snimake na vašim ili našim disketama proverene i 100% bez virusa!

Preko 1000 zadovoljnih korisnika su garancija kvalitetne, jeftine i brze usluge

Programe i igre šaljemo i poštom

EXPRESS
u roku od 48 sati

AMIGA 1200

AMIGA 1200 ESCOM	850,-	
AMIGA 1200	800,-	
AMIGA 1200 korišćena	od 550,-	
Fast RAM 4/8MB + clock	190/230,-	
Apollo 1230/25MHz 4/8MB	320/360,-	
Viper 030/28MHz, 4/8MB	350/390,-	
Viper 030/42MHz, 4/8MB	430/480,-	
Blizzard 1220 4MB/28MHz, clock	400,-	
Blizzard 1230 50/50MHz 8/16MB	780/850,-	
Blizzard 1240T ERC 8/16MB	950/1050,-	
Blizzard 1260 16MB RAM,		
Incl. FPU (80MIPS/29MFLOPS) ...	1750,-	
Blizzard SCSI kit	320,-	
Blizzard SCSI kit 16MB RAM	480,-	
FPU 68882 33/50	90/220,-	
HDD sa AT BUS kablom:		
2.5" 40MB	70,-	
2.5" 70MB	200,-	
2.5" 80MB 120,-	2.5" 540MB	380,-
Video monitor PROFEX	od 250,-	
Video monitor 1084S	od 300,-	
Multisync 14" PHILIPS		
Multisync 14" Amiga M 1438S		
Multisync 15" Amiga M 1538S		
Multisync 17" KFC + VGA adapter		

AMIGA 4000

AMIGA 4000/030

- 18MB RAM 72 pina
- 1.3GB HDD Seagate
- 8 x CD ROM SONY

...2500,-

**OVERDRIVE
EKSTERNI**

- CD ROM 8x IDE - 350,-
- CD ROM 6x SCSI - 550,-

ZORRO BOARD Z-1

- 5x ZORRO II, 3x PC ISA slot
- RAM socket, 72 pin SIMM

...700,-

GENLOCK HAMA 290 Sirius 1

...1400,-

Genlock	
ED PAL, PRO GEN plus	650,-
ED Y/C new	900,-
ED PLUTO Alpha	1150,-
ED NEPTUN Alpha	1600,-
SIRIUS	1700,-
SIRIUS II Alpha TBC	2600,-

OSTALA OPREMA

Interfejs za PC tastaturu za A1200 T	160,-	Dodatni flopi 880 KB	od 60,-	Memory A500 512KB+clock	od 60,-
Interfejs SCSI Squirrel PCMCIA A1200	180,-	Dodatni flopi 1.76 MB	200,-	MIDI (1 In, 3 Out, 1 Thru)	120,-
VGA MULTISYNC adapter MICRONIC	45,-	Interni flopi 880 KB	od 60,-	TurboTechsound II d.zvuka	120,-
HDD kabal 2.5" na 2.5"	20,-	Interni flopi 1.76 MB	180,-	Aura 12bit PCMCIA sampler	260,-
HDD kabal 2.5" na 3.5"	30,-	Mis Alfa Data 280 dpi	40,-	Kempton Pro, Blue Star	od 40,-
HDD kabal 2.5" na 3.5" (70cm)	50,-	Mis Alfa Data 400 dpi	50,-	Quick Joy	od 15,-
Trafo za Genlock 1200mA/12V	35,-	Modem ESCOM 14400 + kabl	140,-	Zipstick	od 60,-
RF modulator	od 70,-	US Robotics 14400 FAX+kabl	210,-	Competition CD 32 game pad	od 60,-
Transformator 4A	od 90,-	US Robotics 28800 FAX+kabl	☛ 140,-	Aktivni zvučnici	od 40,-

Digitalizatori slike

V-LAB Par Real Time	
externi, 24 bita	...800,-
DigitIGER III	...750,-
Hyper Grab RT 24 bita	...750,-
GRAFFITO 24	...650,-
Pro GRAB 24RT	...500,-

Mogućnost dopunje uz doplatu

vašeg sistema na jači:

- RAM karta → TURBO karta
- HDD manji → HDD veći
- HDD 2.5 → HDD 3.5
- Video monitor → Multisync
- Trafo 3A → 4.5A

SERVIS

s svih modela
AMIGA računara i ugradnja
svih dodataka

AMIGA ■ AMIGA ■

RAD. DANOM OD 11-19^h SUBOTOM OD 11 DO 15^h
NEDELJOM I PRAZNICIMA NE RADIMO

SVETI KOMPJUTER 44. JANUAR 97.

NOVE KNJIGE NOVE KNJIGE NOVE KNJIGE NOVE KNJIGE NOVE KNJIGE

Word 7 u slici i reči, autor Duško Savić - Iz štampe izlazi 15.01.1997
 Kompletno novi pristup, jedina knjiga uz koju računar nije neophodan
Windows 95 u slici i reči, autor Zdenko Smačič - Iz štampe izlazi 25.01.1997
 Najkraći i najbrži način da naučite Windows 95!

Flight Simulator 97, autor Relja Jović - Iz štampe izlazi 05.02.1997
 Naučite da letite! Teorija i praksa, let od Beograda do Tivta.
BESTSELERI BESTSELERI BESTSELERI BESTSELERI

Mortal Combat 1, 2 i 3, autori Mladenović, Joksimović, Babović
 Svi likovi, svi udarci, sve lifte - PC, Sega, Amiga, Sony
Civilization II, autori Nenad Vasović, Branimir Kuzmanović

"Knjiga izuzetne informativne vrednosti" - videti prikaz u SK dec. 96 str. 85
Leisure Suit Larry 1, 2, 3, 5 i 6, autor Slobodan Mladenović
 Rešenja pet avantura korak po korak - videti prikaz u SK sep. 96 str. 77

PASCAL za srednje škole, autor Duško Savić
 Sve četiri godine u jednoj knjizi - videti prikaz u SK nov. 96 str. 42

104 strane,
 format A5

40 DINARA POUZEĆEM

IZDAVAČ: PC PROGRAM TEL. 011/463-296

KAKO DOBITI VIŠE ORIGINALA NA JEDNOM PC CD ROM DISKU?

Rešenje su naši **PLUG & PLAY** kompleti sa snimanjem pozicije i setapa sa cd roma!!!

MEGA HIT 15: Quake, Normality, Worms, Duke Nukem, Conquest of the new world, Settlers-2, Rayman, Warcraft 2, F1 GP2...

MEGA HIT 16: NFL Club 97, Age of Rifles, Bubble Bobble, NBA Airborne, S.T.O.R.M., Batman Forever, Atlanta, Alien Incident...

MEGA HIT 17: Tomb Raider, Speed Rage, G&G Red Alert, Madden 97, Azrael's Tear, NHL Hockey 97, Daggerfall, No remorse...

MEGA HIT 18: NBA Jam 97, FIFA 97, S2...

WIN HIT 2: Daytona USA, Fire Fight, MK3, Arcade America, Bug, Chessmaster 5000, Earthworm Jim, S.E., Pitfall, Tilt, Fury 3...

WIN HIT 3: Sonic, Dragon Heart, Quazar, Super Eurofighter, Toy Story, Virt Fighter, Virtua Squad, Destruction Derby 2, Gex...

C64 - AMIGA - PC

TRANSKOM

024/21557

ASTRO SOFT

PC i Amiga

Snimanje na CD:

-Po Vašem izboru -Back Up Hard Diska

-Originalni -Iznajmljivanje CD-a

021/314-994

Razno

BEŽIČNI mikrofon (špijun bubu) sa baterijom i mikrofonom malo veći od šibice. Idealan za prisluškivanje bebe u drugoj sobi. Signal "hvata" običan radio prijemnik na daljini do nekoliko stotina metara. Cena 92.00 din. Tel: 010/23-287.

AMSTRAD CPC 464 programi igre. Katalog besplatno. Tel: 010/23-287.

C64, 128, CP/M

Uslužni programi i igre na disk i kaseti (pojedinačno i u kompletu). Uputstva, Katalog.

Ispisnika pouzećem istog dana.
 tel: 021/611-903

SONY
 PlayStation

konzole igre oprema

UGRADNJA CIPOVA

011/1776-129

NAJNIŽE CENE !!!

PC

OTKUP polovnog hardvera, prodaja komponenta. Konfiguracija. Nadogradnja sistema. Održavanje računara. Spešavanje podataka. Tel: 011/778-079.

NS games. Najvežije snimanje na FD, HD i CD. Cedeteka. Tel: 021/365-713.

INTERFEJS za povezivanje CASIO adresa sa PC-jem. Vrlo povoljno. Tel: 021/392-996.

KNJIGA "PC za početnike" sa preko 50 ilustracija i puno razumljivog teksta, opisuje sav postojeći hardver, osnovne DOS-a, obradu i štampanje teksta i upotrebu nekoliko najpopularnijih programa za PC. Priručnik je namenjen ljudima koji nikada nisu radili sa računarima i apolutnim početnicima, bez obzira na uzrast i stepen obrazovanja. Knjiga sadrži i poglavlje o kompjuterskim virusima i opis rada sa DOS-ovim antivirusnim programima. Priručnik je formata B5 sa kolor, plastificiranim korica, a cena 34,00 din. Tel: 010/23-287.

artouter space

Emisija o multimedijalnoj zabavi

Najnovije CD igre

Edukativna multimedija

CD berza

Novosti

ART TV

TERMINI

repriza

SUBOTA 16:30

NEDELJA 14:30

AS

Software Dream

Banova
Bravo

Snimanje na PC CD-ROM i SONY Plays Veliki izbor naslova... Najnoviji hitovi...

3D STUDIO MAX, BODY WORKS 5.0, BRITANNICA 2.0, INTEL CATALOG, OXFORD DICTIONARY, MOTOROLA CATALOG, SGS CATALOG, SIEMENS CATALOG, LEARN TO SPEAK ENGLISH (2CD), MS BASKETBALL GUIDE, MS CINEMANIA '97, MS DANGEROUS CREATURES, MS DOGS, MS ENCARTA '97 Encyclopedia, MS ENCARTA '97 DELUXE (2 CD), MS OCEANS, MS VISUAL C++ 4.2, MS WORLD OF FLIGHT, MS MUSIC CENTRAL '97, MS ART GALLERY, WINDOWS NT 4.0...

ACE VENTURA, AH84 LONGBOW, ALIEN TRILOGY, A.T.F., AZRAEL'S TEAR, BAD MOJO, BATTLE ISLE 3, CHESS MASTER 5000, CIVILIZATION 2, CONGO, CRUSADER-NO REGRET, CYBERIA*, DEATH RALLY, DAGGERFALL, DESCENT 2, DONALD DUCK GAME, DUKE NUKEM 3D, DRAGON HEART, F1 GRAND PRIX 2, F-22 LIGHTNING 2, FADE TO BLACK, FANTASY GENERAL, FIFASOCCER '97, NBA FULL COURT PRESS, FULL TILT 2, FX FIGHTER TUBO, GENDER WARS, HARVESTER, HEROES OF MIGHT & MAGIC 2, HIND, HULL GRAIL, HUNTER HUNTED, LINKS LS, LORDS OF THE REALM 2, MASTER OF ORION 2, MEGA RACE 2 (2CD), NBA LIVE '97, NHL HOCKEY '97, QUAKE, RAYMAN, REBEL ASSAULT 2 (2CD), RISE OF THE ROBOTS 2, ROAD RASH, SCREAMER 2, SHADDAN, SECRET OF THE LUXOR, SETTLERS 2, SPACE JAM, STEEL PANTHERS 2, STONEKEEP, SYNDICATE WARS, THE DIG, THE WEB, THORIN'S PASSAGE, TOMB RAIDER, TOY STORY GAME...

KOMPLET 1

ALADDIN, ANOTHER WORLD, CANNON FODDER, CIVILIZATION, COMMANCHE COMMANDER KEEN, DESERT STRIKE, ELITE, F-14 FLEET DEFENDER, FIFA SOCCER, GOLDEN AXE, INCREDIBLE MACHINE, JAZZ JACKRABBIT, KING KING, LOTUS TURBO CHALL, MANAGER, MICHAEL JORDAN, MONEY ISLAND, MORTAL KOMBAT, NHL HOCKEY, PANG, PANZER GENERAL, PINBALL FANTASIES, RISE OF THE ROBOTS, SAM & MAX, SIM CITY 2000, STREET FIGHTER 2 USA, X-WING, YU JOE.

KOMPLET 2

ALONE IN THE DARK, BLACK THORNE, COLONIZATION, DOOM OF THE TENTACLE, DISHWORLD, DODY, FORMULA ONE GP, GODS, INCREDIBLE MACHINE 2, JAGGED ALLIANCE, JAMMIT, LEMMINGS 1 & 2, LEMMINGS CHRONICLES, LOST WINGS, MAGIC CARPET, MORTAL KOMBAT 2, ONE MUST FALL, PRINCE OF PERSIA 1 & 2, RAZEN, SENSIBLE SOCCER, SUBSTREAM 5000, SUPER FROG, THE FIGHTER, ULTIMATE BODY BLOWS, VIRTUAL POOL, WINTER GAMES, WITCHAVEN 2.

KOMPLET 3

ACTION SOCCER, ALIEN BREED TOWER ASSAULT, ALONE IN THE DARK 2, ARCADE POOL, CANNON FODDER, DARK FORCES, DESCENT, EYE OF THE BEHOLDER 1, 2 & 3, FLIGHT OF AMAZON QUEEN, FRITZ 3, FX FIGHTER, HIGH SEAS TRADER, INTERACTIVE GIRL, JUNGLE STRIKE, KING PIN, LANDS OF LORDE, LITTLE BIG ADVENTURE, MORTAL KOMBAT 3, NBA JAM, PERFECT GENERAL 2, PINBALL ILLUSIONS, PRINCES GO! PRIMAL GEAR, SIMON THE SORCERER 2, SUPER SPZ TURBO, TERMINAL VELOCITY, TYRANK WARRIORS, VINYL, GODDES, ZOO 1 & 2.

KOMPLET 4

ACROSS THE PINNE, ACTIA SOCCER, AIR POWER, BAYRON, BUREAU 13, CAESAR 2, CHAMPIONSHIP MANAGER 2, COMMANCHE 2, CRUSADER, NO REMORSE, FADE TO BLACK, F1A SOCCER '96, HEXEN, INTERNATIONAL TENNIS OPEN, JUNGLE BOOK, LEMMINGS 3D, LORDS OF MIDNIGHT, MAGIC CARPET 2, NAVY STRIKE, NHL HOCKEY '96, OVERDRIVE, PATRICIAN, PINBALL WORLD, RISE OF THE TRIAD, SCREAMER, STEEL PANTHERS, STRIKER '95, TERROR FROM THE DEEP, WAREWOLF, WARRIORS.

KOMPLET 5

3D VIRTUAL PINBALL, ASCENDANT COMIX ZONE, COMMAND & CONQUER, DARK LEGIONS, EXTREME PINBALL FIGHT, HERMES OF MIGHT & MAGIC OCTINE, INDIAN CAR RACING 2, MORTAL KOMBAT, NECTARIS, NEED FOR SPEED, ORION CONSPIRACY, PINBALL WORLD, POCACHONTAS, RAZOR, ROAD WARRIORS, RUGBY WORLD CHAMP, SENSIBLE WORLD OF SOCCER, STRIP POWER, SUPER MARIO BROS., TEKWAN DO, TOM & JERRY 2, TOM & THE GH, TRANSPORT TYCOON, DOLBY DIGITAL, DELUXE, WIPACUT, WORMS.

KOMPLET 6

2FAST4U, LAN NETWORKS, ADVANCED CIVILIZATION, ANNIE OF DAWN, BATTLE WRATH, CANTALIBA, FATAL RACING, FIFA96 (FULL), GREAT NVAL BATTLES 4, PGA TOUR GOLF '96, PAKMAN, GRUBBY KART, SPACE DUDE, STONEKEEP, TERMINATOR FUTURE SHOCK, TURBOCH 2, WARCRAFT 2, WINGS, GRETZYK HOCKEY, WORMS, WFF ARCADE.

KOMPLET 7

ABUSE, A.T.F., BIG RED RACING, CAC COVERT OPERATIONS, CIVILIZATION 2, CONQUEST OF THE NEW WORLD, DESCENT 2, EARTHWORM JIM, EXTREME SPORTS, FAST ATTACK, GRAND PRIX MANAGER, JOHNNY BAZOOKATION, JUDGE DREDD, LIVING PINBALL, PREMIER MANAGER 3, REX, REBEL RUNNER, ROMANCE OF 3 KINGDOM 4, SEA LEGENDS, SEEK & DESTROY, STAR WARS, STRIP POKER PRO, SUPER STAR RUST, TINN OUTDOOR BASS TOURNAMENT, WHPASH, WITCHAVEN 2.

KOMPLET 8

BATMAN FOREVER, WINGSTAR, DUKE NUKEM 3D, COLLEGE SLAM, MARIO CARTS, FATAL RACING, THE WEB, BATTLE STATIONS 2, JAZZ JACK RABBIT MEGA, REVOLUTION X, ECLIPSE PACMAN, STORMSTAR QUEST, AH-3 AR ASSAULT, CHOPPER FICER, FANTASY GENERAL, KICK OFF '96, NORMALITY, STRIFE, TOSHINDEN, EARTH WORM JIM 2.

KOMPLET 9

AFTER LIFE, BATTLEGROUND, WATERLOO, BURNING SYNDROME, BRIDGE DELUXE 2, OS, CHAMP MANAGER 2, BELGIUM CHAMP, MANA RAGE 2, DUTCH, CRUSADER 2, NO REGRET, DESCENT 2, FINAL EARTHWORM JIM FODS, F1 GRAND PRIX 2, FOOTBALL GLOVE, GEARWARS, HAO, HAVOC, IN PURSUIT OF GREED, PLEASURE OF THE YEAR, QUAKE FINAL V.01, RAYMAN CD, ROLL, CRUSADERS, SENSIBLE GOLF, SETTLERS 2, SHADOW OF SHERIFF FRED, SPEED WASTE, STEEL SU-27, FLANKER DOD, THIS MEANS WAR, TIME COMMANDO, TRACK ATTACK, VR SOCCER 2.

KOMPLET 10

ALBION, ASTROBOK, CRUSADER, MASTERSOON, CRUSADER, REGRET, DEADLINE, FIRE PRO, FORMULA 1 GRAND PRIX '96, WARS, JACK NIKAUS OF SPECIAL EDITORLINKS '97, PREY FOR DEATH, RISE OF THE ROBOTS, SETTLERS 2, STRIKER, VIRTUAL FIGHTER.

KOMPLET 11

NEED ALERT, FIFA 97, NHL HOCKEY '97, TOMB RAIDER, NEED FOR SPEED SPECIAL ED, DAGGERFALL, GENDER WARS, FINAL DOOM, DRUG, TRACK SUIT MAN 2, HARPOON 2, CAT FIGHT.

WIN 95 IGRE

BATTLE ISLE 3, BEAT THE HOUSE '95, BEAVIS & BUTTHEAD '95 CD, CHESS MASTER 4000, EARTHSIEGE 2, EARTHWORM JIM SE, ENTROCKRM, FULL TILT FURY 3, GAMERBYEMULATOR, LODD RUNNER, PHANZER, ZENITH '95, PINBALL '95 CD, PITFALL '95 CD, SEPARATION ANXIETY, SHOCKWAVE ASSAULT, SIM CITY 2000, SIM CITY 2000 COLLECTION, SU-27 FLANKER, VIRTUAL CHESS.

WIN 95 I

ADobe PHOTOSHOP, COREL DRAW 6.0, HARWARD GRAPHX, MAPPER '95, MS MONEY, MS OFFICE (EXCEL, WORD, POWER POINT, ACCESS), MS PLS, MS PROJECT, MS PUBLISHER, NORTON ANTI-VIRUS, NORTON NAVIGATOR, NORTON UTILITIES, PAGESMAKER 6.0, PICTURE PUBLISHER, SIDE KICK, VIDEO, VISUAL BASIC 4.0 PRO, VISUAL FOX PRO, WIN FAX 7.0, WINDOWS '95, WIN 95 PEE.

WIN 95 II

ABC FLOWCHARTER 4.0, ADObE PAGE MAKER 6.0, AUTO CAD 19.95, CALAUSIA '95, CUBASIS 1.1, DELPHI 2.0, DELTRINA COMM SUITE '95, FILE MAKER PRO 3, FRESHMAN 5.0, FREELANCE '95, HJUAQ '95, JANKOV MAPPER, LOTUS SMARTWRITE '96, MICROSTATION '95, MIDi SOFT STUDIO, MS EXCHANGE '95, PC ANYWHERE '95, PRO COMM 3.0, RAZOR 2.0, TBAA, TOY STORY, WINDOWS 95 4.1.

WIN 95 III

3D STUDIO MAX, 95 BOOTER 4.0, ACADLITE 3.0, ACROBAT DISTILLER, ADObE PREMIERE 4.2, ALL IN ONE INTERNET, BITWARE 3.30, CAC THE WEME, CAKEWALK 4.01, CLEANSEWER 3.0, CORREL DRAW 7.0, FASTTRACKER 4.0, GHOST PAGE, HOT JAVA '95, JANKOV MAPPER, LIGHTWAVE 5.0, LOTUS ORGANIZER '97, MS IE 3.01, MS PLUS '95 GOLD, NORTON COMMANDER '95, PHOTO SHOP 4.0, SOUND FORTS 4.0, TBAN 7.06, WINE, FAT 32, WIN CHECKIT 4.0, WIN 95.

& M&S Soft PC i AMIGA

tion... Snimanje softvera na diskete, HDD...
zovite ODMAH! Šaljemo poštom istog dana!

ACTUA SOCCER, ADIDAS POWER SOCCER, AIR COMBAT, AGILE WARRIOR, ALONE IN THE DARK 1 & 2, ALIEN TRILLOGY, ASSAULT RINGS, BURNING ROAD, COOL BOARDERS, CRASH BANDICOT, CRITICOM, CYBER SLED, CYBER SPEED, D, DISCWORLD, DESTRUCTION DERBY, FORMULA 1 GP, INTERNATIONAL TRACK & FIELD, IMPACT RACING, DOOM, EXTREME GAMES, FIFA 96, GEX, GOAL STORM, HORNED OWL, HI OCTANE, JONNY BAZOOKATON, JUMPING FLASH, KILEAK the BLOOD, KRAZY IVAN, LOADED, LONE SOLDIER, OTOR TOON GP, MAGIC CARPET, MICKEY'S WILD ADVENTURE, MORTAL KOMBAT 3, NBA in the ZONE, NBA JAM, NEED FOR SPEED, NOVASTORM, OFF - WORLD INTERCEPTOR EXTREME, POWER SERVE, PHILOSOMA, PUZZLE BOUBBLE 2, RAIDEN PROJECT, RETURN FIRE, RESIDENT EVIL, RIDGE RACER, REVOLUTION, RAYMAN, ROAD RUSH, STAR BLADE, SKELETON WARRIORS, STREET FIGHTER ALPHA, STREET FIGHTER MOVIE, TEKKEN, TEKKEN 2, THUNDER HAWK 2, TOBAL NO. 1, TOP GUN, TOSHINDEN, TOSHINDEN 2, TOTAL ECLIPSE, TOTAL NBA, TRUE PINBALL, TUNNEL B1, TWISTED METAL, WARHAWK, WING COMMANDER 3, WIFEOUT, WORMS, X - COM ENEMY UNKNOWN, ZERO DEVIDE.

WIN 3.11 & DOS 6.20

WINDOWS 3.11, WINDOWS 3.11 CASE, MS OFFICE (EXCEL, WORD, POWER POINT, ACCESS...), NORTON UTILITIES, NORTON COMMANDER, DOS NAVIGATOR, MS DOS 6.20, COREL DRAW 5.0, ADOBE PHOTOSHOP, QUARK XPRESS, VISUAL BASIC 4.0, VISUAL FOX 3.0, WINPAK PRO 4.0, 3D STUDIO, AUTO CAD 13, RAZOR PRO, ADOBE PREMIERE, ANIMATOR PRO, YU TTF FONTS, FONTOGRAPHER...

Kompleti igara:

Sve igre su raspakovane na CD-u tako da se mogu startovati direktno sa CD-a, ili su podešene tako da se komandom INSTALL lako instaliraju na hard disk.

Kompleti programa:

Svi programi se mogu instalirati direktno sa CD-a, što omogućuje laku i brzu instalaciju.

ANIMACIJA KOMPLET

3 DESIGN 2.0, 3D STUDIO 4.1C, 3DS 2.0, 3DS3.0, 3.0 IPAS, 3DS DODICI, ADOBE PREMIERE 4.0, ANIMATOR, ANIMATOR 2.0, ANIMATOR STUDIO, ANIMATOR WORKS, ASYMETR 3D, ASYMETR VY CALIG, TRUE CLIPS, CALIG, TRUE SPACE, CALIGARI 1.0, CALIGARI 2.0, Digi MORPH, DIRECTOR 4.0, ELASTIC REALITY, EQUART, MARS SET 4, VISTA PRO, LIGHT WAVE 4.0, LIQUID SPEED 1.0, META MORPH, MORPH 2.5, MORPH FOR VISTA PRO, MS VIDEO 1.1.

Sve najbolje u novoj
1997. godini!

M&S Soft PC i AMIGA

Software
Banovo
Brdo
Beam

011/146-744

011/559-839

Miša Nikolajević
III Bulevar 130/193
11070 N. Beograd

Dostojevskog 13, 11030 Beograd
Diskove možete preuzeti i u:

Amiga: 105-138 (Zemun)

Novom Sadu **021/610-830**
Pančevu **013/522-024**

PC FORT

Grčkoškolska 3
21000 Novi Sad

CD NASLOVI - IGRÉ

ALIEN TRILOGY
PHANTASMAGORIA 2 5CD
NASCAR RACING 2
NBA LIVE 97
SPACE JAM!
LORDS OF THE REALM 2
BLOOD & MAGIC
MASTER OF ORION 2
ARCHMIDEAN DYNASTY
WAGES OF WAR
CRYSTAL SKULL
HARPOON 97 CLASSIC
HEROES OF M&M 2
FULL TILT PINBALL 2
DRAGON HEART
LEISURE SUIT LARRY 7
TOMB RAIDER
C&C: RED ALERT 2CD
STEEL PANTHERS 2
US NAVY FIGHTERS 97
SCREAMER 2
FIFA 97
MS FLIGHT SIMULATOR 6
MS GOLF V3.0
MS BEYOND THE LIMIT
DEATH DROTHE

FRAGILE ALLEGIANCE
HYPER BLADE
SURFACE TENSION
AREA 51
ERADICATOR
BROKEN SWORD 2CD
MS SOCCER
LIGHTHOUSE 2CD
NECRODOME
RAVAGE 2CD
WAR WIND
ASSASIN 2015
THE NEVERHOOD
POWER CHESS 2CD
NEMESIS 5CD
TIME LAPSE 4CD
FABLE
ORION BURGER
TROPHY BASS 2
AZRAEL'S TEAR
SYNDICATE WARS
FIGHTER DUEL SPECIAL EDITION
STAY TOONED!
BLAM! MACHINEHEAD

I MNOGO, I MNOGO DRUGIH

CD NASLOVI - PROGRAMI

COREL DRAW 20
WEB EXPLOSION 2CD
3D WORLD ATLAS
AFTER DARK DELUXE S.S.
MS CREATIVE WRITER 2
AN EXPERT COLLECTION
WINPROBE 95
COREL CLICK & CREATE 2CD
2D 3D SCREEN SAVER COLL
MS GREETING WORKSHOP
SOUND ENGINE
FISH & SEAFOOD
MS WINDOWS NT 4.0 WS
RAY DREAM STUDIO
BRYCE 2
COMPTON 97
COMPTON ATLAS 97
MS ENCARTA DELUXE 97 2CD
MS ENCARTA 97
MS WORLD ATLAS 97
GROLIER 97
WEB PAGE CONSTR. KIT
MULTIMEDIA GUNS
A HISTORY OF MEDICINE 2CD
MICROGRAFX DRAW 5.0 2CD
DK CASTLE EXPLORER

1000 TRUE TYPE FONTS
FRACTAL IMAGE WORLD
MS MUSIC CENTRAL 97
MS PUBLISHER 97
FISH & SEAFOOD
MINDSCAPE WORLD ATLAS
PIZZAS
BARBECUES
HOW TO DRAW CARTOONS
COREL DRAW 6 (MACINTOSH)
PERSONAL FITNESS
MYTHS & LEGENDS 2CD
PHOTO FINISH 4
MS 3D MOVIE MAKER
LAND & AIR
MS BACKOFFICE DELUXE
65.000 IMAGE PACK
BODY WORKS 5
RELIGIONS OF THE WORLD
COINS & BANKNOTES
MIM AUTHORWARE 3.5
MS GREETINGS WORKSHOP
A.D.A.M. 97
MS BOOKSHELF 97

I MNOGO, I MNOGO DRUGIH

ORIGINALI 20/25 - KOMPILACIJE: 30/35

MS OFFICE '97 64HD+58HD, LIGHTWAVE V5.0M 44HD, MATHEMATICA 3.0 19HD, COOL EDIT '96 3HD, COREL XARA V1.2 13HD, SPEED RAZOR MACH V3.5 5HD, MACROMEDIA XRES V3.0 9HD, COREL VENTURA 7 28HD, ORACLE SERVER & CLIENTS V7.3 63HD, PERSONAL ORACLE V7.3.2.1 53HD, MUSICATOR AUDIO 2HD, DISKEEPER V2.0 FOR WINDOWS NT V4.0 5HD, NORTON UTILITIES FOR WINDOWS NT V4.0 5HD, WINFAX PRO V7.5 17HD, QUARTERDECK PARTITION-IT V1.0 3HD, PHOTOFINISH V4.0 50HD, VIDEO ACTION FOR WINDOWS NT 6HD, COREL OFFICE PRO V7.0 29HD, QFX GFX/LE V6.05 FOR WIN95 2HD, VIDEO DIRECTOR V2.5 FOR WIN95 37HD, FIRST AID DELUXE 97 V4.0 13HD, DEC ALTAVISTA FORUM 4HD, NOVELL INTERNET ACCESS SERVER V4.0 40HD, COREL PRINT & PHOTO HOUSE 2 40HD, PICTURE IT! V1.0 24HD, ADOBE PHOTOSHOP 4 22HD, I MNOGO DRUGIH...

DISCWORLD 2 /PSYGNOSIS/ 25HD, GP MANAGER 2 /MICROPROSE/ 10HD, LORDS OF THE REALM 2 /SIERRA/ 36HD, TOM CLANCY'S SSN /SIMON&S./ 19HD, DESTRUCTION DERBY 2 /PSYGNOSIS/ 6HD, JET FIGHTER 3 /INTERPLAY/ 48HD, MASTER OF ORION 2 /MICROPROSE/ 58HD, HEROES OF MIGHT & MAGIC 2 /NWS/ 16HD, BLOOD & MAGIC /INTERPLAY/ 25HD, DAYTONA USA /SEGA/ 19HD, SWIV 3D /SCI/ 18HD, ALIEN TRILOGY /ACCLAIM/ 13HD, FX FIGHTER TURBO /GTE/ 42HD, PRIVATEER 2 /ORIGIN/ 46HD, A-10 CUBA /ACTIVISION/ 32HD, SKYNET /BETHESDA/ 11HD, FIFA 97 /EA/ 49HD, DEATH RALLY /APOGEE/ 9HD, DRAGON HEART /ACCLAIM/ 18HD, STEEL PANTHERS 2 /SSI/ 38HD, OVER THE REICH /AVALON HILL/ 23HD, CAVE WARS /AVALON HILL/ 8HD, KRAZY IVAN /PSYGNOSIS/ 4HD, BLUE ICE /PSYGNOSIS/ 29HD, BALDIES /PANASONIC/ 12HD, AGE OF SAIL /TALONSOFT/ 19HD, HYPERBLADE /ACTIVISION/ 50HD, ARCHEMIDEAN DYNASTY /BLUE BYTE/ 22HD, TEAM F1 /EA/ 39HD, COLD SHADOW /DISNEY/ 7HD, WAR WIND /SSI/ 31HD, BATMAN: THE ARCADE /ACCLAIM/ 9HD, NECRODOME /SSI/ 6HD, I MNOGO DRUGIH...

Nismo najveći... jedini... ekskluzivni... Ne pričamo mnogo... Mi RADIMO!

AMIGA FORT i dalje radi za VAS
Capital Punishment 7D, Jet Pilot 4D, F1 Masters 1D, SWOS
96/97 update 2D, Tommy Gun 1D, White Rabbit 1D, ...

021/614-909

AlbiCom

Grčkoškolska 3
21000 Novi Sad

Porodica dobrih kompjutera

K5 Pentium 133/166/200

Računar bez softvera je digitron.
Nemojte kupovati skupe digitrone.
Kupite jeftine RAČUNARE!

Želite računar? Koji radi 'iz cuga'? Nema problema, mi ćemo se pobrinuti da dobijete kompletno pripremljen (softverski i hardverski) računar. Sa softverom po Vašem izboru, naravno!

Garancija na svaki računar!
12+12 meseci!

021 614-909

MEMODATA

Computers

AMD 5x86 133 Mhz
Intel Pentium 133 Mhz
Intel Pentium 150 Mhz
Intel Pentium 166 Mhz

Konfiguracije
sadržaj

Color Monitor 14"
16 Mb RAM
1.3 Gb Hard Disk
S3 Trio 1Mb VGA

Printers

Hewlett-Packard LaserJet's
Epson InkJet's
Epson Dot Matrix
OKI LED Printers

Multimedia

Sound Cards
CD-ROM Drives
FAX/Modem/Voice
TV & FM Tuners

Extra

Štampanje CD Diskova
Servis kompjutera i opreme
Instalacija mreža
Izrada prezentacija

Izrada, postavljanje i
održavanje
Web prezentacija
Obuka za korišćenje Interneta

Internet

www.memodata.co.yu

Bulevar JNA 140 Telefon/FAX: (011) 661-360
11000, Beograd (011) 663-484

we accept

MATRIX

- ◆ ZAMENA traka za sve tipove štampača i pisanih mašina
- ◆ PUNJENJE tonera za laserske štampače i fotokopir aparate
- ◆ PUNJENJE kartridža za INK jet i bubble jet štampače
- ◆ SERVISIRANJE laserskih štampača i fotokopir aparata

011/436-094, 444-1867, 435-915

AMD PENTIUM 100 MHZ

1240

MONITORI

PHILIPS 14" CBL 15" A 17"
DAEWOO 14" SX 15" 17"
PRO VIEW 14"
SAMSUNG 15" 17"
RFC 14" 15" 186,200

HARD DISKOVI

1.1, 1.3, 1.7, 2.1, 2.5 GB

FAX MODEMI

14.4, 28.8, 33.6
LINC, DDC, CIRBUS LOGIC,
U.S. ROBOTICS, ROCKWELL

QUEEN computers

tel: 011/645-770

Balkanska 46

PROCESORI

386-40MHz
486-100, 133
586-100, 120
133, 150,
186, 200

MATICNE PLOCE

FX, VIXX INTEL
SPICE WALKER
GA HURRICANE

KOMPLETI

MINI MDX, BIG TOWER

PENTIUM-133+

1290

VIDEO KARTICE

DIAMOND 1MB
ATI MACH
TRIDENT
CIRRUS LOGIC
S3

MEMORIJA

4.8, 16.32 MB SIMM
4.8, 16.32 MB EDO

CD-ROM

8X 10X
SONI TEAC
GOLD STAR

MUZICKE KARTICE

INTEL VX
LITH COLOR
HARD DISK 1.1
8MB
S3 TRIO
KOMPLET

CD-ROM

S3 16 PRO KIMMY
S3 16 FM TUNER
S3 WEBRA
AVRIS 32
S3 32 FMT

CD-ROM

8X 10X
SONI TEAC
GOLD STAR

MOŽDICE ZAPAMTIŠE KONFIGURACIJE PO BELU
DELOVANJE VESTIBULUSIA SOFTVERA
GARANCIJA 365 DANA

☆ OGNJASOFT ☆ & Diner Soft

011 / 141-752

Radno vreme: 13 - 19h
Nedeljom ne radimo!
Kontakt: ognja@EUnet.yu

*** Vrsimo snimanje CD-ova po vašoj želji *** Najkompletniji izbor softvera u YU (raspisište se) *** U našem katalogu (OgnjaKat.ar ili DilerKat.ar) obeležite 850MB programa *** Vas izbor Windows programa možemo snimiti i u raspakovanom obliku tako da se mogu instalirati direktno sa CD-a (skuplja varijanta) *** Nabavite nas katalog (OgnjaKat.ar na 011/141-752 po glasovno, a DilerKat.ar na 331-814 po glasovno ili na "BBS Politika" 011/3229-148 (0-24h) pristup je besplatan i pogledajte bogatu kompletnu ponudu ***

011 / 323-18-14

Radno vreme: 12 - 20h
Nedeljom ne radimo!
Kontakt: gosha@EUnet.yu

ANIMATION & VIDEO PAKET (CD) - Light Wave 4.0, 3D Studio 4.0 sa svojim dodacima, Real 3D, Calgary True Space (obe verzije) sa svim dodacima, sve verzije Animator-a, Vista Pro CD sa dodacima, scen Morph programs (Elastic Reality, Morph Win, Wizard...), DTV (DeskTop Video) programi (Razor Pro, Adobe Premier 4.0, Ulead Media Studio, Direktor 4.0....)

WINDOWS 3.x PAKET (CD) - Windows 3.1, 3.11 C&E Europe, 3.11, 3.11 C&E Europa, 3D Home Architect, 3D Studio 4.0C1, Adobe Photoshop 3.04, Auto CAD 12, Cirilla TFF, YU Latinka TTF, Clipper 5.3, CorelDRAW 8.0E2, Borland Delphi, DOS Navigator 1.35, Finale 3.0, Fontographer 3.5, MS Visual Fox Pro 3.0, Fractal Design Painter 3.0, 5.0, Designer 4.1, Morph 2.5, MS DOS 6.22, MS Office 4.3c Pro, (Word, Excel, PowerPoint, Access), MS Project 4.0, MS Publisher 2.0, MS Video 1.1, MS Works 3.0, NC 5.0, NU 8.0, Page Maker 5.0, Procomm 2.1, Telix 1.1, QEMM 7.5, QuarkXpress 3.31, Stackcr 4.0, MS Visual Basic 4.0 Pro, Visio 3.0, Win Fax Pro 4.0, Word Perfect 6.1, Windows Commander 1.51... (sve za Win 3.x na jednom mestu!!!)

WINDOWS 95 PAKET #1 (CD) - Windows 95, Windows 95 Pan European, Fox Pro 3.0, Harvard Graphics 4.0, Mathcad 6.0, Micrograf ABC Sulta, MS Money 95, MS Plus 95, MS Project 95, MS Works 4.0, Norton Navigator 95, Norton Utilities 95, MS Office 95 Standard (Word, Excel, PowerPoint), Telix Win 1.1a, PC Fax 95, Visual Basic 4.0 (95), Visio 4.0, Word Pro 95....

WINDOWS 95 PAKET #2 (CD) NEW - CorelDRAW 8.00.176 III, Adobe PageMaker 6.0, 3D Home Architect 1.4, Fractal Design Painter 4.0, Microstation 95, MS Access 7.0 Final Release, MS Publisher 3.0 CD, Delrina Win Fax Pro 7.0, Corel Xara 1.1, Frame Maker 5.0, Norton Antivirus 4.01, 3DR, OEMM 6.0, Telemate For Win, Freehand 5.0, Cubase 1.1.1, Cubase Scor,...

WINDOWS 95 PAKET #3 (CD) - WINDOWS 95 4.1b, Calamus 95, Adobe Acrobat 4.01, Adobe Acrobat Reader 2.1, Adobe Type Manager 3.02a, Delrina Com Sulta 95, Freehand 5.0, Mapper 95 1.5, Corel Photo Paint 6.0, Adobe PhotoShop 3.06, Procomm 3.0, Raydream Studio 4.0, Lotus SmartSuite 96, Stackcr 4.1, Win Commander 2.01,...

WINDOWS 95 PAKET #4 (CD) - Auto CAD 13 C4 For Windows 95, Delphi 2.0 Desktop, Delphi 2.0 Developer, Borland Paradox 7.0, Lotus Notes 4.0, Lotus Freelance Graphics 95, Fontographer 3.52, Adobe Flashcharter 4.0, MS Exchange 4.0, Orcad Capture 4.1, Hixat Sulta 95, Web 3D, Web Scan, Web Star 2.0, Quark Xpress 3.32 Upd, F-Pro 2.21a Win95,...

WINDOWS 95 PAKET #5 (CD) - 3D Studio MAX (+ Windows NT 3.51 1067 I Service Pack 2), MS Windows 95 Resource Kit, MS Windows Service Pack 1, MS Windows 95 Update, MS Office 95 Pro (Word, Excel, PowerPoint, Access...), Perfect Works 2.1, Adobe Premiere 4.0, Origin 4.0, Corel Flow 3, CateWalk Pro 4.0, Chameleon 95, Windows Checkit 4.0,...

WINDOWS 95 PAKET #6 (CD) - MS Windows NT 4.0 Advanced Server & Workstation, Borland C++ 8.0, MS Visual C++ 4.1, Cubase 2.01, Borland Delphi Client/Server Netscape 3.0, Internet Office, Internet Explorer 3, The Web Media Manager 2.6, Web Thing 1.2, Procomm 3.01, File Maker Pro 3.0c, Termiinate 4, Mechanical Engineering Student Version, 7.0,...

*** NOVO *** NOVO *** NOVO *** NOVO *** Vrsimo snimanje softvera na ZIP DRIVE diskete. *** NOVO *** NOVO *** NOVO *** NOVO *** ZIP DRIVE pretenduje da zameni prevaziđeni FLOPY disk. Kapacitet jedne ZIP DRIVE diskete je 100 MB (sto znaci oko 70 FLOPY disketa), a brzina je na nivou brzine 1 x CD-ROM uređaja. Za razliku od CD-ROM ploča, ZIP DRIVE diskete možete brisati i na njih ponovo snimati softver. Cena snimanja našeg softvera na ZIP DRIVE diskete je 0.2 DEM (*) po MB. 100MB softvera na nasoj ZIP DRIVE disketi je 50DEM (*) (* = din. protivvrednosti)

Najprodavnija: CorelDRAW 7.0, MS Exchange 2.0, FIFA 97, Britannica 2.0, FIFA 97, NBA Live 97, NHL Hockey 97, NASCAR Racing 2 III

KOMPLETNI BINA Inje su nepolovne na CD-u (softverima) tako da se mogu otvoreno dešati na CD-u a i jednostavno prekopirati na hard-disk (kopije sa dešatkovanih igra) radi obnove postojeće ili promene softv-a. Preporuča se labor najboljih igra u kompletni četiri godišta Mibnane izdavačarstva za polovne igrae uz:

KS-KS GOSOK, 488 RAS, 2 x CD-ROM

KS-KS 488K&A, 888 RAS, 4 x CD-ROM

Komplet 1:
F-14 Fleet Defender, Pitbull Fantasy, Fury Of The Fury, Goal, Indiana Jones 3, Legend Of Kyrandia, Lords Of Love, Secret Of The Mystical Island 2, Privateer, Raynor, Sam & Max Hit The Road, Sin City 2000, UFO, Wing Commander 2...
UKUPNO 110 igara

Komplet 2:
Alan Ford, Battle Isle 2, Cobra Mission, LIS Blvd, Duglight, Day Of The Tentacle, Goblins 3, Hand Of Fate, History Line, Indiana Jones 4, Lemmings, Priestel, Prince Of Persia 1 & 2, Inz. Machine, X-Wing...
UKUPNO 122 igara

Komplet 3:
1042 Pacific Air War, Centurion, Dune, Elite, Formula 1 GP, Frontier, Golden Age, Lemmings, Lode Runner, NOAA 2, Overlord, Jack Jaccaball, Super Street Fighter 2 USA, Super Frog, The Fighter...
UKUPNO 123 igara

Komplet 4:
Magio Carpet, Ocean Fodder 2, Chaos Engine, Civilization, Desert Gifits, Flashback, FIFA Soccer, Jungle Gifits, Kick Off 3, Little Big Adventure, NASCAR Racing...
UKUPNO 80 igara

Komplet 5:
Abolish, Alone In The Dark 3, Apache Longbow, Brutal, Comanche, Doom 1 & 2, Dune 2, Heretic, Michael Jordan In Fight, Mortal Kombal 1 & 2, The Lion King, Psycho Picball, Wierdos...
UKUPNO 61 igara

Komplet 6:
Mortal Kombal 3, Magio Carpet 2, Heem, FX Fighter CD, Lemmings 9D, Pitbull Rage, NBA Jam, Mech Warrior, Pitball Illusions, Withewan, Hole In One, Wolfbane, Tom & Jerry
UKUPNO 28 igara

Komplet 7:
Werewolf V8 Comanche 2.0, Apache CD, Acha Soccer, Earthworm Jim, Feds To Black, Jungle Book, Navy Gifits, Need For Speed, NHL Hockey 96, Pitball World, Road War, TekWar...
UKUPNO 20 igara

Komplet 8:
Omni Zone, Destruction Derby, Conix Zone 96, Heroes Of Might & Magic, Peachbloss, Dreamer, Genesis World Of Soccer, Warcraft 2, Extreme Picball, The Incredible Machine 3, Wyposcut (Bony Playstation)...
UKUPNO 27 igara

Komplet 9:
Terminator Future Shock, Dark Seed 2, Thunderbank 2, Indy Car Racing 2, The Dolphin, Jack The Ripper, Realm Of Chaos, Spiderman 2, Ocean Trader, Warhammer...
UKUPNO 26 igara

Komplet 11:
The Dig, Tenon & Pumba's Jungle Games, Worm Plus, Mech Warrior 2 Ghost's Bear's Revenge, Grand Prix Manager, Pool Champ, Logomage Of The Three Kingdom IV...
UKUPNO 20 igara

Komplet 13:
Advanced Tactical Fighter ATF, Big Red, Strategic Civilization 2, Desert 2, Sea & Destroy, Super Street Fighter 2 NEW, Star Wars, Conquest Of The New World, TBI, Withewan 2...
UKUPNO 27 igara

Komplet 14:
Duke Nukem 3D, NBA Live 96, The Web, Fantasy General, Music Karis, Revelation X, College Slam, Bermuda Squyrdna, Huger 3D Pitball, Sin City 2000 Special Edition...
UKUPNO 18 igara

Komplet 14:
Earthworm Jim 2, Quake (1. epizoda), Settlers 2, World Rally Fever, Total Knockout, Battle Arena Toadskin, Kick Off 96, The War College, Normality, Operation Carnage, Win Paocem, Gearable World Of Soccer (YU Igra)...
UKUPNO 20 igara

Komplet 15 (NEW):
Rise Of Robots 2, Quake, Cyberia 2, Warcraft 2: Beyond The Dark Portal, Gearheads 2, Alhafia, Gearable Golf, Virtual Reality Snooker, Civil War, Football Glory, Great Command, Island Punt, Power Slave B, Polytix, Colman...
UKUPNO 16 igara

Kolor skeniranje (24bit/2400 DPI), usluge štampanja (laser 600x600 & COLOR Epson Stylus), prodaja multi-medijalnih konfiguracija i komponenta: CD-ROM-ova (8x, 10x), Sound Blaster-a, zvučnika, modema, skenera...

Softver snimamo na CD, kao i na našim i vašim diskovima. Zakazivanje snimanja (za one koji dolaze lično) je besplatno. Katalog programi i igara možete dobiti modernom (ukoliko imate modem minimalno na 14400), a snimamo ga sa disketu prilikom prve narudžbine ili ukoliko nam pošaljete disketu i 10 dinara za postarima i troškove pakovanja. Poštarnici prilikom slanja porudžbine (baljemo uključivo preporučen, sa opisanim opkom plaćate poštarni snosni kupon (oklino za 1CD ili 10 diaveta 15 dinara, za veće pakete naimena poverljiva na osnovni status u zavistnosti od vrednosti paketa). Sva snimanja obavljamo u toku dana, a nedeljni rok za isporuku (lično kod nas ili slanje poštom) je sledeći dan.

tel.
156-674
tel / fax.
1778-570

11070 N. Beograd
Oml. brigada 65-B
(blok 70 A)

DOSTAVA NA KUĆNU ADRESU

INFOPROJEKT

KONFIGURACIJE:

386 DX-40
486 DX-133

Pentium
75, 133,
150, 166

KOMPONENTE:

Modem 2400
Fax/modem 14400, 28800
Streamer 250, 420, 850 Mb
CD-ROM 8x
Data switch 1x2
Sound card 16-bit
Stereo speakers 25, 50, 120 W

**BESPLATNA
DIJAGNOSTIKA
KVAROVA**

POTROŠNI MATERIJAL:

Prekrivači za kompjutere i štampače
Toneri za laserske printere HEWLETT PACKARD
Cartridge za inkjet printere EPSON stylus
Printer ribbon za printere EPSON i PANASONIC

Diskete
Kablovi
Konektori

GARANCIJA 2 GODINE

NADOGRADNJA RAČUNARA

SERVIS RAČUNARA

PREVENTIVNO I INTERVENTNO ODRŽAVANJE

KOMUNIKACIJE MULTIMEDIJA

PC

PRODAJEM računar 486/100 MHz, 8MB RAM, 850 MB HDD, mono, štampač LQ 100. Tel: 021/302-998.

PRODAJA PC konfiguracija i komponenti, nadogradnja, otkup od 286 do Pentiuma. Tel: 021/746-147.

Astrosoft - snimanje igara i programa na diskete, hard disk, CD. Cede-teka. Tel: 021/314-994.

Profesionalni
MIDI
interfejs za PC
011/512-622

**Uplate oglasa
za februarSKI broj
primamo do 22.01.1997.
isključivo na
novi broj žiro-računa:
40801-603-2-47280**

DINA

Snimanje na diskete ili hard PROGRAMI 0,8 din
IGRE 0,6 din
po disketi

Putnikulska
prijemica

SDIK:

27. marta

Dr Dragoslava
Popovića 10.

INSTALIRAMO
KONFIGURIŠEMO
OPTIMIZUJEMO
ODRČAVAMO

342-723
3242-723

Dođite za sve što Vam treba!
DOLAZIMO I KOD VAS!

MIDI
adapter za PC

021/39-29-98

omnia CD kopije 20-
10-20h kompilacije 25-
CD izbor 30-

naručite katalog na disketi!

(024) 42-520

EXTRA **CD 15!**
NILE 97 Kompilacija
GAMES 97 Kompilacija

635-065

DIELEKTRA

prodaja-nadogradnja-servis
KONFIGURACIJE:
-Pentium 100/133/150/166 MHz
-486DX4-X5/133 Mhz

ŠTAMPAČI:
EPSON: HP:
-LX-300/LQ-100 -5L/6P/6MP
-Stylus 200/1000 OKI:
-Stylus color 200/500 -4w/600

KOMPONENTE:
-SIMM memorija 4/8/16/32 Mb
-Fax modem 14400/33600 (int/ext)
-Sound blaster 16/32 bit
-Aktivni zvučnici 60/150 w
-Monitori, video kartice i dr.
Hotel "Srbija" 10-18 h

489-04-04 lok 215

UBIJTE SVOJE PRIJATELJE ?

DUKE 1D, C & C, WARCRAT 2...
MREŽA ZA 4 IGRAČA
VR CLUB IC ENJUB 45 LOKAL 265
INFORMACIJE I REZERVACIJE NA
164-930

A.R. Soft PC

Snimanje CD-a po izboru 25
Snimanje sudio CD-a 25
IGRE za para, PROGRAMI i dr.
Rasinska 2, Petlovo brdo
011/533-66-51

samardžić & son SAMPRO

sampro@eunet.yu

11080 ZEMUN, Njegoševa 19

CD CENTAR Novi Beograd

Snimanje na CD-ROM-u za PC brzo i kvalitetno
Na svakih pet diskova snimanje šestog besplatno!!!

ORIGINALI (IGRE, ENCIKLOPEDIJE) .. 25.
GOTOV MIX (IGRE, PROGRAMI) 25.
MIX PO IZBORU 30.
BACKUP HARD DISKA NA CD 30.
SNIMANJE NA VAŠEM CD-U od 10.

The Ultimate
najprodavaniji PC do sada

PCI Pentium 133 MHz

- Intel Pentium 133 MHz
- VX MotherBoard max. 200 MHz
- 16 MB RAM + 256 OnBoard Cache
- PCI SVGA S3Trio64V+ * 2 Mb RAM *
- 1.3 Gb Quantum Hard Disk
- Sony CD-ROM 8x
- MediaMagic SB16pro
- GVC FaxModem 14.400 bps
- 14" ili 15" LR Color Monitor
- Daewoo ili Philips
- Tastatura, miš, 1.44 Mb Floppy

... pozovite za najbolju cenu
konfiguracije koju elite ...

→ **HP5L 8XX,00**

- SCSI Upgrade:

- SCSI Hard Disk 3.0 Gb + Adaptec 1515 SCSI controler
cena: 1295,00

- MultiMedia Upgrade:

- MIRO DC 30 profi video blaster
cena: pozovite !!!
- Sound Blaster Vibra + FM
cena: 130,00
- Sony CD-ROM 8x
cena: 210,00

- Internet Upgrade:

- US Robotics Sportster 14.400
- Uplata za 20 sati na EUnet-n
- instalacija software-a
- demonstracija software-a
cena: 225,00

- Internet Delux Upgrade:

- US Robotics 28.800
- Uplata za 40 sati na EUnet-n
- instalacija software-a
- demonstracija software-a
cena: 395,00

Telefoni za hardware su:

(011) 101-203

... i u Vršcu: 013-813-388

... i u Podgorici: 081-36-432

... i u Leskovcu: 016-51-157

193-066

PROGRAMSKI PAKETI

MS Windows v.3.11 57 Programa
MS Windows '95 v.4.0 .. 33 Programa
MS Windows '95 v.4.1 .. 33 Programa

Obnovite svoju sportsku kolekciju
CD-ova, naslovima iz '97.

Snimamo
isključivo na
kvalitetnim
KODAK, TDK
i PHILIPS
kompakt
diskovima.

TOP 5 PC GAMES	Broj CD-a
1. NBA Live '97	1
2. FIFA Soccer '97	1
3. Red Alert	2
4. Leisure Suit Larry VII	1
5. Toonstruck	2

Human Anatomy

Najkompletnija medicinska enciklopedija
iz oblasti anatomije. Bogato ilustrovana,
idealna za buduće i sadašnje lekare.

CDC MIX 11/96

CRUSADER: NO REGRET Z
CHESSMASTER 5000 QUAKE
F1 GRAND PRIX II AFTERLIFE
TIME COMMANDO SETTLERS II
THIS MEANS WAR TIME GATE
VIRTUA FIGHTER GEARHEADS
SENSIBLE GOLF GENE WARS

CDC MIX 12/96

ALBION LINKS LS 1997 EDITION
DEADLINE STARFIGHTER 3000
FIRE FIGHT PRAY FOR JIM
CIVIL WAR EARTHWORM JIM
TRONIC IN PURSUIT FOR GREED
SPUD RISE 2: RESSURECTION
FULL TILT BERMUDA SYNDROME

CDC Windows '95 MIX

SIM CITY 2000 COLLECTION PITFALL
LODE RUNNER '95 NETWORK RISE & RULE
BEAVIS & BUTTHEAD 3D VIRTUAL PINBALL
SHOCKWAVE ASSAULT SU-27 FLANKER
PRIVATE INVESTIGATOR NEW ORDER
SHADOW OF THE HORNED RAT FURY 3
SK-111 STAR KILLER CYBER SPEED

Igre na Mixovima
instaliraju se
jednostavno
komandom
INSTALL.

Uz MIX dobijate
kolor omot,
spisak i
uputstvo.

Srećnu Novu Godinu i Božić želi Vam CD Centar!!!

Telefon za Software:

(011) 671-156

Radno vreme od 10 - 21h i NEDELJOMI

IMTEL
computers
NOVI BEOGRAD, B. LENJINA 165B

TEL: 011/ 2222-480
011/135-420 lok.129

KOMPUTERSKI KURSEVI

ZA SAMO 6 DANA
sami za računarom
u prijatnom ambijentu
u maloj grupi od 5-10 polaznika
stižete SIGURNOST I ZNANJE!

* preko 30 kurseva i ponudi *
* 8 godina iskustva - 2500 diploma *

NOVO I
WINDOWS 95

DOS, WINDOWS,
COREL DRAW,
WORD,
EXCEL,

ACAD, TURBO C, MS ACCESS, ...

POPUST 25%
za dake, studente
i nezaposlene

PREKO 150
NAJNOVIJIH
FILMOVA
NA CD-ROM-ovima!

Znanje i zabava za svakoga!
650 MB teksta, slike i zvuka!

PRODAJA
ORIGINALNIH
CD-ROMOVA!

ENCIKLOPEDIJE, ATLASI, GEOGRAFIJA, ISTORIJA,
ASTRONOMIJA, MATEMATIKA, NAUKA I TEHNIKA,
FIZIKA, HEMIJA, REČNICI, STRANI JEZICI, MUZIKA,
MEDICINA, FLORA I FAUNA, UMETNOST, RELIGIJA,
VIDEO IGRICE, SIMULACIJE, SPORT, CLIP ART-ovi, ...

POSEBNE POVOLJNOSTI ZA CD KLUBOVE!

PROJEKTOVANJE I INSTALACIJA
RAČUNARSKIH MREŽA (LAN, WAN)
MULTIMEDIJA NA PC RAČUNARIMA

PC-Niš

CD KLUB No.1 u Nišu

Daleko najveći broj PC CD programa i igara

Najniže cene snimanja u Nišu!

Kompletna ponuda PC
multimedia hardvera!

Sony PlayStation konzole i igre

Trg UN 31b, Niš

018/ 339-574, 710-419
Skoplje: 091/125-160

MoNolit

computers

Radmile Jovanović - Šnajder 10/8
tel: 011/ 40-50-33

Radno vreme: 10h - 19h osim nedelje
Moguć ulaz i iz Vojislava Ilića

Snimanje programa i igara na diskete (svaka deseta je besplatna)
Snimanje na CD (igre, enciklopedije, backup, muzika, snimanje po izboru)
CD i AUDIO klub (najveći hitovi iz sveta igara i muzike)
Popusti na snimanje CD-a za sve članove kluba

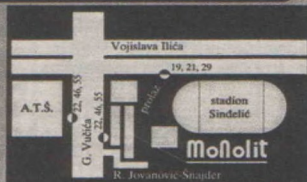
PRODAJA PC RAČUNARA SA 24 MESECA GARANCIJE!
UZ SVAKI RAČUNAR DOBIJATE I POSEBAN POKLON!
Takođe vršimo prodaju komponenti kao i servis i konfigurisanje računara
najkvalitetnije i u najbržem mogućem roku.

Priprema i prelom teksta, usluga štampe na laserskom štampaču.
Izrada maturskih, diplomskih i svih ostalih vrsta radova.

IZRADA 3D ANIMACIJA

tel/fax:

011/ 40-50-33

Beigrade

Call (011) 185.747

(011) 187.834

miro

SMART MULTIMEDIA SOLUTIONS

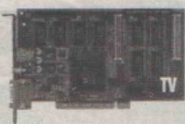

MiroVideo DC30

Kartica za digitalnu video montažu na Vašem računaru. Integrisana 18bit stereo zvučna karta. Super-VHS kvalitet i MJPEG kompresija do 1:3.5. U jeftinijoj varijanti, za multimedijalnu produkciju, nudimo modele DC20 & DC10

MiroCrystal VR2000 & VR4000 PCI

Grafički akcelerator sa S3-VIRGE/VX 3D grafičkim čipom. Koristi EDO VRam velike brzine. U varijanti 2000 dolazi sa 2Mb VRam-a, a u varijanti 4000 sa 4Mb VRam-a. Ima TV izlaz za prikazivanje slike sa računara na Vašem televizoru pod DOS i WINDOWS sistemom.

MiroOnline 33.6 Fax-modem 33600 & Zvučna karta 18bit stereo

Interni Fax-modem brzine 33.6Kbps sa IBM čipom. U njemu je integrisana zvučna karta sa WaveTable sintezom, kvaliteta poznatog Sound Blastera AWE-32

MiroMedia View TV set

Televizijski i Videotext prijemnik zajedno sa grafičkom karticom. Moguće su varijante sa Trio64V+ ili S3-VIRGE čipom sa brzom EDO memorijom. Kartice poseduju i TV izlaz kao i kompozitni i S-video ulaz. Uz PC-TV upgrade, moguće grebovanje žive slike u manjim rezolucijama

Uskoro u ponudi...

VRHUNSKI miroMONITORI

021\395-877

PC IGRE:

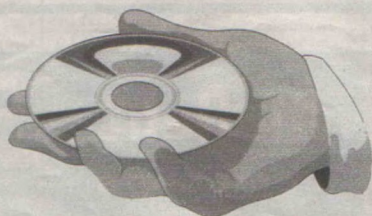
Genewars
Syndicate Wars
Chronicles of the sword
Ultimate DOOM
Deadly games
Return fire
Age of rifles
After life
Battle beast
Virtual fighter

PC PROGRAMI:

Adobe Photoshop 4.0
Borland C++ 5.0
Delphi 2.0
Corel draw 7.0 cd rip
Cubase score 3.0
Symantec cafe 1.2
MS Visual C++ 4.2
Image pro plus 1.3
Mactromedia xRes 2.0
Lightwave 5.0

Automatsko instaliranje igara i programa sa CD-a na HARD DISK !!!
Garantujemo ispravnost igara i programa !!!

SNIMANJE NA CD ZA PC

SONY PLAYSTATION

*Konzole sa direktnim učitavanjem kopija
Ogroman broj NTSC/PAL igara
Memorijske kartice, antenski kabl*

Ukoliko želite da se uverite u kvalitet i veličinu naše ponude dodite u salon zabave u ulici Todora Jovanovića Toze 2

021\395-877

http://www.MatGNet.com

INTERNET CYBERCLUB

Kursevi i obuka - Pristup Internetu sa naših računara
Izrada Web prezentacija - Dial-in pristup - Internet i
Intranet inženjering - WWW Server - Mail - FTP

KURSEVI

WIN 95 DOS MS Word Excel Power Point ...

INTERNET KURSEVI

Osnovni kurs Izrada WWW-a TCP/IP

SPECIJALNI KURSEVI

Administriranje svih Internet servisa

S-SOFT

SVE OVO I JOŠ MNOGO TOGA MOŽETE OSTVARITI KOD NAS
INTERNET CYBER CLUB
ulica Zetska br. 5 Informacije tel. (011) 33 15 60

Recording.

Posle svakog petog CD-a
jedno snimanje besplatno

650 MB po izboru + CD: **25,-**

Snimanje originala: **20,-**

BR Soft 10-22^h
tel: 021/54-676

Kraljevića Marka 11/1

TRIM COMPUTERS

**CD KLUB
BEOGRAD**
Kajmakalanska 42

421-203
155-294

ORIGINALNI
NASLOVI

76

PO IZBORU
AUDIO

99

BACKUP HD-a

SNIMITE CD PO NAJNIZOJ CENI !!!

CD IGRE

CD PROGRAMI

SVE ŠALJEMO POŠTOM

- RED ALERT (COMMAND & CONQUER II)
- NBA 97
- FIFA 97
- DAYTONA USA
- TOTAL WAR
- (1000 NOVIH NIVOVA ZA W.CRAFT II)
- BLOOD & MAGIC
- DRAGON HEART
- NHL '97
- TIME COMMANDO
- CRUSADER NO REGRET
- BERMUDA SYNDROM
- GRAND PRIX 2

- MS ENCARTA '97
- MS ENCARTA ATLAS '97
- MS CINEMANIA '97
- MS OFFICE PRO '95
- BRITANICA 2.0
- NT WINDOWS 4.0
- INT. MEDICINE HARISON
- MUSICA CENTRAL
- CASTALE EXPLORER
- MS WINDOWS '95
- LEARN TO SPEAK ENG.
- MS ANCIENT LANDS
- RED SHIFT 2

HARDWARE

486 DX 133MHz.....CALL

PENTIUM.....CALL

KOMPONENTE

- SOUNDBLASTER
- FAX/MODEM/VOIS
- SIMM 4MB
- SIMM 8MB EDO
- FLOPI 3,5"
- S3 TRIO 64 V+
- TRIDENT 9440
- STAKLENI FILTER
- 1 MB ZA G.KARICU
- TASTATURA BTC
- MOUSE POWER
- MOUSE GENIUS
- MOUSE PAD
- PAD SA SLIKOM

SVE ŠALJEMO POŠTOM

► Najnovija multimedijalna izdanja ◀

Astronomija Medicina Umetnost Istorija Enciklopedija

SNIMANJE NAJNOVIJIH DISKETNIH NASLOVA

Preko 1.300 zadovoljnih ljudi već zna zašto smo najbolji.

PC CD ROM

WIN 3.11 PAK

- NAJBOLJI PROGRAMI IZ SVIH OBLASTI:
- ANIMACIJE
 - CAD-a
 - BAZE PODATAKA
 - DTP-a
 - GRAPHIC-a
 - PROGRAMSKIH JEZIKA
 - UTILS-a
- + mnogo toga

WIN '95 PAK

- MS WINDOWS '95
 - MS PLUS FOR WIN '95
 - MS PUBLISHER '95
 - MS WORKS 4.0
 - MS OFFICE '95
 - PHOTO SHOP 3.04
 - MS INTERNET EXP. 3
 - NORTON ANTIVIRUS 4.0
 - NORTON NAVIGATOR '95
- + oko 20 programa

WIN '95 2

- PAGE MAKER 6.0 CD
 - NETSCAPE NAVIGATOR
 - MS OFICCE PRO
 - MICROSTATION '95
 - MS WINDOWS '95 NT 4.0
 - COREL DRAW 6.0
 - COREL XARA 1.1
 - WIN FAX PRO 7.0
 - ACAD C4 FOR WIN 95
- + oko 20 programa

WIN '95 3

- MS PUBLISHER '97
 - MS FRONT PAGE 1.1
 - PHOTO SHOP 4.0
 - COREL 7.0
 - ACAD LITE 3.0 WIN 95
 - LOTOS ORGANIZER '97
 - 3D STUDIO MAX
 - INTERNET ORGANIZER
 - TBAV 7.06
- + oko 20 programa

CAD

- A CAD C4
 - MICROSTATION 5.0
 - AUTO CAD 13
 - AUTO CAD 13 dodaci
 - AUTO CAD 13 upgrade
 - AUTO CAD 12
 - AUTO CAD 12 upgrade
 - AUTO CAD 12 dodaci
 - VISUAL CAD
- + oko 35 programa

ULTRA NEW

- NT 4.0 SERVER
 - NT 4.0 WORKSTATION
 - COREL OFFICE
 - COREL CAD 2.01
 - 3 DS 4.0 N.T UPDATE
 - 3 DS MAX 1.1 UPDATE
 - POWER BUILDER 4.0 NT
- + oko 30 najnovijih programa za lagodan rad na Internetu

GRAFIKA

- ADOBE ACROBAT
 - ADOBE ACROBAT dodaci
 - QUARK XPRESS 3.31
 - QUARK XPRESS dodaci
 - MICRO. DESIGNER 4.1
 - ALDUS FREEHAND 4.0
 - COREL DRAW 6.0
 - DESIGN PAINTER
 - RIO 6.31
- + oko 45 programa

ANIMACIJA

- LIGHT WAVE 4.0
 - 3D STUDIO MAX
 - 3D STUDIO 4.0
 - 3D STUDIO efekti
 - 3D STUDIO dodaci
 - ADOBE PREMIER 4.0
 - ANIM. STUDIO 1.1
 - TOPAZ 4.2
 - REAL 3D
- + oko 35 programa

DECIJI

- EDUKATIVNE IGRE
 - LOGIČKE IGRE
 - NAPRAVITE CRTANI FILM
 - DECIJE AVANTURE
 - BUKVAR ZA DECU
 - MS CREATIVE WRITER
 - CAD ZA DECU
 - EDUKATIVNI PROGRAMI
 - UČENJE ENGLESKOG
- + oko 20 programa

RACING MIX

- FORMULA 1 GP 2
 - NEED FOR SPEED
 - INDY CAR 2
 - SCREAMER
 - DISTRUCTION DERBY
 - WIPE OUT
 - EXTREME GAMES
 - MONSTER TRACK MADNESS
- + oko 20 hit voznji

DOOM MIX

- QUAKE
 - DUKE NUKEM 3D
 - DOOM
 - DOOM 2
 - DARK FORCES
 - HEXEN
 - HERETIC
 - WITCHAVEN
 - TERMINATOR F. SHOCK
- + oko 20 „Doom“ igri i nivou

SPORT

- NBA LIVE '96
 - FIFA '96
 - DECATHLON
 - LINKS '97 GOLF
 - NBA FULL COURT
 - ONSIDE SOCCER
 - ACTUA SOCCER
 - STRIKER
 - EURO '97
- + oko 20 hit igara

STRATEGIJE 1

- STEEL PANTHERS 2B
 - CONQUEST OF NEW WORLD
 - WARCRAFT 2
 - CIVILIZATION 2
 - THIS MEANS WAR
 - LOST ADMIRAL
 - KNIGHTS OF ROUND TABLE
 - SETTLERS 2
 - FIELDS OF BATTLE
- + oko 20 programa

STRATEGIJE 2

- RED ALERT
 - GENE WARS
 - DEADLOCK
 - DEADLINE
 - PANZER GENERAL '95
 - TOTAL MAYHEM
 - BEDLAM
 - CIVIL WAR 2.0
 - WARCRAFT 2 EXPANSION
- + oko 20 hit igara

EROS MIX 1

- PLAY BOY '96
 - GIRLS COLLECTION 8
 - GIRLS COLLECTION 9
 - GIRLS COLLECTION 10
 - GIRLS COLLECTION 11
 - MORE WOMAN
 - NAOMY CAMPBELL
 - SEXY GOLF
 - MORBID PORNO PICTURES
- + oko 35 programta

EROS MIX 2

- PLAYBOY BEAUTIES
 - PENTHOUSE HOT
 - PERVERT COLLECTION
 - BIZZAR PICTURES
 - GIRLS COLLECTION 12
 - DOGS XXX
 - MADONA
 - TEREZA ORLOWSKI
 - EROTSKE AVANTURE
- + oko 25 novih programa

PLAY MIX 20

- TIME COMMANDO
 - CYBERIA 2
 - FORMULA 1 GP 2
 - CRUSADER NO REGRET
 - DACATHLON
 - SYNDICATE WARS
 - MONSTER TRACK MAD.
 - BERMUDA SINDROME
 - VIRTUAL FIGHTER
- + oko 20 hit igara

EXIT PRODUCTION

11000 Beograd
Naručite pouzećem ili preuzmite

- Snimamo profesionalnim uređajima na najkvalitetnijim diskovima.
- Iznajmite ili snimite jedan od preko 400 naslova iz našeg CD kluba.
- Sastavite disk po vašem izboru iz našeg kataloga.
- Diskove možete naručiti pouzecom ili preuzeti lično bez čekanja.
- Naručite još danas katalog CD i disketnih izdanja.
- Prodajemo kvalitetne prazne CD diskove.

EXIT PRODUCTION

HIT IGRE '96

Najprodavanije igre u 1996.

- FIFA '96, NBA '96
- RAY MAN
- FORMULA 1 GP 2
- NEED FOR SPEED
- MORTAL KOMBAT 1, 2 I 3.
- C. & CONNQUAER
- WAR CRAFT II
- LION KING, ALLADIN
- DUKE 3D, QUAKE
- CIVILIZACIJA 2

+ oko 10 hitova

ORIGINALI • ORIGINALI • ORIGINALI • ORIGINALI • ORIGINALI • ORIGINALI

OPSTE ENCIKLOPEDIJE

- BRITANIKA
- ENCARTA '97 ENC
- WEBSTER ENC.
- COMPTONOVA ENC '97
- GROLIER '97

TEMATSKJE ENCIKLO

- FILM: CINEMANIA '97
- MUZIKA:
- MUSIC CENTRAL '97
- ASTRONOMIJA:
- RED SHIFT 2
- GEOGRAFIJA:
- ENCARTA '97 ATLAS

RECNICI

- ENGLESKOG
- OXFORD

- WEBSTER
- AMER. HERIT DECT.
- LEARN TO SPEAK ENG.

(neprevazidjeni kurs engleskog na CD-u)

- KINESKI
- UČENJE ŠPANSKOG
- UČENJE FRANCUSKOG
- ITALJANSKO-NEMAČKI
- LENG. OF THE WORLD (17 svjetskih rečnika)

ISTORIJA

- ISTORIJA SVETA
- MITOVI I LEGENDE
- RELIGIJA SVETA
- CASTLE EXPLORER
- ANCIENT LANDS
- BIBLIJA
- LOST TREASURES

MED. ENCIKLOPEDIJE

- ANATOMIJA
- IMUNOLOGIJA
- HISTOLOGIJA
- INTERNA
- FARMAKOLOGIJA
- PSIHIJATRIJA
- DIJAGNOSTIKA

UMETNOST

- LE LUVR
- ART GALERY
- THE HERMITAGE
- MOGART
- VIVALDI
- LEONARDO THE INVENTURE
- ART AND MUSIC
- MUSIC. INSTRUMENTS

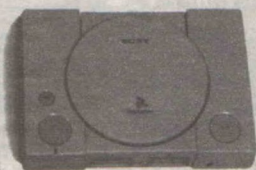
IGRE

- NBA '97
- FIFA '97
- NHL '97
- RED ALERT
- TOMB RAIDER
- ALIEN TRILOGY
- DAYTONA USA
- LARRY 7
- JET FIGHTER 3
- SCREAMERS 2
- HARD LINE
- TIME LAPS
- WAR WIND
- TILT 2
- NASCAR RACING 2
- DEATH RALLY
- STEEL PANTHERS

i još mnogo toga.

PlayStation™

- Najmoćnija 32-bitna konzola za igranje.
- Fenomenalan stereo zvuk.
- Ugrađen CD ROM na kome možete slušati i audio diskove.
- Preko 16 miliona boja istovremeno na ekranu.
- Neverovatna 3D grafika u realnom vremenu.
- Prava animacija sa 30 slika u sekundi (TV kvalitet).

SONY

PlayStation. B

KONZOLU MOŽETE KUPITI ILI SAMO IZNAJMITI U STROGOM CENTRU GRADA.

Nudimo Vam najpovoljnije uslove prodaje kao i specijalne popuste za SEGA klubove.

Najveći izbor hit igara (preko 150 naslova).

Cika Ljubina 1/IV ☎ 011 / 627-827

lično u centru grada bez čekanja. Radno vreme od 11 do 19 časova, sem nedelje.

SVET KOMPIJUTERA 57 JANUAR '97.

15
DEM

CD ROM

DEM

GAMES MANIA • 29 IGARA • CENA: 15*
 2 Fast 4 You • Actua Soccer • Alien Virus • Baryon •
 Battle Beast • Beaves & Butthead • Stucky • Destruction
 • C&C: Tiberian 2 CD /Win • Conquest: 1699AD • Destruction
 Party • Duke Nukem 3D • EC20 /Win • EarthStormer /Win
 /Win'95 • Garmist II • GrandMaster Chess • I Have no
 Mouth • I.M. Death • Ocean Trader • PC Rally • Quake
 Rivals • Schismers Rally CD • Sepassenger 1.12 /Win'95
 • Tishin & Priblud • Justice /Win • Turbulent • Werewolf
 /Win • Wizar2 CD • Beyond The Dark Portal • NEW •
 Wayne Gretzky NHLPA • Wrestling Mania ...

ULTIMATE GAME COLLECTION • 39 IGARA • CENA: 15*
 Assault Rigs • Advanced Tactical Fighter • Batman Forever •
 Betrusius Syndrome /Win • Big Red Racing • Chronicles of
 the Sword • Cross-Win 1.2.0 /Win'95 • Crusades: The Fight
 for Power • Farm /Win • Fields of Battle v.1.03 /Win •
 Fisher Price Castle /Win'95 • Humans III • Jazz JackRabbe
 CD • Kid Werda Deluxe /Win • Kill'n'Play /Win • Laser Math
 Racing /Win • Living Pinball • Moscow Kremlin (Rus) •
 Nebotika • New Order /Win'95 • Pedals Boost: The Line
 /Win • Pribal Wizard 2000 • Return of Arkade /Win •
 Return to Ringo-rud • Starball • Toy Story /Win • Yobi's
 Spelling Tricks /Win ...

ULTIMATE GAME COLLECTION • 33 IGARE • CENA: 15*
 C&C Covert Operations • Card Game Classic /Win • Challenge
 Peak /Win • Championship Pool /Win • Ninja Gyni Copernicus
 • Family Casino Games /Win • Family Bubbles Jazz • Interst
 Royal Tennis • Kingdom of War • Legend of Lord Ultima
 Fighter • Lipos Bible Crosswords /Win • Math Blast: Intri
 Search of Spot /Win • Mario Clinic Family Programs /Win •
 Mito /Win • NBA Live 1.0 • Operation Micro Spades /Win •
 Outburst CD /Win • Power Pinocch /Win • S.T.R.I.K.E.
 • Soccer • Soul Legends • Soul & Destroy • Stardale
 2140: Crusade in Space /Win • Strip Poker • Vigilance
 of Talos V. • Webster's Concise Encyclopedia /Win ...

ULTIMATE GAME COLLECTION 10 • 54 IGARA • CENA: 15*
 3D VCR Pinball • Cavern Volleyball • College Sam •
 Conquest of the New World • Descent II • Duke Nukem 3D •
 Earth Worm Jim II • Earth Siege 2 /Win'95 • Fantasy
 General • Frenzy • Galactic /Win'95 • Indiana Jones and
 Desktop Adventure /Win • Judge Dredd • Kid Pak 2 Deluxe
 /Win • Lemmings Pinball /Win'95 • Revolution X
 Sensible Golf • Settlers III: Veni, Vici, Veni • Star Quest II
 Spaciale Drive • Starlet Star Wars • Twisted Fun /Win
 • UEFA Champions League • Virtual Chess /Win'95 • Virtual
 Snooker • Welcome to the Future /Win • Wild Cards /Win •
 Wingstar • Witchaven II • Worms: Reinforcement ...

PC GAMES • 40 IGARA • CENA: 15*
 Battle Arena Toshinden • Command & Conquer • Caesars
 II • College Slant • Comanche III • Werewolf • Conquest
 of the New World • Dark Forces • new missions • Duke
 Nukem 3D • Face to Face • Fantasy General • Fantasy
 Destiny • Heroes of Might & Magic: Lemmings 3D •
 Merit format III • NBA Jam • Need for Speed • Quake
 Seek & Destroy • Sensible Worm of Soccer • Settlers II •
 Silent Hunter • Simon Briscoe: The Super Strikeout '95
 • Super Star Wars • Super Street Fighter II: Turbo •
 The Incredible Machine II • Track Attack • UEFA Champions
 League '96 • Warlord II • Worms Plus • Witchaven II ...

X-TREME 3D ARCADE • 11 CELM CD IGARA • CENA: 15*
 Assault Rigs (Pucacka) • Blood - shawerwation version (Arkada)
 • Deadend II (Pucacka) • Death! - wred Lozeta (Doodca)
 • Doodca • Duke Nukem 3D (Pucacka) • Howlinga (Doodca)
 • Howlinga version (Lutvitska) • Ruck-Beyond (Pucacka)
 (Pucacka) • Quake (pucacka) • Strike (Lutvitska) •
 Terminator: Future Shock (Pucacka) • Witchaven II
 (Lutvitska) ...

PROGRAM COL. FOR WINDOWS 2 • 113 PROGRAMA • 15*
 Adobe Illustrator v.4.0.1 • Adobe Photo Shop v.3.0 • Adobe
 Premiere v.1.0 • Aldus Free Hand v.4.0 • Aldus Gallery
 Graphics v.2.0 • AutoCAD 13 • AutoCAD LT • Autodesk
 Paradox v.5.0 • Corel Draw • Ventura v.5.0 • Zebra v.5.0 •
 Kai's Power Tools • Lotus Organizer v.1.0 • Mathcad Plus
 v.2.0 • MS File Pro v.2.6 • MS Money v.2.0 • MS Office 95
 • MS Publisher 1.0 • MS Visual Basic • Pro v.3.0 • PC
 Windows for Workgroups v.3.11 • Omni Page Pro v.5.0 • PB
 Tools v.2.2 • Photo Filters v.3.0 • Print Shop Deluxe v.1.2
 • Quark Xpress v.3.3 • Quattro Pro v.6.0 • Turbo Pascal v.1.5
 • Word Perfect v.6.0 ...

PROGRAM COL. FOR WINDOWS 2 • 27 PROGRAMA • 15*
 Autodesk AutoCAD 13 /Win'95 • Borland Delphi Developer
 v.2.0 /Win'95 /Win'NT • Demoshield 4 /Win'95 /Win'NT •
 Galsileo /Win'95 • iRecover for Java • Inquire /Win'95
 '95 • Janna Connect '95 • Lingpic Office • Microsoft PageMaker
 Color • Lotus Freelance Graphics 96 /Win'95 • Lisk v.2.3
 • Meeting Maker • MetaStock • MS Excel Viewer /Win'95
 • MS Game Wizard 32 /Win'95 • MS Office 7.0 /Win'95
 (Russian) • MS Plus /Win'95 • MS Windows 95 (Russian)
 Open Data /Win'95 /Win'NT • Publisher v.5.0 • Power Builder
 v.4.04 /Win'95 /Win'NT • Power Platform v.2.0 • WinPro
 '95 • X-Men Cartoon Maker ...

SUPER MIX 1 • 159 IGARA • 27 PROGRAMA • CENA: 20*
 Civilization • Doom I • Dune II • Flight Simulator v.5.0 • Incredible
 Machine • Indiana Jones II • Indiana Jones 500 • Kick Off 1 •
 Lemmings II • Lemmings • Lemmings Korolki • Operation World
 • Pirates Dreads I II • Pit-Fighter • Space Quest III • Placidator II •
 Prince of Persia • Rumble II • RoboCop III • Secret of Monkey
 Island I II • Sm City /Win • Super Hang on • Syndicate • Terminator II •
 "Test Drive III • Titan • Wing Commander II II • X-Wing • Xeon
 • Yobi • Zaxxon v.2.0 • Zaxxon • Zaxxon 2 • Zaxxon 3 • MS Basic
 Professional v.7.1 • MS Publisher v.2.0 /Win • MS Word v.6.0 • MS
 Works v.3.0 • Quattro Pro v.5.0 • Turbo C v.2.0 ...

SUPER MIX 2 • 84 IGARA • 28 PROGRAMA • CENA: 20*
 Alone in the Dark II • Civilization • Doom II • Double Dragon II •
 Dune II • F-16 Falcon v.3.00 • F1.P.A. International Soccer • F1
 Grand Prix • Jurassic Park • Leisure Suit Larry IV • Mega Lo Mania
 • Mr. Hockey • One Step Beyond • Pribal Wizard • Pirates Gold
 • Premier Manager II • Prince of Persia II • Secret of Monkey Island
 II • Sensible Soccer • Terminator 2025 • Theme Park 4 • Winter
 Olympics • X3 Studio v.3.0 • xshell • Adobe Acrobat v.1.0 /Win •
 AutoCAD v.2.0 • AutoCAD v.2.0 • Corel Draw v.4.0 • Update /Win • Lotus
 123 v.4.0 /Win • MS Windows v.3.11 • PC Tool's Gold v.9.0 •
 Recognita Plus v.2.0 /Win • Word Perfect v.6.0 ...

SUPER MIX 3 • 76 IGARA • 31 PROGRAMA • CENA: 20*
 Aladdin • Day of the Tentacle • Desert Strike • F-17A Stealth
 Fighter • F-15 Strike Eagle II • Flashback • Gunship 2000 • Iron
 Cross • Jemini II • King of Quest /Win • Lorking • Loderunner • Lost
 in Time • MegaMorphics • One Step Beyond • P.B. Basket
 P.C. Soccer • Prince of Persia • Police Quest IV • Remains of
 Arkadia II • Rise of the Robots • Wing Commander Armada • After
 Dark v.3.0 /Win • AutoCAD v.2.0 /Win • Hitachi Pro v.2.0 /Win •
 MSIP /Win'95 /Win • MS Office v.7.0 • MS Edge v.5.3 • Win'95
 Windows v.3.11 • Microsoft Plus v.5.0 /Win • Netops Utilities
 v.8.0 • Page Maker v.5.0 /Win • WinFax Pro v.4.0 /Win ...

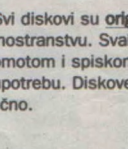
SUPER MIX 4 • 43 IGARA • 23 PROGRAMA • CENA: 20*
 Central Intelligence • Disc World • Fighter Wing • Flight of the
 Amazon Queen • Flying Tigers • Invisible Fighter • Jungle Strike
 • King of the Hill • Lemmings /Win • Lemmings /Win • Magic Carpet
 • Prince of Persia • Prince of Persia • Prince of Persia • Super
 Street Fighter II • The Big Red Adventure • Tower Assault • World
 Hooks '95 • Adobe Illustrator v.4.0.3 /Win • Adobe Photo Shop
 v.3.0 /Win • Ami Pro v.3.1 /Win • FrameMaker 4.0.2 /Win •
 Kai's Power Tools /Win • Lotus 123 v.5.0 /Win • MS Visual Basic
 v.4.0 /Win • MS Word v.5.1 /Win • Norton Disk Tool v.3.5 •
 Paradox v.5.0 /Win • RIO v.5.1 • Turbo C++ v.4.5 /Win ...

SUPER MIX 5 • 43 IGARE • 26 PROGRAMA • CENA: 20*
 Brutal: Paws of Fury • C.E.O. • Command & Conquer • Crisis in the
 Kremlin • Darklands • Death Gate • Doom II • Win'95 • Herson
 • Lemmings 3D • Microsoft Internet • Microsoft Internet II • NBA Jam
 • Operation Body Count • Overdrive • Pentium Workshop • Simon the
 Sorcerer III • Stripes '95 • Super Karts • Terminal Velocity • The
 Patriotic • Tyrant • Warlords • 3D Deck & Backyard v.1.3 /Win •
 CIMCAD v.8.0 • MS Money v.4.0 /Win • MS Office v.7.0 /Win95
 • MS Windows '95 Pan European Edition • Winbox • Win Print Studio
 /Win • Norton Antivirus 1.0.0 /Win95 • Norton Navigator /Win95
 • Norton Utilities /Win95 • Power Design Designer v.3.13 /Win ...

SUPER MIX 6 • 43 IGARA • 10 PROGRAMA • CENA: 20*
 Actua Soccer • Caesar II • Civ Net /Win • Crusader: No Remorse •
 Cybernaga • Empire II: The Art of War • Extreme Pinball • Fades to
 Black II Fatal Reality • Fighter Duel • Ingotar: Raging • Jungle Book
 • Motor City • Ocean Trader • Starlet World • Starlet World Pro •
 Warcraft II: Tales of Darkness • WinWord as Comanche v.2.0 •
 Wordcut • Whistlemaster • Animator Studio v.1.1 /Win • First Aid
 v.2.0 /Win'95 • Harvard Graphics v.4.0 /Win'95 • MS Access v.7.0
 /Win'95 • MS Project v.4.1 /Win'95 • MS Visual FoxPro v.3.0 /Win
 • MS Word v.7.0 /Win'95 • Microsoft Plus v.5.0 • Update /Win
 • OEMM v.4.0 • Visio v.4.0 /Win'95 ...

SUPER MIX 7 • 28 IGARA • 10 PROGRAMA • CENA: 20*
 Actua Soccer • Caesar II • Civ Net /Win • Crusader: No Remorse •
 Cybernaga • Empire II: The Art of War • Extreme Pinball • Fades to
 Black II Fatal Reality • Fighter Duel • Ingotar: Raging • Jungle Book
 • Motor City • Ocean Trader • Starlet World • Starlet World Pro •
 Warcraft II: Tales of Darkness • WinWord as Comanche v.2.0 •
 Wordcut • Whistlemaster • Animator Studio v.1.1 /Win • First Aid
 v.2.0 /Win'95 • Harvard Graphics v.4.0 /Win'95 • MS Access v.7.0
 /Win'95 • MS Project v.4.1 /Win'95 • MS Visual FoxPro v.3.0 /Win
 • MS Word v.7.0 /Win'95 • Microsoft Plus v.5.0 • Update /Win
 • OEMM v.4.0 • Visio v.4.0 /Win'95 ...

Svi diskovi su originalni CD ROM-ovi, t.j. fabrički snimljeni u inostranstvu. Svaki disk dobijate u plastičnoj kutiji sa kolarom otkopanim i spiskom igara i programa, kao i uputstvom za upotrebu. Diskove možete naručiti pouzecem ili doći i podići lično.

* dinarska protivrednost.

cd production
 011/463-741

Design by: dmitri@post.yu

... BRZI OD komšijinog TxE BOLID

Intel Pentium 166 MHz
Intel Triton II MX PCI 512 KB
32 MB EDO RAM
1,44 MB flopi, 2,1 GB hard
CD plejer 8x, SoundBlaster 16-bit
Diamond Stealth 3D 2000
33,6 K data/fax/voice modem
kolor monitor 15" LR ni digital
minitower, tastatura, miš
software 95

multimedia &
Internet READY

2.790,00

Diamond Stealth 64 Video 2001
(33 MHz) + 2 MB (3D) VRAM
Diamond Stealth Video 2500
(33 MHz) + 2 MB (VRAM)
Diamond Stealth 3D Video 2000
(33 MHz) + 1 MB (VRAM) + 1 MB (RAM) + 1 MB (RAM)

od 250,00
Motorola ModemSurf 28.8 od 260,00
SB AWE 32 PaP (max 28 MB!) 260,00
MS Natural Keyboard 120,00
UPS 400 VA 280,00
VideoHighway TV karte 240,00

mašina ZWER

multimedia &
Internet READY

1.730,00

NEW! AMD Pentium K5-133
Intel Triton II Vx PCI 256 KB
16 MB EDO RAM
1,44 MB flopi, 1,7 GB hard
CD plejer 8x, SoundBlaster 16-bit
SVGA 2 MB S3 Trio64V+
14,4 K data/fax/voice modem
kolor monitor 14" LR ni
minitower, tastatura, miš
software 95

Intel Pentium 133 MHz +140,00
15" monitor digital +200,00

NE!

Zaista NEMAMO niti
tamo IKADA imati
čefirosamšes mašine,
4x CoDojo, polovan
džank svih vrsta, itd.

tyrbo GTL

AMD Pentium K5-100
Intel Triton II Vx PCI 256 KB
16 MB RAM
1,44 MB flopi, 1,3 GB hard
SVGA 1 MB
kolor monitor 14" LR ni
minitower, tastatura, miš
software 95

1.300,00

Servis
Računari
Multimedia
Održavanje
Komponente
Nadogradnja

12 meseci garancije

011.412.790

monitor
Radoja Domanovića 18 (10-17h) e-mail: monitor@ho.com

DECO,
VOLITE LI BRZU
VOŽNJU?

PENTIUM PRO
PENTIUM 166
PENTIUM 133
486DX4 133

STIL computers

Dobračina 4, 11000 Beograd
tel: 328 24 64 fax 62 62 32

ACZ 011/ 628-648

Radno vreme: Svakim radnim danom od 11-19 časova

LO

-386 DX 25,33MHz 64KB cache ISA	420
-386 DX 40MHz 128KB cache ISA	450
-486 DX2 50MHz 256KB cache VLB iii PC	550
-486 DX2 66MHz 256KB cache VLB iii PC	600
-486 DX2 80MHz 256KB cache VLB iii PC	650
-486 DX4 100MHz 256KB cache VLB iii PCI	750
-486 DX4 120MHz 256KB cache VLB iii PCI	820
-AM5x86 133MHz 256KB cache, PCI	880

Konfiguracije sadrže: 4MB rama, SVGA video kartu 512KB, HDD 105MB, flopi 3.5, mini tower, mono monitor.

HI

-AM5k86 100MHz 256KB cache, PCI	1280
-AM5k86 133MHz 256KB cache, PCI	1360
-Pentium Intel 120MHz 256KB cache, PCI	1420
-Pentium Intel 133MHz 256KB cache, PCI	1520
-Pentium Intel 150MHz 256KB cache, PCI	1680
-Pentium Intel 166MHz 256KB cache, PCI	1820
-Pentium Intel 200MHz 256KB cache, PCI	2240

Konfiguracije sadrže: 8MB rama SVGA PCI video kartu 1MB, HDD 1.3GB, flopi 3.5, mini tower, color monitor.

Povoljne Cene!

-4MB mem, 72 pina	35
-SB 16 comp. od	60
-CD 8x od	180
-Fax-Modem-Voice 14400 od	80
-Fax-Modem-Voice 33600 od	190
-Aktivni zvučnici 2x120W	90
-Mustec-ColScan ručni skener, 16mil. boja, kolor 800DPI	260
-Midi Kit, adapter i software	60
-CD Writer 2X	1100
-CD Writer 4x	1400

JoyStick!

-JoyPad Agiler	40
-JoyPad Gravis	60
-JoyStick Competition Pro	60
-JoyStick Gravis Pro	80

Video!

-TV tjuner	220
-Porta Show	450
-Miro Video DC 20, DC 30	

Monitori!

-Daewoo 14s
-Daewoo 14x
-Philips mono
-Philips 14C
-Philips 14B
-Philips 105
-Philips 107

CD ROM!

-Wearnes 8X
-Wearnes 10X
-TEAC 12X

Video Karte!

-S3 Trio 32
-S3 Trio 64V+
-S3 Trio 64V+ edo
-S3 Virge 3D edo
-Stealth 3D 2000
-Stealth 2001
-Ati Mach 64

Konfiguracija!

-AMD 5X86 133MHz
-8MB RAM-a
-PCI SVGA 1MB
-HDD 1.3GB
-3.5 flopi
-Color Monitor
-Mini tower
-YU tastatura
-Mouse

1160

Konfiguracija!

-AMD 5k86 100MHz
-AMD-ov Pentium klon
-8MB RAM-a
-PCI SVGA 2MB
-HDD 1.3GB
-3.5 flopi
-Color Monitor
-Mini tower
-YU tastatura
-Mouse
-CD ROM 8X
-SB 16 comp.

1520

Konfiguracija!

-IntelPentium133MHz
-Intel Triton II
-PCI Magistrala
-16MB RAM-a
-PCI S3 V64+ 2MB
-HDD 1.3GB
-3.5 flopi
-Color Monitor
-Mini tower
-YU tastatura
-Mouse
-CD ROM 8X
-SB 16 comp

1810

Konfiguracija!

-IntelPentium 166MHz
-Intel Triton II
-PCI Magistrala
-32MB RAM-a
-PCI S3 V64+ 2MB
-HDD 1.7GB
-3.5 flopi
-Color Monitor
-Mini tower
-YU tastatura
-Mouse
-CD ROM 8X
-SB 16 comp.

2280

Konfiguracija!

-IntelPentium 200MHz
-Intel Triton II
-PCI Magistrala
-32MB RAM-a
-PCI S3 V64+ 2MB
-HDD 1.7GB
-3.5 flopi
-Color Monitor
-Mini tower
-YU tastatura
-Mouse
-CD ROM 8X
-SB 16 comp.

2700

Specijalna ponuda svim vlasnicima AMIGA (A500, A600, A1200, A4000) računara ako žele da svoj kompjuter zamene za PC (386, 486, Pentium), to mogu da urade kod nas po veoma povoljnim uslovima.

Pored usluga servisiranja računara, i ponude standardne opreme, imamo velik izbor štampača, matičnih, laserskih i ink-jet, stonih i ručnih skenera, fax-modema, kao i razne potrošne robe.

Mogućnost nadogradnje vašeg sistema, tj. osnovne ploče, video karte, hard diska itd. sistemom staro za novo.

Garancija 12 meseci, Servis u Beogradu obezbeđen.

Championship
MANAGER
INCORPORATING SEASON '96/'97

2P's Sport to PERL

Microsoft

If & DIV

KOMPLET 1:

- Formula 1 GP 2
- Fade to black
- SF 2 New Challengers
- Seek & Destroy
- A.T.F.
- Humans 3 - Evolution
- Fantasy General
- Battle Arena Toshinden
- Kick Off '96
- Settlers 2
- Quake
- RailRoad Tycoon Deluxe
- Crusader: No remorse
- Warcraft 2 Dark Portal
- Worms Plus
- Whiplash
- Conquest of new world
- Duke Nukem 3D
- The Web
- Normality
- Rayman
- VR Soccer

KOMPLET 2:

- Network Q Rally
- In Pursuite of Greed
- Civil War 2
- Star Fighter 3000
- Albion
- DeadLock
- Crusader: No Regret
- Triple Play Baseball '97
- Cyberia 2
- Arcade Racing
- Stone Park
- Twin Block
- Gene Wars
- Z

i još mnogo dobrih kompleta punih igara i programa. Sve igrate direktno sa CD-a!

Najbolji CD-ovi u '96.:

CD ORIGINALI

- NBA LIVE '97.
- FIFA '97.

CD PO IZBORU 20.-

- SCREAMER 2
- RED ALERT

CD PO IZBORU 30.-

- NHL HOCKEY '97.
- HEROES OF M&M 2
- MASTER OF ORION 2

BACKUP HDD

25.-

- TOMB RAIDER
- ACE VENTURA
- SYNDICATE WARS
- TIME COMMANDO
- F22 LIGHTNING 2

Snimanje na CD-ROM CD Klub

- LIGHTHOUSE
- CRUSADER: NO REGRET
- MEGARACE 2
- QUAKE

Snimanje na diskete Snimanje na hard disk

- FORMULA 1 GP 2
- SECRETS OF THE LUXOR
- GENE WARS
- ENCARTA '97

Šaljemo poštom
Isporuka istog dana

- ENCARTA '97 ATLAS
- CINEMANIA '97
- BRITANNICA
- LEARN TO SPEAK ENGLISH
- MS WINDOWS NT 4.0
- MUSIC CENTRAL '97
- RED SHIFT 2

DIV SOFT

Jurija Gagarina 71/46

Tel: 011/155-154

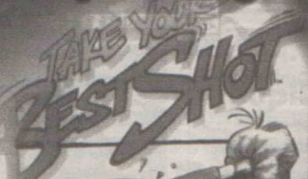
Svaki dan od 10-21h

ELF CD Recording

Jurija Gagarina 273/30

Tel: 011/1766-762

Od 10-20h sem nedelje

Dizajn & Realizacija: Bok

the 3D visual guide to anatomy and physiology

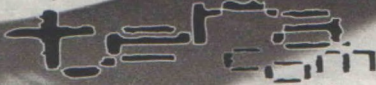
TEIRA-COM

GA osnovne ploče

PENTIUM 120, 133, 166

WESTERN DIGITAL diskovi

VRHUNSKJE KONFIGURACIJE

Ivana Milutinovića 4a, tel 011 435 490

BM

MARKETING
SERVISIRANJE
PROIZVODNJA
PC RAČUNARA

OSNOVNE PLOČE

286 120/16 MHz / 7.5X 386/40 MHz AMD	ISA	2000,-
DX 386/40 MHz AMD 587 koprocessor 20,-	ISA	50,-
DX24-486 66/100 MHz 385 V	VLB	80,-
486 DX4 SIS chipset + EIDE + FD + HD	PCI	140,-
3.0Open Acer 65 Pent.585 6511-13 USB+IDE+IO pbc	PCI	190,-
3.0Open Acer 6K Pent.430H IDE+IO Pci/Bus/Cach/PS	PCI	250,-
3.0Open Acer 5V Pent.430HX IDE+IO SDRAM DIMM	PCI	300,-
3.0Open Acer 65 Pent.430H IDE+IO VMM PCI	PCI	300,-
3.0Open Acer USB-Linewise Serial Bus adapter	PCI	70,-

OPŠTI MEMORIJA

AMD K5 558/4133 MHz	70,-
AMD K5 100 / 133 MHz	140 / 220,-
Intel Pentium 120/133/150/160/200 MHz	250 / 300 / 500 / 800 / 1000,-
Pentium Pro 200/250/333/360 MHz	1200 / 1400,-
bađajev 486/ Pentium / Pentium Pro	10 / 10 / 30,-
1 MB SDRAM	12,-
4 MB / 8 MB / 16 MB / 32 Zppm/PS2 SDRAM	40 / 65 / 120 / 200,-
8 / 16 / 32 MB EDO SIMM	65 / 130 / 200,-
16 / 32 / 64 MB SDRAM DIMM 168 pin	65 / 130 / 200,-

VRHUNSKJE KONFIGURACIJE

1.1 GB Seagate/WQ/Quantum	IDE	300,-
1.3 GB IBM/Quantum/WD	IDE	350,-
1.6/1.7 GB IBM/Quantum/WD	IDE	350,-
2.1 GB Quantum	IDE	400,-
2.5 GB Quantum/Seagate	IDE	470,-
3.5 GB WD	SCSI	600,-
108 Seagate/Conner/Quantum	SCSI	400,-
2.3 GB Quantum/Conner/Seagate	SCSI	700,-
Eksterni SCSI kućice 3.5" napajanje 50W	SCSI	180,-
Eksterni SCSI kućice 5.25" napajanje 50W	SCSI	200,-
1.44 MB Sony	FD	50,-
1.2 MB Teac / Epson	FD	50,-
Hewlett Packard C1336 DAT Steiner 4/6 GB	SCSI	1500,-
CD ROM Sony 4x	SCSI	280,-
CD ROM 3.0Open Acer CD-787E 8 br.	IDE	150,-
CD ROM 3.0Open Acer CD-610.30 br. / CD-614 14 br.	IDE	150,-
Sony CDU 5049 CD player 2 br. interni	SCSI	1100,-
Yamaha CD player 4 br. interni	SCSI	1850,-
Kingsee ZIP drive 100 MB (5x4 100 MB 40")	SCSI	1730,-

BM STANDARD Pentium AMD K5 100 MHz

PCI Pentium AMD K5 100 MHz	1.340,-
8 MB RAM PS/2 SIMM, 1.3 GB HD	
Philips 14 C monitor, 64 bit. SVGA 1 MB	
1.44 MD FD + PCI EIDE/FD+IO, miš	
Tastatura, Mini Tower 200W	
Doplata za KS133 - 80,-	

GRAFICKE KARTICE

Trident 512 KB / MB	ISA	2000,-
Conix Super 8429 / Trident 9440	VLB	1 50,-
Conix Logic 5440	PCI	1 50,-
ST Trio 64 V + MPEG av	PCI	80,-
Pročelnicje sa 1 na 2 MB SVOJ RAM	PCI	30,-
3.0Open Acer Graph P780 SVRge 3D Edo Mpeg h/w	PCI	2 180,-
3.0Open Acer Graph P780 SVRge 3D Edo Mpeg h/w	PCI	4 220,-
3.0Open Acer Mpeg V18 hardica MPEG HW	ISA	140,-
Matrox Impression	PCI	2 300,-
Tsang ET-6000 (128-bitni video processor)	PCI	4 000,-
Micro Video D30 / 20 MPEG u realnom vremenu	PCI	4000/1000,-

TASTATURE, MIŠEVI, MULTIMEDIJA

FAY MODEM, KLJUČICA, MREŽA	1000,-
Cherry G83-6000 YU/ASCI	50,-
Cherry G83-3000 YU/ASCI	35,-
3.0Open Acer 52-TW Win 95 ASCI	35,-
BYC Natural Keyboard	1000,-
MIŠ (3 tastera)	130,-
Genius To0 miš sa podlogom	35,-
Microsoft PS/2 RS-250 + Bus sa podlogom	100,-
3.0Open Acer Sound Blaster 520 Crystal chipset Sound Blaster	60,-
3.0Open Acer Sound Blaster AM32/S23A Crystal+Wave tableta	180,-
Sound Blaster Ultra 16 + FM radio	180,-
Creative Labs Sound Blaster AWE32 PnP 95	270,-
Multimedia Mikronizirani sa Sound Blaster	20,-
Multimedia mikronizirani sa popločkom i svjetločama za internet	60,-
Multimedia akcioni zvaničnik 40-60 W dvostranosti	40,-
Multimedia akcioni zvaničnik 60-120 W dvostranosti	60,-
Zaštita štapiča lista 1415"	20,-
Fac/Modem/Voice 14 6-MNP-5 interni	200,-
Fac/Modem/Voice 28.8 / 33.6-MNP-5 interni	200,-
Fac/Voice/Robotics 20.8 MNP5 eksterni	200,-
UP2 600 W jedinica za napajanje napajanje	320,-
1275 W jedinica za napajanje napajanje	1000,-
Mini Tower kućice 200W	60,-
Tower kućice 250W	160,-
NE-3000 mrežna karta BNC+UTP ISA	120,-
SCSI mrežna karta BNC+UTP	60,-
50 mrežni kabl	2,-
BNC mrežni konektor / BNC mrežni kabl	10,-
Terminator	10,-
Posebna ponuda optički mrežni kabl izl.	5,-

KONTROLER

IDE/FD + IO / EIDE/FD + IO	ISA/VLB	1520,-
Adaptive 1300 SCSI	ISA	150,-
Adaptive 2842 SCSI	VLB	300,-
Adaptic 2850/2949 SCSI	PCI	390,-
SCSI BT 340	PCI	150,-

BM STANDARD Pentium 133 / 66 MHz

Edown Pentium INTEL CPU 133 MHz, PC 1.3 GB HD, + 1.44 MB FD, + 8 MB RAM + 64 bit. SVGA	1.600,-
Mini Tower 200 W + Miš + Win95 tast	
Kolor monitor 15"/1024x768dpi	
Doplata za 15" Acer 17155L monitor 200,-	
Doplata za INTEL Pentium 166MHz 230,-	

MONITORI

SVGA 14" Mono	150,-
3.0Open Acer 7130DL 14"(1024*768 dpi) Interfaced LR	390,-
3.0Open Acer 7134DL 14"(1024*768) Non Interfaced LR	420,-
Philips 14C (1024*768)3 / Interfaced / 14C/LE LR	300-450,-
3.0Open Acer 7155L(1280*1024)analog Non Interfaced LR	600,-
3.0Open Acer 7155L(1280*1024)digital Non Interfaced LR	630,-
3.0Open Acer 7176L(1600*1280)digital Non Interfaced LR	700,-
Philips 107A (1600*1280)digital Non Interfaced LR audio	1700,-
Philips 20B (1600*1280)digital Non Interfaced LR	2520,-
Philips 21A Cybercolor(1600*1280)digital Non Interfaced LR	5000,-
Kolor kalibrator kit za Philips 51 A	1050,-

PRINTERI, PLOTERI, SKENERI

Epson LK-500 matični printer	800,-	A4	200,-
Epson FX-1170 matični printer	800,-	A3	600,-
Epson DXF 5050+ matični printer	800,-	A3	3300,-
Epson LQ-100 matični printer	2400,-	A4	300,-
Epson LQ-300 matični printer	2400,-	A4	360,-
Epson LQ-570+ matični printer	2400,-	A4	680,-
Epson LQ-1070 matični printer	2400,-	A4	1020,-
Telexa 9 pin. A4 / A3	24 pin. A4 / A3	300	1520 2000,-
Epson Stylus 650 ink jet printer	360	A4	300,-
Epson Stylus 200 ink jet printer monocolor	360	A4	1000,-
Epson Stylus 100 ink jet printer	360	A4	570-600,-
Epson Stylus Color XL PRO ink jet printer	720	A4	780,-
Epson Stylus Color XL PRO ink jet printer	720	A4	2450,-
Perip/Sybus 720dpi 200 listova / 7x9.5 listova	50 / 50 / 110,-		
Hewlett Packard 6P / Color Laser printer	600	A4	4850-5190,-
Hewlett Packard 5 laserski printer	600	A4	2000,-
Hewlett Packard 4V laserski printer	600	A3	3000,-
Hewlett Packard Color Jet 5 laserski printer	1200	A3/4	1300,-
Hewlett Packard DesignJet 230 plotter	600	A0	8230,-
Hewlett Packard DesignJet 600 plotter	600	A0	10380,-
Hewlett Packard 350 C kolor plotter	600	A0	780,-
Hewlett Packard 400 C kolor plotter	600	A0	780,-
Hewlett Packard IV P kolor skener	300	A4 + 4 V	13070-10030,-
Hewlett Packard 6P / 5 V / 4 V 220/250/500/700	300	A4	500,-
Hewlett Packard IV P kolor skener	600	A4	1680,-

Apple Macintosh

Power Mac 6500 165 MHz/4MB 16 MB/2GB/CDL2 Cash	4100,-
Power Mac 9500 200 MHz/4MB 16 MB/2GB/CDL2 Cash	7800,-
Power Mac 9500 200 MHz/4MB 16 MB/2GB/CDL2 Cash	9500,-
Apple Macintosh 1705 17" / Apple Vision 1710 17" monitor	16000-22000,-
Apple Macintosh 6000 monitor	10000-15000,-
Desktop iMacintosh iMacintosh Philips 9-15 adapter VGA / MAC 180/350/50	4800,-
Hewlett Packard 5L laserski printer 600 dpi	

"Hewlett Packard 5 L" RET tehnologija 4 stranice u minuti 600*600 dpi 1 MB RAM max. 5 MB Format A4	850,-
--	-------

SOFTWARE
HARDWARE

PreCiz & 3S computers

12⁰⁰ - 20⁰⁰h

011

11⁰⁰ - 20⁰⁰h

422-545

64 88 13

**Majke Kujundžića 23
11127-BEOGRAD
CVETKOVA PIJACA**

**Zvečanska br. 6
11000-BEOGRAD
AUTOKOMANDA**

**NAJVEĆI IZBOR PROGRAMA
U BEOGRADU**

RAČUNARI, KOMPONENTE
NAJPOVOLJNIJE, SA GARANCIJOM
PROVERITE I VI, ZAŠTO SE MNOGI,
SNABDEVAJU BAŠ KOD NAS

NAJPOVOLJNIJE UČLANJENJE

U CD KLUB SAMO 20 dinara.

DNEVNI NAJAM JE 3 dinara

SERVIS I OTKUP PC RAČUNARA I DELOVA

CD-MIX

AUDIO

SNIMANJE NA SVE VRSTE MEDIJA:

CD, Hard Disk, Diskete (3,5" i 5,25") ...

CD KOMPILACIJE

CD PROGRAMI

CD PO IZBORU

CD IGRE

BACKUP

NEOSYSTEM

CD Production - PC & Sony Playstation

NOVI SAD, Narodnog fronta 2 (Dafiment centar)
 ☎ 021/35-02-08

PIZZA

C D - C L U B

SAMO U PIZZA CD CLUB-U POSTOJE OVAKVI USLOVI ISPORUKE:

☛ UNUTRAŠNOST: POŠILJKA ISTOG DANA, TAKO DA JE CD U VAŠIM RUKAMA ZA TRI DANA!

☛ PODRUČJE BEOGRADA: SVAKA NARUDBINA OD 2+ CD-A (PC) ILI 1+ CD-A (SONY) BIĆE ISPORUČENA NA KUĆNU ADRESU BEZ DODATNE NADOKNADE!

☛ CENTAR BEOGRADA: SVAKA NARUDBINA BIĆE ISPORUČENA NA KUĆNU ADRESU BEZ DODATNE NADOKNADE!

☛ DISKOVE PODIGNITE U CENTRU GRADA!

- ☑ PAKETI IGARA @PLAY MIX 1-21 @FRP @SPORT @DOOM @DEČJI @FIGHT @EROS 1&2 @HIT '96 1&2 @STRATEGIJE 1&2
- ☑ SVI CD NASLOVI @ENCIKLOPEDIJE @EDUKATIVNI @DEČJI @IGRE
- ☑ PAKETI PROGRAMA @ULTRA NEW @CAD @ANIMACIJA @GRAFIKA @WIN PACK 1,2,3
- ☑ 100Gb ZA VAŠ DISK PO IZBORU

- ☑ UVEK NAJNOVIJE IGRE, KAO I KOMPLETAN IZBOR DO SADA IZAŠLIH IGARA
- ☑ NOVO OVOG MESECA: PANDEMONIUM, EXTREME GAMES 2, TWISTED METAL 2, DESTRUCTION DERBY 2
- ☑ NAŠA PREPORUKA: TEKKEN 2, WIPE OUT 2097, CRASH BANDICOOT, RESIDENT EVIL

PIZZA RADNO VREME: PONEDELJAK, UTORAK, SREDA, ČETVRTAK, PETAK, SUBOTA, NEDELJA
 NE POSTOJI NIJEDAN RAZLOG DA NE OKRENETE

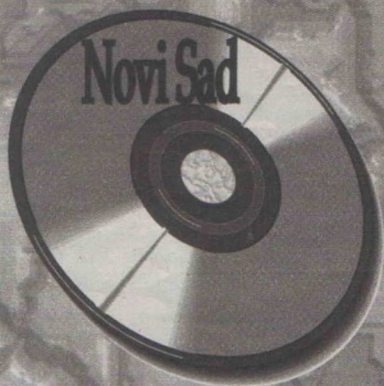
☎ 011 725 758

C © M

PlusCom

EXCOM

021/398-444 021/321-211

KVALITET u Novom Sadu

Hardware

AMD k5

Cyrix 6x86

Intel

Otkup i prodaja polovnih PC-ja

CD-teka

Snimanje

Software

Hardware

**Najkvalitetniji izbor naslova
za iznajmljivanje**

.....Budite u PLUSU *vaš digitalni svet*

Svet IGARA

68 ŠTA DALJE?

Nastavljamo spisak komandi za Rise 2: Resurrection, a tu su i važni podaci za igranje Formule 1 Grand Prix 2

72 TOP LISTE

Finalno izdanje Game Top liste donelo je neka iznenađenja pri dnu liste

86 BONUS LEVEL

Popularnost glavnog junaka jedne kompjuterske igre može dovesti i do njegove nominacije za predsednika Amerike

OPISI

Battleground: Shiloh	74.
Bograts	79.
Command & Conquer: Red Alert	73.
FIFA 97	82.
Flight Simulator for Windows 95	84.
Grand Prix Manager 2	77.
Muppet Treasure Island	85.
Resident Evil	78.
ToonStruck	75.
Touché	83.
Trapped	78.
Ultimate Soccer Manager 2	76.
Worms: Director's Cut	79.

REŠENJA

Mission Critical	70.
Police Quest 3 (2)	70.
Ripper (3)	70.

NAJAVE NAJAVE NAJAVE NAJAVE NAJAVE NAJAVE NAJAVE

Actua Golf	87.	Pyst	89.
Area 51	88.	Quake 2	86.
Battlecraft	86.	Realms Of The Haunting	87.
Clandestiny	88.	Reloaded	87.
Cosmic Osmo	90.	Sandwarriors	87.
Dark Earth	89.	Sonic PC	89.
Dark Universe	86.	Space Fighter	89.
Fragile Alegiance	87.	SPQR	86.
Gladiators	90.	Starfleet Academy	88.
Hardwar	87.	Swiv 3D	89.
Have a N.I.C.E. Day	90.	The Neverhood	90.
Hell Pigs	88.	Whales Voyage 2	88.
Holiday Island	88.	Wipeout 2	89.
Lost Viking 2	90.	Zone 99	86.

ŠTA DALJE?

Priprema SLOBODAN MACEDONIC

☒ **Sim City * PC *** Šifre za igru su sledeće: TORG (prihod od 1.000.000 \$ godišnje), VERS (verzija programa), CASS (svakog meseca dobiš po 250 \$), PORN (ako imaš zvučnu karticu čučes razne zvučove), FUND (ako upišeš šifru dva puta, zajam će opasti za 25%). (Napomena: neke šifre ne rade na verziji 1.1). Da bi uvećao količinu novca uradi sledeće: u bilo kom HEX editoru otvori bilo koji fajl sa ekstenzijom *.SC2. Idi do sektora 0 offset 39 do 41 i promeni nje sve u 20.

☒ **Little Big Adventure * Cheat** je sledeći: pritisni istovremeno 'Ctrl'+ 'Alt'+ desni 'Shift'+ 'F12' i pojavice se koordinate gde se nalaziš. Da bi obnovio energiju i punjenje džepaka malim slovima upiši šifru BIG.

☒ **Stm Tower * Za dobijanje statusa od „pet zvezdica“ i mnogo novca** napravi sledeći „batch“ fajl (*.bat):

```
C:\stmtower>debug anytower.tdl
-e 102 5
-e 106 ff
-w
-q
```

☒ **Superkarts * Tokom igre upiši sledeće:** MARNICMARTIN (neograničen turbo), BRASENOSE (dobiš 10.000 \$). U glavnom meniju upiši ORIEL i opcija „Exit“ će se promeniti u opciju „Track Select“.

Danko Vuković

☒ **Resident Evil * Sony *** Šta raditi kada se ubije zmija na tavanu i kada se postave sestougljovi (sunce, mesec i vetar) na ploči koja otvara vrata u hodniku u kome je pas? Gde se nalazi crveni dijamant za drugo trgovsko oko i da li je on u vezi sa četvrtim sestougljovom? Da li postoji neka posebna kombinacija sa slikama kod vrata? Kado pronaći šifru za vrata na spratu?

Asterix

☒ **US Navy Fighters * PC * U „Svetu igara 14“** su objavljene komande sa tastature za ovu igru. Međutim, nisu date komande za komunikaciju sa „wingmanom“. Kako glase te naredbe?

Zabrinuti pilot

☒ **Elite * PC *** Pre sletanja na orbitalnu stanicu moraš da znaš da je ulaz u stanicu uvek okrenut ka planeti. Najsigurnije je da letiš između stanice i planete. Kada se približiš stanici maksimalno uspori i prebaci pogled na krilne trapove (levi ili desni), i to tako da se preko trapa vidi sama stanica i njen ulaz. Sada namesti brod tako da sve strane stanice budu simetrične, predi na prednji (front) trap, okreni se prema ulazu u

☒ **Formula One Grand Prix 2 * PC *** Evo tabela koje sadrže idealne podatke o stepenu zakrivljenosti prednjih i zadnjih krilaca, balansu točkova i podešavanju stepena prenosa. Na taj način se postiže najbolja kontrola vozila na pisti, odnosno maksimalna brzina.

Wings and Brakes table

Circuit	Front Wing	Rear Wing	Brake Balance (F-R)
Brazil	14	4	34.250/65.750
Pacific	15	8	36.500/63.500
San Marino	15	8	40.000/60.000
Monaco	20	15	40.125/59.875
Barcelona	15	10	39.750/60.250
Canada	14	9	40.500/59.500
Magry Cours	17	11	40.000/60.000
Silverstone	20	13	40.000/60.000
Hockenheim	13	1	37.500/62.500
Hungaroring	20	14	40.000/60.000
Spa	11	9	42.500/57.500
Monza	15	2	40.250/59.750
Estoril	17	12	41.500/58.500
Jerez	20	13	40.250/59.750
Suzuka	18	12	40.625/59.375
Adelaide	20	13	40.250/59.750

Gear Ratios table

Circuit	1st	2nd	3rd	4th	5th	6th
Brazil	33/64	39/64	45/64	51/64	58/64	64/64
Pacific	20/64	27/64	36/64	45/64	53/64	60/64
San Marino	24/64	30/64	36/64	47/64	55/64	62/64
Monaco	19/64	26/64	33/64	40/64	47/64	55/64
Barcelona	27/64	34/64	41/64	49/64	56/64	61/64
Canada	25/64	32/64	40/64	48/64	54/64	60/64
Magry Cours	24/64	30/64	36/64	42/64	51/64	59/64
Silverstone	24/64	30/64	37/64	43/64	51/64	59/64
Hockenheim	35/64	39/64	46/64	53/64	60/64	67/64
Hungaroring	28/64	34/64	41/64	46/64	51/64	55/64
Spa	25/64	33/64	41/64	49/64	56/64	63/64
Monza	29/64	36/64	45/64	52/64	59/64	66/64
Estoril	24/64	31/64	39/64	46/64	53/64	60/64
Jerez	23/64	29/64	36/64	43/64	50/64	58/64
Suzuka	22/64	30/64	38/64	45/64	52/64	59/64
Adelaide	22/64	30/64	38/64	45/64	53/64	59/64

Damir i Nikola

stanciu, centriraj laserski nišan prema njemu i samo malo ubrzaj brod. Tako ćeš uspešno sleteti. Što se tiče projektila (Missile) oni ne promašuju, ali se mogu izbeći ukoliko imaš „E.C.M.“ sistem ili dovoljno goriva da pobegneš u neki drugi planetarni sistem. Energy Bomb nije preporučljiv za isticavanje projektila. Dodaj (ili ID) Computer je naprava koja ispred stanice može da preuzme kontrolu nad brodom i da ga uvede u nju. Fuel Scoops služi za popunjavanje rezervi goriva tako što se približiš nekoj zvezdi, ali je mnogo korisniji za sakupljanje kanistera (tovara) koji ostaju posle uništenja nekog broda te (ni)je napao. Pitanje: Na kojim planetama se dobijaju treća, četvrta i peta mislija?

Marko Radović

☒ **F-17 Challenge * A *** Caka za varanje statusa. U trenutku kada je potrebno promeniti disketu kompjuter će stati, a poruka u kojoj se traži izmena će se pojaviti tek kroz desetak sekundi. Za to vreme izvedi promenu diskete i uključij automatsko pucanje na džojstiku. U tom slučaju na ekranu se neće pojaviti pomenuta poruka. Prilikom učitavanja prve trke svetskog šampionata promena disketa se vrši dva puta i oba puta uradi isto. Potom je potrebno da u trci

osvojiš neko od prva tri mesta i da odmah zatim snimiš poziciju. Posle toga ćeš moći da biraš staze sa najvećim brojem bodova.

☒ **Goblins 2 *** Kako prći četvrti deo igre koji se odvija pored prestola i u kuhinji?

Čitalac iz unutrašnjosti

☒ **Mystr * PC *** Šta treba raditi kada se uzme knjiga iz zupčanika? Kako pokrenuti Fortress Rotation Simulator? Šta raditi kada se uzme knjiga iz potopljenog broda? Da li se mogu i kako osvetliti prostorije u potpalubju (pošto se ispumpa voda)?

Luka Bratović

☒ **Command & Conquer: Covert Operations * PC *** Šifre za varanja: BLASTUM (beskonačan broj jedinica), ZESIR (neranjivost jedinica) i BI-GREEN (beskonačno kredita).

☒ **Deadlock *** Najpre pritisni zajedno 'Ctrl'+ 'F1', a zatim ukucaj sledeće šifre za varanja: MAKE IT SO (5000 novčanih jedinica), FRODO (trenutni zavrtetak izgradnje), GHOTI (dodatno ljudstvo) i TOUCHE (gledanje video animacija).

☒ **Fire Fight *** Zajedno pritisni tastere 'C', 'W' i '+' na numeričkoj tastaturi, a zatim pritisni 'F12'. Tako ćeš aktivirati „Cheat“ meni.

Sojka

ŠTA DALJE?

☒ **Immortal * PC** * Šifre za nivoe:
2. cddff1006f70, 3. f47ef21000e10,
4. b5ff31001eb0, 5. 563f743000eb0,
6. cbdec53010a41, 7. c250f63010a2c1
8. e011f730178c1.

☒ **Megarace 2** * Šifre za varanja: SPEED (ubr-
zava trku), MONEY (daje 99999 kredita za kupovinu poboljšanja), MAP (mapa staze) i TESTPRI-
ZE (provera nagrade posle prve runde trke).

☒ **Rise 2: Resurrection * PC** * Specijalni i za-
vršni udarci za narednih osam likova:
Saivo.

Knife Throw: napred, napred-dole, dole, P
Flame Thrower: dole, dole-napred, napred, P
Slide: nazad, nazad-dole, dole, K
Generics: 1. dole, dole-nazad, nazad, P. 2. dole, dole-
nazad, nazad, K. 3. nazad, nazad-dole, dole, P. 4. 2 x
napred, P. 5. 2 x nazad, K.

Multiple Firethrow (SSM): dole, dole-napred, napred, K
Burn to Ashes (DM): polukrug od napred do nazad, K
Chroma:

Low Fireball: dole, dole-napred, napred, P
High Fireball: 3 x nazad, P ili drži nazad, 3 x P

Dash Attack: 3 x napred, K ili drži napred, 3 x K
Slide: nazad, dole-nazad, dole, K

Generics: 1. dole, dole-napred, napred, K. 2. polukrug
od nazad do napred, K. 3. dole, dole-nazad, nazad, P.
4. 2 x nazad, K. 5. 2 x napred, P.

Death Drop (SSM): 3 x dole, K ili drži dole, 3 x K
Magna Explode (DM): 2 x nazad, napred, P

Anti-B:
Fireball: polukrug od napred do nazad, P

Jet Kick: 2 x napred, K
Sweep: nazad, nazad-dole, dole, K

Generics: 1. dole, dole-napred, napred, K. 2. dole, dole-
nazad, nazad, P. 3. dole, dole-nazad, nazad, K. 4.
2 x nazad, P.

Lightning Strike (SSM): polukrug od napred do nazad, P
Deform (DM): 2 x dole, nazad, P.

Cyborg:
Shoulder Barge: 2 x nazad, napred, K

Flying Punch: dole, dole-napred, napred, P
Air Fireball (u vazduhu): 2 x napred, P

Sweep Kick: nazad, nazad-dole, dole, K
Generics: 1. 2 x nazad, P. 2. dole, dole-nazad, nazad,
K. 3. nazad, nazad-dole, dole, P. 4. polukrug od napred
do nazad, K. 5. dole, dole-napred, napred, K

Cyborg Chacs (SSM): polukrug od nazad do
napred, P

Deform (DM): polukrug od napred do nazad, P

Deadlift:

Teleport: 2 x napred, K
Fireball: dole, dole-napred, napred, P

Low Fireball: nazad, nazad-dole, dole, P
High Fireball: dole, dole-nazad, nazad, P

Sweep Kick: nazad, nazad-dole, dole, K
Sword Attack: 2 x nazad, napred, P

Generics: 1. dole, dole-napred, napred, K. 2. dole, dole-
nazad, nazad, K. 3. 2 x nazad, P. 4. polukrug od nazad
do napred, K. 5. 2 x napred, P.

Super Page (SSM): polukrug od nazad do napred,
polukrug od napred do nazad, P

Explode to Bits (DM): 3 x nazad, K
Delair:

3-Hr Chaos: 2 x napred, P
Run: 3 x napred

Headbutt: dole, gore, P
Sweep Kick: nazad, nazad-dole, dole, K

Generics: 1. dole, dole-nazad, nazad, P. 2. 2 x nazad,
K. 3. nazad, nazad-dole, dole, P. 4. dole, dole-napred,
napred, K. 5. dole, dole-napred, napred, P

Laser Beam (SSM): polukrug od napred do nazad, P
Electrocut and Fry (DM): polukrug od nazad do napred,
K

Sukawin:
Fireball: dole, dole-nazad, nazad, P

Sword Dash: 2 x napred, P
Air Dash: 2 x napred, K

Slide Kick: nazad, nazad-dole, dole, K
Samurai Spin (SSM): drži napred, 3 x P

Supervisor:
Dash Attack: dole, dole-napred, napred, P

Spinning Slow Jump: dole, dole-nazad, nazad, P ili dole,
dole-napred, napred, K

Dash (u vazduhu): 2 x napred, P
Generics: 1. 2 x napred, K. 2. 2 x nazad, P. 3. 2 x nazad,
K. 4. dole, dole-nazad, nazad, K. 5. 2 x dole, K.

Power Move (SSM): 3 x dole, K
Dismemberment (DM) (kada protivnik ima četvrtinu
energije): 2 x nazad, 2 x napred, P

Robby

☒ **Pray for Death** * U okviru „Credits“ ekrana upiši sledeće šifre za startovanje skrivenih igrica: MEET-THEGUYS, SENDMEFASTER, BLOO-BABLOOBA, YEOLDEGAME i TOON-SOUND.

☒ **Space Hulk 2** * Da bi se pojavio „Cheat“ meni, u okviru „Options“ ekrana ukucaj šifru INEEDHELP.

Kremeno

☒ **Super Star Wars: New Hope * PC** * Opciju „Cheat“ ćeš aktivirati tako što ćeš otkucati BRA-INDEAD u glavnom meniju. Sada ćeš u toku igre moći da koristiš dve vrste šifri (pritiskom na sledeće tastere):

Platformski nivoi: 'D' (ekstra Smart Bomb), 'H' (maksimalna energija), 'I' (štit), 'I' - '5' (menjanje oružja), '+' na numeričkoj tastaturi (dodatni život) i 'F1' (skok na sledeći nivo).

3D nivoi: '+' na numeričkoj tastaturi (dodatni život) i 'F1' (skok na sledeći nivo)

Al-Quassar

☒ **Police Quest: SWAT * PC** * Da li u skladištu (druga misija) treba ubiti tipa koji drži taocu? Da li je to pravo rešenje? Na koji način u trećoj misiji treba ući u poslovnu zgradu („stealth“ ili „dynamic“) i na koji ulaz. Šta treba da radiš?

Koda the Badboy

Da, treba, u jednoj od verzija scenarija. Međutim, ne mora uvek da bude tako. Dakle, pravo rešenje nije jedinstveno i zavisi od toga koju varijantu misije igraš. U trećoj misiji koristi „stealth entry“ na ulazu jedan. Tim za zaštitu postavi na uglu jedan - četiri. Opisivanje cele misije bi odnelo mnogo prostora i zato evo samo njenog početka dok ne uđeš u zgradu. Ispred zgrade napuni oružje i preko radija zahtevaj otvaranje vrata (DOOR OPEN). Utvrdiš da su za ključama i zahtevaj nasilni upad (BREACH DOOR). Kada jedan od policajaca dobi je oruđe reci mu da ga upotrebi (INITIATE). Zatim iskons policajcu reci da pregleda okolinu ogedalom. Kada dobiš znak da je sve OK, uvedi oba tima u zgradu: ENTRY TEAM A RIGHT, ENTRY TEAM B LEFT, ENTRY TEAM A MOVE, ENTRY TEAM B MOVE. Za dalje se moraš snaći sam. ☺

Konferencija „Šta dalje?“ na BBS Politika koristi se na sledeći način: u glavnom meniju izaberi 'K' (konferencija), a zatim 'P' (pristup). „Šta dalje?“ je konferencija broj 4. Sa 'C' čitaš poruke, sa 'S' šalješ svoju bilo kome. Na pitanja koja BBS postavlja, odgovaraš po sledećoj šemi:

Od: Ime Prezime

Za: Slobodan Macedonic

Tema: Pomoc oko Igre

(obradi pažnju da nema nekih slova)

Pristupanjem ovoj konferenciji automatski odobravaš objavljivanje svoje poruke u redovnom broju „Sveta kompjutera“. Poruke ne treba slati kao komentare SysOp. Konferenciju, naravno, možeš pratiti pomoću off-line readera.

Svet kompjutera (Šta dalje?)
Makedonska 31, 11000 Beograd

Molimo saradnike rubrike da u svojim pismima obavezno naznače imena čitalaca na čija pitanja odgovaraju, iz kog broja je pitanje i za koji kompjuter je igra. Takođe neka provere Kompi-lacije u „Svetu igara“ 7, 8, 10, 13 i 14, iako se ne bi ponavljala jedna ista pitanja i odgovori za pojedine igre. Poželjno je da saradnici na poslednji kovrte napušu svoje ime. Neprihvatanje pravila povlači neobjavljivanje pisma. Hvala.

Priloge i pitanja možete slati elektronskom poštom na adresu sta.dalje@sk.co.yu

Police Quest 3 (2)

Poprčaji sa kojegom koji glasi novine. Pozovi reportera i završi ga da preko novina uputi svoje eventualnim sudovima prespada na Meli. Linač i bronani medijeri odnesi u službu za susretanje dokaza (vrata u prizemlju pored ulaza u zgradu) i prišli bi te slučaju 1991.44. Idi do bolnice. Poprčaji sa sestrom na šalteru i dobiš broj nove Merine sobe. U prodavnici odeva kupi ružu. U Merini sobi stavi muzičku kutiju na njen krevet, a ružu u njenu ruču. Poljubi je i idi kući.

Trčni dan

Idi do policijske stanice i u kutiji na svom stolu ćeš naći poruku od reportera u koji se kaže da je u jadrana žena skitnica višeta nepadaća kojeg traži. Sidi u prizemlje, idi u kola i odvezi se do mesta koje je naznačeno u poruci (nepuštenu sklađistu). Popni se uz stepenice i klinki na gomili kartona. Pojavio se Karla Fid, svedok koji ti je potreban. Klinki novčanicom na nju kako bi se identifikovala, a kada ona odbeže da krene sa lobom, veštačinska kolica za stolu pomoću lifta.

U stanicu uzmi hranu sa kolektivnog stola i ponudi Karli. Sađa treba da konstruše foto-koloto osimnjegibit na osnovu njenog sklađista. Uključi kompjuter koristeći karticu i izaberi opciju „Tools/Drawning/Compass“. Odaberi određeni deo lica (nos, usta, kosu itd.) i menijaj ga sve dok Karla ne potvrdi da si izabirao prav. Ako se dogodi da Karla kaže da si vrlo blizu, to znači da si odabirao pravi deo, ali nju poljubi na licu nje lažan. U tom slučaju izabirao doš lica moras malo pomakati. Pošto sklađilo foto-koloto (u slučaju, odaberi opciju „Search Composite Master“ i Karla se identifikovala nepadaća. Uključi kompjuter i ponovo poprčaji sa njom. Ona će izraziti želju da je vratiš „kući“. Pošto ostaviš Karla kod sklađista, kupivo se zavojiš levice sa metalne korpice, a zatim idi u kola. Tako si završio i četvrti dan.

Četvrti dan

Na stolu u kancelariji naći ćeš sudski poziv za raspravu povodom kazne koju si ispešao čoveku zbog prepone vozilne na auto-putu. Liform idi na treći sprat i ti lifte u stolu glavnog tehničara uzmi signalni uređaj za praćenje. U prizemlju idi u potrošne kolice i ti pretnica ponuditi lopovu pokupi spisak brzina koje je radar detektovao onog dana kada si ispešao kaznu. Uti potom u svojla kola i odvezi se do tuda.

Na tužbovačnja pitanja odgovaraj tako što ćeš izroniti Talk klinku na njega svaki put kada te bude nešto uputio. Kada tužbač bez zadržavanja da predstavi dokaze, daj im spisak detektiranih brzina. Po završetku rasprave udi u kola i Moraleovce će te zamoliti da je očajno do tržnog centra kako bi mogla da telefonira.

Kada Moraleovca izabere za kola brzo joj uzmi ključeve iz torbice i ihni do obližnjeg bazarera da napraviti dupikat. Pitali majstora, a zatim se brzo vrati do kola i ključeve ostavi u torbici pre nego što se Moraleovca vrati.

Dispečer će ti javiti da se dogodilo novo zločin (zaprati adresu). Kada se nađeš na licu mesta, najpre otvori prijalnik i ti izklovi uzmi pincetu, nož i plastične kesice. Pogledaj telo u kontejneru, pretraži ga i naći ćeš vozilačku dozvolu. Upišl podizanje sa dozvole u notes (klinki notesom na dozvolu), a zatim pogledaj zvršnu adresu naku i pomoću pincete uzmi uzorak dlake. Zadrži čoveku majicu i videš pentagram uzorak u grud. Klinki notesom na pentagram i potom se akioni da ti paklinoj moglo da zavrti svoj posao. Pridi nepuštenu vozilu i klinki Elye inon na njega. Uzmi uzorak boje pomoću nožića. Vrti se do svojih kola i u prijalnik stavi elat koji si koristio.

U policijskoj stanici ćeš zateći poruku na stolu. Uključi kompjuter i pomoću opcija „Homicide“ i „New File“ kreiraj novu dosije pod brojem 1991.45. U prizemlju prišli se dokaze koje si našao na mestu zločina. Ili pod brojem dosije koji je upravo formirao. Udi se do bolnice. Pogledaj ležaj koje je zakačeno za Merin krevet, a zatim instrument kraja njenog uzglavlja. Primetiš da se prepisana i data doza leka na stolu. Pritrži prekičasti iznad kreveta i doći će glavna sestra. Pogledaj prijalnik i ona će pozvati doktora. Posle razgovora sa njim idi kući.

(nastavice se)

Mission Critical

Posle tragedije koja je zadelaa kolektivnu posudu tvog matičnog broda „USS Lexington“, ostalo si poljupano sam na njemu. Potrebno je brod dovesti u operativno stanje. Pogledaj kapetanovu poruku i dobiš si šifru za ulazak u njegovu sobu. Pridi računaru i poprčaji sa njim. Saznaš da se u jednoj od kabina za broda oštećeni i da je zato list ekuljučen iz upotrebe. Ovaj omarčić iznad terminala, pokupi kutiju i izvađi njen sadržaj. Pročitaj uputstvo za upotrebu pekarice, a završujući. Pridi velikom ekranu i otkopčaj video-poruku koju je ostavila zločinčica Tran. Saznaš da je sistem za hladjenje nuklearnog reaktora pretopo oštećenje i da je centralni računari koji povezuje nuklearni sistem na brodu takode van funkcije. Potko odgledaj poruku, u inventaru će se pojaviti kartica za aktiviranje lifta.

Izadi iz konferencijske sale i udi u kapetanovu kabinu (šifra: A305). Sa stola uzmi spise, pregledaj ih i pronaći ćeš šifru za ulazak u nekoliko kabina na drugom i trećoj palubi. Idi do suprotnog kraja hodnika i otvori druga vrata gledašno sleve nazad (šifra: E209). Ripu u zidu pivo poprčaji spretno, a zatim pekaricu nanesi na metalnu pločicu iz inventara, i konačno pločicom zatvori ruču. Na taj način ćeš stabilizovati pritisak na brodu i ponovo aktivirati lift. Izadi iz kabine i idi do sklađista. Iz jedne od kutija uzmi modul EC2010, a zatim protraži poruku koju ćeš naći u kutiji za modulu EC2001. Prio idi do lifta, pritisi dugme za poziv, udi unutra i u preoz ubaci karticu. Izadi iz trećeg paluba.

Pomoću šifre „JABC“ otvori vrata druge od šest kabina (gledašno nazad), udi unutra i u fici poprčaji sa tuđi naći ćeš poruku. Izadi iz kabine u hodnik, a zatim otvori sledeća vrata (šifra: F111). Udi u kabinu, sa monitora shvati ogriču, pokupi programski listing sa stola i pomoću njega isprogramiraj računari. Na ekranu će se pojaviti samo broj „pi“. Vrti se u hodnik i otvori petna vrata (šifra: JUB8). U kabini ćeš naći dnevnik. Pročtaj ga, izadi napole i idi do tiperizaj. Uključi VR uređaj i odgledaj oba prezentacije. Posle toga povuci kabinove koji se nalaze u blizini VR uređaja do ostali dve etaže. Sađa možda sisnući centralni processor (CPU), otvori ga i tako ćeš naći modulu EC2001. Vrti se na drugi paluba.

Otvori vrata od krajnje desne kabine (šifra: IH31) i udi unutra. Sa police uzmi maketu svemirskog broda. Izadi napole, idi do lifta i ispuši se na petu palubu. Kreni desno od lifta i udi u operacionu salu. Pridi kontrolnim uređajima i pogledaj obavestjenje (obradi pažljivo u šifri 911). U laboratoriji otvori omarčić sa desne strane i pokupi sklađilo i Gajgenov brojčak. Koristeći lift, ispuši se do palube sa reaktorom (Reactor Spaces). Uključi Gajgenov brojčak i sidi niz merdevine.

Nalazi se na prvom od pet platformi (obeleženo sa bojama). Ona se sastoji od po četiri sobe koje su označene slovima A, B, C i D. S obzrom da je veliki deo reaktorskog prostora ozažen, potrebno je da izabereš pravilan put do komandnog centra. Podnijsi u sobi A (oveno), a dalje nastaviš na sledeći nivo: levo u sobu B (oveno), dole u sobu B (naranđasto), desno u sobu A (naranđasto), dole u sobu A (žuto), dole u sobu A (zeleno), levo u sobu B (zeleno), dole u sobu B (plavo), desno u sobu A (plavo) i dole niz stepenice. Idi zatim desno do kraja hodnika i otvori vrata. Naći ćeš se u komandnom centru iz koga se kontrolisalo ponašanje nuklearnog reaktora.

Najpre iz omarca pored merdevine uzmi aparat za planiranje sečenja, a zatim se popni na gornji platformu. Udi u kanal brodi i na njegovom kraju otvori ventil. Vrti se dole niz merdevine, prid upravljaj kolicima i uključi je. Na ekranu će se pojaviti tehnička shema instalacije rashladnog sistema nuklearnog reaktora. Pošto je primarni rezervoar rashladnog fluida oštećen, potrebno je izolirati rashladnu tečnost iz rezervoara u donjem desnom uzdu rade. Problem uspostavljanja zatvorenog cirkulacionog kruga rashladnog fluida će za ljudje kojima je termoelektrična i procesno inženjerska struka bili elementarni, ali će za ostale (odnosno, većinu) biti zbunjujući. Treba, dakle, postupiti na sledeći način: rashladnu tečnost je pomoću pumpe potopiti transportivoli do jezgra nuklearnog reaktora, a zatim je propustiti kroz izmenjivač toplote (ovajna zrnja koja su u kontaktu sa vodom u njegovoj hladnjači). Potom tečnost treba dovesti do aparata koji je prikazan na drugu stranu između dva rezervoara (hladnjači), a zatim je sprovesti nazad u polazi rezervoar. Usmernavanje tečnosti se vrši promenom položaja ventila. Kada se uspostavi zatvoreni rashladni krug, parametri nuklearnog reaktora će se vratiti na normalu.

(nastavice se)

Ripper (3)

U bolnici poprčaji sa dr. Kajlbom i on će ti reći da ima određene probleme sa održavanjem stabilnosti Keitlininog stanja. Pogledaj kompjuter i uvidi redom uzmi datume od 11/18 (18. novembar) do 11/23 (23. novembar). Posle toga

ponovo razgovaraj sa Keitlbom. Priključi se na Keitlinin nervni sistem i ona će ti reći nešto više u vezi banke „Pan Financial“ i delo banke i od službenika zatraži da pogleda svoj set. Kombinacija za njegovo otvaranje je upisana u Keitlininom rodetoku pod imenom „George Rhodes“ (ime službenika na šalteru). Kombinacija glasi 18 56 21. Karticu koju budeš našao u setu skeniraj pomoću WAC-a.

Udi u cyberspace i poseti Ewensovog „banci“ (šifra je upisana na dokumentu kojog si skenirao u banci) i glasi: BRE-MANA. Oti ključice smicalice je da u termostatu otvoriš ti identična bar-koda. On je neka vrsta igre plemena u kojoj je na jačnije zapitati kako se pločice pokreću. Svaki put raspored bar-kodova se menja. Kada rešiš problem moći ćeš de probati dva zanimljiva dokumenta. Pod sadu do Volodovog izvora i tako ćeš po prvi put sreći Kvingtonovog brata Hamiltona, čoveka koji je dizajnirao virtuelni Vajgelboj po merzbinu Keitlinovom. On će ti reći da je Troboska mogla imati pomoću čovjaka koje se sastoji od tri komponente koja su razasute u tri različita izvora. Takođe, reći će ti i pristupne šifre za te izvore.

Šifra za ulazak u „izvor“ u kome ćeš naći prvo oružje je PE-GASUS. Da bi oružje moras odglati igru koju predstavlja varijaciju šaha (napomena: ikada postoji šah za trenutno završavanje partije nečemu je dala odobrenje da bi smo vas molili da sami pobediš kompjuter). U principu idi gde je skoro isti kao u šahu; potrebno je „popisati“ sve figure i materijal protivničkog tima. Najveći problem je što se smera podizanje i spuštavanje koga se radi na određenoj polju. Samim tim menjaš i pravila njegovog kretanja, odnosno jačina pojedinih figura. No, kada jednom shvatiš ova pravila, igranje neće predstavljati problem. Šifre za ulazak u drugo, odnosno treći „izvor“ su ORESTES i ODYSSEUS. U oba sklađista čekaju te akčne sekvence u kojima moras udi dužoviti koja su tvoja nepadaća. U prvom sklađistu pucaj u plavo, a u drugom u oveno oko.

Sađa kada imaš kompletan arsenal oružja postaje ključno „Duchamp“ i poprčaji sa Nelsonom. Idi do Soupa Blava po nekoliko novih saveta. Ponovo udi u cyberspace i „uplovi“ u Warp Space „izvor“ (šifra za ulazak WARP si dobio od Nelsona). Pogledaj fotografiju koje tamno nade, a zatim se uputi do Keitlinovog izvora (šifra DIGITAL EDEN je reka Soup). Od Keitne ćeš saznati da su ti protiv Troboske potrebna oružja potrebna i ti programa koje je te zatešao dok budeš u cyberspace. On će te poslati u „izvor“ krajnja toba (šifra FSY BAFID). Na ulazu u hram nepuštenu (u skladu sa tim što se mora vratiti natrag). Potom ćeš se naći na sledećem stepu sa hijeroglifima. Simbol lešinara zapravo predstavlja slovo A (što se može zaključiti iz pomenute notacije). Albedosa nastavlja u krug u smeru kretanja sklađista na časovniku, s tim što se simboli u uglovima ne računaju. Ako to posmatraš na taj način onda peti napis u sredini glasi: shelter, nose, mouth, quill, i koided cloth. To su za prvo opće pet simbola koji predstavljaju rešenje problema. Tražani simboli su na mestima sledećih slova: H, O, U, R, S.

Pollo si dobio prvi program vrati se do Keitne. On će ti dati drugi program i reći da ti šifra za ulazak u „Anti-viral „izvor“ (EX-TERMATOR). Oti gde ćeš tako reći i da je sklađiranju po ovinim i zeterim pločima dopisao do klobanje na drugom kraju table. Na omj ploči sa klobanjama, naravno, ne možeš stati (kukuci šifra FRETZEL za trenutni zavrtetak igre). Pošto si u ovo rešio konačno si spremni za ulazak za Troboskom, ali prethodno moras uraditi još nekoliko stvari.

Pri dobi do policijske stanice i poprčaji sa Brentonom. On će ti pomenuti majstara Jovya Harnera. Njega ćeš sreći u kafiću „Zuchsmann“. Pošto razgovor ti do razdvoje i uredni moći da si doznao za adresu sa njegovom kćerkom. Poseti Falcokneja u njegovoj kući i Magnitu u njegovoj kancelariji i prenesi im novosti. Od jednog od njih dobiš određene fotografije Troboske. Odrisi tu fotografiju u bolnicu i pokaži je doktoru Barton. Udi u Keitlinovu sobu, pogledaj na monitoru Trobosku sliku i poprčaji sa Keitlbom. Vrti se u ređačiju i Bena završi da ti dozvoli da upotrebiš softver za analizu fotografija. Dik sa programom se nalazi na jednom od stočeva u ređačiju. Otvori svoj WAC, klikni na fotografiju, a zatim staviš opciju „Analyze“. Ispostaviće se da je fotografija šahista.

Ki kod onoga od koga si dobio fotografiju i reći mu da je ona falsifikat, a zatim postavi svoju koja je bila na fotografiji i poprčaji sa njom. Otkriće u tom trenutku ćeš primiti poziv od doktora Keitja da se nešto dešava sa Keitlin. Idi u bolnicu i pogledaj monitor na kome je bila Troboska slika. Srimi pozvati poslednji put i udi u cyberspace.

Odnjednom ćeš se našli ispred zagnane sa tarot kartama. Potrebno je da posedaš šest karata sledećeg redosleda: Prva: najviše počinje rešenem „Don't Fear the Reaper“ koja u tom trenutku prašl igru. Ključne reči iz rešenja su upravo ponovo prikazani na kartama. Dakle, redosled karata je sledeći: godišnje doba, strah, smrt, vetar, sunce i kiša. Konačno je došao trenutak obaveštenja sa Troboskom. Vodi račun da imaš samo jedan pokušaj i zato razmisli dobro pre nego što potegneš oružje na neku od klonci.

(194)

NOVO!

računarski časopis

U IZDANJU MIKRO KNJIGE

Poštovani čitaoci,
Obaveštavamo vas da je Mikro knjiga pokrenula nov računarski časopis. Pažljivom analizom tržišta i potreba za aktuelnim, kvalitetnim, objektivnim i široko prihvaćenim mikroracunarskim časopisom, zaključili smo da su sazreli svi uslovi i da je došlo vreme da vam ponudimo jedan takav časopis.

Redakcija Mikro knjige

Deset razloga za Mikroracunare

1. Nova koncepcija. Na osnovu sugestija čitalaca došli smo do časopisa u kome ljudi mogu naći brojne teme koje ih zanimaju. Teme su obradene tako da su i „običnim“ ljudima interesantne. S druge strane, u časopisu se nalaze brojni stručni saveti iz svakodnevnog prakse rada na računaru.

U svakom broju ćete naći najnovije vesti iz sveta računara, mišljenja autoriteta, deo o novim tehnologijama, prikaze novih proizvoda, poseban deo o Internetu, deo o programiranju, stalne rubrike i male oglase. Uz svaki broj se dobija i specijalan dodatak - uputstvo za korišćenje programa. U prvom broju, dodatak obraduje napredne tehnike Excela 97.

2. Priznati autori. Časopis može biti dobar samo ako ima dobre saradnike. Za prvi broj Mikro knjiga je okupila veliki broj priznatih autora. Svakom našem saradniku moći ćete da se obratite i lično.

3. Izgled časopisa. Nudimo časopis novog grafičkog lika, novog formata i tehničkog uređenja. Časopis koji je prijatan za oko i prijatan u ruci. Časopis koji će služiti kao uzor.

4. Internet svet. Posebna pažnja je posvećena Internetu. Brojne rubrike o Internetu, domaćoj i stranoj sceni, načinima kako da se povežete, kako da imate svoje stranice na Internetu, najnovije vesti, brojne zanimljive lokacije i mnoge druge stvari čine poseban deo časopisa, deo koji smo nazvali *Internet svet*. Verujemo da ćete u *Internet svet* naći mnogo toga što ste tražili.

5. Dvanaestogodišnje iskustvo. Iza časopisa *Mikroracunari* leži 12 godina rada u oblasti publikovanja računarskih informacija, prenošenju proverenih iskustava i pružanju potrebnih znanja.

platom: od 10 do 30%, što znači da vas pojedinačni primerak košta 18, 16 ili čak 14 dinara, i to sa poštarinom!

7. Mikroracunari na Internetu. Časopis ima podršku na Internetu. Sve ono što nije stalo u časopis naći ćete na adresi <http://www.mikroracunari.co.yu>. Plus diskusione grupe, vesti i kontakt sa autorima. Postojanje časopisa *Mikroracunari* na Webu logičan je nastavak postojanja savremenog računarskog časopisa.

8. Objavlivanje vaših priloga.

Mikroracunari će objavljivati i honorarisati sve zanimljive priloge čitalaca. Ako ste pronašli način kako nešto može biti urađeno brže i efikasnije, rado ćemo objaviti vaš prilog u posebnoj rubrici namenjenoj baš za takva iskustva iz prakse. To mogu biti i sasvim mali saveti, a ne samo neka „velika“ saznanja.

9. Besplatni mali oglasi.

U svakom broju će se nalaziti kupon koji će vam omogućiti da u sledećem broju objavite besplatni mali oglas. Vaš oglas će stići u veliki broj ruku zainteresovanih za vašu ponudu.

10. Izdanje Mikro knjige.

Poslednji, ali ne i najmanje važan razlog za *Mikroracunare* je to što je izdanje Mikro knjige. Želimo da *Mikroracunari* postanu među računarskim časopisima isto ono što su knjige Mikro knjige među računarskim knjigama. Uz vašu podršku to ćemo i postići!

Prvi broj u prodaji 25. decembra 1996.

6. Cena. Cena pojedinačnog primerka *Mikroracunara* je 20 dinara. Verujemo da je to korektna cena za časopis od preko 100 strana, sa specijalnim dodatkom i najkvalitetnijom štampom u boji. Posebno ako uzmete u obzir i popust koji dobijate pret-

POZIV NA PRETPLATU

Pozivamo vas da se pretplatite na časopis *Mikroracunari* po povlašćenim cenama, cenama sa popustom:

	6 meseci	12 meseci	
Pravna lica	108 din.	216 din.	POPUST 10%
Fizička lica	96 din.	192 din.	POPUST 20%
Đaci, studenti i penzioneri	84 din.	168 din.	POPUST 30%

U cenu je uračunata poštarina.

Pretplata za inostranstvo: polugodišnja 90 DEM, godišnja 180 DEM
Mikro knjiga • 11030 Beograd • Petra Martinovića 6 • tel. faks: 2540-544, 2540-545, 542-516

TOP LISTE

Priprema GORAN KRSMANOVIĆ

Do 17. decembra primili smo 178 kupona. Među njima bilo je 73% vlasnika PC kompatibilaca, 25% vlasnika Amiga i 2% vlasnika ostalih kompjutera.

Dobitnici nagrada u ovom broju:

Kontiki (011/154-836) vrši uslugu besplatnog snimanja po pet disketa ili jednog kompaktnog diska dobitnicima:

- Dragan Gajić, Ilije Đuričića 3, Studentski dom Bajić, 21121 Novi Sad
- Mario Ćirić, Save Nemanjića 1/19, 11300 Smederevo,
- Ratko Novaković, Jablanička 27, 11000 Žarkovo,
- Miloš Višnjić, Bulevar JNA 81/9, 11000 Beograd i
- Ištvan Sečenji, Tvornička 30/I, 24131 Kanjiža

Diler Soft (011/323-18-14) vrši uslugu besplatnog snimanja po pet disketa ili jednog kompaktnog diska dobitnicima:

- Stevan Gvozdenović, Svetozara Markovića 1/5, 34927 Batočina,
- Nikola Krmpotić, Kumičićeva 3, 24000 Subotica,
- Milan Kostić, Braće Panić 1, 11216 Jakovo,
- Miloš Jevtić, Vuka Karadžića 4, 35230 Čuprija i
- Danijela Stojanović, Matice Srpske 38/13, 11160 Beograd

Čestitam srećnim dobitnicima (za preuzimanje nagrada treba da se jave sponzorima) i pozivamo sve čitaoce da nam i dalje šalju glasove za Game Top 25 na donju adresu.

SVET KOMPJUTERA

**(Game Top 25)
Makedonska 31
11000 Beograd**

Na ovom kuponu napišite čitko, štampanim slovima, nazive pet najomiljenijih igara i firmi koje su ih proizvele

br.	Naziv igre	firma
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
Ime i prezime:		
Adresa:		
Imam	godina.	Imam kompjuter

TOP 10 AMIGA

1. CAPITAL PUNISHMENT
2. TRAPPED
3. BOGRATS
4. TRACKSUIT MANAGER 2/97
5. TIN TOY
6. WORMS: DIRECTOR'S CUT
7. BLOBZ
8. ALIEN BREED 3D II
9. VENETTA 2175
10. DNA

Top 10 je mesečna lista najtraženijih igara na domaćoj sceni. Formira se na osnovu informacija dobijenih od preprodavaca, informacija iz stranih časopisa i ličnih mišljenja članova redakcije. Igre su rangirane prema popularnosti i potražnji, a ne kvalitetu.

TOP 10 PC

1. C&C: RED ALERT
2. FIFA 97
3. FLIGHT SIMULATOR for WIN95
4. TOONSTRUCK
5. MUPPET TREASURE ISLAND
6. STEEL PANTERS 2
7. MASTER OF ORION 2
8. GEX
9. LEISURE SUIT LARRY 7
10. WAR WIND

GAME TOP 25

1. FIFA 96 - EA Sports	497	PC
2. NBA LIVE 95 - EA Sports	421	PC
3. COMAND & CONQUER - Virgin	400	PC
4. MORTAL KOMBAT 2 - Acclaim	390	Amiga PC
5. WARCRAFT 2 - Blizzard Entertainment	370	PC
6. MORTAL KOMBAT 3 - GT Interactive	300	PC
7. DOOM 2 - Id Software	292	PC
8. CIVILIZATION - MicroProse	264	Amiga PC
9. DARK FORCES - Lucas Arts	250	PC
10. MORTAL KOMBAT - Acclaim	232	Amiga PC
11. ALADDIN - Disney Software	225	Amiga PC
12. COLONIZATION - MicroProse	220	Amiga PC
13. THE LION KING - Disney Software	189	Amiga PC
14. WING COMMANDER 3 - Origin	173	PC
15. COMANCHE - Nova Logic	170	PC
16. REBEL ASSAULT 2 - Lucas Arts	176	PC
17. WORMS - Team 17	163	Amiga PC
18. X-WING - Lucas Arts	155	PC
19. TIE FIGHTER - Lucas Arts	144	PC
20. THE SETTLERS - Blue Byte	138	Amiga PC
21. STREET FIGHTER 2 - U.S. Gold	135	Amiga PC
22. DUNE 2 - Westwood Studios	128	Amiga PC
23. DUKE NUKEM 3D - Apogee	121	PC
24. QUAKE - Id Software	119	PC
25. CIVILIZATION 2 - MicroProse	115	PC

Za razliku od prošle godine kada je pitanje prvoplasirane igre odlučeno u poslednjem mesecu (nakon neverovatnog finiša u poslednjih nekoliko meseci Mortal Kombat 2 je prestigao Civilization, inače pobednika za 1995. godinu), FIFA 96 nijednog momenta nije dozvolila približavanje drugoplasirane igre NBA Live 95. U odnosu na prošlogodišnju finalnu listu, ove godine trinaest igara nije ponovilo svoj plasman na Game Top 25 (prošle godine tu sudbinu je zadesilo samo osam igara).

Sportske simulacije su plasmanom na prve dve pozicije pokazale ogromnu popularnost u 1996. godini, a za njima su sledile standardno popularne borilačke igre (Mortal Kombat 2 i 3) i strategije (Command & Conquer i Warcraft 2). Sredinu liste zauzele su Doomčine (Doom 2 i Dark Forces) i upravljачke simulacije (Civilization i Colonization). Diznjevа čeda Aladdin i Lion King bila su solidno plasirana tokom cele godine, a zapaženu ulogu imale su i letačkopucačke igre Wing Commander 3, Comanche, X-Wing i TIE Fighter. Zbog kasnog starta, ali solidnog finiša, listi dvadeset pet najpopularnijih igara u 1996. godini pridružili su se i Duke Nukem 3D, Quake i Civilization 2. Po ustaljenoj običajnoj listu resetujemo svakog januara i od februarskog broja „Sveta kompjutera“ čitaoci glasači imaju priliku da formiraju novu listu najpopularnijih igara. Iskorišite svoje pravo glasa, (mi nismo "oni").

Command & Conquer

Red Alert

Dugo očekivan i priželjkivan „međunastavak“ *Command & Conquer*, i pored nesporih zadovoljstava koje će pružiti svim ljubiteljima pomenute igre, ipak ostavlja utisak malo lepše urađenog „mission diska“, a ne nove igre. U odnosu na već objavljeni *C&C: covert Operations* izmene su minorne, i svode se poglavito na proprtnu priču, te neke kozmetičke detalje (drugačije jedinice, 640x480 grafika...). Još čudnija je činjenica da su se (bar za autora ovih redova) misle iz *Red Alerta* pokazale kao poprilično lagane (osobito u poređenju sa pojedinih „koskama“ iz *Covert Operationsa*). No, ostaje nada da je „Westwood“ izbacio ovaj program kao prelude za *Tiberium Sun* radi smirivanja nestrpljivog tržišta.

I pored ovog nekoliko crnih tonova evo i pregršt crvenih, tek da se vidi da je igra zaista lepa, lepša... Posle uzbuđljivog uvoda, saznajete da je vođa Brotherhood of Noda, legendarni Kane rešio da, po ugledu na neke svoje prethodnike, malčice promeni, pardon, tok istorije. Oruđe u njegovim rukama postaje brkati predsednik jedne od svetkih sila. Kejnov cilj je jasan, kroz izmenu istorije stvoriti uslove za fer i korektno nadmetanje sa GDI-om u budućnosti. Na vama je da birate, da li ćete stati na stranu crvenih i pokušati da žalbama, prigovorima i sudskim presudama (dobro argumentovanih mecmia, bomba i nervnim otrovima) legalno i legitimno skrenete istorijski tok: ili ćete kao predstavnik neprincipijelne koalicije zapadnih zemalja pokušati da sačuvate regularnost prošlosti mimim demonstracijama vaše vojske.

Po opredeljivanju i upoznavanju sa glavokomandujućima, krećete u akciju. Scenariji se smenjuju kao na traci, praćeni napredovanjem vaše vojske na strateškoj mapi. Nažalost, autori igre i dalje slede prilično glupav trend da za komandanta nema milosti. Gubitak ma i jedne blike vodi automatskom okončanju karliere. Šteta, valjda će u idućim nastavcima biti ostavljena mogućnost popravnog ispita kakva postoji u mnogim strategijama tipa „mislija-po-mislija“ (npr. *Panzer General*).

IGRA MESECA

Izgled komandnog ekrana se nimalo nije izmenio. Način komandovanja takođe, što je za svaku pohvalu. Značajno poboljšavanje grafike (SVGA - napokon!) doprinosi preglednosti terena, tako da nema više besomučne jurjave kursorom preko bojnog polja. U odnosu na prethodnika postoje izmene u izgledu i broju jedinica i objekata. Od novih jedinica brutalnošću se posebno izdvajaju nemački ovcari (po-

znati iz naših partizanskih filmova), kao i ženski komandos Tinja (kako reče vrhovni komandant alijanse, reč je o „profesionalnom dobrovoljcu“). Tu su, po prvi put, i pomorske jedinice, ali njihov uzak izbor i ograničena taktička upotreba govore da je ideja o njihovom uvođenju u *Command & Conquer* seriju još uvek u fazi razrade. Objekti koji se mogu izgraditi prilagođeni su izgledom 1946. godini (kada se rat i odvija). Nema beznačajnih zgrada - što god možete da gradite, gradite! Najslasnija građevina je stanoviš Tesla coil koji pomaže Rusima da potamane zapadnjake. Eto, ko god je sumnjao u reči sv. Milica od Mačve o Teslinom tajnom oružju, sustiči će ga kletva. Finansijske probleme rešavate skupljajući valuabe minerals.

Razlika u izgledu minerala na karti nije samo detalj na ekranu, već postoji razlika u prodajnoj ceni. Princip je - što lepši izgled, to više love.

Naposletku, treba reći i ponešto o samim scenarijima. Pre svakog od njih dobijate detaljna uputstva od HQ-a, tokom igre možete uvek pogledati Briefing, a povremeno vas kraćka poruka u gornjem levom uglu ekrana, kao i baršunasti muški glas, podsete na to šta vam je činiti, kako stoji stvari, itd.

Za starog strateškog lisca, kakav je autor teksta igra je bila prelaka; no, ne mari. Za novallije će biti izazovna.

Viktor TODOROVIC

Originalni softver smo dobili od distributera „Virgin Interactive Entertainment“

ŽANR: strateška igra

PLATFORMA: PC

MEDIJUM: 2 kompaktna diska

Ima li koga protiv? Uzdržanih?

Prelaka igra, sa premalo novina u odnosu na prethodnika.

Battleground

Shiloh

Firma „Empire“ je do sada izdala četiri igre iz serije *Battleground* od kojih smo mi imali prilike da vidimo dve, a zahvaljujući tome u ranijim brojevima „Sveta kompjutera“ i vas smo upoznali sa *Ardennes* i *Waterloo* (našem sudu nije prepušten *Gettysburg*). Kako je baš verzija bitke iz američkog civilnog rata ostavila jako dobar utisak na populaciju igrača širom SAD-a, ljudi iz ove programerske kuće su se odlučili da nastave izradu scenarija koji prate tu temu. Dakle, predstavljamo vam drugi *Battleground* iz serije *Civilnog rata - Shiloh*. Nakon njega, kako je najavljeno, sledi i bitka kod *Antietama* koja će se u Americi pamtili kao najkrvaviji dan u istoriji njihovog ratovanja...

Battleground: Shiloh je istorijska strateška igra koja za temu ima bitku koja se odigrala 6. i 7. aprila 1862. godine u Shiloh području koje obuhvata južni deo

smatrat Tenesija uz samu reku Tenesi. Ova bitka se

smatra prvom velikom bitkom Civilnog rata. Instalacija programa je prilično jednostavna i zahveća ili Windows 95 ili Windows 3.1x, koje Install Shield sam prepoznaje. Zavisno od brzine vašeg CD-a možete na hard disk prebaciti od minimalnih 20 MB do famoznih 340 MB podataka. Ukoliko posedujete bar šestiozbrinski CD drive slobodno se možete odlučiti za minimalnu instalaciju.

Po startovanju igre potrebno je da se odlučite za jedan od mogućih scenarija igre, pri čemu vam se ispisuju osnovni istorijski podaci vezani za tu bitku. Nakon odabira scenarija opredeljujete se za jednu od strana kojom ćete rukovoditi, i odlučujete ko će biti vaš protivnik (živi igrač ili kompjuter). Ukoliko se odlučite za živog protivnika on sa vama može da ratuje na istom kompjuteru na kome i vi igrate ili na nekom udaljenom. Veza između ta dva kompjutera može biti modemska, mrežna ili putem e-mail-a.

Svaki scenaio ima limitiran broj turnusa (poteza), a svaki turnus ima četiri faze: pokreti armija, defanziva i ofanzivna paljba i borbu prsa u prsa.

Biranje jedinica vrši se klikanjem na željenu jedinicu na mapi, nakon čega se ispod mape prikazuje

status date jedinice. Postoje nekoliko tipova jedinica, od kojih svaka ima određene karakteristike - tip borbe, daljina koja prelazi, formacije koje može da formira, i sl.

Posle izvedenog napada prikazuje se izveštaj koji daje sve potrebne detalje o posledicama njegovog izvršenja.

Borba prsa u prsa predstavlja ručnu borbu između dve jedinice, kada jedna grupa pokušava da zauzme lokaciju koju drži druga. Samo jedinice koje su u „dobrom“ stanju mogu da vrše ovaj tip napada.

Kada završite i sa ovim vidom megdana, kraj je vašeg turnusa i tada protivnički igrač izvršava svoje poteze.

Tokom bitke moguće je da određenim jedinicama naručujete pojačanja u vidu ljudstva, opreme ili hrane. Svaki scenario ima svoje „uslove pobeđe“ koji se u svakom trenutku mogu videti iz odgovarajućeg menija. Kao i u predhodnim verzijama *Battleground* pobeđa ima pet modaliteta - od velikog poraza, preko malog poraza i nerešenog do male pobeđe i velike pobeđe.

Cela igra praćena je originalnom komponentom muzikom koja odgovara tematici Civilnog rata. Uz

nju vrlo često čuju i pevani delovi i zvuci rata (pucnjava, eksplozije i sl.). Uz sve to sve veće bitke praćene su AVI sekvencama borbe. Ukoliko želite početak igranja možete odgledati i kratak igrani film od predstavlja borbu dve strane - severa i juga.

Jedina zamerka koju sam uočio tokom testiranja ovog programa je što prilikom izbora scenarija, opis istorijskih fakata vezanih za njega nije estetski najbolje sreden. Ipak, sve u svemu, originalni *Battleground* interfejs koji se koristi u svim nastavcima ove serije se zaista pokazuje kao vrlo dobar za ovaj tip strateških igara, a celokupan utisak koji igra ostavlja je prilično zarazan. Ukoliko ste fan ovog tipa zabave satima ćete sedeti za računaruom.

Reija JOVIĆ

empire
INTERACTIVE

Originalni softver smo dobili od izdavača „Empire Interactive“

ZANR: strateška igra

PLATFORMA: PC

MEDIJUM: 1 kompakt disk

Zaista kvalitetno uređena „šrnika“.

Ništa novo u odnosu na prošlu verziju.

TOONSTRUCK

Crnani filmovi u kojima se pojavljuju živi glumci postoje već nekoliko decenija. Među-

tim, tek pošto se pojavio film „Ko je smestio Zeke Rodžera?“ postalo je jasno kakve fantastične mogućnosti nudi spoj igranog filma i klasične, odnosno kompjuterske animacije. Popularnost „Zeke Rodžera“ je odmah navela hollywoodske producente, željne što većeg priliva novca u kase sopsvenih kompanija, da uloze sredstva u snimanje filmova istog tipa. Tako je nastao „Cool World“, a upravo smo ovih dana svedoci prave historije koja je zahvatila mlade Amerikance povodom filma „Space Jam“ u kome košarkaški superstar Majkl Džordan „glumi“ (i zabija „trojke“) zajedno sa Duškom Dugouškom, Patkom Dačom, Elmerom i ostalim popularnim crtanim junacima.

Posao animatora koji zajedno sa svojim kolegama radi na stvaranju crtanih filmova je vrlo lep i zabavan, ali ponekad, kada nestane inspiracije i kreativnosti za taj, može da bude i prilično nezahvalan. Ne verujete?! Pa dobro, hajde da onda zajednički potražimo takvog čoveka. Evo, recimo, uzmimo za primer... ovoga evo. Ime mu je Dru Blank (Drew Blanc), vrhunski je animator, cenjen u svom poslu, ali mu u poslednje vreme mnogo štošta ne ide od ruke. Upravo ga vidimo u trenutku kada mu urednik saopštava da ima još samo jedan dan da osmisli grupu novih likova koji će osvežiti crtanu seriju „Fluffy Fluffy Bun Bun Show“ koja se već deset godina svake subote uspešno prikazuje na televiziji. Međutim, to je lako reći, ali je mnogo teže ostvariti. Pogledajte ga samo, već nekoliko sati se ispred njega nalaze samo prazni papiri, a on... Hej, Dru! Probudi se, čoveče! Eto, šta sam vam rekao. Verovatno vam je jasno šta će se desiti ujutru - posle deset godina rada, dobiće otkaz. No, tako je to u životu, zar ne, Dru? Dru?! Gde nestade, čoveče?! Šta se ovde događa?! Dru!?!

Jedna od najboljih i najzanimljivijih ovogodišnjih avantura dolazi nam iz „Virginovog“ ogranaka „Burst“. „ToonStruck“ je igra urađena u stilu „Zeke Rodžera“ u kojoj igraću pruzima ulogu jednog živog stvora koji se u njoj pojavljuje. U pitanju je animator Dru Blank (tumači ga glumac Kristofer Lojd (Christopher Lloyd) koji se našao u svetu crtanog filma podeljenom na dva dela i kome vladaju dve krajnosti - čisto dobro (Cutoopia) i čisto zlo (The Malevolands). Ne znaćuju kako da se vрати u sopsveni svet, Dru prihvaća ponudu kralja Cutopie Hnja da zajedno sa svojim crtanim drugarom (Flux Wildy) pronađe dvanaest delova mašine zvane

„cutifier“ koja će stanovnicima omogućiti borbu protiv zlog barona Nefaricusa.

„ToonStruck“ je jednom rečju fenomenalna igra. Ona poseduje sve one karakteristike koje treba da ima odlična avantura, ali i mnogo više od toga. Grafika je zaista vrhunska (dovodna do nivoa perfekcije) tako da se igra nimalo ne razlikuje od najkvalitetnijeg crtanog filma. Isto važi i za mediunimacije koje izgledaju kao da su delovi nekog ozbiljnog hollywoodskog projekta namenjenog bioskopskoj distribuciji. Prosto je neverovatno koliko su autori posvetili pažnje uskladenosti pokreta glavnog glumca i ostalih crtanih likova imajući u vidu da se radi o jednoj

„običnoj“ kompjuterskoj igri. Što se tiče muzičke podloge primenjen je recept koji se do sada već mnogo puta pokazao kao pun pogodak - pored nekoliko specijalno komponovanih melodija, korišće-

ni su fragmenti iz poznatih orkestarskih dela umetničke muzike koji vrlo efektno pokrivaju gegove crtanih junaka.

Posebno draž „ToonStrucku“ daju mnogobrojni likovi (njih preko četrdeset) kojima su glasove pozajmili profesionalci u čije smo se vokalne mogućnosti mogli uveriti kroz takva crтана remek-dela kao što su: „Aladdin“, „The Lion King“, „The Little Mermaid“, „The Land Before Time“, „All Dogs Go To Heaven“ itd. Upravo zato se može reći da ova igra ima jednu od najjačih glumačkih pedala do sada, iako su jedino Tim Kari i Dom de Luiz glumci poznati široj publici. Naravno, takva koncentracija kvaliteta morala je da da i adekvatne rezultate - boja glasa, stil i način izražavanja svakog lika idealno pristaju njegovoj splošnosti. Zanimljivo je takođe da sigurno nećete moći da „provalite“ da su pojedini glumci sinhronizovali više likova. Ko bi, na primer, rekao da je Snotu i B.B. Wolfa uradio isti čovek?

Dokaz više u prilog tvrdnje da je „ToonStruck“ jedno od najboljih ostvarenja u svom žanru za 1996. godinu leži u činjenici da se deo članova naše redakcije (nazovimo ih u milošije VIS „Mladi avanturisti“) nečekivano „primio“ na igru, što se inače vrlo retko dešava, pogotovo kada su u pitanju avanture.

Konačna ocena ipak nije veća od devedeset procenata zato što igra ima jednu „ozbiljniju“ manu. Naime, „ToonStruck“ je avantura koja se može završiti veoma br-

zo, uprkos činjenici da zauzima dva kompaktna diska. To nije ni prvi ni poslednji put da se javlja takav problem, ali on u ovom slučaju ima jednu specifičnost. Kada se kaže da se neka igra lako završava u kratkom vremenskom periodu, to obično znači da je ona prekratka. Međutim, ova konstatacija u slučaju „ToonStrucka“ ne važi. Avantura ima sasvim solidnu dužinu, ali je problem u tome što igraću posle početnog upoznavanja sa likovima unapred može zaključiti šta je gde potrebno uraditi i, takoreći „jednim udarcem“, završiti igru bez ikakvog zaglavlivanja (sem u slučaju ako previdi postojanje nekog objekta na ekranu). Da je to tako svedoči primer grupe VIS „Mladi avanturisti“ koji su „ToonStruck“ lako završili, iako su se po prvi put susreli sa igrom tog tipa. Ovo, razume se, ne znači da smo mi za igre u kojima se javljaju neložične zagonetke, ali smatramo da težina treba da bude takva da predstavlja izazov.

U svakom slučaju, „ToonStruck“ je igra koju ne bi trebalo propustiti. Ovo se ne odnosi samo na ljubitelje avantura, već i na one igraće koji smatraju da su takve igre monotone, pa čak i dosadne. Za njih će „ToonStruck“ biti pravo otkrovenje.

Slobodan MACEDONIĆ

Originalni softver smo dobili od distributera „Virgin Interactive Entertainment“

ŽANR: avantura

PLATFORMA: PC

MEDIJUM: 2 kompaktna diska

Grafika, fenomenalno animirani likovi, glasovi glumaca.

Suviše jednostavni problemi i lako predvidiva rešenja.

Ultimate Soccer Manager 2

Za proteklih šesnaest godina, koliko je prisutna na softverskoj sceni, firma „Sierra On-Line“ (osnovana 1980. godine u Los Angelesu) potpisala je zavidan broj kvalitetnih igara. Od početka, prevashodna orijentacija firme bila je na izradi avantura, tako da su svojevremeno izbacili prvu avanturu u istoriji računarskih igara koja je donela kombinaciju grafike i teksta. Danas ovaj gigant sa preko četristo zaposlenih dizajnera, programera i muzičara uspešno obrađuje i druge žanrove računarskih igara, te pored avantura (*Phantasmagoria*, *Letsure Suit Larry Collection* i dr.) u svoje kataloge uvršćuju i simulacije (*Aces Collection*, *EarthSiege 2*), strategije (*Caesar II*, *Space Bucks*) sportske simulacije (*Baseball '96*, *Football '96*) i arkaadne igre (*Lode Runner*, *3D Ultra Pinball*).

Nastavak prestižne „Stierne“ menadžerske simulacije fudbala (sa podacima za sezonu 1996/97.) dolazi sa neskrivenim pretenzijama da postane do sada najsvobuhvatnija igra u svojoj kategoriji. Sva složenost i velika zahtevnost menadžerskog posla izgleda da je neiscrpan izvor ideja za igre sve boljeg kvaliteta. Jedini pravi problem u izradi ovakvih igara odnosi se na što funkcionalnije povezivanje mnogobrojnih operacija u preglednu, jednostavnu celinu, a da se pritom ne izgubi na realnosti ili preterano zakomplikuje igranje.

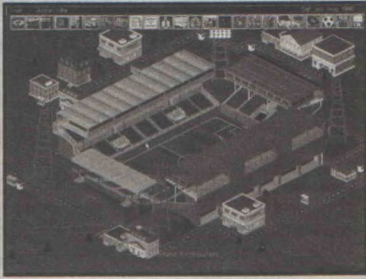
Ultimate Soccer Manager 2 bez svake sumnje objedinjuje gore navedene karakteristike. Svi domeni igre su studiozno i tehnički besprekorno obrađeni. Posebno bismo istakli obilje vešto povezanih opcija u okviru menadžerskog dela i intuitivno rešen taktički deo sa mogućnošću brzog testiranja (ne)uspešnosti taktike. Kao treća, ali ne i manje važna komponenta postoji poslovni („biznismenski“) deo vezan za sponzorstva, reklamiranje i snabdevačke funkcije.

Upoznavanje sa osnovnim operacijama i značenjem ikonica u vrhu ekrana neće zada-

vati nikakve probleme ni apsolutnim početnicima (takozvani „Santrači“), pa ćemo se ovdje pozabaviti samo nekim konkretnim tehničkim informacijama i važnijim opcijama.

Na početku treba da se odlučite za startnu količinu zelenih novčanica, što se direktno odlikava na težinu igre (sistem: više para, manje nerviranja i razbijenih miševa). Opcija **Commercial game on/off** kada je uključena, na grbaču će vam pred svega staviti i brigu oko prodaje i održavanja tegzi, prodavnica i restora; u suprotnom time će se baviti kompjuter (to je, za početak manje bolna varijanta). **Rigging on/off** omogućava vašim zlatonogim pulenicima da igraju priljivo (pitanje je da li se u današnjem fudbalu uopšte može govoriti o fer-pleju, s obzirom da se sve više igrača sa utakmica vraća kao sa fronta, prebijenih nogu i razbijenih arkađa).

Preko ikonica u vrhu ekrana u svakom trenutku su dostupne sve glavne operacije preko kojih se, u nekim slučajevima, može otvoriti novi ekran sa dodatnim opcijama. Sa glavnog ekrana pruža se pogled na celokupni stadionski kompleks, sa svim pratećim objektima kojima se pristupa pritiskom na dugme miša. Iz kancelarije se vrše poslovi oko transfera igrača, zakazivanja prijateljskih susreta, podmičivanja (najkraći put do zatvora) pregleda statusa tima i statističkih podataka i gomile drugih operacija. U slučaju da utakmica ne idu najbolje, a vama gori pod nogama i pobeđava vam je potrebna više nego „lebac“, iz svoje kancelarije telefonom možete uraditi tri stvari. Prvo, podignite sledećem protivniku neku razumniju sumnu, sklopite „posao“, ali ni tada ne očekujte sigurnu pobeđu. Ostale mogućnosti se odnose na Kupovinu igrača „ispod ruke“ i polaganja opklada, što treba koristiti tek u stanju krajnjeg oćaja.

Verovatno će vam ći na živce obaveza stalnog polaganja računa direktori kluba (ćika od koga vam zavisi koža). On će se na početku sezone jasno i nedvosmisleno izraziti u pogledu mesta na tabeli gde očekuje da vidi ime svog kluba. Svaka neuspela sezona je korak bliže šut-karti.

Posebnu pažnju zasluđu izbor osoblja koje čine treneri, fizioterapeuti i izviđači (ljudi koji traže igrače prema zacrtanim kriterijumima), pri čemu istovremeno može biti zaposleno samo pet trenera. Njihov izbor zavisi od vašeg materijalnog stanja, ali bolja referenca je vrednost igrača kojima raspolazete. Ne treba očekivati brzi napredak veštine igrača, ali valja imati na umu da mladi igrači znatno brže uče.

Taktički deo ostavlja veliku slobodu za formiranje sopstvenog stila igre. Određuju se pozicije igrača, bira kapiten, određuje šuter za slobodne udarce, komere i penale, a sve na osnovu karakteristika samih igrača. Taktičke elemente je moguće primeniti i na svakog igrača pojedinačno. Postoji i mogućnost igranja na uvek riskantne ofšajd zamke, što treba koristiti u slučajevima kada protivnička ekipa igra napadački.

Praćenje utakmice se odigrava na 3D izometrijskom polju sa sitnim, animiranim figurama svih dvadesetdva igrača. Neizvesnost oko rezultata prožima svaki minut utakmice, koja je zahvaljujući jednostavnim animacijama značajno dobila na atraktivnosti. Ostatak mnogobrojnih funkcija probajte sami.

I sa tehničke strane je *Ultimate Soccer Manager 2* ispunio očekivanja. Sem pomenutih animacija, una prednja su prisutna i na polju zvuka (poboljšane melodije, govor i specijalni efekti), grafike (SVGA renderovane sličice) i korisničkog interfejsa (organizacija u „icon bar“ stilu, slično Windows korisničkim programima).

Hardverska zahtevnost se, za današnje uslove, može smatrati izuzetno niskom. Potreban je najmanje 486 DX33 računar, dvobrzinski CD-ROM draž, 8 MB RAM-a, Soundblaster kompatibilna kartica. Radi na DOS i Windows 3.1/95 konfiguracijama.

Gradimir JOKSIMOVIĆ

Originalni softver smo dobili od izdavača „Sierra On-Line“

ŽANR: upravljačka simulacija

PLATFORMA: PC

MEDIJUM: 1 kompaktni disk

More opcija uz očuvanu jednostavnost igranja.

Arhaično grafičko okruženje.

Grand Prix Manager 2

Najtražnija menadžerska simulacija Formule 1 za proteklih godinu dana, „Microproseov“ *Grand Prix Manager* doživela je, slično mnogim igrama iz svoje branše, zvučni nastavak.

Ljubitelji originala prvi susret s novom igrom neće oduševiti, s obzirom na frapantnu vizuelnu sličnost. Identičan raspored ikona, sadržaj pull-down menija (čak i 1 izostavljena opcija Race Screen), istovetno grafičko i tek nešto poboljšano zvučno okruženje ne mogu se svrstati u pohvale.

S druge strane, ostali elementi su doživeli detaljnu reviziju. Programeri su putem Interneta, pisama i faksova dobijali komentare, savete i želje ljubitelja igre širom sveta i maksimalno se potrudili da sve konstruktivne predloge pretoče u konkretna unapređenja. Ubačena su sva pravila iz sezone 1996., a dobijeno je zvanično odobrenje FIA organizacije za korišćenje imena logoa i imena firmi i vozaka (jedino su sponzori fiktivni).

S obzirom na celokupnu Windows orijentaciju igre i korisnički interfejs je na point-and-click principu, sa opcijama predstavljenim ikonama kojima se pristupa mišem ili komandama sa tastature ('Tab' taster za označavanje ikone, 'Space' za selektovanje). Izgled i sadržaj ekrana se mogu menjati shodno ukusu igrača. Takav interfejs je sam po sebi dovoljno jasan i gubi se svaka potreba za detaljnim prevlačkanjem svake opcije.

Onima koji nikad ranije nisu videli prvi deo igre savetujemo da za početak izaberu opciju Quick Start, koja će automatski sastaviti celokupan tim i dati nešto početnog kapitala. Pre početka moguće je promeniti ime i logo firme, ali ipak preporučujemo da zadržite

žite „Benetton“ (tu su Žan Alezi, Gerhard Berger, a da ne spominjemo deset miliona dolara za početno „troškarenje“).

Sa glavnog ekrana se brzo i lako pristupa svim glavnim opcijama koje čine odvojene celine. Tu su mogućnosti za sastanke sa osoblim, pregovore sa sponzorima, finansijske zavrzlame, dizajn budućih modela bolida, popravke i oštećenja, test vožnje, trke u raznim šampionatima, informacije iz sportske štampe, sezonske tabelle, a svaka od njih sadrži obilje podataka. No, budite brze ižigice, jer su meniji organizovani tako da se ne možete zbuniti ni da hoćete.

Glavni cilj igre je dospeti u društvo najbogatijih u svetu Formule 1, a to se postiže kada vam konto u banci dostigne brojku od trinaestdeset miliona dolara. Neka kraća uputstva kako da to ostvarite sadržaj sa pasusa koji slede.

S obzirom na svežinu scenarija, ne bi bilo loše započeti igru kao menadžer nekog trenutno vodećeg tima (Benetton, Williams, Ferrari ili McLaren), što u startu daje značajnu prednost. Treba steći naviku uspostavljanja dobrih odnosa sa sponzorima, jer tu leži najveća lova (češće posećuje Sponsors Time opcije, pucajte na velika imena i cenjajte se). U slučaju da vodite slabiji tim, pozabavite se i stitijim novcem do koga se može doći na više načina (na primer, neki vozači će platiti i ne tako male sume da bi ih pustili da provozuju koji krug pod vašim klupskim bojama). Kod kupovine korišćenih delova može se zaraditi pristojna suma, ali takvi poslovi mogu biti mač sa dve oštrice, najviše zbog čestog pada cena delova.

Pripreme za trku i sama takmičenja pružaju još više prostora za vešto manevarisanje. Uz upotrebu opcije Advice moguće je bolide doterati do savršenstva, pa

stoga ne prežite od česte upotrebe iste. U toku samog toka trke najviše pažnje treba posvetiti stanju bolida (prevažashodno guma) i poseti boksu (najbolja je varijanta od tri stajanja, uz neoptupno punjenje goriva - dobitak na brzini je tada očigledan).

Što se tehničkih karakteristika tiče, stvari stoje prilično dobro. Uz simpatičnu grafiku i zvuk, komentare popularnog (na Zapadu) Starlinga Mosa (Moss) i animirane sekvence atmosfere upotpunjuje i jednostavna kontrola. Što je, s obzirom na složenost igre, itekako važno. Postoji i opcija za mrežno igranje, ali svega četiri igrača. Na disku se, pored igre nalaze i neki screen-saveri za Windows 95.

Koliko je složen i mukotran posao menadžera jednog tima Formule 1 biće vam jasno već posle par minuta ozbiljnijeg igranja. Impozantno zvuči činjenica da ova igra simulira rad nekih 200 do 300 ljudi čiji je zadatak da maksimalno pripreme bolid, smeste ga na stazu, angažuju najbolje (iliit najskuplje) vozače i pribave bogate sponzore. Ako ste spremni da se suočite sa navedenim izazovima, krasi vas izvesno predznanje iz sveta auto-trka, menadžerska veština i snalažljivost pod stalnim pritiskom (da ne pomignemo ljubav prema novcu), onda je *Grand Prix Manager 2* odgovor na sve vaše zahteve.

Gradimir JOKSIMOVIĆ

MICROPROSE

Originalni softver smo dobili od izdavača „Microprose“

ŽANR: upravljačka simulacija

PLATFORMA: PC

MEDIJUM: 1 kompakt disk

Sva složenost menadžerskog posla na jednom mestu.

Preterana sličnost sa prvim delom.

Trapped

Ostvarenja na polju Fantasy Role Play igara za vreme velike Amiga krize prethodnih godina manjkale su na softverskom tržištu. Iz firme „Oxyron Software“ stiže *Trapped*, dosta zahtevna avantura čija je radnja smeštena u magičnim imaginarnim zamkovima. Glavni cilj je pronaći izlaz i osloboditi se zle sudbine koja je zadesila junaka koga vodite. Grafičke karakteristike igre su zapanjujuće, ukoliko imate preko 5 MB memorije i makar 15 na hard disku. Antimacija je glatka i brza sa kvalitetnim i realističnim senčenjem. Ako koristite **blur mode** preko 'F8' meni tastera dobićete veliki render kvalitet i maksimalno korišćenje vaše grafičke/memorijske kartice. Zvuk je pomalo ispod nivoa dostojnog kvaliteta, no ostvarenju, ipak, semplovi su lepo uklopljeni (trupkanje po mrtaku, pucketanje vatre, zvuk metala pri sudaru dva oružja...)

Kontrola likova se vrši preko kursorskih tastera (kretanje i izbor menija) i numeričke tastature (pogled gore ili dole). Glavni ekran se sastoji iz dela predviđenog za pogled iz prvog lica, donji deo su oružja, lični profil lika koji se vodi i slični korisni podaci. Sa leve strane se nalaze pronađeni predmeti, dok su na desnoj raspoređeni razni napici za lečenje ili drugu upotrebu (npr. trovanje). Preko 'F1' tastera se ispunjavaju sve ostale opcije. 'F2' predstavlja auto-mapu koja je neophodna

u komplikovanim delovima. Preko 'F3' se mogu videti bliže karakteristike likova. 'F4' su skrolovi (stare umotane hartije) koje ste sakupili usput. 'F5' je meni za snimanje pozicije i izlazak iz igre. 'F6' je inventar lika. 'F7' je meni sa dva podmenija od kojih prvi služi za prikupljanje, dok je drugi za lanstranje magija. Odabir magija se vrši preko kursorskih tastera. 'F8' su opcije, broj piksela, muzički efekti, kretanje skakutimom (?), teksteure poda/plafona. 'F9' je knjiga sa dvanaest osnovnih magija koje ćete koristiti.

Od oružja imate samo šest alati. Bodež (duger) ne nanosi teške rane, koristan za lovcu. Dugi mač (Long sword) pogodan je za vitezove i borcu. MorningStar (pojam preuzet iz knjige Davida Gemella istoimenog naziva - prim. aut.), vrlo dobar za vitezove ako naučite da ga koristite. Čekić (Hammer) je najbolje oružje za varvarina i naravno, paljka. Pijuk (Pike) je univerzalno oružje. Ratna sekira (War axe) najbolje leži paruljucima.

Prioritet pri svakom okršaju sa neprijateljima treba da vam bude preživljavanje, makar to značilo i bežanje pred slabijim protivnikom (uvek iz slabijih dolaze mnogo jači da vas dokrajče). Ako ne

nadete odmah izlaz... ne brinite. To predstavlja ponetu igre.

B. BABOVIĆ

ŽANR: FRP avantura

PLATFORMA: Amiga 1200

MEDIJUM: 7 flopi diskova

Zabavno
ostvarenje
dostojno
najvećih FRP hitova.

Prevelika
hardverska
zahtevnost.

Resident Evil

Dokaz da Playstation može da posluži kao kvalitetna platforma za avanturu stiže preko softverske podrške firme „Capcom“ i „Virgin Interactive Entertainment“. Činjenica da je „surovi naziv“ izmenjen za Američko tržište (*Biohazard*) nije izbegla cenzuru i etiketu Parental Advisory 15+. Da smo svedoci sve surovijih (i realnijih) igara pokazuje i *Resident Evil* koji samo nastavlja tradiciju *Mortal Kombat*, *Ripper* i sličnih krvavih ostvarenja.

Posle uzbuđujućeg uvoda, naspram koga ostvarenja Stivena Kinga liče na Meri Popins, možete odabrati dva člana specijalne jedinice Bravo team. Oni su dopremljeni helikoptrom u gradić Rakuin (Raccoon), gde su se dogodila misteriozna i bizarna ubistva. Takođe, i prethodni tim koji je poslat nestao je bez traga. Uzimanje Krisa predstavlja teži mod, dok je za ženskim članom tima (Džil) lakše, zbog preživlog člana tima Berija koji vas jednostavno navodi na tragove. Cilj igre je preživeti horor

koji vas očekuje u nimalo gostoljubivoj villi. Stanovnici kuće (zombi, zombi-obermani, gigantski pauci, vrane...) su vrlo gladni i sigurno će biti oduševljeni vašom pojavom. Preventivne radi, korisno je u ruci uvek nositi bilo kakvo vatreno oružje. Nezgodna osobina protivnika je da se dižu sa poda par puta dok se ne pojavi crvena fleka ispod istog, posle nekoliko ponovljenih hitaca.

Zanimljiv efekat za programeri napravili kada je potrebno snimiti poziciju. Potrebno je pronaći toner koji ćete iskoristiti na starijim pisamaćima mašinama koje se nalaze rasute po kući. Jedna od negativnih strana igre je kretanje likova i otvaranje vrata. Likovi se kreću ukrug oko svoje ose posle čega im se daje pravac, što je pomalo robotizovano. Otvaranje vrata je suviše dugi i dosadna animaciona sekvenca koju igrač ne može da prekine. Sva-

ki objekat sadržan u igri je urađen do poslednjih detalja sa kvalitetnim teksturama i jakim renderovanim sekvencama. Upravo ta realnost pridodaje uzbuđivosti i uživanje u atmosferi košmara koji junak preživljava. Muzički deo igre je takođe izuzetan sa realističnim digitalizovanim semplovi-ma. Glavna tema je najbolje uklopljena tema u igri koju je autor ovog teksta čuo. Muzika je naprosto jeziva i vezana sa vizuelnim efektima čini nezamislivo doživljaj realnosti.

B. B.

Softver ustupio „Exit Production“

ŽANR: avantura

PLATFORMA: Playstation

MEDIJUM: 1 kompakt disk

Izuzetna
realnost
i kvalitetna
šminka.

Sporost kod
animacionih
sekveneci.

WORMS

DIRECTOR'S CUT

Posle nešto više od godinu dana korisnici Amiga mogu da se raduju, jer je nova verzija igre *Worms* (SK 12/95) *Worms: Director's Cut* stigla na domaće tržište. Pošto je ušao u istoriju kompjuterskih igara kreator šašavih crvića, **Endi Dejvidson** (Andy Davidson) odlučio se na smeli pokušaj izdavanja originalne verzije (kako to filmadžije zovu „Directors Cut“) pod patronatom matične kuće „Team 17. Da je ovo odličan marketinški potez, pokazace istorija.

Prvo poboljšanje koje je uneto su unapređeni grafički elementi sa preko trista boja na ekranu koje uključuju čak sedamdeset korišćenih samo za kreiranje neba ili četrdeset za vodene efekte (talase i razne prelive). Primetne su promene u izradi kopnenih delova što se najbolje očitava na izradi planina u vi-

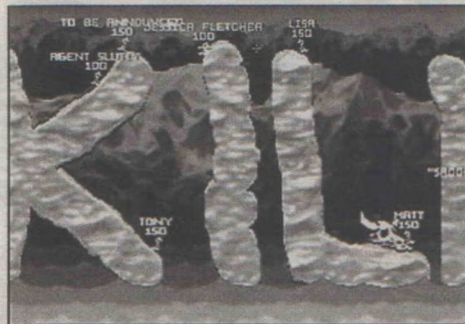
še slojeva. Sem ovih brojčanih podataka, elementi koji pojačavaju igrivost su u neizmernom obliku. Preko **graffiti** moda možete do mile volje dizajnirati sopstvene nivoe po kojima ćete se juriti sa protivničkim glasticama. Pored ovog moda tu su **Cavern levels** (specijalni nivou sa pećinama ili kao vama kada se plafon obrušava), **DIY landscape** (samostalno crtanje ili uz primere grafičkog izgleda nivou), **Editor** za workbench itd. Animacija podrazumeva skrolovanje paralaksi u devet nivou i glatko kretanje likova. Sami crvi skaču i miruju na sve strane, što je urađeno do najsitnijih detalja. Prilikom korišćenja oružja ili sličnih „pomagalica“ svaki od njih dobija određenu ulogu. Tu možete videti radnika (kada se postavlja prepreka), fudbalera (kada šutira ili udara glavom bombu), generala sa kapom (prilikom korišćenja konvencionalnog oružja) itd. Nešto što će vas sigurno zabaviti i nasmejati su zvučni elementi igre. Sem solidnih tema tu se nalaze karakteristični slikaški semplovi komentara i po-

vika članova ratnih timova. Kada izgubi energiju od sto poena, mališa sebe raznosi bombom uz reči *Bye-Bye* pose čega se pojavljuje grobić. U slučaju da ga promaši protivnički projektil komentar je *That's luck!*. Svako oružje ima karakterističan zvuk, kao npr. blejanje ovlčica za sheep oblike ili zvuk stampea i mukanje za mad cows oružja. Pridodato je četrdeset vrsta novih oružja od kojih se izdvajaju: old woman, dragon ball (ispaljuju kugle kao u igri *Mortal Kombat*), super bat (bejzbal palica), +rope (kombinacija sa drugim oružjem gde se isto postavlja na užu i šalje blizu protivnika gde eksplosivira) i slični oblici masovnog/individualnog istrebljenja protivnika.

Worms: Director's Cut je vrhunsko ostvarenje koje je predodređeno za uspeh na globalnoj softverskoj sceni.

B. BABOVIĆ

Softver za Amigu obezbedio „Amiga Centar“

ZANR: logička igra

PLATFORMA: Amiga 1200

MEDIJUM: 1 kompaktni disk

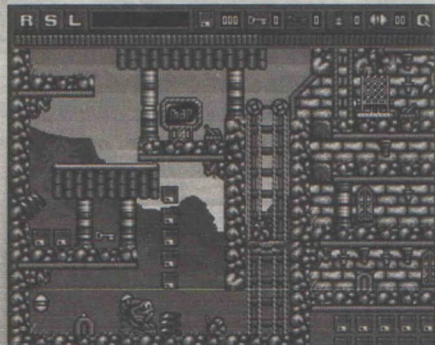

Simulacija
dobre atmo-
sfere i prelip
tehničkih elemenata.

Velika
memorijska
zahtevnost.

U slučaju da obojite karikaturu monstruma iz filma „Osmi putnik“ u zelenu boju dobićete centralnu ličnost poslednjeg ostarvanja „Vulcan Softwarea“. Bogretić predstavljaju čudna i miroljubiva bića koja svoje vreme provode u još čudnijoj zemlji kojom kruži legenda o velikom Bogu koji je našao neprocenjivo blago. Inspirisani legendom, dva malena Bogreta kreću u potragu za slavom i bogatstvom. Shvatajući kakve im opasnost predstoje, njihova tata hita u pomoć. Ali stiže prekasno i mališane pronalazi zarobljene u velikom zamku iz koje je potrebno pronaći izlaz. To će ostvariti prelaskom Sedzdeset logičkih nivou uz mnoštvo ubistvenih prepreka.

Bograts

Još jedna igra iz edicije „Jovica i Anđelko“, gde je uz pomoć jednog lika potrebno dovesti drugi prigrupu lik da izlaska. Mali Bogretić imaju kapice crvene i plave boje i poseduju različite sposobnosti koje variraju po nivoima. Sve ostale akcije (otvaranje vrata, povlačenje poluge, sklanjanje ubistvenih prepreka...) radi stariji Bogret. Zagonetke karakteristične za „Vulcan software“ dosta su teške, u nekim trenucima podsećaju na komplikovane nastavke famozne *Valthalae*. Grafički ambijent u kome se odigrava igra (prostorije dvorca) takođe je preuzet iz pomenute avanture. Animacija je izuzetno dobra sa glatkim skrolovanjem. Poštovanje zakona fizike, naročito gravitacio-

nog zakona se najviše odražava u animaciji skokova čudnih zelenih stvorenja. Zvuk je iznad proseka, što je i bilo za očekivati od jedne renomirane firme koja je svoju slavu stekla upravo preko zvučnih komponenti zastupljenih u njihovim prošlim ostvarenjima.

Ubacivanje mape preko koje se može videti ceo nivo (veliki ekran sa polugom) vrlo je korisna opcija. Preko nje možete videti praktično sve zamke i logičke probleme čijim rešavanjem ćete obezbediti mališanima bezbedan izlazak sa nivou. Poluge su vrlo sitne tako da je preporučljivo pažljivo pregledavanje nivou. Dok očekujemo novi dragulj iz ove produktivne firme, *Bograts* će nam pružiti dosta neprospavanih noći i problema sa ukućanima.

Branislav BABOVIĆ

ZANR: logička igra

PLATFORMA: Amiga 1200

MEDIJUM: 2 floppy diska

Standardan
kvalitet i dobru
grafički
elementi.

Zagonetke
iziskuju dosta
slobodnog
vremena.

**SNIMANJE NA CD-ROM
PREKO 2000 NASLOVA
PRAZNE CD-ROM PLOČE**

PC TOP 10:

NBA LIVE 97
TOMB RIDER
FIFA 97
PHANTASMAGORIA 2
HEROES OF MIGHT AND MAGIC 2
STEEL PANTHERS 2
MASTER OF ORION 2
LORDS OF THE REALM 2
SPACE JAM
NASCAR RACING 2

Kralja Milutina 19-21

ESPRO
CD KLUB No.1

**SONY
TOP 10:**

FIFA 97
TOMB RAIDER
NBA 97
RIDGE RACER 3
LOMAX
PANDEMONIUM
AREA 51
JET MOTO
PERFECT WEAPON
BATMAN FOREVER

Tel/Fax: 011/3232-086

686-989

SONY PLAYSTATION:

NOVI CIPOVI,
NOVI LASERI,
SVA DODATNA OPREMA,
NAJPOVOLJNIJA CENA

E-Mail: espro@eunet.yu

SKY SOFT - Representative for Macedonia

Tome Arsovski 1 , 91000 Skopje - Tel/Fax: 091/23 11 44, 22 66 33

Prodajno mesto u
Beogradu:

DJ. PUB

Starine Novaka 6

Novo!

BIBLIOTEKA GRADA BEOGRADA

- CD Klub
- Kompjuterska čitaonica

BIBLIOTEKA GRADA BEOGRADA

PlayStation

Sve najlepše u novoj 1997.god.

žele **KOR TIKJ** i Sony

Kompletna ponuda za sega klubove

PlayStation sa direktnim učitavačem kopteja !!!

*Ugradnja konvertera tipova Tajmer za PlayStation, Volan
Adapter za 4 igrača, Memorijске kartice, Artemski kabl,
Scart kabl, Postroj NANO i stotine nastava PAL i NTSC*

*Swimanje, samo na plavim diskovima, koji
čuvaју Sonyja i produžavaju mu vek !!!*

Beograd tel. 011-154-836

Novi Sad tel. 021- 27-683

FIFA 97

Najpopularnija softverska kuća na našim prostorima u 1995. godini bila je „Electronic Arts“ (sa svojim ogranakom „EA Sports“). Da podsetimo, u svojim kategorijama titulu „Zlata Sindi '95.“ osvojile su igre *Little Big Adventure* (arkadne avanture), *The Need For Speed* (auto-moto simulacije), *NBA Live 95* (sportske i društvene igre, uz „Bronzanu Sindi“ za *NHL Hockey 96*) i *Virtual Stadium Soccer FIFA 96* (fudbalske simulacije). I ove godine u „EA Sportsu“ dokazuju ažurnost i samo već u prilici da igramo nekoliko sportskih simulacija sa nastavkom '97. u nazivu.

Prva igra iz FIFA serije pojavila se 1995. godine pod nazivom *FIFA International Soccer*. Igra je stigla na tri diske što je u to vreme bilo znatno više od jedne, na koliko su stizali *Kick Off* ili *Goal!*. U odnosu na svoje konkurente, FIFA je donela novi ugao gledanja utakmica (sada opšte prihvaćen) i mogućnost dribljanja prilikom vođenja jednog igrača (do tada se prilikom skretanja igrao koji je vodio loptu „rastajao“ od nje). Ovo, i ostali kozmetički zahtevi doprneli su da *FIFA International Soccer* u oštroj konkurenciji dobije titulu „Zlata Sindi '94.“.

Godinu dana kasnije pojavljuje se *Virtual Stadium Soccer FIFA 96*. Zahvaljujući novom mediju (CD) i njegovom kapacitetu, mogućnosti poboljšanja postale su ogromne. U „EA Sportsu“ su to iskoristili na najbolji mogući način i dobili smo fudbalsku simulaciju koja je „za dve dužine“ bila bolja od svega do tada vidjenog. Fantastične uvodne animacije pobrinule su se da se popuni go diska. Broj pogleda na teren povećan je mogućnošću uključivanja čak šest kamera, iako je, realno, većina nepregledna za igranje i tu su samo kao „eto šta mi možemo da napravimo“. Ipak, najveće poboljšanje je bilo uvođenje SVGA grafike koja je omogućila da znatno više detalja doprinese odličnoj realnosti igre. Ogroman uspeh nije izostao, a *FIFA 96* je na račun kvaliteta i dokazanog imena potukao konkurente kakav je, na primer, bio odlični *Actua Soccer*.

Lagano stiže i do *FIFA 97*. Na kompjuterskom polju u prethodnih godinu dana nije zaživeo nijedan revolucionarni napredak (kakav je bio prelazak sa disketnog na CD medij). Činjenica je da je nekada „jaka“ 486-tica sada donji minimum i da se igre „lepo ponašaju“ tek na P5 na 133 MHz. Ipak, to je napredak samo u brzini (nije zanemarljiv), dok je kapacitet nosač medija ostao isti. Zato smo se plašili da nova FIFA ne prođe kao *NBA Live 96* koji je imao samo šimkarska poboljšanja u odnosu na prethodni-

ka (*NBA Live 95* je takođe bio na CD-u). Na našu sreću, toga su se plašili i u „EA Sportsu“ pa su se potrudili da se sve ne završi samo na uzimanju para na račun stare slave.

Uvodne sekvence su veoma efektivne (možda se malo i preteralo, ali to je stvar ukusa). Meniji su „već viđeno“ i nema potrebe trošiti prostor za njihovo prepricavanje. Ukoliko se ipak ne snadete, možete iskoristiti odličan opis prethodne verzije igre koji je objavljen u SK 1/96 (ko li ga je pisao?). Prvu pravu razliku zatičemo prilikom kretanja kroz meni ka konkretnom početku samog igranja. Naime, na raspolaganju nam je izbor klasičnog stadiona sa travnatim terenom i parketa dvorane u kojoj bi igrali takozvani mali fudbal. Druge prave razlike nema.

Od sintinji razlika zapazili smo sedam, umesto šest kamera, dvojicu komentatora u pojedinim fazama meča (pre početka i na poluvremenu nešto filosofiraju), mogućnost igranja četiri, umesto do sada dva igrača... Pored običnih prijateljskih utakmica moguće je igrati i jednu od jedanaest ligaških takmičenja. Zastupljene su sve značajnije evropske zemlje (Engleska, Nemačka, Italija, Španija, Holandija, ...) i po jedna sa azijskog (Malezija), Severnoameričkog (SAD) i južnoameričkog (Brazil) kontinenta. Takođe je moguće formirati „FIFA“ ligu od šesnaest zemalja, birajući među ponudjenih šezdesetčetiri nacionalna tima (za razliku od prošle verzije igre, sada je pored Hrvatske, sa prostora bivše Jugoslavije, zastupljena i Slovenija).

Grafika u samoj igri je veoma malo napredovala. Za razliku od *FIFA 96*, ovdje se igra samo u visokoj rezoluciji (čak nešto „viši“ nego u prethodnoj verziji). To znači da ne postoji opcija za VGA - SVGA, a to opet znači da će u igranju uživati samo vlasnici brzih kompjutera. Pogledi kamera nisu identični onima iz prethodne verzije i malo ih je „upotrebljivo“ u samom igranju (većina dolazi do izražaja kod pregleda snimljenih akcija). Kretanje fudbalera uglavnom je ostalo isto, mada proizvođač tvrdi da je „inteligencija“ igrača napredovala. Igranjem malog fudbala u dvorani primetićete da su igrači nešto inertniji, što je verovatno posledica trkanja bez kopački sa kromponima po klizavom terenu.

FIFA 97 je isforsirani nastavak i za današnje uslove odličnog *FIFA 96*. Želja softverske kuće da i u ovoj godini tržištu ponudi nešto novo, bila je veća od mogućnosti da se nešto novo napravi. Ubačivanje malog fudbala, kao jedine suštinske razlike, za svaku je

pohvalu, ali nedovoljno. Ipak, kada se uporede *Actua Soccer* i njegov „nastavak“ *UEFA Euro 96 England* (koji sem naziva i tada aktuelnog momenta pojavljivanja nije doneo baš ništa novo), „EA Sports“ je i ovaj put malo ispred svojih konkurenata iz „Gremlin Interactive“.

Goran KRŠMANOVIĆ
Softver ustupili „Ogna & Diler Soft“

ŽANR: simulacija fudbala

PLATFORMA: PC

MEDIJUM: 1 kompakt disk

Mogućnost igranja malog fudbala.

I dobre stvari treba menjati (nabolje).

Touché

U literaturi namenjenoj deci i mladini istaknuto mesto zauzima roman francuskog pisca Aleksandra Dime - Oca (Alexandre Dumas) „Tri musketera“ - lako je Dima bio svestran i veoma plodan književnik epohe romantizma, njegovo delo se danas većinom poistovećuje sa avanturističkim romanima u kojima prevlađuju slobodno obrađeni motivi iz francuske istorije od XV do XIX veka. Uz „Tri musketera“, najbitnija Dimina dela sa istorijskom tematikom su „Grof Monte Kristo“, „Dvadeset godina posle“, „Kraljica Margot“ i „Kraljičin derdan“.

Sigurno da nema nikog ko nije barem u najosnovnijim crtama upoznat sa radnjom romana „Tri musketera“. Neko je Atosa, Portosa i Aramisa upoznao čitajući knjigu, neko ih je zavoleo kroz filmove zato što su njihovi doživljaji više puta prenošeni na filmsko platno, a verovatno ima i onih koji ih pamte zahvaljujući besmrtnim skečevima legendarnog Benji Hila. Naravno, ne smemo zaboraviti i da pomenuemo četvrtog člana družine (mlađanog Dardanijana) koji je možda nepravdom izostavljen iz naslova romana, ali čija uloga nije ništa manje značajna. Međutim, šta mislite šta bi se dogodilo da se u čitavu priču samoinicijativno umešao još jedan musketer, peti po redu? O tome i mnogo čemu drugom govori „U.S. Goldova“ avantura *Touche* koja je konačno stigla i u naše krajeve.

Sve počinje jedne večeri kada novopečeni musketer Zofri Le Brun po prekomandi dolazi u gradić Ruan da bi započeo svoju vojničku karijeru u jedinici koja je tu stacionirana. Ali, ispred ulaza u jednu od gradskih kafera, on zateče teško ranjenog čoveka koga su opljačkale lokalne siledžije. Isposvajajući se da se radi o cenjenom plemiću po imenu Compte De Peuple kome je ukraden testament po kome vas njegova imovina treba da pripadne katoličkoj crkvi. Nažalost, plemić ubrzo (i patetično) umire, a Zofri preuzima obaveznu da krene u potragu za ubicama. I tako, ono što je na prvi pogled delovalo kao običan prepad na slučajnog prolaznika, naglo će dobiti na težini kada za slučaj budu počeli da se interesuju najviši državni zvaničnici (kardinal i kralj).

Sudeći po punom nazivu igre, *Touche: The Adventures of the 5th Musketeer*, moglo bi se zaključiti da je njena radnja tesno povezana sa junacima romana „Tri musketera“. Međutim, autori su očigledno želeli da izbegnu eventualne kritike na račun korišćenja originalne priče, pa su stoga *Touche* osmislili kao avanturu u kojoj se samo na pojedinim mestima pojavljuju poznati likovi. Tako je, naprimer, Dardanjan komandir jedinice u koju je Zofri raspoređen, ali je istovremeno i njegov direktni konkurent kada su u pitanju pripadnice lepšeg pola. Jer su obojica bacila oko na prelepu Zilijet koju njen otac ljubomorno čuva od pogleda potencijalnih udvarača. Inače, Zofrija tokom igre neprestano prati njegov sluga Anri koji takođe poseduje inventar i relativno često ima ključnu ulogu u rešavanju problema. Njih dvojica karakterno veoma liče na tandem Pirs Fensou i Mosop iz igre *The Gene Machine*.

Mada je već prošlo puno godina otkako je „Lucas Arts“ objavio *The Secret of the Monkey Island*, evidentno je da ova legendarna avantura (a naročito njen drugi nastavak) i dan-danas u velikoj meri utiču na ljude koji se bave dizajniranjem igara avanturističkog žanra. *Touche* je pravi dokaz za ovu tvrdnju. Kao izuzmemo one karakteristike koje su kod kompjuterskih igara postale realnost tek pojavom CD-a (digitalizovani govor, grafika visoke rezolucije, velike međuanimacije), slične se utisak da je ova avantura nastala prostim kloniranjem „Majmuskog ostrva“. Naravno, to se na prvi pogled ne može primetiti (pogotovo zato što je upravljački interfejs izmenjen), ali, posle dužeg igranja i uočavanja nekih naizgled nebitnih sitnica, sve postaje jasno kao dan. Stil crteža, način dočaravanja perspektive, pokreti likova i vođenje dijaloga su najbitniji elementi kroz koje se ispoljava sličnost između dve igre. Staviše, mapa Francuske na kojoj su ucrtane bitne lokacije (gradovi) se koristi na isti način kao i mape u *Monkey Islandu*, a izgled Save/Load ekrana je skoro bukvalno iskopiran. I, što je verovatno najčudnije, Zilijet izgleda kao da je sestra bliznakinja Sofije, glavne junakinje igre *Indiana Jones and the Fate of Atlantis*.

Možda će vas začuditi, ali to što je *Touche* preuzeo mnogo toga od *Monkey Islanda* nećemo smatrati velikom manom igre. Autori su iskoristili sve ono što je bilo dobro u igri „Lucas Artsa“ i uneli poboljšanja i novine primerene sadašnjem trenutku. Grafika je veoma lepa, skrolovanje ekrana je savršeno glatko, veći broj sprajtova u sceni ne dovodi do usporjenja i u relativno slabim mašinama (DX2/66), a skoro sve ličnosti govore sa izraženim francuskim akcentom (setite se serije „Alo, alo“), što u igru unosi realizam, ali i dozu komike. Jedina prava zamerka ide na račun ljudi koji su radili zvučnu podlogu igre. Da ne bude zabunom - glumci su odlično obavili svoj zadatak, ali su zato njihovi glasovi snimljeni prilično loše i u pojedini momentima zvuče kao da dolaze iz daljine. Dakle, zvuk je ostao nedoradan.

Simpatična avantura kao što je *Touche* treba da ima (i imaće) svoje poklonike. Činjenica je da se ona po nekim kriterijumima ne može meriti sa pojedinim naslovima objavljenim u poslednje vreme. Međutim, njena dužina i mala hardverska zahtevnost privuče će one čiji kompjuteri još uvek nisu u stanju da podnesu megalomanske igre namenjene Pentiumu (Tata, tata, komšija je kupio Pentium, 'ocu i ja!) i Pentium Pro (Ma, kakav Pentium si, ima da kupim Pentium Pro da se zna ko je glavna faca u kraju!). Velika je sreća što još uvek postoje ljudi koji znaju da prave dobro optimizovane igre.

Slobodan MACEDONIĆ

Softver ustupio „Espro“

ZANR: avantura

PLATFORMA: PC

MEDIJUM: 1 kompaktni disk

76

Lepa šarena grafika, solidan scenario i dužina.

Loša muzika i trajlav zvuk. Igra ne donosi ništa novo.

Flight Simulator

FOR WINDOWS 95

Čeo svet kao na dlanu. Od početaka simulacija letenja bio je samo jedan simulator koji je to mogao da vam ponudi. Često su se vazdušne pucačke igre pogrešno nazivale simulacijama letenja. A šta je sa aerodinamikom, sa vetrovima, oblacima, turbulencijom? Šta sa navigacionim sredstvima? Šta ukoliko želite da letite iz Beograda za Tivat? Šta su skrivili avioni čiji je jedini "greh" nemogućnost da nose bilo kakvo naružanje? Već skoro čitavu deceniju *MS Flight Simulator* jedini uspešno (tj. pozitivno) odgovara na sva ova pitanja, toliko uspešno, da je od američke letачke asocijacije prihvaćen kao zvanično nastavno sredstvo u školama letenja.

Verzija 5 donela je revolucionarni napredak u grafici, kao i nov koordinatni sistem koji je omogućio da se čitav svet integriše u jedno, globalno letište. CD izdanje verzije 5.1 donelo je preciznu morfologiju terena za čitavu zemaljsku kuglu (doduše, uglavnom neteksturirano), kao i nove aerodrome, u skoro svakoj zemlji sveta barem po neki. Ali, priča o istorijatu mogla bi da potraje, zato pogledajmo čega ima, odnosno nema na šestici od onoga čemu smo se nadali.

Flight Simulator For Windows 95 je pre svega pokušaj da se odgovori na zahtev vremena time što će postojeti 16-bitni DOS softver biti prebačen u moderan 32-bitno okruženje Windowsa 95. Iskusni letaci sigurno znaju kakve je kolizije povremeno multitasking izazivao kod *Flight Simulatora* (ako ga koristite iz Windowsa), koliko je zvuk bio traljav i pun puketanja zbog sudaranja Windows i DOS drajvera, kao i koliko je sam program u visokoj rezoluciji sa maksimumom detalja bio spor. Sve su to problemi koje je nova verzija definitivno rešila. Kada ga prvi put startujete, zapanjićete se činjenicom da na istoj konfiguraciji ima barem duplo glatkiju animaciju od prethodne verzije. To je jednim delom zasluga "Microsoftove" Active X tehnologije koju koriste, ali pre svega 32-bitnog koda u kome je urađen. Zvuk je bitno obogaćen, mnogo realističniji, puniji, po prvi put tu su pravi 16-bitni semplovi zvukova aviona i kontrolnog otmaja. Maksimalna rezolucija od 640x400 porasla je na 640x480, time je dobijeno nešto prostora u vidnom polju ispred letelice, što bitno poboljšava pregled. Međutim,

nasuprot nekim nadama da bi grafički kvalitet mapiranja terena mogao biti donekle poboljšan, on je ostao identičan prethodnoj verziji.

Što se novih sadržaja tiče, trebalo bi dovoljno da govori podatak da ovaj CD sadrži oko 350 MB, spram 25 MB koliko je imala CD verzija 5.1. Minimalna instalacija je oko 40 MB, preporučena oko 70 MB, a u maksimalnoj vaš hard disk će se, "smanjiti" za 140 MB. To još uvek ne znači da ćete moći da letite bez CD-a: preko 100 MB boostera za kontinente još uvek ostaje na CD-u. To se, doduše, sve može ručno prebaciti na hard disk, ali je to intervencija koja zahteva dublje poznavanje strukture programa, pa bih je preporučio samo iskusnijim korisnicima. Ovom ogromnom instalacijom obuhvaćena je i kompletna škola letenja, bogato ilustrovana, koja će biti pravi temelj na neznanje onih koji ranije nisu uspešni da polete, jer nisu znali elementarne stvari o realnom letenju. Obilna pomoć u klasičnom Windows Help interfejsu generalna je karakteristika programa koji je donelo novo okruženje, tako da je otkrivanje specifikuma nekih novih kontrola (npr. navigacioni instrumenti na B737) dečija igra. Mapa sveta preko koje možete doći do spiska svih aerodroma i frekvencija po regionima je nešto što je oduvek nedostajalo, a sada je konačno tu.

Postoje i dva nova aviona - pomenuti Boeing 737-400 i Extra 300 S, elisni akrobatski avion izuzetne pokretljivosti i letnih karakteristika. Oba imaju nove kontrolne panele,

ne baš estetski atraktivno dizajnirane, ali izuzetno pregledne i funkcionalne. Boeing ima unapred sistem VOR indikatora, koji će vas u prvi mah zbuniti, ali ubrzo oduševiti. Ako želite da koristite neki od stotina aviona radenih za *FS5*, dizajniranih u Flight Shopu od strane nezavisnih autora (sve se to može naći na internetu na adresi www.rat.de/mikem/main.html), možete skinuti sa "Microsoftovog" internet sajta (za koji vam *FS95* pri instalaciji instalira prečicu) besplatan konverter aviona i avanura. Što se alternativnih kontrolnih panela tiče, korišćenje starijih bez konverzije je pod znakom pitanja, ali je i to samo pitanje dana kada će se na pomenutom sajtu pojaviti neka alatka koja rešava taj problem.

Što se scenarija tiče, u *FS95* postoji sve što je postojalo i u *petici*, uz dodatno par desetina velikih svetskih

gradova i regiona koji su detaljno urađeni, na nivou pet oblasti u SAD koje su postojale u ranijim verzijama - sa svim značajnostima, građevinama, mostovima, kao i aerodromskom infrastrukturom. Tu dodaju: London, Boston, Rim, Berlin, Atina, Peking, Tokio, Kairo, Jerusalim, Majami, Atlanta, Sidnej, Moskva, Meksiko Siti, Panama, Rio De Žaneiro, Uškrnje Ostrovo, Sent Luis, Toronto, Vašington, itd. Videviš sve ove novitete, za čiji obilazak će vam biti potrebno jedno nedelju dana neustajanja od kompjutera, možda ćete se pitati da li vam topište treba neki dodatni scenarij raden za prethodne verzije. Ovo je vrlo individualno pitanje, na koje ćete morati sami da odgovorite. Mislim da su ipak takvi dragulji kakvi su Karib I ili Europe 1 vrlo dobrodošli kao dopuna čak i ovoj verziji, da i ne pominjem jugoslaviju **Zarka Gokovića** ili neke takve bisere scenery dizajna kao što su Baleari I i Mauricijus, kao i brojni detaljni region koji na stotine megabajta možete pronaći na internetu. Većina postojećih scenarija radi u manje boga, ali svi autori već predano rade na novim verzijama prilagođenim 32-bitnom kodu *FS95*, koji se svakodnevno pojavljuju na već pomenutom internet sajtu Mike Marranda, putopno novili u vidu patchova.

Ovo je samo vrh ledenog brega, a u najavi je prava eksplozija sofisticiranih alatki koje će vam olakšati letaćki život u novom, lepom *Flight Simulatoru*. Želim vam vedro nebo i dobar vetar.

Aleksandar VELJKOVIĆ

ŽANR: simulacija vožnje (letenja)

PLATFORMA: PC

MEDIJUM: 1 kompaktni disk

Brzina, novi tereni i avioni, dodaci, on line uputstva.

Slaba kontrola instalacije i podešavanja dodatnih aviona i panela.

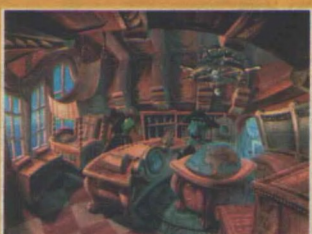

MUPPET TREASURE ISLAND

Kada se jednog dana bude pisala antologija svetske televizijske produkcije dvadesetog veka, ime **Džima** (Jim) **Hensona** biće zapisano zlatnim slovima. Od sredine sedamdesetih pa naovamo, milijoni klinkaca širom sveta odrastali su uz Hensonovu TV seriju „The Muppet Show“ koja ni posle tolikih godina nije izgubila ništa od svog prvobitnog šarma. Ogromna i svakako zaslužena popularnost „Mape-tovaca“ predvođenih neodoljivim žapcem Kermitom i glamuroznom Mis Pigji, očito je bila veliki pedstaj za njihove tvorce, tako da je paralelno sa serijom snimljeno i nekoliko dugometražnih filmova kroz koje se takođe iskazala sva genialnost tima koji je radio na ovom projektu. Nažalost, Džima Hensona više nema, ali ono što je iza sebe ostavio verovatno će još dugo niz godina uveseljavati kako mlade generacije, tako i one starije željne dobre zabave.

Magični svet „Mapeta“ je konačno oživeo i u kompjuterskom obliku zahvaljujući novoformiranoj firmi „Jim Henson Interactive“ koja je pod okriljem „Activisiona“ objavila igru zasnovanu na dugometražnom filmu „Muppet Treasure Island“. Ova interaktivna avantura verne prati događaje iz pomenutog filma koji je u osnovi slobodna ekranizacija čuvenog romana Roberta Luisa Stivenzona „Ostrvo sa blagom“. Igrač se, prema tome, nalazi u ulozu dečaka Hokinsa koji sa svojim pišanim prijateljima kreće u potragu za tajanstvenim ostrvom na kome je, prema drevnoj legendi, skriveno veliko piratsko blago.

„Muppet Treasure Island“ se sastoji od četiri poglavlja koja zauzimaju čak tri kompaktna diska, pri čemu prvo poglavlje (Bewob Inn) ima karakter uvoda u igru (klasični intro ne postoji) u kome je potrebno pronaći mapu zakopanog blaga. Cilj drugog dela igre (Bristol) je iznajmiti jedrenjak sa posadom od brodolovlasnika u čijoj se ulozu pojavljuje jedan od najpopularnijih „Mapeta“ - medved Fazi. U trećem poglavlju (The Hispaniolu) igrač po prvi put sreće dve bitne ličnosti: kapetana Smoljija (žabac Kermit) i mornara po imenu Long Džon Silver (!) (igra ga Tim Kari (Curry)) koji će uz pomoć nezadovoljnih članova posade pokušati da organizuje pobunu i da se sam domogne blaga. Na jedrenjaku je, inače, potrebno naučiti nekoliko mornarskih veština. Konačno, završni deo igre (Treasure Island) se odvija na tajanstvenom ostrvu na kome živi pleme čiji članovi štite veliko blago od nastitljivih istraživača. Predvodnik plemena je niko drugi do Bendžamina Gan (u tumačenju „Za-zasnos“ Mis Pigji) koja će susret sa kapetanom Smo-

jem obeležiti na sebi svojstven način - uz dva, tri i pet ljupka i nekoliko „sočnih“ krošea. Mnogima će verovatno biti interesantno i da na samom kraju igre pogledaju nekoliko karakterističnih scena iz filma (AVI fajlovi na trećem CD-u zauzimaju preko 200 MB-a).

To što smo ovu igru svrstali među avanture uglavnom je posledica potrebe za preciznim žanrovskim određenjem koje zahteva igrometar, a mnogo manje izraz njene stvarne pripadnosti pomenutom tipu igara. Naime, „Muppet Treasure Island“ spada u grupu igara koje se u poslednje vreme sve više prave (da li to znači da postaju sve popularnije?), a čija je osnovna poenta klikanjem mišem po različitim delovima ekrana i izazivanje određenih reakcija koje mogu ili ne moraju biti od značaja za dalje napredovanje. Dakle, ova nazovi-avantura konceptualno veoma liči na, primera radi, igru „Monty Python and the Quest for the Holy Grail“, s tim što su za fazonne ovek zaduženi uvek simpatični „Mapeti“. Cilj se, prema tome, postiže pronalazanjem pojedinih predmeta koji su skriveni na ekranu (predmeti se kasnije automatski koriste) i razgovorima sa prisutnim likovima. Naravno, na taj način igrač dolazi u situaciju da aktivira brojne animacije koje imaju isključivo zabavni karakter. Inače, veliku olakšicu prilikom igranja predstavlja činjenica da svi značajni objekti na ekranu donekle menjaju svoju boju u trenutku kada kursor prelazi preko njih. Na taj način igrač u stanju da relativno lako razgraniči bitno od nebitnog (što nije bio slučaj kod „Holy Grail“).

Kada se govori o tehničkim dometima igre, u igri dolaze samo superlativi. Grafika je u pravom smislu te reči čudesna, ali ono što isušćemo kao posebnu vrednost jeste način na koji su likovi „Mapeta“ i tizi glumci uklopljeni u crtanu pozadinu. Strogo se vodilo računa o perspektivi i udaljenosti obje-

kata od zamišljene ravni iz koje igrač posmatra stičnu scenu tako da je na najbolji mogući način simulirana pozornica, odnosno kulise. Pošto su crtanec scene (u formi scenografije) potpuno odvojene od likova, animatori su mogli sa njima da se potjraju na potpuno isti način kao što su to činili lutkarli u samoj seriji. Zahvaljujući tome ova igra obiluje brojnim gegovima koji su postali zaštitni znak „Mapeta“: proletanje likova kroz scene, njihovo iznenadno pojavljivanje na suludim mestima, pojava marginalnih likova koji su samo u prolazu i kojima nije jasno šta se događa (npr. studeći bračni par miševa) itd.

Ima ljudi koji vole da kažu da sve ono što je lepo kratko traje. Ovo nepisano pravilo se češće nalazi primenu i u domenu kompjuterskih igara koje tehnički neprestano napreduju, ali vema često zauzimaju igrabijegabijeg prostora. Što je ponekad neopravdano spram onoga koliko aktivne zabave pružaju igraću. Jedna od takvih igara je „Muppet Treasure Island“ koja i pored sve svoje dopadljivosti ne može dobiti praznu ocenu kada je u pitanju njena dužina. Kompjuter jednostavno toliko brzo „jede“ kompaktno diske da nećete stići ni da poštono zagrežete stolicu, a već ćete biti u prilici da odjedate odjavnu špicu. Iako je potpuno jasno da su „Mapeti“ prevashodno namenjeni mladenc uzrastu kompjuterskih poklonika, stiče se utisak da su autori per svega želeli da demonstriraju svoju umešnost u kompjuterskom dizajnu i animaciji, dok su samu igru (njenu dužinu i probleme) tretirali kao nešto što nije mnogo bitno. Samo...pri tome su zaboravili jednu bitnu stvar - ni desetogodišnjaci nisu više ono što su nekada bili.

Slobodan MACEDONIĆ

Softver ustupio „M & S Soft“

ŽANR: avantura
PLATFORMA: PC
MEDIJUM: 3 kompaktna diska

75 Raskošna grafika, uvek originální i duhoviti gegovi „Mapeta“.

Gde je granica između igre i atraktivne demostacije?

Battlecraft

AMIGA

Iz potpuno nepoznate firme „Ravagers Reality“ na Amigonom nebu će zasijati jedna nova zvezda. Radi se o klonu fašnog Warcrafta sa PC platforme. Očigledno, prava za objavljivanje pod originalnim nazivom programeri pomenute firme nisu dobili. Ovu verziju karakterišu identična radnja i način izvođenja. Dve rase se nalaze u igri: Veliki orkovi i Humanoidi. Mnostvo ratnih sprava (od velikih samostrela do nuklearnih bacača) pružiće igračima nevidenu atmosferu realne bitke. Vlasnici siromašnijih platformi neće biti u mogućnosti da uživaju u ovom programskom ostvarenju. (bb)

Novi Beavis & Butt-head

„Viacom New Media“ izdao je novu igru o dva šašava besposličara koja se sastoji iz tri dela. *Winner Takes All* je kviz u kome možete da odgovarate na pitanja iz ljudih oblasti kao npr. Chicks, music & other cool stuff. *Little Things* sadrži četiri mini igre iz *Virtual Stupidity* i tri nove: *Wrecked'em Ball* gde je cilj demolirati sve oko sebe. *Change It* je luđačko menjanje TV kanala i *Thank You Drive Thru* gde Beavis i Butt-head rade u „Burgerworldu“. *Calling All Dorks* je varijanta igre *Classic Concentration*. (dk)

SPQR

PC

Jedna od najpopularnijih Internet igara je avantura pod nazivom *SPQR*. Do sada su u igri mogli da uživaju samo korisnici Interneta širom sveta, a uskoro će zahvaljujući softverskoj kući „GT Interactive“ *SPQR* biti dostupan i za igranje „bez žice“ (mnogo sigurnije jer ne postoji opasnost da vam u kabl uđe voda). Na raspolaganju je veliki broj likova, a cilj je da kao jedan od njih nadete pet pergamena koji su raspoređeni negde u Rimu u vreme starog Rimskog carstva. Pergameanti su od presudne važnosti za sudbinu grada i sadrže informacije koje ga jedino mogu spasiti (mi naravno znamo da je Rimsko carstvo propalo, ali nećemo nikom reći). (gk)

Quake 2

PC

Nakon velikog uspeha *Quakea* koji je samo u pretplati prodat u 750 hiljada primeraka, momci iz „Id Software“ ne miruju. Iako oslabljeni odlaskom Romera, već rade na nastavku.

Zvanični izvori firme kažu da će *Quake 2* koristiti isti Engine kao i prethodni, ali da će to ipak biti potpuno nova igra. Nezvanični izvori, pak, najavljuju nove neprijatelje, oružja i sitne dodatke, uključujući povratok motiva „Space Marines“ koga smo svi voleli u *Doomu* (za razliku od sumorne atmosfere *Quakea*).

Vest je i da će *Quake 2* koristiti nov način za simulaciju kretanja svetlosnih zraka, QRAD. Ona se sastoji u korišćenju tzv. radiozeta umesto tehnike „mapiranja senki“. Programeri obećavaju efekte jarke ambijentalne svetlosti koja se odbija od predmeta, što bi trebalo da bude realističnije od dosadašnjeg korišćenja višestrukih izvora svetlosti.

Ljubitelji *Quakea* koji žele „glatko“ igranje u visokim rezolucijama mogu da se odluce na kupovinu 3D Blaster PCI akceleratorске kartice firme „Creative Labs“, uz koju se dobija prilagođena server verzija *Quakea*. Na kartici koja se prodaje po ceni od 200 dolara nalazi se Rendition Verite 3D čip i čak 4 MB EDO RAM-a. „Creative Labs“ obećava igranje u najvišoj mogućoj rezoluciji, a vlasnicima registrovanog *Quakea* igre nudi patch kako bi i oni mogli da uživaju u ubrzivačkim sposobnostima kartice. (as)

Dark Universe

AMIGA

Iz produkcije „Neo“ stiže nam najnoviji klon upravljačke simulacije *Reunion*. Igrač preuzima ulogu vojnog komandanta naučno-fantastičke rase koji se mora suočiti sa korumpiranom vladom stanovništva zemlje. On mora svoj narod voditi u pobedu, ali potrebno je snabdeti kompletnu populaciju sa vitalnim sirovim materijalom koji je neophodan za odlučujuć kontra-napad. Zbog toga se grade razne industrijske građevine za vađenje rude, novi tipovi brodova, energetske stanice, specijalna oružja kojim opremate trupe i slično. Igra će biti namenjena platformama sa više od 2 MB memorije. (bb)

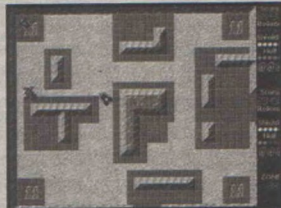
Zone 99

AMIGA

Teška kategorija

Igre na kućnim konzolama postaju sve bolje, ali ipak nešto nedostaje da bi se dobio utisak igranja na automatu. Firma „Joysoft“ tvrdi da je to nešto njihov *Huricade* džojpud koji ne samo da je iste veličine kao komande na automatu, nego može isto toliko da 'otpri'. *Huricade* ima drveno kućište teško 2,5 kg, četiri tastera sa mikroprekidačima, čelikom ojačani džojstik i dva metra kabla. Uz džojpud se isporučuju drayveri za DOS, Windows 3.x i W95, cena je 120 DM. (dk)

Softverska kuća „Aurora Works“ se odlučila na izdavanje većeg broja igara za ovu godinu. Prva iz ponude je igra u kojoj se više igrača bore kroz 99 nivoa (zona) i rešavaju logičke zavrzame rasute po širokim nivoima. Kretajući se u malim tenkolikim vozilima otkrivaju se tragovi za rešenje komplikovanih zagonetki na ekranu u rezoluciji 640x480. Animacija će dostizati brzinu od zapanjujućih 48 fps uz kvalitetnu grafičku karticu. Igra će biti distribuirana isključivo za AGA mašine sa 4+ MB memorije. (bb)

Actua Golf

Novi naslov u seriji *Actua Sports* igra predstavlja 3D simulaciju golfa za PC, Playstation i Saturn platforme. U poznatom maniru *Actua Soccera*, i *Actua Golf* će imati potpuno renderovanu grafiku sa puno sočnih objekata, real-time animaciju (svi pokreti su prethodno snimani na živom modelu), tri različita pogleda na teren, više različitih pogleda kamere i živahnog komentatora. Slike koje smo videli obećavaju, a u pripremi je i data disk sa novim terenima. (g)

Sandwarriors

Oko Božića priprema se interesantna arkaдна 3D simulacija letenja. Dva naroda vode genocidni rat za prava na kolonizaciju planete Tawny i spremni su da se međusobno totalno unište (pita-

mo se odakle se javila ideja za ovu igru). Jedini spas je u pronalazenju strogo čuvane tehnologije koja bi omogućila zajednički život. *Sandwarriors* bi, po rečima autora, trebalo da ima dosad neviđenu brzinu animacije u SVGA režimu (korišćena je novi True 3D engine). Oko 20 različitih letilica, 30 misija, obilje oružja i zaista prelepa grafika trebalo bi da budu dovoljan garant vrhunske zabave. (g)

Hardwar

Sam po zapletu, *Hardwar* je po većini karakteristika sličan igri *Sandwarriors* o kojoj takođe pišemo na ovom mestu. Dakle, još jedna 3D renderovana leta-

tačka pucačina u virtuelnom svetu koga treba istražiti, osvojiti, a na posletku i pobeći sa njega. Poseban kvalitet igre ogleda se u velikoj slobodi ponašanja igrača, koji je u mogućnosti da oformi sopstveni stil igranja, izabere misije koje mu leže i neprijatelje sa kojima bi podelio megdan. Dakle, reč o nešto komplikovanijoj igri sa nelinearnom radnjom i više mogućih završetaka. Opcija za mrežno igranje do osam igrača je dodatni plus. Sve u svemu, igra obećava. (g)

Fragile Allegiance

potentnim kapitalom koji će se vremenom uvećavati, kao i problemi sa čak šest vanzemaljskih rasa. Igru prati kvalitetna CD muzika. (g)

Ljubiteljima strategija „Gremlin“ je namenio igru *Fragile Allegiance*. Radi se o kombinaciji menadžmenta i diplomatije, gde treba voditi brigu o novoformiranim kolonijama na jednom asteroidnom polju van Sunčevog sistema. Cilj je osvojiti i voditi svoje naselje, sa skromnim

Realms of the Haunting

Uvek popularnom žanru 3D avantura pridružice se uskoro i „Gremlinov“ najveći projekat u ovom semestru. *Realms of the Haunting* na vrlo lep način kombinuje izvođenje u prvom licu i umetne animacije u trećem licu (u trajanju od preko 120 minuta), a radnja se bazira na proročanstvima o Apokalipsi, crnoj magiji i drugim jezivim stvarima. Fotorealističnost grafike, uz efekte gravitacije i inercije, preko dvadeset demona renderovanih i animiranih u *3D Studu* i petnaest različitih oružja čini igru dovoljno stimulatvnom da izvesnim članovima Redakcije (S.M.) dodatno ispuni besane noći. (g)

Reloaded

Jedna od najuspešnijih igara na PlayStationu protekle godine je *Loaded*. Za ovu zimu u planu je hit-nastavak ove brutalne pucačine, ali i u PC varijanti. Većina likova iz prvog dela će se naći i u nastavku, a pridružiće im se još Magpie, kiber-kaludera (i) sa strašno jakom pucom i The Consumer, kanibal sa nezajajljivim apetitom (nije precizirano koga će dotični pojediti). Sumativno, to izgleda ovako: šest psihotičnih likova, CD muzika za podlogu, unapredena oružja i specijalni pokreti, friendly fire opcija (igrači ne mogu da se povrede međusobno) i šest velikih nivoa. Biće to, nesumnjivo, sjajna igra. (g)

Whales Voyage 2

AMIGA

Renomirana firma „Neo“ koja stoji iza naslova *Black Viper, Fightin' Spirit, Cedric* itd. priprema nastavak poznate 3D avanture sa elementima strateških i međazderskih simulacija. Prvi deo nije prošao najslavnije na tržištu, ali nastavak donosi glatko 3D skrolovanje i grafiku radenu na Silicon Graphics stanicama i samim tim priprema veću zainteresovanost korisnika. Radnja će se odigravati na Interplanetarnom brodu „Whale“ (Kit). Vi ćete upravljati sa četvoročlanom posadom. Svaki lik razvija sopstvene sposobnosti kroz igru, posećujući 11 planetarnih sistema sa čudnim stanovnicima i vršeći karakteristične načine trgovine za dato podneblje. (bb)

Starfleet Academy

PC

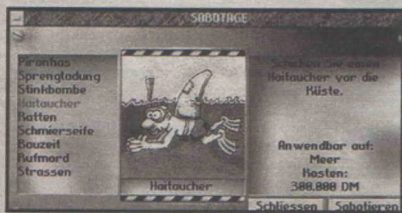
Dok protagonisti serije „Star Trek: The Next Generation“ pune svetске (nadajmo se uskoro i naše) bioskope osmim filmom u serijalu, boreći se u 24. veku protiv svojih najvećih neprijatelja, rase Borg, vama će se pružiti prilika da završite „Inter-

playevu“ akademiju zvezdane flote u 23. veku, u vremenskom periodu posade prvog Enterprisea. Kao kadet treba da prodete dvadesetsedam misija, od jednostavnih izdanja, do legendarnog Kobayashi Maru testa (sa početka filma „Star Trek 2: The Wrath of Khan“) kog je do sada uspešno prošao samo James T. Kirk. Možete upravljati sa četiri klase brodova: Overt, Miranda, Constitution (prvi Enterprise) i Excelsior (Enterprise B iz filma „Star Trek: Generations“). Kada problemi postanu preveliki, pomoć dolazi u obliku kapetana Kirka, Chekova i Sulua koji vam se obraćaju kroz videosekvence. U multiplayer modu dva igrača mogu ratovati svojim krstaricama preko modema, mreže ili interneta. U ovom modu je moguće upravljati i klingonskim i romulanskim brodovima. Do tada „Live long and prosper“. (dk)

Holiday Island

PC

Cilj nove igre „Sunflowers“ *Holiday Island* je da se od gole pešćane plaže napravi odmaralište i otkupe odmarališta suparnika kako biste zaposeli celo ostrvo. Na raspolaganju vam je preko sedamdeset građevina - od luksuznih hotela i terena za minigolf do aerodroma i zoološkog vrta. Naravno, treba povezati struju i vodu, nabaviti namercima, ali i organizovati sadržaje u odmaralištu. U svakom poslu, a i u ugostiteljstvu postoji konkurencija, a vi svojoj možete pomoći da lakše propadne. Postoje razne vrste sabotaže konkurenata, od podmetanja pacova ili lažnih ajkula na plažu do mazanja avionske piste klizavim sapunom. Dosta humora je pravo osveženje koje je ovakvim igrama potrebno. (dk)

Clandestiny

PC

Clandestiny je avantura koja dolazi iz kuće „Triobyte“. Možda baš zato što su u „Triobyteu“ bili među prvima koji su objavili avanturu sa video sekvencama (*7th Guest*) deluje čudno što su se odlučili da prave animiranu avanturu. U igri ste Andrew MacPhiles koji je nasledio dvorac svojih predaka. Kruže glasine da je dvorac uklet, a na vama je da ispunite vekovima staro proročanstvo i skinete kletvu. Igra poseduje mnogo informacija o škotskom folkloru i što je čudno za avanturu, podesiv nivo težine. (dk)

Area 51

PC

Iz softverske kuće „GT Interactive“ stiže nam još jedna igra koja se bavi pitanjem vanzemaljaca. Ovoja puta radnja je smeštena na Zemlju, u oblast poznatu pod nazivom Area 51 (negde na zapadnoj obali SAD-a). Neki od vas upoznati su sa vanzemalcima navodno prizemljenim u Rozve-

lu i smeštenim u tajnu bazu u oblasti 51, a mnogi od vas imali su prilike i da se na događaj upoznaju gledajući film Dan nezavisnosti. Radnja igre predviđa da je sa vanzemalcima na Zemlju stigao i smrtonosni virus. Američkoj vladi, koja negira i postojanje vanzemaljaca, stvari mogu izmaći kontroli. Kao član elitnog S.T.A.A.R. tima (ne pitajte me šta skraćenica znači) treba da prodrete u bazu i uništite smrtonosni virus. (gk)

Hell Pigs

AMIGA

Jedna od najproduktivnijih i najkvalitetnijih firmi nam Amiginom tržištu „Vulcan software“ distribuiraću na tržište novu avanturu sa čudnim nazivom. Ono što najviše iznenađuje je odstupanje od grafičkog izgleda koji ova firma koristi pri izradi avanturističkih igara (ovim se misli na *Valhalla* nastavke) i koristi standard P&C avantura. U centru pažnje je kompletna digitalizacija likova uz detaljnu grafičku obradu i kvalitetnu animaciju. Glavni junak, bivšeg marincina, ćete voditi u istraživanje neobičnog ostrva u Atlantskom okeanu. Njegova istraživanja će prkinuti misteriozne pojave koje izazivaju paniku i užas kod lokalnog stanovništva. Igra će se pojaviti na tržištu sredinom godine. (bb)

Dark Earth

„Mindscape-
peova“ igra
Dark Earth
biće bajkovita
akciona
avantura u
Alone In The
Dark stilu i
biće prva iz
serije igara o
svetu koji je
nastao nakon

što je u Zemlju udarila velka kometa. U „Mindscapeu“ su jako ponosni na scenario ove igre i najavljuju da će se uskoro pojaviti stripovi i filmovi sa istom okvirnom pričom. (dk)

Logitech
Wingman
Warrior

Najnoviji član „Logitechove“ *Wingman* porodice džojstika, *Warrior*, zadržao je kompatibilnost sa *Thrustmaster* džojsticima koju je imao njegov stariji brat *Extreme*, ali su unete i dve promene koje posebno dolaze od izražaja kod simulacija letenja i 3D akcionih igara. Prva je točkić za regulaciju brzine aviona, a druga dugme koje kontroliše pravac gledanja lika u 3D akcionim igrama. Ovo dugme se svidelo i Džonu Romeru pa u „Logitechu“ citiraju njegovu pohvalu u svim reklamama. *Warrior* ima i četiri programabilna dugmeta koja svode korišćenje tastature na minimum, a ruku ostavljaju tamo gde treba - na okidaču. (dk)

Swiv 3D

U igri *Swiv 3D*, „Sales Curve Interactive“ morate da sa zemljom sramite sve što stignete i tako spasite Zemlju od još jednog napada mrskih nam vanzemaljaca. Kroz osamnaest nivoa vodite helikopter i

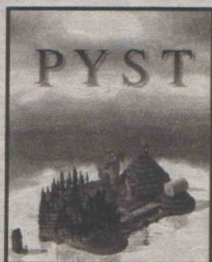

bojni džip koji se smenjuju iz nivoa u nivo. Velika pažnja je posvećena realističnosti okoline. Tako na Mesecu džip odskaka zbog manje gravitacije, a na ledu se pri skretanju kliže više nego na travi. *Swiv 3D* bi trebalo da radi na DX4/100, ali za prijatnu igru potreban je Pentium na 90 MHz sa 8 MB. (dk)

Pyst

U „Parotty Interactive“ odlučili su da naprave seriju parodija na popularne igre. *Pyst*, parodija na *Myst* prva je od ovih igara. Ideja iz ove igre je da je *Myst* Island postao dubrište nakon što ga je posetilo preko dva miliona kompjuterskih turista. Među otkrčenim likovima nalaze se Kralj Matruss kog igra Džon Gudmen (John Goodman) i njegovi sinovi Princ Syrup i Princ Koji Se Pre Zvao Princ (*Prince, formerly known as Prince*). Delove igre možete već sada videti na www.pyst.com. (dk)

Space Fighter

Kao dokaz da 3D tabačine još dugo neće isitisnuti dobre, stare dvodimenzionalne je najava za igru *Space Fighter*, koja će po rečima autora doneti dosta novina. „Katalog“ od 24 borca će zadovoljiti i one najprobriljivije. U nekim borbama prepoznate likove iz poznatih filmova i serija (Predator, Dr. Who, Star Trek, Babylon 5...). Dosta specijalnih udaraca i animacija od 50 fps obezbediće dobru akciju. (žm/ap)

Sonic PC

Wipeout 2

Jedna od prvih igara koje su se najpre pojavile u verziji za Sony PlayStation, a zatim bile preradene za PC bila je „Psygnosisova“ arkaдна simulacija vožnje *Wipeout*. Uskoro će se pojaviti i njen nastavak koji će u verziji za američko tržište nositi naziv *Wipeout XL*, dok će za ostatak sveta figurirati pod imenom *Wipeout 2097* (ovakve gluposti su se dešavale i ranije, primer: *Serf City - The Settlers*). U pitanju je prava tridesetdvoletna igra što znači da će raditi samo sa Windows 95 operativnim sistemom (ali će to raditi brzo jer nije sesnaestobitna igra koja može da se startuje i pod devetdesetpeticom). Trkaćete se protiv jedanaest protivnika u standardnom arkađnom režimu, „protiv“ štoperice, protiv saigrača sa, i bez prisustva ostalih kompjuterski vođenih vozila. Dodate su i nove staze, nova oružja... Omogućeno je igranje do osam igrača (IPX Network Support). Muzika je takođe specijalno najavljena, a obeležje je nekoliko sastava među kojima su i kod nas popularni „The Prodigy“. (gk)

Maskota firme „Sega“, plavi jež Sonic, konačno dolazi i na PC platformu. *Sonic PC* je prerada igre *Sonic CD* za Sega Mega Drive. Cilj igre je da ponovo zaustavite Sonicovog najvećeg neprijatelja Dr. Robotnika koji životinje pretvara u robote i da oslobodite Amy, ljubav svog života. Igra je podeljena na sedam nivoa sa po tri čina (acts). Tokom činova se krećete kroz prošlost, sadašnjost i budućnost. Na kraju svakog trećeg čina čeka vas strašno robot-čudovište, a na završetku igre i sam Dr. Robotnik. (dk)

Duke Nukem For President

Popularnost pojedinih likova kompjuterskih igara stvarno je fantastična. Najnovija vest vezana je za Mr. Duke Nukema, neustrašivog lika nekada dvodimenzionalnih platformskih pucačina, a sada jedne od najboljih Doomačina *Duke Nukem 3D*. U ovom slučaju radi se o inicijativi da se Mr. Duke Nukem kandiduje za predsebnika SAD-a. Iako ustav SAD-a za sada ne dopušta takvu inicijativu (a veruje ima i zemalja gdje se ustav poštuje), uvek postoji mogućnost da se izglasa promena ustava (u jednom futurističkom filmu se tako predviđa da Švarcenerger, iako nije rođen u SAD-u, nakon promene ustava postaje predsednik). Potpisivanjem (preko Interneta) podrške kandidaturi, dobijate pristup „Web sajtu“ posvećenom Dukeu. A tamo možete saznati i o *Duke Nukem 3D Atomic Edition*, novoj epizodi sa jedanaest novih nivoa, novom vrstom oružja, i četvoro novih neprijatelja od kojih je jedan iz kolekcije Glavonja (Queen Alien Bitch, kako su ga nazivali na „sajtu“). (gk)

Welcome to the Nukem Party Headquarters!

Duke may have been "kicked out of the oval office in '96 by those "labor bastards" and proscribed as being like Clinton and the GOP controlled Congress but as they say "you just can't keep a good man down". Duke is running (with real arms) for the 2000 Presidential Election and he needs your help. Register with the Nukem Party today.

Registration with the Nukem Party (checks included) and vote giving you commadon will grant you access to the upcoming "official" GI Interactive Duke Nukem 3D

SUPPORT DUKE!

Gladiators

igri se pojavljuje četrnaest likova. To su rimski gladijatori koji pored klasičnih, raspoložu i sa mnogo specijalnih udaraca. *Gladiators* će se pojaviti tokom proleća. (dk)

Gladiators je borilačka igra za koju u „Mirageu“ tvrde da će svojom visokom rezolucijom i renderovanim pozadinama ugroziti *Virtua Fighter* i *Battle Arena Toshinden*. U

Cosmic Osmo

AMIGA

Nekadašnji dobitnik nagrada na svetskoj softverskoj sceni *Cosmic Osmo* se vraća opremljen u novo ruho i novim zadatkom spavanja cele vaseljene od zlikovaca. Firma „Cyan“ se odlučila na reizdanje stare avanture iz 1989. godine o malenom zelenom čovečuljku koji se kroz čudesan i nazamisliv svet bori za pravdu. Cela igra će posedovati izgled crtanog filma sa izuzetno mnogo kolomnih efekata. Takođe, kompletna interakcija sa drugim likovima će biti zvučno praćena. Nadajmo se da mašine na kojima će igra raditi neće biti takođe nezamislive. (bb)

The Neverhood

PC

„The Neverhood“ je nova kompanija koju su osnovali programeri i dizajneri koji su prvo radili u „Virgin Interactive Entertainmentu“ pa u „Shiny Entertainmentu“, a sada su odlučili da se osamostale. Vođa i osnivač ove grupe, Doug TenNapel je radio na igrama kao što su *Jurassic Park*, *The Jungle Book* i *Earthworm Jim*. Prva igra koju su napravili u firmi „The Neverhood“ je - *The Neverhood*. Ova komična avantura specifična je po tome što su svi likovi i kulise modelirani u plastelinu, snimani stop-motion tehnikom i digitalizovani tako da sve izgleda kao animirani film. Klaymen, lik koji vodite, mora da otme krunu zemlje Neverhood zlom Kluggu i svrgne ga sa prestola. Igru objavljuje „Dreamworks“, a zahteva Windows 95 i Pentium procesor. (dk)

Lost Vikings 2: Norse By Norsewest

PC

naca javljaju se i dva nova lika: zmaj Scorch i vuk Fang. Jedan ili dva igrača će moći da vode 3D renderovane likove kroz trideset jedan novi nivo. *Norse By Norsewest* trebalo bi da odgovori na sva pitanja koja su ostala otvorena na kraju prvog dela: da li Eric još uvek misli da je iguanu? Hoće li Olaf ikada videti svoju porodicu? i šta će se desiti između Baleoga i Valkire iz „Resume Game“ ekrana? (dk)

Nakon što su se obračunali sa Tomatorom, Eric, Baleog i Olaf opet putuju kroz vreme u potrazi za svojim domom. Ali pre nego što su krenuli na put, svratili su do Tomatorovog arsenala i nabavili rakete, čizme, laserski mač i energetski štiti. Pored starih zna-

Have a N.I.C.E. Day (HAND)

PC

Nova igra iz „Magic Bytesa“ bi se mogla opisati kao mešavina *Screamera*, *Quarantina* i *Street Roda*. U jednoj od trideset šest trka učestvujete vi i šest od trideset kompjuterski kontrolisanih likova. Vaš automobil, (Chevrolet Impala, Hellcat ili Ford Mustang) izmudru možete popravljati i unapredovati, od guma do topa na krovu. *HAND* traži Pentium 120 i radi pod Windows 95. Preko mreže se u trku može uključiti najviše sedam igrača. (dk)

<http://www.tmcomp.co.yu>

 KOSS

Makedonska 25/II
tel. 3227-136
centrala: 3221-433
lokali: 277 ili 279

600 DPI MOŽE DA ODŠTAMPA SKORO
SVAKI LASERSKI ŠTAMPAČ

AAAAA

... PO KOJOJ CENI ?

OKI TONER KASETE ZA 3000 KOPIJA - SAMO 180 DINARA

OKI LED ŠTAMPAČI 4W : 2.300 ; 600ex : 3.325 ; 610ex : 4.200 ; 810ex : 5.600 ; 16N : 8.750 DINARA

OKI

People to People Technology

- PRODAJA:
- ADACOM 321 486
 - BIOSFERA 329 100
 - BOOK COMPUTERS 034 511 32C
 - CENTAR COMPUTERS 184 466
 - CHIP 081 30 394
 - CORTAL 633 782
 - COMTECH 489 06 31
 - COMTRAD 038 42 651
 - ELEKTRA 034 67 714
 - DELPHI 048 478
 - DIKA
 - EROM 079 42 404
 - ICM COMPUTERS 024 53 107
 - INSTITUT VIKING 454 845
 - MEDBA 444 3060
 - MSO COM 031 34 363
 - MONTEX 081 35 900
 - ELEKTRONIKA 021 616 977
 - NET 3261 483
 - OKA 812 4624
 - PC SHOP 016 239 862
 - PC TRADE 3282 464
 - STL COMPUTERS 086 31 184
 - ZVIL

DISTRIBUCIJA,
SERVIS, SUPPORT
CORES, 444 333 1